

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΔ'

Δευτέρα 3 Ιουνίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 3 Ιουνίου, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.24' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Θεοφάνη Δημοσχάκη, Βουλευτή Έβρου, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Καρκινοπαθών Μακεδονίας-Θράκης ζητεί την αγορά ιδιόκτητου χώρου που θα χρησιμεύσει για την υλοποίηση των προγραμμάτων αλληλοβοήθειας και ψυχολογικής υποστήριξης των καρκινοπαθών μελών του.

2) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Μέριανος διαμαρτύρεται για την έλλειψη του αναγκαίου προσωπικού λειτουργίας του ΠΣ-2 από τον αερολιμένα της Κέρκυρας.

3) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΣΠΥΡΟΣ ΣΠΥΡΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Μέριανος διαμαρτύρεται για την έλλειψη του αναγκαίου προσωπικού λειτουργίας του ΠΣ-2 από τον αερολιμένα της Κέρκυρας.

4) Οι Βουλευτές κ.κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μανταμάδου Λέσβου και οι κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Κλεισός ζητούν να απομακρυνθεί το ραντάρ του ναυτικού παρατηρητηρίου, που έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί από το 1975 μέσα στο Δ/Δ Κλεισός.

5) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Κόφινα Ηρακλείου ζητεί την αναβάθμιση του Αστυνομικού Σταθμού Ασημίου σε Αστυνομικό Τμήμα.

6) Η Βουλευτής Ηρακλείου κα ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Κόφινα Ηρακλείου ζητεί την αναβάθμιση του Αστυνομικού Σταθμού Ασημίου σε Αστυνομικό Τμήμα.

7) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κέρκυρας ζητεί χρηματοδότηση για την επισκευή σχολικών κτιρίων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

8) Οι Βουλευτές κ.κ. ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ, ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ και ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Οργανισμός Ανάπτυξης Δυτικής Κρήτης ζητεί, οικονομική ενίσχυση για την αποπεράτωση του έργου «Αποχέτευση Χανίων-Κολυμβαρίου».

9) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Σωματείο Μωσαϊκών Πλακάδων και Συναφών Τοιούτων Πύργου Ηλείας «Ο ΕΡΜΗΣ» ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησης μέλους του.

10) Οι Βουλευτές κύριοι ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ, ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ και ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών υποβάλλει προτάσεις για την επιστροφή ΦΠΑ και ΕΦΚ επί των επιδοτήσεων, που λαμβάνουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση οι αγρότες του Ειδικού Καθεστώτος.

11) Οι Βουλευτές κ.κ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Νεφροπαθών και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Νεφροπαθών ζητούν την εξομείωση του επιδόματος διατροφής των νεφροπαθών με το κατώτερο προνοιακό των υπολοίπων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

12) Οι Βουλευτές κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα Αναπήρων, ζητεί την ικανοποίηση αιτημάτων, που απασχολούν τους ανάπηρους.

13) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι Κυθήρων ζητούν την άμεση αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη το αλιευτικό καταφύγιο στη θέση «ΛΙΜΝΑΡΙΑ» και την ασφαλή επαναλειτουργία του.

14) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κοινοτικό Συμβούλιο Αντικυθήρων ζητεί την εκ νέου μίσθωση της άγονης ταχυδρομικής γραμμής Αντικυθήρων.

15) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συμβασιούχων ΟΤΕ ζητεί την εργασιακή τακτοποίηση των μελών τους.

16) Ο Βουλευτής Φθιώτιδος κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιτυχόντων Εκπαιδευτικών Διαγωνισμού ΑΣΕΠ 2002 ζητεί τον επαναπροσδιορισμό των ποσοστών για τους συμπληρωματικούς διορισμούς σε οργανικές θέσεις του έτους 2002-2003.

17) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Νικολάου Λασιθίου ζητεί χρηματοδότηση για τη συντήρηση του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Λασιθίου.

18) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αγίου Νικολάου Λασιθίου ζητεί την παραχώρηση των κτιρίων του ακινήτου Β.Κ. 10 στο Δήμο του.

19) Η Βουλευτής Ηρακλείου κα ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Καθηγητών Πληροφορικής ζητεί το διορισμό Εκπαιδευτικών Πληροφορικής με 16μηνη προϋπηρεσία.

20) Η Βουλευτής Ηρακλείου κα ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ανθοπωλών Καταστηματαρχών Νομού Ηρακλείου ζητεί τη δημιουργία Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Ανθέων.

21) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος των απα-ναχού Οξυλιθιτών Ευβοίας ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του Ταχυδρομικού Γραφείου Οξυλίου.

22) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αυτοδιδύων Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού ζητεί επίλυση θεσμικών και εργασιακών αιτημάτων των μελών του.

23) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία πολιτικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Δημ. Τάξης ζητούν επίλυση οικονομικών προβλημάτων τους.

24) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία πολιτικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Δημ. Τάξης ζητούν επίλυση οικονομικών προβλημάτων τους.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 691/24-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 37872/4-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 691/24-7-01 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος στη Βουλή, και μας κοινοποιήθηκε από το Υπ. Πολιτισμού αναφορικά με την ίδρυση Μουσείου Πολιτικής Ιστορίας στο Δήμο της Πάτρας σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η υπηρεσία μας με το αριθμ. 37529/01 έγγραφό της, απευθύνθηκε στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, προκειμένου να μας ενημερώσει για όλα τα πραγματικά περιστατικά και να μας γνωρίσει κάθε πληροφορία σχετική με το θέμα.

Όταν τα στοιχεία αυτά περιέλθουν στην υπηρεσία μας θα σας ενημερώσουμε με νεότερο έγγραφο.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΙΣΕΡΛΗΣ»

2. Στις με αριθμό 695/24-7-01, 768/26-7-01 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1573/4-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των ερωτήσεων 695/24-7-2001 και 768/26-7-

2001, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Φ. Κουβέλης και Χ. Μαρκογιαννάκης σας γνωρίζουμε ότι διαρκής επιδίωξη του Υπουργείου μας είναι η εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης, τόσο των κρατουμένων, όσο και των αστυνομικών και γι' αυτό καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες, ώστε να επιλύονται τα προβλήματα που επισημαίνονται σε ορισμένες Υπηρεσίες και οφείλονται στην υπάρχουσα κτιριακή υποδομή, σε συνδυασμό, πολλές φορές, με τον μεγάλο αριθμό κρατουμένων.

Ειδικότερα, σε όσους χώρους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς παραμονής των κρατουμένων, γίνονται οι απαραίτητες βελτιωτικές παρεμβάσεις, με την έγκριση των αναγκαίων κονδυλίων για συντηρήσεις και επισκευές των κτιρίων που διαθέτουν κρατητήρια, καθώς και για την πραγματοποίηση καθαρισμών, πέραν των συνήθων και απολυμάνσεων στα κρατητήρια και τους λοιπούς κοινοχρήστους χώρους, ενώ παράλληλα επιδιώκεται και η μεταστέγαση Υπηρεσιών σε κατάλληλα κτίρια.

Πέραν αυτών, για την προστασία της υγείας των αστυνομικών και κρατουμένων και κυρίως την προστασία τους από μεταδιδόμενα νοσήματα, η αρμόδια Διεύθυνση Υγιονομικού της Αστυνομίας, με οδηγίες της ενημερώνει το προσωπικό για τα μέτρα πρόληψης των μεταδιδόμενων νοσημάτων που πρέπει να λαμβάνει αυτό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ενώ, στις περιπτώσεις που εμφανίζονται τέτοια κρούσματα σε άτομα που κρατούνται στα αστυνομικά κρατητήρια, επιλαμβάνονται αμέσως υπηρεσιακοί ιατροί ή ιατροί της επιλογής των ή οι κατά τόπους αρμόδιες υγειονομικές Υπηρεσίες.

Πάντως, ριζική αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με την άνετη και ασφαλή κράτηση των κρατουμένων σε σύγχρονους χώρους κράτησης, γίνεται στο πλαίσιο και του κτιριολογικού προγράμματος αγοράς ή ανέγερσης κτιρίων με κατάλληλα κρατητήρια, που επεξεργάζεται το Υπουργείο μας, σε συνεργασία με την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Στο πρόγραμμα αυτό έχει ενταχθεί η ανέγερση κτιρίων σε πολλές πόλεις της χώρας.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 630/19-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2090/4-10-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 630/19-7-2001 που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Τ. Τσιόγκα και Π. Κοσιώνη, σας γνωρίζουμε ότι σχετικά με τη λειτουργία της επιχείρησης ΕΛΒΙΟΧΥΜ Α.Ε. το Τοπικό Τμήμα της Κοινωνικής Επιθεώρησης Κορινθίας μας πληροφόρησε τα εξής:

Η ως άνω επιχείρηση, λειτουργούσε στο Βέλο Κορινθίας και απασχολούσε 25 εργαζόμενους όλο το χρόνο και περίπου 150 εποχικά (από Νοέμβριο έως Μάιο).

Την πρόθεση της επιχείρησης να σταματήσει τη λειτουργία της πληροφορήθηκε το Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Εργασίας Κορινθίας από το Διευθυντή του εργοστασίου τις τελευταίες ημέρες του Ιουλίου.

Στη συνέχεια διαπιστώθηκε ότι η επιχείρηση είναι κλειστή.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε το Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης Κορινθίας, ο εκπρόσωπος της επιχείρησης έκανε γνωστά τα ακόλουθα:

α) Η εταιρεία σταμάτησε τη λειτουργία της λόγω μη επάρκειας πρώτης ύλης (λεμόνι).

β) Ήδη καταγγέλληκαν οι συμβάσεις εργασίας του συνόλου του προσωπικού του εργοστασίου με εξαίρεση το προσωπικό φύλαξης.

γ) Έχουν καταβληθεί οι προβλεπόμενες από το νόμο αποζημιώσεις και επιπλέον θα καταβληθούν αποζημιώσεις από ασφαλιστική εταιρεία, στην οποία είχε ασφαλισθεί το προσωπικό από την επιχείρηση.

Επισημαίνεται πάντως ότι μέχρι σήμερα δεν ζητήθηκε η παρέμβαση της ως άνω Υπηρεσίας μας ούτε από το Εργατικό Κέντρο της περιοχής ούτε από το επιχειρησιακό σωματείο ούτε από κανέναν εργαζόμενο μεμονωμένα.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ»

4. Στην με αριθμό 764/26-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1577/30-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 764/26-7-2001 που κατέθεσε η Βουλευτής κα Ε. Σχοινάρη – Ηλιακή, σας γνωρίζουμε ότι η πυροπροστασία της νήσου Κρήτης, από πλευράς εναερίων μέσων πυρόσβεσης, κατά την τρέχουσα αντιπυρική περίοδο, καλύπτεται από δύο (2) μισθωμένα πυροσβεστικά ελικόπτερα, τύπου Καμον 32, που εδρεύουν στα αεροδρόμια Ηρακλείου και Χανίων.

Σε ό,τι αφορά το ελικόπτερο που εδρεύει στο Ηράκλειο, σας πληροφορούμε ότι αυτό εγκαταστάθηκε εκεί στις αρχές του παρελθόντος Ιουλίου και τέθηκε σε επιχειρησιακή ετοιμότητα από την 20η του ίδιου μήνα, για λόγους που σχετίζονται, τόσο με τους όρους της συναφθείσας σύμβασης μεταξύ του Πυροσβεστικού Σώματος και της εκμισθώτριας εταιρείας, όσο και με την περαίωση των απαραίτητων διαδικασιών αξιολόγησης και έγκρισης του εναερίου μέσου.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

5. Στην με αριθμό 767/26-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1578/4-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 767/26-7-2001 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Χ. Μαργκογιαννάκης, σας γνωρίζουμε ότι το πλαίσιο της συνεχιζόμενης αποδέσμευσης της Ελληνικής Αστυνομίας από ξένα προς την αποστολή της έργα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2721/1999, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2836/2000, αποφασίσθηκε η σταδιακή αποδέσμευση της Αστυνομίας από το έργο της εξωτερικής φρούρησης των φυλακών και σωφρονιστικών καταστημάτων, το οποίο από την 1-1-2001 ανέλαβε η νεοσυσταθείσα Υπηρεσία Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με τις αναφερόμενες διατάξεις παρατάθηκε η φρούρηση των φυλακών και σωφρονιστικών καταστημάτων από το σύνολο της αστυνομικής δύναμης που είχε διατεθεί για το σκοπό αυτό μέχρι την 31-12-2000 και από την 1-1-2001 από το ήμισυ της δύναμης αυτής, ενώ παράλληλα προβλεπόταν η πλήρης αποδέσμευση του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας από τα καθήκοντα αυτά την 30-6-2001.

Επειδή, όμως, κρίθηκε επιβεβλημένη η παροχή συνδρομής των Υπηρεσιών της Αστυνομίας στην αναφερόμενη Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκειμένου αυτή να εκτελέσει την αποστολή της κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 14, ν. 2943/2001) η προθεσμία πλήρους αποδέσμευσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας παρατείνεται μέχρι την 31-12-2001. Μετά την αναφερόμενη ημερομηνία και την πλήρη ανάληψη των καθηκόντων της εξωτερικής φρούρησης των φυλακών και σωφρονιστικών καταστημάτων από την αρμόδια Υπηρεσία του αναφερόμενου Υπουργείου θα αποδεσμευθούν και οι υπηρετούντες σήμερα στα εν λόγω καταστήματα και φυλακές αστυνομικοί, οι οποίοι θα διατεθούν στην αστυνόμευση για την εκτέλεση της κυρίως αποστολής τους.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

6. Στην με αριθμό 796/26-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 317/2-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του αριθμού 796/26-7-2001 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε ερώτηση του Βουλευτή κ. Μ. Βαρβιτσιώτη που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας διαβιβάζουμε φωτ/φο του αριθμού 1562/3-8-2001 εγγράφου του κ. Χαρίλαου Ψαραύτη Διευύνοντα Σύμβουλου της «ΟΛΠ ΑΕ» προς την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου μας.

Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

7. Στην με αριθμό 801/27.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1585/4.10.01 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντησης της ερώτησης 801/27.7.01 που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μ. Δαμανάκη, σας γνωρίζουμε ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες των συναρμοδίων Υπουργείων, για την αποτροπή εισόδου λαθρομεταναστών και την εξάρθρωση των κυκλωμάτων ημεδαπών και αλλοδαπών που δρουν, κυρίως, στα σύνορα και διευκολύνουν, εκμεταλλευόμενοι παράλληλα, τους αλλοδαπούς που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα μας, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, εφαρμόζοντας την ισχύουσα νομοθεσία και τους διεθνείς κανόνες, συμβάσεις και συμφωνίες.

Επίσης, οι αναφερόμενες Υπηρεσίες μας, στο πλαίσιο της αποστολής τους για την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας, προβαίνουν σε συστηματικούς ελέγχους ημεδαπών καθώς και των αλλοδαπών. Μετά την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση (ν. 2910/2001), με την οποία διαμορφώθηκε μια σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική και αντιμετωπίζονται τα σχετικά, με το θέμα της παράνομης εισόδου και παραμονής αλλοδαπών στη χώρα μας, προβλήματα, και καθ' όλο το χρονικό διάστημα που δόθηκε προκειμένου αυτοί να υπαχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του αναφερόμενου νόμου, οι έλεγχοι των αλλοδαπών σκοπό, είχαν τον εντοπισμό αυτών που ανέρχονται σε εγκληματικές πράξεις ή εκκρεμούσαν σε βάρος τους καταδικαστικά έγγραφα, ώστε να παραπέμπονται στη δικαιοσύνη, ή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις υπαγωγής τους στις ρυθμίσεις του ανωτέρω νόμου λόγω προσφάτου λάθρα εισόδου των στη χώρα μας και όχι συλλήβδην όλων των αλλοδαπών που διαμένουν και εργάζονται στη χώρα μας και μάλιστα των παρανόμως διαβιούντων, στους οποίους δόθηκε η δυνατότητα να υπαχθούν στις αναφερόμενες ευεργετικές διατάξεις του νόμου.

Στο πλαίσιο αυτό από συνοριακούς φύλακες του Τμήματος Συνοριακής Φύλαξης Χασίων εντοπίστηκαν την 6.7.01 στην περιοχή του Κορυδαλλού Τρικάλων εννέα Αλβανοί υπήκοοι, οι οποίοι συνελήφθησαν στα Τρίκαλα την ίδια ημέρα, και προσήχθησαν προσωρινά στην Αστυνομική Διεύθυνση Τρικάλων για περαιτέρω έλεγχο.

Από τον έλεγχο των αναφερόμενων αλλοδαπών διαπιστώθηκε ότι οι δύο εξ αυτών είχαν υποβάλλει δικαιολογητικά προκειμένου να υπαχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου και κατείχαν σχετική βεβαίωση του Δήμου Μεγάλων Καλυβίων. Κατόπιν τούτου οι εν λόγω αλλοδαποί αφέθησαν ελεύθεροι. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι οι υπόλοιποι επτά αλλοδαποί στερούνταν νομίμων δικαιολογητικών εγγράφων, ενώ οι ίδιοι δήλωσαν ότι είχαν εισέλθει λάθρα μόλις προ τριημέρου στη χώρα μας και επομένως, δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις υπαγωγής τους στο ν. 2910/2001 και για τους λόγους αυτούς οδηγήθηκαν στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Χασίων και εν συνεχεία επαναπροωθήθηκαν στη χώρα τους.

Τέλος, σας πληροφορούμε ότι πέραν της επιτόπιας προφορικής ενημέρωσης πολίτου για το θέμα αυτό, η αρμόδια Υπηρεσία μας ενημέρωσε και τον υπεύθυνο του Δικτύου κατά των διακρίσεων Τρικάλων «Ανοικτά Σύνορα», εγγράφως.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

8. Στην με αριθμό 807/27-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1587/4-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 807/27-7-01 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ο. Κολοζώφ, Σ. Στριφτάρης, Α. Σκυλλάκος, Π. Κοσιώνης και Ν. Γκατζής, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου μας σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών ενεργούν σύμφωνα με το Σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», το οποίο αποτελεί βασικό επιχειρησιακό σχέ-

διο και για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από τους σεισμούς.

Ειδικότερα, για τις υποχρεώσεις και τη συνδρομή που πρέπει να παρέχουν οι Υπηρεσίες του Υπουργείου μας (Αστυνομία, Πυροσβεστικό Σώμα, Μονάδες Πολιτικής Άμυνας) σε περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων από σεισμούς, έχει εκδοθεί από την Υπηρεσία Π.Σ.Δ.Ε.Α. Ειδικό Σχέδιο Κινητοποίησης των Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υ.Δ.Τ., το οποίο αποσκοπεί στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των σεισμών και την παροχή αρωγής στον πληθυσμό. Με το εν λόγω σχέδιο παρέχονται και ειδικές οδηγίες σε όλες τις Υπηρεσίες της Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος ως προς την εκτέλεση του έργου τους.

Σε ό,τι αφορά το Πυροσβεστικό Σώμα, πρέπει να επισημάνουμε ότι, αν και τα τελευταία χρόνια έχει αναβαθμισθεί σημαντικά η υλικοτεχνική υποδομή του, συνεχίζεται η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού του, στον οποίο περιλαμβάνεται και ειδικός διασωτικός εξοπλισμός σύγχρονης τεχνολογίας και αυξημένων δυνατοτήτων για υψηλού επιπέδου και αποτελεσματική παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις σεισμών με καταστροφικές συνέπειες.

Μετά τον καταστροφικό σεισμό του Σεπτεμβρίου 1999 στην Αθήνα, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην περαιτέρω ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος με την ίδρυση ειδικών Μονάδων Αντιμετώπισης Καταστροφών (Ε.Μ.Α.Κ.) με εξειδικευμένο προσωπικό και κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό, προκειμένου να καλυφθούν όλες οι περιοχές της χώρας. Ήδη, για το σκοπό αυτό ιδρύθηκαν έξι νέες Ε.Μ.Α.Κ. (Κομοτηνή, Λαμία, Πάτρα, Ιωάννινα, Ηράκλειο και Λάρισα), πέραν αυτών που λειτουργούσαν στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, με τη γνωστή πολύτιμη και ανεγνωρισμένη προσφορά τους, από τις οποίες λειτουργούν οι δύο και μετά την ολοκλήρωση των προγραμματιζόμενων προσλήψεων προσωπικού, εντός των προσεχών μηνών, θα τεθούν σταδιακά σε λειτουργία και οι υπόλοιπες τέσσερις.

Πέραν αυτών, το πυροσβεστικό προσωπικό, εκτός της παρεχόμενης στις Σχολές του Σώματος εκπαίδευσης σε θέματα αντιμετώπισης σεισμών, συνεχίζει να εκπαιδεύεται τακτικά στα αντίστοιχα αντικείμενα στις Υπηρεσίες που υπηρετεί, ενώ ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα και σχετικά σεμινάρια παρακολουθούν υπηρεσιακά στελέχη, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Επίσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα διοργανώνονται από τις Ειδικές Μονάδες Αντιμετώπισης Καταστροφών (Ε.Μ.Α.Κ.) και ασκήσεις σε κατάλληλους χώρους και υπό συνθήκες που προσομοιάζουν της πραγματικότητας, αντίστοιχες

με αυτές που επέρχονται μετά από έναν καταστροφικό σεισμό.

Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης που προέρχονται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις μεγάλης επικινδυνότητας, οι Υπηρεσίες μας συντάσσουν σε τοπικό επίπεδο ανάλογα σχέδια αντιμετώπισης ατυχημάτων σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς χώρους και συχνά πραγματοποιούν ασκήσεις για τη διατήρηση της ετοιμότητας του προσωπικού, αλλά και για την εξοικείωση αυτού με τους ανάλογους χώρους και συνθήκες. Επιπλέον, για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που προβλέπεται η εφαρμογή της οδηγίας Seveso, υπάρχει στενή συνεργασία των Υπηρεσιών μας με αυτές, για την έγκριση των απαραίτητων σχεδίων αντιμετώπισης και επέμβασης αλλά και για άλλα θέματα σχετικά με την ελαχιστοποίηση των πιθανοτήτων πρόκλησης συμβάντος, την ασφάλεια των εργαζομένων και των ευρύτερων κατοικημένων περιοχών, αλλά και τη μείωση των επερχόμενων καταστροφικών αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εκδήλωσης ατυχήματος.

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 4 Ιουνίου 2002:

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 6497/28.3.2002 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Στρατάκη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την κάλυψη αναγκών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) Ηρακλείου Κρήτης, σε ιατρικό δυναμικό.

2. Η με αριθμό 7318/24.4.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Σιούφα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με το διορισμό των επιτυχόντων στο διαγωνισμό του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) του 1998 για κάλυψη κενών οργανικών θέσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

B. ΑΝΑΦΟΡΕΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 6357/21.3.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις υπερωρίες των συνεργατών που υπηρετούν στο Υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι, να διευκολύνουμε τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να προηγηθεί η επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 651/28.5.2002;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Συνεπώς, θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 651/28.5.2002 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικολάου Κωνσταντόπουλου προς τους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με την επίλυση των μισθολογικών και συνταξιοδοτικών προβλημάτων του διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κωνσταντόπουλου έχει ως εξής:

«Η υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων, η μη επίλυση των σοβαρών θεσμικών και οικονομικών προβλημάτων του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, οδηγεί τα πανεπιστήμια σε διαρκή κρίση και μείωση του δημοσίου χαρακτήρα τους για πολλούς λόγους. Και αναγκάζει και τους πανεπιστημιακούς να αναζητούν λύση αυτών των προβλημάτων μέσα σε συνθήκες αδιέξοδης και οικονομικά και κοινωνικά πιεστικές.

Τα τελευταία χρόνια το προσωπικό των Α.Ε.Ι. δοκιμάζεται από την κυβερνητική πολιτική. Ενώ αγωνίζεται για την αναβάθμιση των ιδρυμάτων, της παρεχόμενης εκπαίδευσης, του ερευνητικού και διδακτικού έργου και την ανταπόκρισή τους στις αυξημένες υποχρεώσεις από την αλματώδη αύξηση των φοιτητών, παραμένει μισθολογικά και συνταξιοδοτικά σε μειονεκτική θέση. Παρά τις κυβερνητικές υποσχέσεις για οριστική ρύθμιση τα σχετικά προβλήματα χρονίζουν και πιέζουν.

Αποτελεί ξεχωριστή και ειδική κατηγορία το προσωπικό Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., γιατί η δομή του μισθολογίου τους δημιουργεί στασιμότητα αποδοχών που καταλήγουν σε συντάξεις, το ύψος των οποίων δεν υπερβαίνει το 45% των αποδοχών τους.

Η Κυβέρνηση, ενώ αναγνωρίζει το δίκαιο και εύλογο των αιτημάτων, υπόσχεται την οριστική ρύθμιση την οποία διαρκώς μεταθέτει, χωρίς μέχρι σήμερα να εξασφαλιστεί η θεσμική κάλυψη και διευθέτηση.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί Εθνικής Παιδείας και Εθνικής Οικονομίας:

Πρώτον, γιατί εφόσον αναγνωρίζει η Κυβέρνηση ως δίκαια τα αιτήματα των πανεπιστημιακών, δεν προχωρεί στη θεσμική τους κάλυψη αποκαθιστώντας την εις βάρος τους αδικία με την ενσωμάτωση των κύριων επιδομάτων στο βασικό μισθό, την αύξησή του και στην επακόλουθη συνταξιοδοτική αναβάθμιση;

Δεύτερον, γιατί ακολουθούν παρελκυστική τακτική, δεσμεύονται με χρονοδιαγράμματα που αναιρώνται και διαρκώς ετεροχρονίζονται δημιουργώντας κλίμα εμπαιγμού στους πανεπιστημιακούς και αναστάτωση της ομαλής λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, που κινδυνεύουν με κλείσιμο και απώλεια της εξεταστικής περιόδου των φοιτητών;»

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στην ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού, η Κυβέρνηση έχει να απαντήσει και με τα έργα της, αλλά και με όσα ήδη έχουν ανακοινωθεί στους πανεπιστημιακούς.

Επί ένα τουλάχιστο χρόνο οι πανεπιστημιακοί προσήρχοντο στο Υπουργείο Παιδείας με ένα κυρίως αίτημα αιχμής που ήταν η αντιμετώπιση του δυσμενούς λόγου, των συντάξιμων αποδοχών, σε σχέση με τις αποδοχές των εν ενεργεία καθηγητών.

Αναγνωρίσαμε το δίκαιο αυτού του αιτήματος και σε κοινή συνάντηση με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ανακοινώθηκε στους πανεπιστημιακούς ότι δίδεται λύση στο ζήτημα αυτό, η οποία υλοποιείται από 1.1.2003 με τη

συμπερίληψη του υψηλότερου των σημερινών επιδομάτων, του επιδόματος συγκεκριμένα της εξωδιδακτικής απασχόλησης, στις συντάξιμες αποδοχές.

Η Κυβέρνηση ανέλαβε τη δέσμευση ότι στο αμέσως επόμενο διάστημα θα νομοθετήσει σχετικώς και την Τετάρτη ή την Πέμπτη θα υπάρξει μία σύσταση τεχνικής επιτροπής με την πλευρά των διοικήσεων των πανεπιστημίων και των δύο συναρμόδιων Υπουργείων, ώστε να λάβει υπόσταση η ρύθμιση με τους ευνοϊκότερους όρους για τους πανεπιστημιακούς και να έχει κατά το δυνατόν η ρύθμιση ευνοϊκό αναδρομικό χαρακτήρα.

Στην πορεία, όμως, των συζητήσεων προσετέθησαν και μισθολογικά αιτήματα στα οποία η Κυβέρνηση είχε ήδη δώσει το μέτρο της ευαισθησίας και το μέτρο της κατανόησης της ιδιαιτερότητας των πανεπιστημιακών με τη γενναία παρέμβαση στο μισθολόγιο των πανεπιστημιακών το 1998.

Αναφέρω χαρακτηριστικά ότι το 1997 ο καθηγητής πανεπιστημίου, χωρίς να περιλαμβάνονται τα οικογενειακά επιδόματα, έπαιρνε 620.000 δραχμές. Το 2002 παίρνει 1.042.000 δραχμές. Ένας αναπληρωτής με δεκαπέντε χρόνια υπηρεσία το 1997 έπαιρνε 550.000 δραχμές και σήμερα παίρνει 883.000. Συνολικά μπορούμε να πούμε ότι το από το 1998 έως σήμερα είχαμε αύξηση στους πανεπιστημιακούς μισθούς κατά 45% στους πρωτοβαθμίτες καθηγητές, 40% στους αναπληρωτές, 37% στους επίκουρους και 40% στους λέκτορες.

Επομένως, η θέση της Κυβέρνησης είναι ήδη αποτυπωμένη με έργο. Και αυτό που ελέγχθη στους πανεπιστημιακούς είναι ότι εφόσον για καμία κατηγορία εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν θα υπάρξουν μισθολογικές αλλαγές, όπως ζητούνται, ανοίγουμε το διάλογο το 2003 για αντιμετώπιση των θεμάτων το 2004.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, δεν ταιριάζει τέτοια μεταχείριση στους πανεπιστημιακούς αλλά ούτε και στους φοιτητές. Ούτε οι πανεπιστημιακοί να ενοχοποιούνται, διότι η Κυβέρνηση επιμένει να αντιμετώπιζει τα κοινωνικά μεγέθη ως αριθμητική άσκηση δεικτών, ούτε οι φοιτητές να παραμένουν σε ομηρία, γιατί βρίσκονται αντιμέτωποι με αυτήν την αναστάτωση στο εσωτερικό των πανεπιστημίων.

Κινδυνολογία, ότι θα χάσουν οι μαθητές τις εξετάσεις τους εξαιτίας των κινητοποιήσεων των καθηγητών, είναι στην πράξη εφαρμογή της θεωρίας περί κοινωνικού αυτοματισμού. Νομίζω πως όλοι κατανοούν, σήμερα, ότι χωρίς γενναία αύξηση των δαπανών για την παιδεία, δεν θα μπορέσει αυτό το συλλογικό δημόσιο αγαθό να λειτουργήσει με την ποιοτική δυναμική που έχει, για να εξασφαλίσει μια σταθερή πορεία προς την πραγματική σύγκλιση.

Τα αιτήματα του διδακτικού προσωπικού είναι δίκαια –το έχετε αναγνωρίσει κατ' επανάληψη. Το Υπουργείο σας, πράγματι, βρίσκεται σε μία συνεχή διαδικασία διαλόγου με τους πανεπιστημιακούς. Το πρόβλημα είναι ότι παρά την αναγνώριση, δεν υπάρχει υλοποίηση. Εξαγγέλλονται οι ρυθμίσεις, δεν γίνονται οι ρυθμίσεις. Ακόμα και στο προηγούμενο πολυνομοσχέδιο υπήρχε η ένταξη μιας τροπολογίας με την οποία προβλεπόταν η διατήρηση των επιδομάτων των εκπαιδευτικών αδειών και αυτή αποσύρθηκε. Θέμα Γενικού Λογιστηρίου δεν υπάρχει, διότι και η προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και ο νυν αρμόδιος Υφυπουργός έχουν υπογράψει. Μόνο, λοιπόν, εμμονή, πολιτικά ανεξήγητη και ένας νεοφιλελεύθερος φανατισμός μπορεί να δικαιολογήσει αυτήν την αναστάτωση.

Εμείς επιμένουμε να θεωρούμε ότι το αίτημα για σταθερούς μισθούς και αξιοπρεπείς συντάξεις των πανεπιστημιακών, είναι άμεσα συναρτημένο με την αναβάθμιση των πανεπιστημίων, είναι μεγίστης σημασίας θέμα για την υπεράσπιση του δημόσιου χαρακτήρα των πανεπιστημίων. Εάν δεν υπάρξει αύξηση των δαπανών για την παιδεία και για τα πανεπιστήμια, είναι βέβαιο ότι πολλές από τις δραστηριότητες των πανεπιστημίων θα χρη-

ματοδοτούνται από την αγορά.

Το λέω αυτό, κύριε Υπουργέ, διότι μόλις χθες και σήμερα δημοσιοποιούνται εκθέσεις, οι οποίες θεωρούν ότι οι δαπάνες για ορισμένους τομείς όπως, η υγεία, η παιδεία, η κοινωνική προστασία, πρέπει να κρίνονται από την ποιοτική τους δυναμική, έχουν ένα μέγιστο όφελος για τη χώρα και δεν υπάρχει κανένα όριο που να τις περιορίζει, πέραν βέβαια εκείνων που θα τις κάνουν εξωπραγματικές. Η Ευρωπαϊκή Ένωση με την έκθεση που δημοσιεύθηκε μόλις προχθές επισημαίνει ότι τόσο η παιδεία, όσο και η υγεία και η κοινωνική προστασία, ακριβώς επειδή επιτελούν αυτόν τον καθοριστικό ρόλο για την πραγματική σύγκλιση, χρειάζονται μεγαλύτερη χρηματοδότηση.

Ισχυρή Ελλάδα με λιγότερες δαπάνες και λιγότερα έσοδα δεν εξασφαλίζεται. Λογιστικές ασκήσεις με μεγέθη που θα έπρεπε να έχουν άμεση επενδυτική δυναμική, δεν έχουν αποτέλεσμα. Ειδικά για την παιδεία –επιτρέψτε μου να πω την άποψή μου ως ένας πολίτης– δεν γίνονται επενδύσεις αυτήν τη στιγμή, με την έννοια της αύξησης των δαπανών. Αναστατώνονται τα πανεπιστήμια, αναστατώνονται οι φοιτητές, αναστατώνονται οι πανεπιστημιακοί, αναστατώνεται το Υπουργείο σας, για ένα θέμα που είναι δίκαιο και θα έπρεπε να έχει λυθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Χαίρομαι που έστω και εμμέσως ο κ. Κωνσταντόπουλος μου επιτρέπει να θυμίσω, ότι στην ίδια έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζεται ότι η Ελλάδα σήμερα έχει το υψηλότερο ποσοστό σπουδαστών στην ανώτατη εκπαίδευση με 34% από τις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που προφανώς δεν είναι ασυνήθιστο με τις διαρκείς επενδύσεις που γίνονται στην ανώτατη εκπαίδευση και στα πανεπιστήμια και στα ΤΕΙ της χώρας.

Είναι, λοιπόν, μία κατάκτηση της χώρας μας η διαρκής διεύρυνση της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως –φυσικά και συμφωνούμε απόλυτα και εύχομαι να γίνει κοινή στάση όλων μας– και το γεγονός ότι η ποιότητα της ανώτατης εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι και το τελικό κοινό ζητούμενο.

Η Κυβέρνηση επενδύει σταθερά στην ανώτατη εκπαίδευση, όπως και στο σύνολο της εκπαίδευσης. Είναι ο τομέας που μαζί με την υγεία κάθε χρόνο αυξάνει κατά μέσο όρο 8% τις χρηματοδοτήσεις του τακτικού προϋπολογισμού.

Κατά τούτο θέλω να πιστεύω ότι οι Έλληνες πανεπιστημιακοί θα διαφυλάξουν το εξάμηνο και του δικού τους διδακτικού κόπου, θα διαφυλάξουν την εξεταστική περίοδο και θα δώσουν την ευκαιρία σε έναν ουσιαστικό διάλογο για να αντιμετωπίσουμε τα θέματα όχι εις βάρος των παιδιών και όχι εις βάρος της εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Είναι σταθερή πρόθεση της Κυβέρνησης να αυξάνουμε τις χρηματοδοτήσεις στην εκπαίδευση και την άριστη χρήση αυτών των χρηματοδοτήσεων. Ωστόσο, θέλω να τονίσω και εγώ από τη δική μου πλευρά, ότι η διαρκής μέριμνα της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των μισθολογικών αιτημάτων των πανεπιστημιακών και το γεγονός ακριβώς ότι δεν απορρίψαμε τα αιτήματα αλλά εντάξαμε το διάλογο στο πλαίσιο μιας συνολικής κυβερνητικής πολιτικής, ώστε το 2003 να συζητήσουμε για να υπάρχει θετική προοπτική το 2004, δείχνει ότι χρειάζεται μια περίσκεψη, μια ψυχραιμία και μία ευθύνη και των πανεπιστημιακών στο να μη μετατραπούν οι ελληνικές οικογένειες και οι Έλληνες φοιτητές σε ένα είδος ομήρων μιας διαμάχης. Γιατί μέσα από το διάλογο μπορεί θαυμάσια να έχουμε μια συντεταγμένη, λογική και θετική έκβαση προς το κοινό συμφέρον της χώρας, που είναι η βελτίωση της εκπαίδευσής μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πρώτη είναι η με αριθμό 644/28-5-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Θεοφάνη Δημοσχάκη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την αποπληρωμή των βαμβακοπαραγωγών για τις ποσότητες βαμβακιού που παρέδωσαν κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου Βουλευτού έχει ως εξής:

«Περίμενα από το Υπουργείο Γεωργίας με τους οργανισμούς που δημιούργησε να κάνει σοβαρούς ελέγχους τόσο στην ΚΑΠ

όσο και στο βαμβάκι με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, αντί αυτού προχειρότητας και επιπολαιότητας.

Παράδειγμα προχειρότητας και επιπολαιότητας του ΟΠΕΚΕΠΕ, το πρώτο όνομα που παρουσιάζεται στη λίστα των παραβατών για το Νομό Έβρου «παραγωγών που έχουν αδικαιολογήτως αποδόσεις κατά στρέμμα» είναι ο κ. Καμπουκράνης Κωνσταντίνος του Δημητρίου κάτοικος Φερρών με εξήντα δύο στρέμματα, παρουσιάζεται στις καταστάσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ ότι παρήγαγε χίλια τετρακόσια εβδομήντα τρία κιλά κατά στρέμμα βαμβάκι, ενώ αυτός παρήγαγε τριακόσια εβδομήντα τρία ανά στρέμμα και με αποδείξεις, με συνέπεια να φαίνεται απατεώνας στους συναδέλφους του και να μένει απλήρωτος για εννέα χιλιάδες τόνους βαμβακιού.

Επειδή τέτοια φαινόμενα προχειρότητας και επιπολαιότητας υπάρχουν πάρα πολλά.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός.

Τι μέτρα θα λάβει για να αποκατασταθεί ηθικώς ο εν λόγω Έβρου βαμβακοπαραγωγός και να αποπληρωθεί, αλλά και να αποκατασταθούν ηθικώς και να αποπληρωθούν οι συναδέλφοι του βαμβακοπαραγωγοί του Έβρου και άλλων περιοχών της Ελλάδος;»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Ευάγγελος Αργύρης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το Υπουργείο Γεωργίας προκειμένου να βελτιώσει το σύστημα πληρωμών των επιδοτήσεων προχώρησε στην ίδρυση του νέου οργανισμού. Καταφέραμε να δοθούν εντός των κοινοτικών προθεσμιών οι επιδοτήσεις στους αγρότες και για ποσά που πραγματικά δικαιούνται και αποδεικνύονται από τα απαραίτητα παραστατικά που πρέπει να προσκομίσουν οι παραγωγοί και μέσω των ελέγχων του ανάλογου Οργανισμού Ελέγχου και Πληρωμών. Αυτό συνεπάγεται ότι δεν υπάρχουν καταλογισμοί εις βάρος του κρατικού μας προϋπολογισμού.

Επίσης, κερδίζουμε την εμπιστοσύνη των κοινοτικών μας εταίρων στον τρόπο με τον οποίο χειριζόμαστε το θέμα των επιδοτήσεων. Επιπλέον, για πρώτη φορά φέτος οι παραγωγοί μετά από απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας πληρώνονται απευθείας στον ατομικό τους τραπεζικό λογαριασμό το 100% του ποσού που δικαιούνται από την ενίσχυση.

Όσον αφορά τώρα, κύριοι συνάδελφοι, την περίπτωση του κ. Καμπουκράνη Κωνσταντίνου του Δημητρίου, κατοίκου Φερρών, του Νομού Έβρου: Ο εν λόγω παραγωγός υπέβαλε δήλωση για την καλλιέργεια βάμβακος σε πέντε αγροτεμάχια έκτασης 62,1 στρεμμάτων. Με βάση τις παραδόσεις του παραγωγού κατά την προηγούμενη τριετία υπολογίστηκε η ηρτημένη παραγωγή ανά στρέμμα στα επίπεδα των διακοσίων τριάντα ένα κιλών για το σύνολο των 62,1 στρεμμάτων στα επίπεδα δηλαδή των δεκατεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων σαράντα πέντε κιλών.

Επειδή η ηρτημένη στρεμματική απόδοση ήταν κάτω από τετρακόσια ογδόντα κιλά, δηλαδή τριακόσια εβδομήντα τρία κιλά ανά στρέμμα και συνεπώς μικρότερη από το ανώτατο όριο που τίθεται, ο Οργανισμός εξέτασε την ένσταση του παραγωγού και ενέκρινε κατ' αρχάς βελτίωση της ηρτημένης από διακόσια τριάντα ένα κιλά σε διακόσια πενήντα εννέα κιλά και αργότερα σε διακόσια εξήντα επτά κιλά ανά στρέμμα. Η αύξηση αυτή της ηρτημένης ανά στρέμμα λόγω των ειδικών προβλημάτων που είχε εκεί η περιοχή των Φερρών από ασθένειες και από χαλαροπτώσεις αυτή αύξησε την ποσότητα που θα ενταχθεί στο κοινοτικό καθεστώς και συνεπώς θα ενισχυθεί επί πλέον με δύο χιλιάδες διακόσια δέκα έξι κιλά.

Στον παραγωγό Καμπουκράνη Κωνσταντίνο του Δημητρίου με κωδικό αριθμό 02211556 προστέθηκαν ποσότητες παρτίδων του παραγωγού Σαψούνη Απόστολου του Εμμανουήλ με κωδικό 02215560 και αυτό έγινε λόγω αναριθμητισμού. Έτσι η στρεμματική απόδοση των χιλίων τετρακοσίων κιλών ανά στρέμμα που εμφανίστηκε στον Τύπο δεν ανταποκρίνεται στις παραδόσεις του παραγωγού. Για το λόγο αυτό ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει κάνει δεκτή την ένσταση του παραγωγού Καμπουκράνη Κωνσταντίνου του Δημητρίου.

Θα πρέπει να πω, λοιπόν, ότι ο κ. Καμπουκράνης από λάθος

γράφτηκε ότι έχει παρατυπήσει και παρανομήσει κατά την περίοδο της ένστασής του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Δημοσχάκης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ : Χαίρομαι που ο κύριος Υπουργός Γεωργίας αναγνωρίζει το λάθος του ΟΠΕΚΕΠΕ και ο κ. Καμπουκράνης αποκαθίσταται πλέον ηθικώς όχι μόνο στη μικρή κοινωνία των Φερρών, αλλά και σε όλους τους συναδέλφους του αγρότες βαμβακοπαραγωγούς.

Αντί η Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ, να ενδιαφερθεί να πληρωθούν οι βαμβακοπαραγωγοί για τα έξοδα που έκαναν, για τους κόπους και τους μόχθους που κάνουν όλη τη χρονιά –φθάσαμε στον Ιούνιο του 2002 και ακόμα δεν πληρώθηκαν- δίδει στη δημοσιότητα λίστες. Ήδη στο «ΚΑΡΦΙ» δόθηκε λίστα και πρώτος και καλύτερος παρουσιάζεται ο Καμπουκράνης ότι παρήγαγε κατά μέσο όρο χίλια τετρακόσια εβδομήντα τρία κιλά το στρέμμα ενώ αυτός παρήγαγε τριακόσια εβδομήντα τρία κιλά. Επειδή είναι ένας συγκροτημένος αγρότης και κρατάει τα τιμολόγια γι' αυτό δημιουργήθηκε όλη αυτή η ιστορία. Ο συγκεκριμένος παραγωγός κρατούσε όχι μόνο τα τιμολόγια της περασμένης χρονιάς αλλά και τα τιμολόγια μιας δεκαετίας και πλέον τα οποία τα έχω εδώ στο φάκελο και δεν έχω λόγο να μην τα παραδώσω στα Πρακτικά της Βουλής.

Εν πάση περιπτώσει αυτό δεν συνέβη μόνο με τον Καμπουκράνη Δημήτριο αλλά συνέβη και με άλλο παραγωγό, όπου τα συνεταιριστικά εκκοκκιστήρια του Νομού Έβρου τον αποκαθιστούν εντός δύο ημερών και ο οργανισμός δεν το αναγνωρίζει. Συγκεκριμένα πρόκειται για κάποιον Παπαδόπουλο Αντώνιο του Γεωργίου που παρέδωσε συγχρόνως με το γιό του ποσότητες βαμβακιού. Έρχεται το εκκοκκιστήριο σε επαφή με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, στέλνει διορθωτικά χαρτιά και ο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν αποκαθιστά τον Παπαδόπουλο Αντώνιο του Γεωργίου όπως και τον γιο του Παπαδόπουλου Γεώργιο του Αντωνίου. Θα πρέπει εντός της εβδομάδας το Υπουργείο να αποκαταστήσει τον εν λόγω βαμβακοπαραγωγό του Νομού Έβρου. Είναι μία κοινωνία μικρή και ο κάθε ένας θεωρεί τον εαυτόν του υπεύθυνο εάν τυχόν υπάρχουν ατασθαλίες για άλλους συναδέλφους τους.

Εγώ έχω την παλικαριά να σας πω ένα ευχαριστώ που αποκαθίσταται ο συγκεκριμένος βαμβακοπαραγωγός ο Καμπουκράνης Κωνσταντίνος του Δημητρίου. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας) : Νομίζω ότι σε όλη τη διαδρομή προπαθήσαμε με παρηγορία να αποδεχθούμε τυχόν παραλείψεις και τυχόν λάθη.

Εκτιμώ ότι εδώ το λάθος που έγινε στο συγκεκριμένο παραγωγό είναι υποχρέωσή μας να το διορθώσουμε και μάλιστα εάν χρειαστεί θα κάνουμε και άλλες δηλώσεις, ώστε να αποκατασταθεί στην τοπική κοινωνία και να μην έχει πρόβλημα.

Εκείνο όμως που πρέπει να πω είναι ότι παρ' ότι ο Οργανισμός Ελέγχου και Πληρωμών είναι σε πολύ νεαρή ηλικία έχει καταφέρει σε μικρό χρονικό διάστημα να πετύχει αυτά που είπα και στην αρχή. Πρώτον, να δίδονται οι ενισχύσεις με βάση τις υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και να μην έχουμε καταλογισμούς που θα είναι εις βάρος του ίδιου του κρατικού μας προϋπολογισμού. Δεύτερον, το νέο σύστημα το οποίο έχει εφαρμοστεί, μετά από απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, να αποδίδεται στον παραγωγό το ακέραιο της ενίσχυσής του και μάλιστα σε τραπεζικό λογαριασμό, απαλλάσσει τους παραγωγούς από πάρα πολύ μεγάλα προβλήματα και καθυστερήσεις.

Σε ό,τι αφορά τώρα το θέμα της μη πληρωμής των παραγωγών θα πρέπει να τονίσω εδώ, ότι τα βαμβάκια τα οποία έχουν τεθεί στο σύστημα έχουν πληρωθεί σε όλους τους παραγωγούς.

Υπάρχει και μία επιπλέον ποσότητα. Ζητήσαμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την άδεια της για την τροποποίηση της αρχικής αίτησης ενίσχυσης για να ενταχθούν και οι υπόλοιπες ποσότητες.

Εκτιμούμε ότι μετά τη διαχειριστική επιτροπή στις 11 Ιουνίου θα είμαστε σε θέση να πούμε και για την ακριβή ημερομηνία που θα πληρωθούν οι παραγωγοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Δεύτερη είναι η με αριθμό 649/28.5.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την ανανέωση των συμβάσεων των εκτάκτων κτηνιάτρων κλπ.

Η ερώτηση του κ. Τζέκη έχει ως εξής:

«Με προκλητική αδιαφορία αντιμετωπίζουν, όπως καταγγέλλει ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος, το Υπουργείο Γεωργίας και οι υπηρεσίες του, το θέμα της απασχόλησης εκτάκτων κτηνιάτρων για την ασθένεια βαρροϊκή ακαρίαση των μελισσών.

Έτσι, μετά τις καθυστερήσεις στην καταβολή των μισθών τους για οκτώ ολόκληρους μήνες, οι κτηνίατροι αυτοί αντιμετωπίζουν πλέον τον κίνδυνο απόλυσής τους από τις 1.9.2002. Αυτό επειδή οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας δεν συμπεριέλαβαν τις πιστώσεις που χρειάζονται για την πληρωμή τους για το χρονικό διάστημα από τη 1.9.2002 μέχρι τις 31.8.2003 σε σχετικό έγγραφο που απέστειλαν προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με το οποίο προσδιορίζουν τις κατηγορίες δαπανών του προγράμματος βελτίωσης της ποιότητας και της εμπορίας του μελιού για το έτος 2003.

Αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας, εκτός από την επαπειλούμενη απόλυση των κτηνιάτρων αυτών, θα είναι και οι αρνητικές επιπτώσεις στην αντιμετώπιση της βαρροϊκής ακαρίασης επειδή οι αποδυναμωμένες από μόνιμο προσωπικό κτηνιατρικές υπηρεσίες δεν θα μπορέσουν να καλύψουν τις ανάγκες εξέτασης των μελισσοσμηνών, της λήψης δειγμάτων κλπ.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Γιατί δεν συμπεριέλαβε τις αναγκαίες πιστώσεις για την πληρωμή των εκτάκτων κτηνιάτρων από 1.9.2002 μέχρι 31.8.2003 στο έγγραφό του προς την Ευρωπαϊκή Ένωση;

Αν θα προχωρήσει στη σύνταξη νέου εγγράφου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση που θα συμπεριλαμβάνει τις αναγκαίες πιστώσεις, ώστε να δοθεί η δυνατότητα ανανέωσης των συμβάσεων των εκτάκτων κτηνιάτρων στο διάστημα αυτό;»

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας) : Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, το πρόγραμμα για τη διερεύνηση της βαρροϊκής ακαρίασης εφαρμόζεται στα πλαίσια του Κανονισμού 1221/97 του συμβουλίου για ενέργειες βελτίωσης της παραγωγής και της εμπορίας του μελιού. Τα προγράμματα είναι ετήσια, υποβάλλονται στην Κοινότητα για έγκριση και στη συνέχεια εκδίδεται κοινή υπουργική απόφαση για την υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος.

Η επιδημιολογική διερεύνηση της ασθένειας βαρρόα άρχισε να υλοποιείται από το 1999 στα πλαίσια του παραπάνω κανονισμού με την πρόσληψη εκτάκτων κτηνιάτρων με ετήσια σύμβαση σε επίπεδο Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Για το πρόγραμμα βελτίωσης της παραγωγής και εμπορίας μελιού του 2002 έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις όρων και προϋποθέσεων για την κατανομή χρημάτων για την πληρωμή των εκτάκτων κτηνιάτρων. Έχουν κατανεμηθεί τα χρήματα και έχει πληρωθεί το σύνολο των εκτάκτων απασχολούμενων κτηνιάτρων.

Τα ετήσια υποβαλλόμενα προγράμματα αναπροσαρμόζονται κατ' έτος σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλουν οι φορείς της μελισσοκομίας.

Η έρευνα μέχρι σήμερα απέδειξε ότι η ασθένεια βαρρόα είναι ενδημική κατάσταση, δηλαδή δεν υπάρχει περίπτωση κάποιο μέλισσι να μην έχει προσβληθεί ή να μην προσβληθεί στο μέλλον από τη βαρρόα. Και προέχει τώρα πλέον η καταπολέμησή της με εγκεκριμένα φάρμακα.

Τα εγκεκριμένα φάρμακα που χορηγήθηκαν στους μελισσοκόμους στα πλαίσια του προγράμματος 2001 επιχορηγήθηκαν κατά 100% και με το ποσό των 774.090,00 ευρώ, δηλαδή 263.771.000 δραχμές.

Στις προτάσεις που υπέβαλαν οι φορείς μελισσοκομίας –είναι αυτό που λέμε ότι μετά από προτάσεις των φορέων γίνεται η αναπροσαρμογή των προγραμμάτων- συζητήθηκαν στις 28 Μαρτίου 2002 για την υποβολή στην Ευρωπαϊκή Ένωση του προγράμματος του 2003. Εκφράστηκε εκ μέρους των μελισσοκόμων η θέση της αύξησης των ενισχύσεων για τους μελισσο-

κόμους, δηλαδή να αλλάξει ο προσανατολισμός του προγράμματος και να υπάρξει ενίσχυση στους μελισσοκόμους όπως η επιχορήγηση κυψελών, ο εξοπλισμός των μελισσοκομικών οργανώσεων και η δωρεάν χορήγηση φαρμάκων καταπολέμησης της βαρρόα, καθώς και η κατάργηση των δαπανών για την επιδημιολογική διερεύνηση της βαρρόα. Μετά τα παραπάνω στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποβλήθηκε το πρόγραμμα 2003 με έμφαση σε δράσεις που έχουν άμεσο στόχο την ενίσχυση των μελισσοκόμων και των οργανώσεών τους.

Στο θέμα που τίθεται για τους κτηνιάτρους που πλέον δεν προβλέπεται στο πρόγραμμα η απασχόλησή τους, εκείνο που μπορεί να αμβλύνει το πρόβλημα αυτό είναι η πρόταση του Υπουργείου Γεωργίας που θα κατατεθεί άμεσα.

Έτσι, λοιπόν, θα απασχοληθούν αυτοί οι κτηνιάτροι σε άλλες δράσεις πολύ πιο επωφελείς για την καταπολέμηση άλλων ασθενειών αφού έχει αποδειχθεί ότι η βαρρόα πρέπει να καταπολεμηθεί με εγκεκριμένα φάρμακα και ότι δεν χρειάζεται έρευνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ Τζέκης έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ : Κύριε Υπουργέ, θα καταθέσω το υπόμνημα του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου που αναφέρεται στη συγκεκριμένη ασθένεια και λέει ότι δεν εξέλιπαν οι κίνδυνοι. Χρειάζεται διερεύνηση και αντιμετώπιση της βαρρόα. Βέβαια δεν είναι ζήτημα όλων των μελισσοκομικών οργανώσεων διότι κάποιες μελισσοκομικές οργανώσεις θέλουν να συνεχιστεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα και το 2002 και το 2003. Αυτό σημαίνει να γίνει καινούρια πρόσληψη τριάντα πέντε κτηνιάτρων.

Πρέπει να πάρουμε υπόψη μας ότι ναι μεν επιχορηγούνται τα φάρμακα αλλά εδώ έχω μπροστά μου το εξής: «Για το πρόγραμμα 2002, 2003 απελευθερώνονται 180 εκατομμύρια δραχμές». Πού πηγαίνουν αυτά; Εξήντα εκατομμύρια σε εκπαίδευση – έντυπα, δέκα εκατομμύρια σε εκδρομές, τριάντα εκατομμύρια σε τεχνική βοήθεια, τριάντα εκατομμύρια για μελέτες εναλλακτικών μεθόδων για τη βαρρόα και σαράντα εκατομμύρια για άλλα ερευνητικά προγράμματα που αφορούν το μέλι. Το αίτημα των μελισσοκομικών οργανώσεων για την επιδότηση των κυψελών δεν είναι μέσα στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Εάν η Κυβέρνηση δεν θέλει και στη μελισσοκομία οι συνέπειες να ακολουθήσουν τις συνέπειες που είχαν στην κτηνοτροφία και στη γεωργία πρέπει να προσλάβει άμεσα τους τριάντα πέντε κτηνιάτρους. Σημειώνω ότι τα παραγωγικά δεδομένα της χώρας μας υπολογίζονται σε οκτακόσιες χιλιάδες επαγγελματικές κυψέλες που ανήκουν σε τέσσερις χιλιάδες μελισσοκόμους. Ο συνολικός αριθμός των κυψελών είναι ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες και είκοσι δύο χιλιάδες το σύνολο των μελισσοκόμων. Η παραγωγή είναι δεκατέσσερις χιλιάδες τόνοι. Εισάγουμε δύο χιλιάδες τόνους μέλι. Αρα η καταπολέμηση της βαρρόα είχε θετικό αντίκτυπο στην παραγωγή και στην ποιότητα του μελιού.

Η Κυβέρνηση πρέπει να υποβάλει άμεσα πάλι το συγκεκριμένο πρόγραμμα με την πρόσληψη των τριάντα πέντε κτηνιάτρων, γιατί γνωρίζουμε ότι οι κτηνιάτροι των κτηνιατρικών υπηρεσιών δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν σε όσα προγράμματα τους βάλουμε, διότι υπάρχει έλλειψη επιστημονικού προσωπικού. Η Κυβέρνηση το γνωρίζει αυτό. Πρόκειται για ένα πάγιο αίτημα του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου που δεν ικανοποιείται.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Άγγελος Τζέκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, αυτό το πρόγραμμα συνεχίζεται. Είναι για τη βελτίωση του μελιού και αφορά τους ίδιους τους παραγωγούς και τις οργανώσεις τους. Αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο. Αυτό που ζήτησαν οι παραγωγοί και οι οργανώσεις τους είναι να μην έχουμε πάλι δαπάνες για συνέχιση της έρευνας για τη βαρρόα

αλλά να περάσουμε στην αντιμετώπισή της με εγκεκριμένα φάρμακα που ήδη υπάρχουν.

Είναι θετικό διότι τριάντα πέντε κτηνιάτροι είχαν απασχόληση έστω για ένα χρόνο αλλά αυτή η απασχόληση δεν μπορεί να είναι εις βάρος του προγράμματος για τη βελτίωση του μελιού. Το θέμα της απασχόλησης των κτηνιάτρων αντιμετωπίζεται και με τις προσλήψεις που γίνονται για τους γεωτεχνικούς αλλά ιδιαίτερα με τον εξουσιοδοτημένο κτηνίατρο, ώστε να έχουν απασχόληση αλλά να προσφέρουν και έργο με πολύ καλύτερο αποτέλεσμα από αυτό που θα προσέφερε η εξάντληση ενός προγράμματος για άλλο σκοπό, μόνο και μόνο για να απασχοληθούν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Δεν είναι μόνο για να απασχοληθούν. Είναι για την αντιμετώπιση της βαρρόα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Μιλάμε για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, κύριε συνάδελφε. Είναι ένα ετήσιο πρόγραμμα που αναπροσαρμόζεται και έχει συγκεκριμένους στόχους. Νομίζω ότι για τη συγκεκριμένη ασθένεια σήμερα αυτοί οι στόχοι έχουν εκλείψει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι με αριθμό 645/28-5-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευάγγελου Μπασιάκου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την επίλυση αιτημάτων των βαμβακοπαραγωγών κλπ.

Η ερώτηση του κ. Μπασιάκου έχει ως εξής:

«Τον τελευταίο καιρό εντείνονται οι ανησυχίες των βαμβακοπαραγωγών από τους καταστροφικούς χειρισμούς της κυβέρνησης, που απορρίπτει παρανόμως μεγάλες ποσότητες παραχθέντος βάμβακος, που παραδόθηκε στα εκκοκκιστήρια (περίπου διακοσίων χιλιάδων τόν.) και για τις οποίες θα δώσει μόνο την εμπορική αξία, ενώ μέχρι πρότινος δήλωνε, ότι δεν θα υπάρχουν δύο τιμές στο βαμβάκι.

Επιπροσθέτως, καθορίζει για τη φετινή περίοδο αυθαίρετα όρια ατομικής παραγωγής και επιβάλλει τσουχερά πρόστιμα για την υπέρβαση του αυθαίρετου δικού της πλαφόν.

Οι αγρότες δεν γνωρίζουν, τι θα καλλιεργήσουν στις περικοπόμενες εκτάσεις τους.

Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζουν ανυπέρβλητα εμπόδια στην καλλιέργειά του, λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής, αλλά και αδυναμίας άρδευσης, γιατί δεν εκτελούνται έργα παρά τις κυβερνητικές υποσχέσεις, όπως στη Θεσσαλία, Κωπαΐδα κλπ.

Κατόπιν αυτών ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Τι θα γίνει με το σύνολο της παραδοθείσας ποσότητας παραγωγής βάμβακος;

2. Γιατί επιβάλλονται αυθαίρετα πρόστιμα που δεν προβλέπονται και

3. Ποια μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής και διευκόλυνσης της άρδευσης θα ληφθούν;

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Ευάγγελος Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι άξιο προσοχής πόσο εύκολα, αγαπητέ συνάδελφε, προσπαθείτε για άλλη μια φορά να δημιουργήσετε σύγχυση στους βαμβακοπαραγωγούς, αφού γνωρίζετε πολύ καλά –αλλά, ίσως, δεν θέλετε να παραδεχθείτε- αυτό που πραγματικά έχει συμβεί και ισχύει.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας πληροφορήσω για άλλη μια φορά ότι πρώτον ο παραγωγός γνωρίζει από το Δεκέμβριο του 2001 την έκταση που δικαιούται να καλλιεργήσει, καθώς και τα μέτρα πολιτικής μας για το βαμβάκι, καλλιεργητικής περιόδου 2002. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται ο εξορθολογισμός του κόστους παραγωγής μέσω της εφαρμογής του συστήματος της ολοκληρωμένης διαχείρισης της παραγωγής, καθώς και η ορθολογική κατανομή των πόρων.

Δεύτερον, μετά την ανακοίνωση αυτών των μέτρων, και προκειμένου να ενημερωθεί καλύτερα ο παραγωγός, απέστειλα επιστολές, προσωπικά στον καθένα παραγωγό, ενενήντα πέντε χιλιάδες επιστολές, όπου με απλό λόγο του εξηγούσα αυτά που εσείς τώρα λέτε ότι δεν γνωρίζετε.

Στις 28/3/2002 συγκάλεσα σύσκεψη στο Υπουργείο Γεωργίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δηλαδή παραγωγούς, μεταποιητές, εμπόρους, την βιομηχανία, και εκεί συμφωνήσαμε απόλυτα για τα διοικητικά μέτρα και επίσης εκδόθηκε η 42195/19-4-2002 κοινή υπουργική απόφαση «Μεσοπρόθεσμα διοικητικά μέτρα στήριξης της βαμβακοκαλλιέργειας και μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης» της οποίας η πιστή εφαρμογή θα χαρακτηρίσει τη νέα καλλιεργητική περίοδο.

Άρα, λοιπόν, δεν μπορούμε να λέμε ότι ο παραγωγός δεν γνωρίζει, γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι πρώτη φορά έχει συμβεί να γνωρίζουν από πέρυσι οι παραγωγοί τι θα καλλιεργήσουν φέτος και πριν ακόμα ξεκινήσουν να ξέρουν και την κοινή υπουργική απόφαση και τα περιβαλλοντικά μέτρα που θα ισχύουν και μάλιστα, με αποδοχή όλων των εμπλεκόμενων.

Όσον αφορά τώρα την περσινή παραγωγή. Όσες ποσότητες πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού και της κοινής υπουργικής απόφασης και προέρχονται από εκτάσεις που έχουν δηλωθεί στο ΟΣΔΕ, θα τύχουν κοινοτικής ενίσχυσης.

Η ποσότητα, δηλαδή, βαμβακιού που προέρχεται από αγροτεμάχια τα οποία κατόπιν διασταυρωτικών ελέγχων έχουν ταυτοποιηθεί, και συνεπώς έχει διαπιστωθεί η καταγωγή τους, υπάγονται στο καθεστώς των ελλειμματικών πληρωμών ως κοινοτικό πλέον βαμβάκι και ενισχύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό την προϋπόθεση ότι κατά τη διαδικασία παραγωγής έχουν τηρηθεί, πρώτον: τα απαραίτητα προς τη περιβάλλον μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 1051/2001 και δεύτερον η στρεμματική απόδοση συμφωνεί με τα πρόσφατα ιστορικά δεδομένα και τα πρόσφατα δεδομένα της γεωπονικής επιστήμης.

Τέλος, όσον αφορά τα πρόστιμα, άλλες φορές, αγαπητοί συνάδελφοι, διαπιστώνετε και παρατηρείτε ότι δεν επιβάλλονται πρόστιμα και όταν αυτά επιβάλλονται, μας παρατηρείτε πάντα ότι αυτά δεν έγιναν με βάση την κοινή υπουργική απόφαση, αλλά επιβάλλονται, όπως λέτε, αυθαίρετα.

Θέλω να σας πληροφορήσω ότι όλα τα πρόστιμα και οι ποινές που επεβλήθησαν σε παραγωγούς και σε εκκοκκιστές προβλέπονται και από την εθνική αλλά και από την κοινοτική νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Μπασιάκος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι γιατί η απάντηση του κυρίου Υφυπουργού δεν έδωσε καμιά εξήγηση και καμιά πρόσθετη πληροφορία σε σχέση με τα αιτήματα των βαμβακοπαραγωγών και τις ανησυχίες τους.

Το πρώτο ερώτημα που θέτει σαφέστατα η επίκαιρη ερώτηση είναι τι θα γίνει με τις υπόλοιπες ποσότητες που εσείς παρανόμως περικόπτετε. Υπάρχουν παραστατικά στους αγρότες, οι οποίοι έχουν παραδώσει πραγματικά παραχθείσα ποσότητα παραγωγής στα εκκοκκιστήρια και για την οποία το τίμημα είναι μόνο η εμπορική αξία. Έχετε δηλώσει επανειλημμένως σ' αυτήν την Αίθουσα, είτε και εκτός Αιθούσης, ότι δεν θα υπάρχουν δύο τιμές στο βαμβάκι, θα υπάρχει μόνο επιλέξιμο βαμβάκι. Υπάρχει, λοιπόν, μια πολύ μεγάλη ποσότητα την οποία αποτιμούν και εκκοκκιστές και εκπρόσωποι των αγροτών σε περίπου διακόσιες χιλιάδες τόνους, και για την οποία ποσότητα υπάρχουν παραστατικά, αλλά δεν υπάρχει καμιά ελπίδα, καμιά ευκαιρία να τύχουν της επιδότησης, όπως τους είχατε υποσχεθεί επανειλημμένως. Είστε ανακόλουθοι και πρέπει να δώσετε εξήγηση γι' αυτήν την ποσότητα.

Το δεύτερο θέμα που τίθεται είναι αυτό που αφορά την παρούσα καλλιεργητική περίοδο. Πράγματι οι αγρότες δεν γνωρίζουν τα κριτήρια με τα οποία τους περικόπτετε και πάλι αυθαίρετα το 5% και για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και εν πάση περιπτώσει είναι δεδομένη η καθυστέρηση και τα λάθη τα οποία έχουν παρατηρηθεί στην καταγραφή των εκτάσεων και των ποσοτήτων που δικαιούται ο κάθε αγρότης.

Το γεγονός ότι πριν από λίγο ο συνάδελφός μου κ. Δημοσχάκης από τον Έβρο σας είπε ένα ακόμα παράδειγμα λάθους το οποίο ΘΑ διορθώσετε, δείχνει την προχειρότητα με την οποία αντιμετωπίζετε αυτό το πολύ σοβαρό ζήτημα.

Και βεβαίως πέρσι τα γεγονότα σας διαφεύδουν. Η έγκριση του κανονισμού έγινε μετά την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου. Άρα, σαφέστατα αποδεικνύεται από τις ημερομηνίες ότι ούτε υπουργική απόφαση υπήρχε έγκαιρα, ούτε ο Κανονισμός είχε εγκριθεί, ώστε να ισχύσει από την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου. Επομένως, δεν ισχύουν αυτά που λέτε στο Σώμα, ότι έγκαιρα γνώριζαν τις εκτάσεις και τις ποσότητες παραγωγής που πρόκειται να παραδώσουν.

Το τρίτο ζήτημα που τίθεται είναι αυτό που αφορά το κόστος παραγωγής. Είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα το οποίο αφορά τους βαμβακοπαραγωγούς. Αναφέρομαι πέραν των άλλων και στα αρδευτικά έργα. Υποσχεθήκατε και στη Θεσσαλία και στην Κωπαΐδα και σε πάρα πολλές άλλες περιοχές ότι τα έργα αυτά θα προχωρήσουν. Μονολεκτικά μπορώ να αναφερθώ στην απάντησή που δώσατε στη Βουλή για το θέμα της Κωπαΐδας που λέτε επί λέξει: «Τα έργα Κωπαΐδας δεν έχουν προταθεί για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, διότι δεν υπάρχουν μελέτες ανακαίνισης αυτών και ως εκ τούτου δεν παρουσιάζουν ωριμότητα». Αυτό να πείτε στους αγρότες, ότι δεν πρόκειται να εντάξετε αρδευτικά έργα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, έστω και αν τόσο προεκλογικά, όσο και μετεκλογικά και εσείς και οι κυβερνητικοί παράγοντες υπόσχονταν στους αγρότες τα αρδευτικά έργα, αλλά και μέτρα παρεμβάσεως για τη βελτίωση του εισοδήματος των βαμβακοπαραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας) : Κύριε συνάδελφε, επιμένετε ότι οι παραγωγοί δεν γνωρίζουν ακριβώς τι θα καλλιεργήσουν. Νομίζω ότι μάρτυρες για το τι ακριβώς ξέρουν είναι οι ενενήντα πέντε χιλιάδες παραλήπτες της προσωπικής επιστολής, όπου εκεί λέει τα μέτρα για τους παραγωγούς. Επίσης, υπάρχει η κοινή υπουργική απόφαση που καθορίζει τα κριτήρια με βάση τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή του κανονισμού του συμβουλίου.

Πρέπει ακόμη να σας πω ότι αυτά τα μέτρα δεν είναι μια σύλληψη των υπηρεσιακών παραγόντων και της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, αλλά είναι μια διεργασία που γίνεται εδώ και δύο χρόνια. Εκτιμώ ότι είναι πάρα πολύ μεγάλη προσπάθεια που γίνεται απ' όλες τις πλευρές, να διαμορφώσουμε εκείνες τις προϋποθέσεις για να έχουμε την καλύτερη δυνατή πρόσοδο από τη διαδικασία δηλαδή εισρών χρημάτων που θα έρθουν από τον κανονισμό, με βάση την ορθολογική επέκταση της βαμβακοκαλλιέργειας και με βάση τα περιβαλλοντικά μέτρα, για να μην έχουμε επέκταση άναρχη, η οποία μας δημιουργεί μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα. Είναι μια συμφωνία όλων των εμπλεκόμενων και αυτό εφαρμόζουμε. Άρα, λοιπόν, είναι σε όλους γνωστό -και οποιαδήποτε επιπλέον σύγχυση προσπαθεί κάποιος να δημιουργήσει στους παραγωγούς νομίζω ότι δεν προσφέρει υπηρεσία- τι πρέπει να κάνουμε. Και επίσης είναι γνωστό ότι όσες ποσότητες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 του κανονισμού και της κοινής υπουργικής απόφασης της περσινής χρονιάς, αυτές οι ποσότητες θα τύχουν τις ενίσχυσης. Όσες ποσότητες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις είναι εκτός κοινοτικού καθεστώτος. Επίσης, και στη νέα κοινή υπουργική απόφαση έχουμε κάνει σαφές σε όλους τους παραγωγούς, ότι όχι μόνο το επιπλέον βαμβάκι δεν θα είναι στην κοινή οργάνωση, δηλαδή στο σύστημα των ελλειμματικών πληρωμών και δεν θα ενταχθούν στο σύστημα, αλλά θα έχουν και πρόστιμα γιατί θα επιβαρύνουν το περιβάλλον από την καλλιέργεια η οποία δεν είναι συμφωνημένη με βάση τα μέτρα που όλοι μας έχουμε αποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η δεύτερη με αριθμό 648/28-5-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πολιτισμού, σχετικώς με την κατασκευή του νέου κτιρίου του Εργατικού Κέντρου Λάρισας, διαγράφεται λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού.

Η συζήτηση των επικαιρών ερωτήσεων ολοκληρώθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων, που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και άλλες διατάξεις».

Υπάρχει κάποια διευκρίνιση, κύριε Υπουργέ;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΧΥΤΗΡΗΣ (Υφυπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα χάριν ακριβείας και επειδή είναι λίγο αδόκιμη μία φράση να αναφέρω τη νομοτεχνική αναδιτύπωση της περιπτώσεως α της παραγράφου 2, του άρθρου 1, υπό τον τίτλο «Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας».

Διαβάζω το α: «Οι υπηρεσίες που εκπροσωπούνται από το νομικό πρόσωπο του δημοσίου και υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του δημοσίου». Προτείνουμε αυτό να αλλάξει και να γίνει: «Οι υπηρεσίες που εκπροσωπούνται από ή υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του δημοσίου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Δεν υπάρχει καμία άλλη παρατήρηση.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και άλλες διατάξεις» με τη νομοτεχνική παρατήρηση του κυρίου Υπουργού έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και άλλες διατάξεις»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ Ή ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, οι ακόλουθοι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

1. «**Επιχείρηση Μέσων Ενημέρωσης**»:

Η επιχείρηση της οποίας η λειτουργία υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους και η οποία έχει ως δραστηριότητα, αποκλειστική ή μη:

α) την έκδοση ή εκτύπωση εφημερίδων ή περιοδικών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, ή εντύπων εκπαιδευτικού ή επιστημονικού χαρακτήρα, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλε-κτρονικής, τα έντυπα αυτά εκδίδονται, διαδίδονται ή διανέμονται, ή

β) την εγκατάσταση και λειτουργία ή τη διαχείριση τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης ή την παροχή ή τη διαχείριση συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, ή

γ) την εγκατάσταση και λειτουργία ή τη διαχείριση ραδιοφωνικού σταθμού ελεύθερης λήψης ή την παροχή ή τη διαχείριση συνδρομητικών ραδιοφωνικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, ή

δ) την παροχή μέσω του διαδικτύου υπηρεσιών οπτικοακουστικού περιεχομένου, εφόσον το περιεχόμενο αυτό έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και ειδικότερα περιλαμβάνει, κατά το πρότυπο των έντυπων εφημερίδων, ειδήσεις για πολιτικά ή κοινωνικά ή οικονομικά ή πολιτιστικά ή αθλητικά γεγονότα και εκδηλώσεις, καθώς και άρθρα, σχόλια, συνεντεύξεις ή συζητήσεις για τα θέματα αυτά. Η επιχείρηση η οποία έχει ως δραστηριότητα την παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν θεωρείται επιχείρηση μέσω ενημέρωσης.

Μία επιχείρηση μέσω ενημέρωσης θεωρείται ότι υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 3 του π.δ. 100/2000 (ΦΕΚ 98 Α').

Η «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση Α.Ε.», καθώς και οι συνδεδεμένες με αυτή εταιρείες, κατά την έννοια του άρθρου 42Ε του κ.ν. 2190/1920, δεν θεωρούνται για την εφαρμογή του νόμου αυτού επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης.

2. «**Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας**»:

α) οι υπηρεσίες που εκπροσωπούνται από ή υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων αρχών,

β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και κάθε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου,

γ) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τα οποία είτε υπάγονται στο άρθρο 1 του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α') είτε η διοίκησή τους διορίζεται από το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου,

δ) οι τράπεζες στις οποίες ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή ο διοικητής τους διορίζονται ύστερα από τη διατύπωση γνώμης της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 49Α του Κανονισμού της,

ε) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και οι ενώσεις προσώπων τα οποία επιχορηγούνται, τακτικώς ή εκτάκτως, από το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και η επιχορήγηση αυτή υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των ετήσιων εσόδων τους κατά το εκάστοτε προηγούμενο έτος,

στ) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύονται από τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως ε' της παρούσας παραγράφου ή αποτελούν συνδεδεμένη με αυτά εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 42Ε του κ.ν. 2190/1920, καθώς και οι συνδεδεμένες με τις εταιρείες αυτές άλλες εταιρείες.

3. «**Δημόσιες Συμβάσεις**»:

Οι συμβάσεις που καταρτίζονται μεταξύ φυσικών προσώπων ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και του νομικού προσώπου του Ελληνικού Δημοσίου ή άλλων νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργου ή προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, η δε αξία τους υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, καθώς επίσης και οι συμβάσεις των οποίων η αξία είναι κατώτερη των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ αλλά έχουν ως αντικείμενο τμήμα, προσθήκη ή επέκταση ανατιθέμενου έργου, προμήθειας ή υπηρεσίας που υπερβαίνει σε συνολική αξία το ποσό αυτό.

4. «**Βασικός Μέτοχος**»:

Ο μέτοχος ο οποίος, είτε βάσει του αριθμού των μετοχών που έχει στην κυριότητά του, υπολογιζόμενου αυτοτελώς ή συγκρινόμενου με τον αριθμό μετοχών των άλλων μετόχων της εταιρείας είτε βάσει των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ή άλλων ειδικών δικαιωμάτων που του παρέχει ο νόμος ή το καταστατικό της εταιρείας είτε βάσει γενικών ή ειδικών συμφωνιών που έχει συνάψει με την εταιρεία ή άλλους μετόχους ή τρίτα πρόσωπα που εξαρτώνται οικονομικά από αυτόν ή ενεργούν για λογαριασμό του, μπορεί να επηρεάζει ουσιαστικά τη λήψη των αποφάσεων που λαμβάνουν τα αρμόδια όργανα ή στελέχη της εταιρείας σχετικά με τον τρόπο διοίκησης και της εν γένει λειτουργίας της αντίστοιχης επιχείρησης.

Ειδικότερα, ως βασικός μέτοχος θεωρείται ιδίως:

Α. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσοστού επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου που ανήκει στην κυριότητά του:

α) είναι κύριος αριθμού μετοχών που υπερβαίνει τον αριθμό μετοχών που ανήκει σε κάθε άλλο μέτοχο ή είναι ίσος με τον αριθμό μετοχών άλλου μετόχου της περίπτωσης αυτής, ή

β) κατέχει, είτε από το καταστατικό της εταιρείας είτε μέσω εκχώρησης σχετικού δικαιώματος άλλων μετόχων, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική συνέλευση, ή

γ) έχει το δικαίωμα, είτε από το νόμο, είτε από το καταστατικό της εταιρείας είτε μέσω εκχώρησης σχετικού δικαιώματος άλλων μετόχων, να διορίζει ή να ανακαλεί δύο τουλάχιστον μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ή ένα μέλος εφόσον αυτό ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου ή αντιπροέδρου ή διευθυνόντος ή εντεταλμένου ή συμπράττοντος συμβούλου ή, εν γένει, συμβούλου με εκτελεστικά καθήκοντα, ή

δ) είναι κύριος ποσοστού επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου ή κάτοχος δικαιωμάτων ψήφου που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο ήμισυ του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπήθηκε και άσκησε το δικαίωμα ψήφου κατά τη λήψη της απόφασης της γενικής συνέλευσης για την εκλογή ή την ανάκληση του εκάστοτε τελευταίου διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας ή της πλειοψηφίας των μελών αυτού, ή

ε) καταρτίζει, αμέσως ή εμμέσως, συμβάσεις και εν γένει συμφωνίες με την εταιρεία, από τις οποίες η τελευταία αποκτά έσοδα ή άλλα οικονομικά οφέλη τα οποία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο ένα πέμπτο των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας κατά το εκάστοτε προηγούμενο έτος.

Β. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο:

α) είναι κύριος αριθμού μετοχών που αντιστοιχεί, ως ποσοστό, τουλάχιστον στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου ή

β) είναι κύριος δικαιωμάτων ψήφου που αντιστοιχούν, ως ποσοστό, τουλάχιστον στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στη γενική συνέλευση της εταιρείας.

Για τον υπολογισμό του ποσοστού επί του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου που αναφέρονται στα υπό Α' και Β' εδάφια της παρούσας παραγράφου λαμβάνεται υπόψη και ο αριθμός των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου που ανήκουν ή κατέχονται:

- από παρένθετα πρόσωπα,

- από επιχειρήσεις που ελέγχονται από τον ίδιο μέτοχο,

- από άλλο μέτοχο με τον οποίο έχει συναφθεί συμφωνία για τη διαμόρφωση, μέσω συντονισμένης άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου που διαθέτει, διαρκούς κοινής πολιτικής ως προς τη διοίκηση της εταιρείας.

Επίσης, υπολογίζονται τα δικαιώματα ψήφου τα οποία κατέχονται βάσει συμβάσεως ενεχύρου ή επικαρπίας ή ως συνέπεια λήψης ασφαλιστικού μέτρου σε βάρος του κυρίου των αντίστοιχων μετοχών, καθώς και ο αριθμός μετοχών που δεν ανήκουν στην κυριότητά του αλλά από τις οποίες ο μέτοχος αυτός δικαιούται να λαμβάνει μερίσμα.

Αριθμός μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου που αποκτώνται λόγω κληρονομικής διαδοχής υπολογίζονται μετά την παρέλευση τριών μηνών από την απόκτησή τους.

5. «Διευθυντικά στελέχη»:

Τα πρόσωπα τα οποία, είτε βάσει του νόμου που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της εταιρείας, είτε βάσει του καταστατικού της εταιρείας, είτε κατόπιν ανάθεσης ή σύναψης σύμβασης με την εταιρεία, ασκούν εκτελεστικές αρμοδιότητες και καθήκοντα που είναι, από τη φύση τους και το περιεχόμενό τους, ουσιώδεις για την επίτευξη των σκοπών της αντίστοιχης επιχείρησης.

6. «Οικονομικά εξαρτημένα πρόσωπα»:

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν οικονομική αυτοτέλεια σε σχέση με άλλο, ειδικώς προσδιοριζόμενο, φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

7. «Παρένθετα πρόσωπα»:

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι οικονομικά εξαρτημένα ή ενεργούν, βάσει γενικής ή ειδικής συμφωνίας, για λογαριασμό ή καθ' υπόδειξη ή εντολή άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου.

8. «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης»:

Η Ανεξάρτητη Αρχή τα μέλη της οποίας έχουν επιλεγεί σύμφωνα με το άρθρο 101Α του Συντάγματος και η οποία ασκεί τις αρμοδιότητές της και λειτουργεί σύμφωνα με το ν. 2863/2000 (ΦΕΚ 262 Α').

Άρθρο 2

Απαγόρευση σύναψης δημοσίων συμβάσεων με επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης

1. Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης, καθώς και με τους εταίρους, τους βασικούς μετόχους, τα μέλη των οργάνων διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων αυτών. Επίσης, απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με επιχειρήσεις των οποίων εταίροι ή βασικοί μέτοχοι ή μέλη οργάνων διοίκησης ή διευθυντικά στελέχη είναι επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης ή εταίροι ή βασικοί μέτοχοι ή μέλη οργάνων διοίκησης ή διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης.

2. Η απαγόρευση σύναψης δημοσίων συμβάσεων καταλαμβάνει επίσης:

α) τους συζύγους και τους συγγενείς, σε ευθεία γραμμή απεριορίστως και εκ πλαγίου μέχρι και τετάρτου βαθμού, των φυσικών προσώπων που υπάγονται στην παράγραφο 1, εφόσον δεν μπορούν να αποδείξουν ότι διαθέτουν οικονομική αυτοτέλεια σε σχέση με τα πρόσωπα αυτά,

β) κάθε άλλο παρένθετο πρόσωπο,

γ) τους εταίρους και τους βασικούς μετόχους των εταίρων και των βασικών μετόχων που υπάγονται στην παράγραφο 1,

δ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, χωρίς να είναι μέτοχος, ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα, μία ή περισσότερες επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης ή ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, ουσιώδη επιρροή στη λήψη των αποφάσεων που λαμβάνονται, από τα όργανα διοίκησης ή τα διευθυντικά στελέχη, σχετικά με τη διοίκηση και την εν γένει λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών.

3. Από την απαγόρευση του παρόντος άρθρου εξαιρούνται οι δημόσιες συμβάσεις των οποίων το αντικείμενο έχει άμεση ή έμμεση σχέση με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης.

Επίσης, εξαιρούνται οι δημόσιες συμβάσεις που καταρτίζονται με επιχειρήσεις των οποίων βασικός μέτοχος είναι πολιτικό κόμμα που εκπροσωπείται στη Βουλή των Ελλήνων, ή εκπρόσωπος αυτού, εκτός εάν στις επιχειρήσεις αυτές συμμετέχει άλλος βασικός μέτοχος που κατέχει τις ασυμβίβαστες ιδιότητες του άρθρου 3.

Άρθρο 3

Ασυμβίβαστες ιδιότητες

1. Η ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσω ενημέρωσης είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης που καταρτίζει δημόσιες συμβάσεις, η σύναψη των οποίων απαγορεύεται σύμφωνα με το άρθρο 2, καθώς και με την ιδιότητα του εταίρου ή του βασικού μετόχου των εταίρων ή των βασικών μετόχων της επιχείρησης αυτής.

2. Η ασυμβίβαστη ιδιότητα του παρόντος άρθρου συντρέχει και στην περίπτωση που ιδιοκτήτης, βασικός μέτοχος, εταίρος, μέλος οργάνου διοίκησης ή διευθυντικό στέλεχος επιχείρησης που καταρτίζει δημόσιες συμβάσεις είναι σύζυγος ή συγγενής, σε ευθεία γραμμή απεριορίστως και εκ πλαγίου μέχρι και τετάρτου βαθμού, ο οποίος δεν μπορεί να αποδείξει ότι διαθέτει οικονομική αυτοτέλεια σε σχέση με ιδιοκτήτη, εταίρο, βασικό μέτοχο, μέλος οργάνου διοίκησης ή διευθυντικό στέλεχος επιχείρησης μέσω ενημέρωσης, καθώς επίσης και σε κάθε άλλη περίπτωση που οι ανωτέρω ιδιότητες κατέχονται από παρένθετο πρόσωπο.

3. Οι επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης, κατά την υποβολή της αίτησης χορήγησης άδειας λειτουργίας, εφόσον αυτή απαιτείται από την οικεία νομοθεσία, ή, εν γένει, κατά την έναρξη της δραστηριότητάς τους, υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Εθνι-

κό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'), όπως ισχύει, ότι δεν κατέχουν, κατά το χρόνο της υποβολής της ανωτέρω δήλωσης, την ασυμβίβαστη ιδιότητα του παρόντος άρθρου. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τους εταίρους, τους βασικούς μετόχους, τα μέλη των οργάνων διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων αυτών, καθώς και για τους εταίρους και τους βασικούς μετόχους των εταιρών και των βασικών μετόχων αυτών. Επίσης, η υποχρέωση της παρούσας παραγράφου ισχύει και σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης της επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης ή εταιρικών μεριδίων αυτής ή μετοχών των οποίων η μεταβίβαση συνεπάγεται, για το πρόσωπο που τις αποκτά, την κτήση της ιδιότητας του βασικού μετόχου.

Άρθρο 4

Υποχρέωση διασταύρωσης στοιχείων επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις

1. Πριν από την έκδοση της πράξης κατακύρωσης ή της απευθείας ανάθεσης και πάντως πριν από την υπογραφή της αντίστοιχης δημόσιας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να διασταυρώνουν τα στοιχεία τα οποία υποβάλλουν όλες οι επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 82/1996 (ΦΕΚ 66 Α'), με τα στοιχεία που τηρούνται για τις επιχειρήσεις μέσωσν ενημέρωσης στο μητρώο επιχειρήσεων του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 εδάφ. β' του ν. 2863/2000 (ΦΕΚ 262 Α') και 10α παρ. 1 εδάφ. α' του π.δ. 213/1995 (ΦΕΚ 112 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του π.δ. 310/1996 (ΦΕΚ 214 Α').

Η υπαγωγή της σύναψης των δημοσίων συμβάσεων στη διαδικασία διασταύρωσης στοιχείων που προβλέπεται στο παρόν άρθρο αναφέρεται υποχρεωτικά σε όλες τις διακηρύξεις, προκηρύξεις και προσκλήσεις ενδιαφέροντος που εκδίδονται από τις αναθέτουσες ή άλλες αρμόδιες αρχές.

2. Για τη διενέργεια της διασταύρωσης των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αναθέτουσες αρχές υποβάλλουν ειδικό έγγραφο στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, με το οποίο ζητούν την έκδοση πιστοποιητικού που να βεβαιώνει τη μη συνδρομή των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 3. Ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ή το εξουσιοδοτημένο από την ολομέλεια της Αρχής μέλος του, εκδίδει το σχετικό πιστοποιητικό, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του εγγράφου της αναθέτουσας αρχής στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας σε τρία πρωτότυπα. Το ένα πρωτότυπο φυλάσσεται σε ειδικό φάκελο που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας και τα άλλα δύο επισυνάπτονται στο σώμα της δημόσιας σύμβασης, στο κείμενο της οποίας αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός πρωτοκόλλου που φέρει το πιστοποιητικό. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά την έκδοση του πιστοποιητικού σε μεγαλύτερο αριθμό πρωτοτύπων, ανάλογα με τον αριθμό των συμβαλλομένων.

3. Εάν το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι ασυμβίβαστες ιδιότητες του άρθρου 3, ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ή το εξουσιοδοτημένο από την ολομέλεια της Αρχής μέλος του, εκδίδει εντός της ίδιας προθεσμίας σχετική απορριπτική πράξη, πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη.

4. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 για την έκδοση του πιστοποιητικού που βεβαιώνει τη μη συνδρομή των ασυμβίβαστων του άρθρου 3 παρατείνεται κατά δέκα εργάσιμες ημέρες εφόσον τα υποβληθέντα προς διασταύρωση στοιχεία είναι ελλιπή ή χρήζουν ουσιωδών διευκρινίσεων σύμφωνα με την αιτιολογημένη κρίση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Σε περίπτωση συνδρομής επιτακτικού και επείγοντος λόγου δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος εξειδικεύεται στο έγγραφο της αναθέτουσας αρχής και βεβαιώνεται από το Εθνικό

κό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, οι ανωτέρω προθεσμίες συντέμνονται κατά το ήμισυ.

5. Σε περίπτωση καθυστέρησης της αναθέτουσας αρχής, η διαδικασία διασταύρωσης του παρόντος άρθρου μπορεί να ενεργοποιηθεί από την επιλεγείσα επιχείρηση ή κάθε άλλη επιχείρηση που έχει έννομο συμφέρον να διενεργηθεί η διασταύρωση αυτή.

6. Σε περίπτωση που οι προθεσμίες ενέργειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο παρέλθουν χωρίς να έχει εκδοθεί το πιστοποιητικό ή η απορριπτική πράξη, που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να καταρτίσει τη δημόσια σύμβαση, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις παραγράφους 7 και 8.

7. Η διοικητική διαδικασία ελέγχου που ορίζεται στο άρθρο αυτό για την τήρηση της απαγόρευσης και των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, είναι ανεξάρτητη και καταρχήν δεν υποκαθιστά ούτε περιορίζει τις διενεργούμενες σε οποιοδήποτε στάδιο της κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων διοικητικές διαδικασίες ελέγχου που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις και οι οποίες έχοντας ως περιεχόμενο τον έλεγχο της εν γένει νομιμότητας της διαδικασίας κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων περιλαμβάνουν και τον έλεγχο της τήρησης των περιορισμών που τίθενται με τον παρόντα νόμο. Με εξαίρεση τον έλεγχο που διενεργείται από τις δικαστικές αρχές στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής λειτουργίας τους, σε κάθε άλλη περίπτωση η κρίση που διατυπώνει το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για τη συνδρομή ή μη των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 3, με την έκδοση ρητής διοικητικής πράξης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας του παρόντος άρθρου, δεσμεύει τα κάθε είδους όργανα που ελέγχουν τη νομιμότητα της κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής.

8. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που εκδίδονται ή τελούνται, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος άρθρου, οι έχοντες έννομο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου του νομικού προσώπου του Δημοσίου, μπορούν να ασκήσουν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακυρώσεως, καθώς και τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 3 του ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α'), ανεξάρτητα από τη φύση της σχετικής διαφοράς.

9. Η δημόσια σύμβαση που καταρτίζεται ή υπογράφεται χωρίς προηγουμένως να έχει τηρηθεί η διοικητική διαδικασία της παραγράφου 1 ή παρά την έκδοση, εντός της οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας, της απορριπτικής πράξης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 3, είναι άκυρη.

Άρθρο 5

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις

1. Η κατοχή από επιχείρηση μέσωσν ενημέρωσης των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων του άρθρου 3 επισύρει την επιβολή από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης της διοικητικής κυρώσεως του προστίμου, ύψους μέχρι το εκατό τοις εκατό του κεφαλαίου της ή της αξίας του πάγιου εξοπλισμού της. Σε περίπτωση υποτροπής, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να επιβάλλει τη διοικητική κύρωση είτε της ανάκλησης της άδειάς της είτε της διακοπής της λειτουργίας ή της δραστηριότητάς της, ανάλογα με το νομικό καθεστώς που διέπει την έναρξη λειτουργίας της ειδικότερης κατηγορίας των μέσωσν ενημέρωσης στην οποία ανήκει η επιχείρηση που κατέχει την ασυμβίβαστη ιδιότητα, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που υπάγονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Επίσης, οι κυρώσεις της παρούσας παραγράφου επιβάλλονται και σε κάθε περίπτωση που το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κρίνει, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, ότι μία επιχείρηση μέσωσν ενημέρωσης ασκεί ή επιδιώκει να ασκήσει, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, αθέμιτη επιρροή στη διαδικασία σύναψης μίας ή περισσοτέρων δημοσίων συμβάσεων.

2. Η κατοχή των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων του άρθρου 3 από

βασικό μέτοχο επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης επισύρει την επιβολή από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής, αποκλειστικά στο πρόσωπο αυτό, της διοικητικής κυρώσεως του προστίμου, ύψους έως το δεκαπλάσιο της ονομαστικής ή, εάν πρόκειται για εισηγμένες σε χρηματιστήριο αξιών μετοχές, της χρηματιστηριακής αξίας του συνόλου των μετοχών που συνυπολογίστηκαν για το χαρακτηρισμό του εγκαλούμενου προσώπου ως βασικού μετόχου επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης. Σε περίπτωση υποτροπής, το ύψος του προστίμου μπορεί να ανέλθει στο εικοσαπλάσιο της ανωτέρω αξίας των μετοχών. Για τον υπολογισμό της χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των τελευταίων τριάντα ημερών πριν από την κτήση της ασυμβίβαστης ιδιότητας, σύμφωνα με τα δελτία τιμών που εκδίδονται από το οικείο χρηματιστήριο αξιών.

Με την ίδια απόφαση, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής επιβάλλει στον εγκαλούμενο μέτοχο την υποχρέωση να εκπαιθήσει, εντός προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την κοινοποίηση της απόφασης, το συνολικό ή τον υπερβαίνοντα, κατά περίπτωση, αριθμό μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως βασικός μέτοχος της επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης ή της επιχείρησης που καταρτίζει δημόσιες συμβάσεις, κατ' ελεύθερη επιλογή του μετόχου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και όσο χρόνο αυτή διαρκεί, ο ανωτέρω αριθμός μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου δεν λαμβάνεται υπόψη ούτε για τον υπολογισμό της απαρτίας για τη νόμιμη συγκρότηση των γενικών συνελεύσεων ούτε για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας για τη λήψη αποφάσεων από τις γενικές συνελεύσεις των ανωτέρω επιχειρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον τρεις μήνες μετά την παρέλευση της προθεσμίας που αναφέρεται στην ανωτέρω απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής ο μέτοχος εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται με αυτήν, το σύνολο των μετοχών της επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης που ανήκουν σε αυτόν, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και το αρμόδιο όργανο της εταιρείας ή, εάν πρόκειται για μετοχές εισηγμένες σε ημεδαπό Χρηματιστήριο, το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, οφείλει να τον διαγράψει από τα οικεία βιβλία μετόχων ή βάσεις δεδομένων, αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του στοιχείου ε' της παρ. 2 του άρθρου 12 του κ.ν. 2190/1920, του προϊόντος της σχετικής εκποίησης αποδιδομένου στον κύριο των ακυρούμενων μετοχών.

3. Σε περίπτωση που η ασυμβίβαστη ιδιότητα του άρθρου 3 κατέχεται από εταίρο επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 2.

4. Η κατοχή της ασυμβίβαστης ιδιότητας του άρθρου 3 από μέλος του οργάνου διοίκησης ή διευθυντικό στέλεχος επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης επισύρει την επιβολή από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής, αποκλειστικά στο πρόσωπο αυτό, της διοικητικής κύρωσης του προστίμου, ύψους μέχρι το εικοσαπλάσιο των συνολικών αποδοχών και αποζημιώσεων που έλαβαν από την εταιρεία κατά το προηγούμενο έτος. Σε περίπτωση υποτροπής, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής μπορεί να επιβάλλει την κύρωση της απαγόρευσης εκλογής ή διορισμού, από ένα μέχρι πέντε έτη, σε θέση μέλους οργάνου διοίκησης ή διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης.

5. Η απόφαση για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου πρέπει να είναι πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη και λαμβάνεται ύστερα από ακρόαση των εγκαλούμενων προσώπων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή κυρώσεων από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής. Σε κάθε περίπτωση, η επιλογή του είδους και η επιμέτρηση των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται για κάθε παραβίαση των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου γίνεται με βάση την αρχή της αναλογικότητας λαμβανομένων ιδίως υπόψη της τυχόν ωφέλειας που αποκομίστηκε από την παραβίαση αυτή, καθώς και των ειδικών συνθηκών και περιστάσεων τέλεσής της.

6. Σε περίπτωση εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ημεδαπό Χρηματιστήριο Αξιών, οι σχετικές κυρωτικές αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής κοινοποιούνται αμελλητί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

7. Η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου είναι ανεξάρτητη από την ύπαρξη ποινικής ή αστικής ευθύνης των ίδιων προσώπων.

8. Τα εδάφια δ', ε', στ' και ζ' της παραγράφου 2 μπορεί να εφαρμόζονται αναλόγως σε κάθε περίπτωση που το όργανο διοίκησης της επιχείρησης μέσωσν ενημέρωσης ή της επιχείρησης που καταρτίζει δημόσιες συμβάσεις λαμβάνει γνώση με οποιονδήποτε τρόπο ότι εταίρος ή βασικός μέτοχός της κατέχει τις ασυμβίβαστες ιδιότητες του άρθρου 3. Η σχετική προθεσμία εκποίησης τάσσεται με ειδικό έγγραφο που απευθύνει το όργανο διοίκησης της επιχείρησης στον ανωτέρω εταίρο ή βασικό μέτοχο.

9. Η υπογραφή δημοσίων συμβάσεων χωρίς προηγούμενης να έχει τηρηθεί η διαδικασία διασταύρωσης του άρθρου 4 ή παρά την έκδοση της απορριπτικής πράξης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου επισύρει για τους φορείς των αρμόδιων οργάνων των αναθετουσών αρχών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι προβαίνουν εν γνώσει τους στην ανωτέρω υπογραφή, την ποινή της φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους.

Επίσης, τα μέλη και το επιστημονικό ή διοικητικό προσωπικό του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής τα οποία δεν προβαίνουν, υπαίτιως, σε όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την έκδοση εντός της οριζόμενης προθεσμίας του πιστοποιητικού ή της απορριπτικής πράξης, που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 6

Συνεργασία του Ε.Σ.Ρ. με άλλους φορείς

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του για την έκδοση του πιστοποιητικού και την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5, αντίστοιχα, μπορεί να απευθύνεται και να ζητά στοιχεία από επιχειρήσεις μέσωσν ενημέρωσης, καθώς και από κάθε άλλη επιχείρηση και εν γένει δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και υπηρεσία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 παρ. 2 του ν. 2863/2000 και 10Α παρ. 1 περιπτώσεις γ' και δ' του π.δ. 213/1995, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του π.δ. 310/1996.

Ειδικότερα, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής μπορεί να ζητά την αποστολή στοιχείων που αφορούν στη λειτουργία και στις συναλλαγές των επιχειρήσεων μέσωσν ενημέρωσης ή των επιχειρήσεων που καταρτίζουν δημόσιες συμβάσεις, ιδίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, των Χρηματιστηρίων Αξιών, του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών, του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, των Επαγγελματικών Επιμελητηρίων ή αντιπροσωπευτικών Οργανώσεων ή Συνδέσμων, καθώς και εταιρειών ορκωτών ελεγκτών. Η αποστολή όλων των ζητούμενων στοιχείων είναι υποχρεωτική και γίνεται εντός εύλογης προθεσμίας που τάσσεται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής. Επίσης, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής μπορεί να ζητά την αποστολή στοιχείων από αλλοδαπούς ιδιωτικούς φορείς ή δημόσιες υπηρεσίες ή δικαστικές αρχές άλλων κρατών στο πλαίσιο, ιδίως, των ισχυουσών συμβάσεων διεθνούς συνεργασίας και δικαστικής συνδρομής.

2. Κατά την επεξεργασία των στοιχείων που αποστέλλονται στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, ισχύει η υποχρέωση εχεμύθειας που προβλέπεται για τα μέλη, καθώς και για το επιστημονικό και το διοικητικό προσωπικό του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής, στα άρθρα 3 παρ. 7 και 6 παρ. 6 του ν. 2863/2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Άρθρο 7

1. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 15 του άρθρου 6 του ν. 2328/1995 για τη δικτύωση μεταξύ ραδιοφωνικών σταθμών που κατέχουν άδεια λειτουργίας για διαφορετικό νομό ισχύουν και για τη δικτύωση με ραδιοφωνικούς σταθμούς που θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 53 του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α').

Ως έναρξη ισχύος της παραγράφου αυτής ορίζεται η 1η Ιανουαρίου 2001.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 17 του ν. 2644/1998 (ΦΕΚ 233 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι άδειες λειτουργίας του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 2328/1995, η ισχύς των οποίων παρατάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 4 του ν. 2438/1996 (ΦΕΚ 211 Α'), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2328/1995 με την έκδοση αδειών λειτουργίας για την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.»

3. Το εδάφιο α' της παραγράφου 20 του άρθρου 3 του ν. 2328/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι τηλεοπτικοί σταθμοί εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας υποχρεούνται να μεταδίδουν, κάθε ημέρα και μεταξύ των ωρών 16.00 έως 22.00 ένα τουλάχιστον δελτίο ειδήσεων στην ελληνική νοηματική γλώσσα με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων για την ενημέρωση των κωφών ατόμων, ελάχιστης διάρκειας επτά πρώτων λεπτών (7').»

Επίσης, το εδάφιο γ' της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραιοιαστές της ελληνικής νοηματικής γλώσσας επιλέγονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς μετά από πρόταση της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος.»

4. Η ψηφοφορία στις γενικές συνελεύσεις των επιχειρήσεων μέσων ενημέρωσης, που λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες, για το διορισμό και την ανάκληση ή την παύση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, γίνεται με ονομαστική κλήση των μετόχων και πάντοτε με τρόπο που να διασφαλίζει ότι το περιεχόμενο της ψήφου του κάθε μετόχου μπορεί να γίνει γνωστό, όποτε αυτό ζητηθεί, στους άλλους μετόχους, καθώς και στις αρμόδιες διοικητικές αρχές.

5. Στις επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης, οι οποίες ασκούν τη δραστηριότητα της περ. δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου και λειτουργούν με οποιαδήποτε νομική μορφή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2644/1998. Επίσης, οι επιχειρήσεις αυτές υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης τα στοιχεία που ορίζονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου. Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής ελλιπών στοιχείων, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης τάσσει στις ανωτέρω επιχειρήσεις εύλογη προθεσμία για την υποβολή ή, αντίστοιχα, τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων στοιχείων. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα των επιχειρήσεων, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται και στις επιχειρήσεις που εκδίδουν έντυπα εκπαιδευτικού ή επιστημονικού χαρακτήρα.

6. Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του ν. 2328/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού οπτικοακουστικών έργων απαιτείται η εγγραφή, υπό την ιδιότητα αυτή, στο οικείο επαγγελματικό επιμελητήριο.»

Άρθρο 8

1. Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού ελεύθερης λήψης, οι οποίοι μεταδίδουν πρόγραμμα ενημερωτικού χαρακτήρα τουλάχιστον δώδεκα ώρες κάθε ημέρα και απασχολούν συνεχώς, με σύμβαση εργασίας περισσότερα από τριάντα πέντε (35) άτομα, που είναι εγγεγραμμένα στην Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών ή στην Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης ή σε άλλη αναγνωρισμένη ένωση συντακτών τοπικού χαρακτήρα, υποχρεούνται στη βέλτιστη κάλυψη του νομού για τον οποίο έχουν λάβει άδεια λειτουργίας. Για το σκοπό αυτόν και σε περίπτωση που λόγω γεωφυσικών ή άλλων ιδιομορφιών η κάλυψη αυτή δεν είναι τεχνικώς εφικτή, οι ανωτέρω σταθμοί μπορούν να χρησιμοποιούν δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, με όρους που διασφαλίζουν την απρόσκοπτη και ασφαλή λειτουργία κάθε άλλης νομίμως λειτουργούσας υπηρεσίας. Τις ανωτέρω δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής δύναται να χρησιμοποιεί ποσοστό έως 20% εκ των κατόχων άδειας λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού ελεύθερης λήψης ανά νομό, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του ανωτέρω πρώτου εδαφίου.

2. Ως πρόγραμμα ενημερωτικού χαρακτήρα θεωρείται, ιδίως, το πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει τη μετάδοση ειδήσεων για πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και αθλητικά γεγονότα και εκδηλώσεις, καθώς και σχόλια, συνεντεύξεις ή συζητήσεις για τα θέματα αυτά.

3. Η συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο σχετικά με τον ενημερωτικό χαρακτήρα του μεταδιδόμενου προγράμματος και τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού, διαπιστώνεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

4. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί της παραγράφου 1 υποχρεούνται να μεταδίδουν, δωρεάν και για όσο χρόνο απαιτηθεί, κάθε είδους μηνύματα και πληροφορίες, τις οποίες οι αρμόδιες αρχές επιθυμούν να απευθύνουν προς το κοινό σε περίπτωση επείγουσας και έκτακτης ανάγκης σχετικά με την προστασία του κοινωνικού συνόλου. Η μη τήρηση από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς της ανωτέρω υποχρέωσης, καθώς και των υποχρεώσεων του πρώτου εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου 1, επισύρει την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις δδ' και εε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 16 του ν. 2644/1998.

5. Εάν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 πληρούνται από αριθμό ραδιοφωνικών σταθμών που υπερβαίνει το 20% του αριθμού αυτών που κατέχουν άδεια λειτουργίας ανά νομό, η σχετική επιλογή γίνεται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το οποίο προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των σταθμών αυτών με βάση το κριτήριο της προγραμματικής πληρότητας του άρθρου 7 παράγραφος 6 περ. δ' του ν. 2328/1995 και ενιαία βαθμολογική κλίμακα από ένα έως δέκα μόρια. Οι σταθμοί που δεν θα επιλεγούν εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις της παραγράφου 4.

Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει την 1η Απριλίου 2002.

Άρθρο 9

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του ν. 2173/1993 (ΦΕΚ 208 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της «Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Α.Ε.» και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα σχετικά με:

α) τη διοίκηση, τη διαχείριση και τον προϋπολογισμό της Ε.Ρ.Τ.-3,

β) τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών και των οργάνων της Ε.Ρ.Τ.-3,

γ) τις τηλεοπτικές, ραδιοφωνικές και άλλες συναφείς δραστηριότητες της Ε.Ρ.Τ.-3 σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και

δ) κάθε λεπτομέρεια που είναι τυχόν αναγκαία για τη διοικητική οργάνωση και λειτουργία της Ε.Ρ.Τ.-3.»

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 3 του ν. 2173/1993 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Οι κάθε είδους αμοιβές και αποζημιώσεις του προέδρου και των μελών της διοικούσας επιτροπής, καθώς και του Γενικού Διευθυντή της Ε.Ρ.Τ.-3, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.»

3. Η παράγραφος 10 του άρθρου 3 του ν. 1730/1987 (ΦΕΚ 145 Α') καταργείται.

Άρθρο 10

1. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2644/1998 εφαρμόζεται αναλόγως, από την 1η Ιανουαρίου 2001, για τη μεταφορά των ημερησίων και εβδομαδιαίων εφημερίδων πανελληνίας κυκλοφορίας στην Κυπριακή Δημοκρατία και στα άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για τη μεταφορά των εφημερίδων που εκδίδονται σε νησιά και μεταφέρονται σε άλλα νησιά της ελληνικής επικράτειας.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 26, καθώς και το εδάφιο β' της παραγράφου 5 του άρθρου 43β του κ.ν. 2190/1920, όπως συμπληρώθηκαν με την παράγραφο 6 του άρθρου 20 του ν. 2644/1998, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις υποχρεωτικές, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, δημοσιεύσεις των ισολογισμών ή άλλων στοιχείων και ανακοινώσεων των αθλητικών ανωνύμων εταιρειών που εδρεύουν στο Νομό Θεσσαλονίκης, σε αθλητικές εφημερίδες που εκδίδονται στον ίδιο νομό.

3. Οι εφημεριδοπώλες, καθώς και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των πρακτορείων εφημερίδων και περιοδικών, δεν υπέχουν ποινική ευθύνη για τη διανομή και την εν γένει διακίνηση εντύπων που περιέχουν άσεμνα δημοσιεύματα, κατά την έννοια των άρθρων 29 επ. του ν. 5060/1931 (ΦΕΚ 172 Α'), εφόσον τα έντυπα αυτά φέρουν το όνομα ή την επωνυμία, καθώς και τη διεύθυνση ή την έδρα, αντίστοιχα, του εκδότη τους.

Άρθρο 11

1. Η διαχείριση και η εν γένει λειτουργία του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης που έχει εγκατασταθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στις περιοχές Εξαρχείων, Κολωνακίου και Πλάκας του Δήμου Αθηναίων υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης το ανωτέρω δίκτυο μπορεί να επεκτείνεται και σε άλλες περιοχές του Νομού Αττικής. Για τη συντήρηση και λειτουργία του δικτύου μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών με εξειδικευμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως. Η παράγραφος αυτή ισχύει για κάθε δίκτυο καλωδιακής τηλεόρασης που ανήκει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 2867/ 2000 (ΦΕΚ 273 Α') και του π.δ. 123/1998 (ΦΕΚ 103 Α').

2. Οι υπάλληλοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπηρετούν, με οποιαδήποτε νομική σχέση, στο Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και είναι αποσπασμένοι από τη «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.» τουλάχιστον τέσσερα (4) έτη, μπορούν να μεταταγούν στο Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, εφόσον υποβάλουν αίτηση, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου.

3. Η αληθής έννοια της διατάξεως της περ. ε' του άρθρου 9 του ν. 506/1976 (ΦΕΚ 354 Α') είναι ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή επιχορήγηση αφορά και συλλόγους επαγγελματικού, πολιτιστικού ή συνδικαλιστικού χαρακτήρα.

4. Στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης συνιστώνται επτά θέσεις πληροφορικής του κλάδου ΠΕ3 πληροφορικής, όπως οι κλάδοι αυτοί ορίζονται στο άρθρο 24 του π.δ 258/1993 (ΦΕΚ 112 Α').

5. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 15 του ν. 1866/1989 (ΦΕΚ 222 Α') προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Από το ανωτέρω ποσοστό που περιέρχεται στο λογαριασμό κύριας ασφάλισης των ανταποκριτών ξένου τύπου, ποσοστό δέκα τοις εκατό του συνόλου θα περιέρχεται απευθείας στην Ένωση Ανταποκριτών Ξένου Τύπου για την κάλυψη των τρεχουσών λειτουργικών δαπανών.»

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος - Τελικές διατάξεις

1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται η παράγραφος 11 του άρθρου 1 του ν.2328/1995, εκτός του τελευταίου εδαφίου, η παράγραφος 6 του άρθρου 2 και η παράγραφος 8 του άρθρου 3 του ν.2644/1998, το άρθρο 10 του π.δ. 310/1996, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά το αντικείμενο των διατάξεων του νόμου αυτού. Όπου η ισχύουσα νομοθεσία παραπέμπει στις καταργούμενες διατάξεις, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του".

Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος. Έσοδα και δαπάνες, προβολή, δημοσιότητα και έλεγχος των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών».

Κρατείται και θα συζητηθεί μετά.

Υπουργείου Πολιτισμού

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης της Βαρκελώνης του 1976 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση» και των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του 1980 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό τον νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης της Βαρκελώνης του 1976 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση» και των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του 1980 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές» έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης της Βαρκελώνης του 1976 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση» και των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του 1980 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές

Άρθρο πρώτο

1. Κυρώνονται και έχουν την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, οι τροποποιήσεις της Σύμβασης της Βαρκελώνης «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση» (ν. 855/1978, ΦΕΚ 235 Αæ) που υιοθετήθηκαν στις 10 Ιουνίου 1995 στη Βαρκελώνη, καθώς και οι

τροποποιήσεις του Πρωτοκόλλου του 1980 «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές» (ν.1634/1986, ΦΕΚ 104 Αæ) που υιοθετήθηκαν στις 7 Μαρτίου 1996 στις Συρακούσες, των οποίων το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ**

A. ΤΙΤΛΟΣ

Ο τίτλος της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΗΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

B. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η δεύτερη παράγραφος του Προοιμίου της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:

ΕΧΟΝΤΑΣ πλήρη επίγνωση της ευθύνης τους να διατηρήσουν και να αναπτύξουν με βιώσιμο τρόπο αυτή την κοινή κληρονομιά προς όφελος των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.

Οι ακόλουθες παράγραφοι προστίθενται στο προοίμιο:

ΕΧΟΝΤΑΣ πλήρη επίγνωση ότι το Μεσογειακό Σχέδιο Δράσης, από την υιοθέτησή του το 1975 και μέσω της εξέλιξής του, έχει συνεισφέρει στη διαδικασία της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας και έχει αποτελέσει ένα ουσιαστικό και δυναμικό εργαλείο για να τεθούν σε εφαρμογή οι δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα της από τα Συμβαλλόμενα Μέρη,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα αποτελέσματα της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, η οποία έλαβε χώρα στο Ρίο ντε Τζανέιρο από τις 4 ως τις 14 Ιουνίου 1992,

ΕΠΙΣΗΣ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη Διακήρυξη της Γένοβας του 1985, το Χάρτη της Λευκωσίας του 1990, τη Διακήρυξη του Καΐρου του 1992 για την Ευρω-Μεσογειακή Συνεργασία για το Περιβάλλον της Μεσογειακής Λεκάνης, τις συστάσεις της Συνδιάσκεψης της Καζαμπλάνκας του 1993, και τη Διακήρυξη της Τύνιδας του 1994 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Μεσογείου,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία καταρτίστηκε στο Μοντέγκο Μπέι της Τζαμάικα στις 10 Δεκεμβρίου 1982 και υπογράφηκε από πολλά Συμβαλλόμενα Μέρη,

Γ. ΑΡΘΡΟ 1: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

2. Η εφαρμογή της Σύμβασης μπορεί να επεκταθεί σε παράκτιες περιοχές, όπως θα οριστούν από κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος μέσα στην ίδια του την επικράτεια.

Η ακόλουθη παράγραφος προστίθεται στο άρθρο 1 ως νέα παράγραφος 3:

3. Οποιοδήποτε Πρωτόκολλο αυτής της Σύμβασης μπορεί να επεκτείνει τη γεωγραφική κάλυψη στην οποία εφαρμόζεται αυτό το συγκεκριμένο Πρωτόκολλο.

Δ. ΑΡΘΡΟ 2: ΟΡΙΣΜΟΙ

Η παράγραφος (α) του άρθρου 2 τροποποιείται ως εξής:

α) Ο όρος «ρύπανση» σημαίνει την εισαγωγή από τον άνθρωπο, άμεσα ή έμμεσα, ουσιών ή ενέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των εκβολών ποταμών, η οποία προκαλεί ή είναι πιθανόν να προκαλέσει τέτοιες επιβλαβείς επιπτώσεις, όπως ζημία σε ζωντανούς πόρους και στη θαλάσσια ζωή, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, παρεμπόδιση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και άλλων νόμιμων χρήσεων της θάλασσας, διαταραχή της ποιότητας του προς χρήση θαλάσσιου ύδατος και μείωση των χώρων αναψυχής.

Ε. ΑΡΘΡΟ 3: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 τροποποιούνται ως

εξής:

1. (με νέα αρίθμηση 2) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών και υπο-περιφερειακών συμφωνιών, για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση και τη συντήρηση των φυσικών πόρων της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι συμφωνίες συνάδουν με την παρούσα Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα και συμφωνούν με το διεθνές δίκαιο. Αντίγραφα αυτών των συμφωνιών θα κοινοποιούνται στον Οργανισμό. Όπου είναι αυτό κατάλληλο, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει να κάνουν χρήση των υφιστάμενων οργανισμών, συμφωνιών ή ρυθμίσεων στην Περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας.

2. (με νέα αρίθμηση 3) Τίποτε στην παρούσα Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της δεν θα παραβλάπτει τα δικαιώματα και τις θέσεις οποιουδήποτε Κράτους σχετικά με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982.

Οι ακόλουθες νέες παράγραφοι προστίθενται στο άρθρο 3:

0. (με νέα αρίθμηση 1) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, κατά την εφαρμογή της Σύμβασης και των σχετικών Πρωτοκόλλων της, θα ενεργούν σε συμφωνία με το διεθνές δίκαιο.

3. (με νέα αρίθμηση 4) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αναλαμβάνουν μεμονωμένα ή από κοινού πρωτοβουλίες συμβατές με το διεθνές δίκαιο μέσω των σχετικών διεθνών οργανισμών προκειμένου να ενθαρρύνουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της από όλα τα Κράτη τα οποία δεν είναι Μέρη.

3.β) (με νέα αρίθμηση 5) Τίποτα στην παρούσα Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της δεν θα επηρεάζει την κυριαρχική ασυλία των πολεμικών πλοίων ή άλλων πλοίων τα οποία είναι ιδιοκτησία ή επιχειρούν για λογαριασμό ενός Κράτους και ενώ εμπλέκονται σε κυβερνητική μη-εμπορική υπηρεσία. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος όμως θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα πλοία και τα αεροσκάφη του, τα οποία έχουν δικαίωμα κυριαρχικής ασυλίας σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, ενεργούν με τρόπο ο οποίος είναι συνεπής προς τη Σύμβαση.

ΣΤ. ΑΡΘΡΟ 4: ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν μεμονωμένα ή από κοινού όλα τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και στα οποία είναι Μέρη, για να προλαμβάνουν, να μειώνουν, να καταπολεμούν, και στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό να εξαλείφουν τη ρύπανση της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας και να προστατεύουν και να βελτιώνουν το θαλάσσιο περιβάλλον σε αυτήν την Περιοχή ώστε να συνεισφέρουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεσμεύονται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης και, επιπλέον, να επιδιώξουν την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας ως ένα αναπόσπαστο μέρος της αναπτυξιακής διαδικασίας, εκπληρώνοντας τις ανάγκες της σημερινής και των μελλοντικών γενεών με δίκαιο τρόπο. Για το σκοπό της εφαρμογής των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λάβουν πλήρως υπόψη τις συστάσεις της Μεσογειακής Επιτροπής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η οποία ιδρύθηκε μέσα στο πλαίσιο του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, για να προστατεύσουν το περιβάλλον και να συνεισφέρουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας, θα:

α. εφαρμόζουν, σύμφωνα με τις δυνατότητές τους, την αρχή της πρόληψης, δυνάμει της οποίας όπου υπάρχουν απειλές σοβαρής ή μη αναστρέψιμης ζημίας, τότε η έλλειψη πλήρους επιστημονικής βεβαιότητας δεν θα προβάλλεται ως λόγος αναβολής της λήψης αποδοτικών σε σχέση με το κόστος τους μέτρων, για την πρόληψη της περιβαλλοντικής υποβάθμισης,

β. εφαρμόζουν την αρχή του «ο ρυπαίνων πληρώνει», δυνάμει

της οποίας, το κόστος των μέτρων πρόληψης, ελέγχου και μείωσης της ρύπανσης θα βαρύνει τον ρυπαίνοντα, με την απαραίτητη μέριμνα προς το δημόσιο συμφέρον,

γ. αναλαμβάνουν εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για προτεινόμενες δραστηριότητες, οι οποίες είναι πιθανόν να προκαλέσουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον και υπόκεινται σε αδειοδότηση από τις αρμόδιες εθνικές αρχές,

δ. προάγουν τη διμερή και πολυμερή συνεργασία μεταξύ των Κρατών σε διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με τις δραστηριότητες υπό τη δικαιοδοσία ή τον έλεγχό τους, οι οποίες είναι πιθανόν να προκαλέσουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον άλλων Κρατών ή περιοχών εκτός των ορίων εθνικής δικαιοδοσίας, με βάση τη γνωστοποίηση, την ανταλλαγή πληροφοριών και τις διαβουλεύσεις,

ε. αναλάβουν την υποχρέωση να προάγουν την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των περιοχών οικολογικού και αισθητικού ενδιαφέροντος και τη λογική χρήση των φυσικών πόρων.

4. Κατά την εφαρμογή της Σύμβασης και των σχετικών Πρωτοκόλλων, τα Συμβαλλόμενα Μέρη:

α. θα υιοθετούν προγράμματα και μέτρα τα οποία περιέχουν, όπου αυτό είναι κατάλληλο, χρονικά όρια για την ολοκλήρωσή τους,

β. θα χρησιμοποιούν τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές και θα προάγουν την εφαρμογή και τη μεταφορά περιβαλλοντικά αποδεκτής τεχνολογίας και την πρόσβαση σε αυτή, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών καθαρής παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες.

5. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται στη διαμόρφωση και την υιοθέτηση Πρωτοκόλλων τα οποία θα ορίζουν συμφωνημένα μέτρα, διαδικασίες και πρότυπα για την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

6. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα δεσμεύονται ευρύτερα να προάγουν, στο πλαίσιο των διεθνών σωμάτων που θεωρούνται ως αρμόδια από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, μέτρα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή των προγραμμάτων βιώσιμης ανάπτυξης, στην προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων στην Περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας.

Z. Το άρθρο 5 και ο τίτλος του τροποποιούνται ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 5:

ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΑΠΟ ΠΛΟΙΑ ΚΑΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ Ή ΑΠΟ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προλαμβάνουν, μειώνουν και, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, εξαλείφουν τη ρύπανση της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας, η οποία προκαλείται από απορρίψεις από πλοία και αεροσκάφη ή από αποτέφρωση στη θάλασσα.

Η. ΑΡΘΡΟ 6: ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΛΟΙΑ

Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα μέτρα σε συμφωνία με το διεθνές δίκαιο, για να προλαμβάνουν, μειώνουν, καταπολεμούν και, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, εξαλείφουν τη ρύπανση της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας που προκαλείται από απορρίψεις από πλοία και για να διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή σε αυτή την Περιοχή των κανόνων οι οποίοι είναι γενικώς αναγνωρισμένοι σε διεθνές επίπεδο αναφορικά με τον έλεγχο αυτού του τύπου ρύπανσης.

Θ. ΑΡΘΡΟ 7:

ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ

ΠΥΘΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΕΔΑΦΟΥΣ ΤΟΥ

Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τη μείωση, την καταπολέμηση και, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, την εξάλειψη της ρύπανσης της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας και του πυθμένα και του υπεδάφους του.

Ι. ΑΡΘΡΟ 8: ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΠΗΓΕΣ

Το άρθρο 8 τροποποιείται ως εξής:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προλαμβάνουν, μειώνουν, καταπολεμούν και, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, να εξαλείφουν τη ρύπανση της Περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας και για να καταρτίζουν και εφαρμόζουν σχέδια για τη μείωση και τη σταδιακή εξάλειψη ουσιών οι οποίες προέρχονται από χερσαίες πηγές, είναι τοξικές, εμμένουσες και βιοσυσσωρεύσιμες (μη/ή δύσκολα βιοαποικοδομήσιμες). Αυτά τα μέτρα θα εφαρμόζονται:

α. για ρύπανση από χερσαίες πηγές που προέρχεται από επικράτειες των Μερών και καταλήγει στη θάλασσα:

- άμεσα, από διάθεση που γίνεται με απευθείας εκροή προς τη θάλασσα ή μέσω παράκτιας διάθεσης,

- έμμεσα, μέσω ποταμών, καναλιών και άλλων υδάτινων ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένων υπόγειων υδάτινων ρευμάτων, ή μέσω επιφανειακών απορροών,

β. για ρύπανση από χερσαίες πηγές που μεταφέρεται μέσω της ατμόσφαιρας.

K. Το ακόλουθο νέο άρθρο 9Α υιοθετείται:

ΑΡΘΡΟ 9Α (με νέα αρίθμηση Άρθρο 10):

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΙΑΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, μεμονωμένα ή από κοινού, θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία και τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλίας, των σπάνιων ή ευαίσθητων οικοσυστημάτων, καθώς επίσης και των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας τα οποία είναι σπάνια, έχουν ελαττωμένους πληθυσμούς, είναι απειλούμενα ή κινδυνεύοντα, καθώς και των οικοτόπων τους, στην περιοχή στην οποία εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση.

Λ. Το ακόλουθο νέο άρθρο 9Β υιοθετείται:

ΑΡΘΡΟ 9Β (με νέα αρίθμηση Άρθρο 11):

ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προλαμβάνουν, μειώνουν, καταπολεμούν και, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, εξαλείφουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος η οποία μπορεί να προκληθεί από διασυνοριακές μεταφορές και διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων και να μειώνουν στο ελάχιστο, και αν είναι δυνατό να εξαλείφουν, τέτοιες διασυνοριακές μεταφορές.

Τα άρθρα 9Α και 9Β επαναλαμβάνονται με νέα αρίθμηση ως άρθρα 10 και 11.

M. ΑΡΘΡΟ 11 (με νέα αρίθμηση άρθρο 13):

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να προάγουν την έρευνα σχετικά με την περιβαλλοντικά αποδεκτή τεχνολογία, όπως και τη μεταφορά αυτής της τεχνολογίας και την πρόσβαση σε αυτή, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών καθαρής

παραγωγής και να συνεργάζονται στη διαμόρφωση, την καθιέρωση και την εφαρμογή καθαρών διαδικασιών παραγωγής.

Ν. Το ακόλουθο νέο άρθρο 11Α υιοθετείται:
ΑΡΘΡΟ 11Α (με νέα αρίθμηση άρθρο 14):
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υιοθετήσουν νομοθεσία που να εφαρμόζει τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα.

2. Η Γραμματεία μπορεί, κατόπιν αιτήματος από Συμβαλλόμενο Μέρος, να βοηθήσει αυτό το Μέρος στη σύνταξη σχεδίου περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε συμμόρφωση με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα.

Ξ. Το ακόλουθο νέο άρθρο 11Β υιοθετείται:

ΑΡΘΡΟ 11Β (με νέα αρίθμηση άρθρο 15):
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους θα παρέχουν στο κοινό την κατάλληλη πρόσβαση στην πληροφόρηση σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων, σχετικά με δραστηριότητες ή μέτρα τα οποία επηρεάζουν δυσμενώς ή τα οποία είναι πιθανόν να επηρεάσουν δυσμενώς την κατάσταση του περιβάλλοντος και σχετικά με δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται ή με μέτρα τα οποία λαμβάνονται σύμφωνα με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα διασφαλίζουν ότι θα παρέχεται στο κοινό η ευκαιρία να συμμετάσχει στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που είναι σχετικές με το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων, όπως αυτό είναι κατάλληλο.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν θα παραβιάζουν το δικαίωμα των Συμβαλλόμενων Μερών να αρνηθούν, σύμφωνα με τα νομικά τους συστήματα και τις ισχύουσες διεθνείς ρυθμίσεις, να παρέχουν πρόσβαση σε τέτοιες πληροφορίες με βάση το απόρρητο, τη δημόσια ασφάλεια ή ανακριτικές διαδικασίες, παραθέτοντας τους λόγους για αυτήν την άρνηση.

Ο. ΑΡΘΡΟ 12 (με νέα αρίθμηση άρθρο 16):
ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να συνεργάζονται στη διαμόρφωση και στην υιοθέτηση κατάλληλων κανόνων και διαδικασιών για τον καθορισμό της αστικής ευθύνης και αποζημίωσης για ζημία η οποία προκύπτει από ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας.

Π. ΑΡΘΡΟ 13 (με νέα αρίθμηση άρθρο 17):
ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 τροποποιείται ως εξής:

3. Να παραλαμβάνει, να εξετάζει και να απαντά σε ερωτήματα και πληροφορίες από τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Οι ακόλουθες νέες παράγραφοι προστίθενται στο άρθρο 13:

3β. (με νέα αρίθμηση 4) Να παραλαμβάνει, να εξετάζει και να απαντά σε ερωτήματα και πληροφορίες από μη κυβερνητικούς οργανισμούς και από το κοινό, όταν σχετίζονται με θέματα κοινού ενδιαφέροντος ή με δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται σε περιφερειακό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση, τα ενδιαφερόμενα Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει να ενημερώνονται.

4β. (με νέα αρίθμηση 6) Να δίνει τακτικές αναφορές στα Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων.

Οι παράγραφοι 4, 5 και 6 ακολουθούν νέα αρίθμηση ως παράγραφοι 5, 7 και 8 αντίστοιχα.

Ρ. ΑΡΘΡΟ 14 (με νέα αρίθμηση Άρθρο 18):

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η ακόλουθη νέα υποπαράγραφος προστίθεται στο άρθρο 14, παρ. 2:

ζ) Να εγκρίνουν τον Προϋπολογισμό του Προγράμματος.

Σ. Το ακόλουθο νέο άρθρο 14Α υιοθετείται:

ΑΡΘΡΟ 14Α (με νέα αρίθμηση Άρθρο 19):
ΓΡΑΦΕΙΟ

1. Το Γραφείο των Συμβαλλόμενων Μερών θα αποτελείται από αντιπρόσωπους των Συμβαλλόμενων Μερών, οι οποίοι θα εκλέγονται από τις Συναντήσεις των Συμβαλλόμενων Μερών. Για την εκλογή των μελών του Γραφείου, οι Συναντήσεις των Συμβαλλόμενων Μερών θα τηρούν την αρχή της δίκαιης γεωγραφικής κατανομής.

2. Οι λειτουργίες του Γραφείου και οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων αυτό θα λειτουργεί θα τεθούν στους Διαδικαστικούς Κανόνες που υιοθετούνται από τις Συναντήσεις των Συμβαλλόμενων Μερών.

Τ. Το ακόλουθο νέο άρθρο 14Β υιοθετείται:

ΑΡΘΡΟ 14Β (με νέα αρίθμηση Άρθρο 20):
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα μπορούν να αποφασίζουν να αποδέχονται ως παρατηρητές στις συναντήσεις τους και στις διασκέψεις τους:

- οποιοδήποτε Κράτος δεν είναι Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση,
- οποιονδήποτε διεθνή κυβερνητικό οργανισμό ή οποιονδήποτε μη-κυβερνητικό οργανισμό, οι δραστηριότητες του οποίου σχετίζονται με τη Σύμβαση.

2. Αυτοί οι παρατηρητές μπορούν να συμμετέχουν σε συναντήσεις χωρίς δικαίωμα ψήφου και μπορούν να παρουσιάζουν οποιαδήποτε πληροφορία ή αναφορά η οποία είναι σχετική με τους σκοπούς της Σύμβασης.

3. Οι προϋποθέσεις για την αποδοχή και τη συμμετοχή των παρατηρητών θα οριστούν στους Διαδικαστικούς Κανόνες, οι οποίοι θα υιοθετηθούν από τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

Τα άρθρα 14Α και 14Β επαναλαμβάνονται με νέα αρίθμηση ως άρθρα 19 και 20:

Υ. ΑΡΘΡΟ 15 (με νέα αρίθμηση Άρθρο 21):
ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 διαγράφεται.

Φ. ΑΡΘΡΟ 18 (με νέα αρίθμηση Άρθρο 24):
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Η παράγραφος 2 του άρθρου 18 τροποποιείται ως εξής:

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υιοθετούν οικονομικούς κανόνες, οι οποίοι θα ετοιμάζονται κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Οργανισμό, για να προσδιορίζουν, ειδικότερα, την οικονομική συμμετοχή τους στο Κοινό Ταμείο.

Χ. ΑΡΘΡΟ 20 (με νέα αρίθμηση Άρθρο 26):
ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα υποβάλλουν στον Οργανισμό εκθέσεις με θέμα:

α. Τα νομικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα τα οποία ελήφθησαν από αυτά για την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, των Πρωτοκόλλων και των συστάσεων οι οποίες υιοθετήθηκαν από τις συναντήσεις τους.

β. Την αποτελεσματικότητα των μέτρων τα οποία αναφέρο-

νται στην υποπαράγραφο α) και τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπισαν κατά την εφαρμογή τους.

Οι εκθέσεις θα υποβάλλονται με τον τύπο εκείνο και στα χρονικά διαστήματα, όπως θα ορίζονται από τις Συναντήσεις των Συμβαλλόμενων Μερών.

Ψ. ΑΡΘΡΟ 21 (με νέα αρίθμηση Άρθρο 27):
ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

Οι Συναντήσεις των Συμβαλλόμενων Μερών θα πρέπει, βάσει

των περιοδικών εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 20 και οποιασδήποτε άλλης έκθεσης η οποία θα υποβάλλεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, να εκτιμούν τη συμμόρφωση με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλα, καθώς επίσης και με τα μέτρα και τις συστάσεις. Θα συστήνουν, όταν κρίνεται κατάλληλο, τα απαραίτητα βήματα για να επέλθει η πλήρης συμμόρφωση με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της και για να προαχθεί η εφαρμογή των αποφάσεων και των συστάσεων.

Τα άρθρα 10, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 και 29 επαναλαμβάνονται με νέα αρίθμηση ως άρθρα 12, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 και 35 αντίστοιχα.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗ
ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΠΗΓΕΣ

A. ΤΙΤΛΟΣ

Ο τίτλος του Πρωτοκόλλου τροποποιείται ως εξής:

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

B. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η πρώτη παράγραφος του Προοιμίου του Πρωτοκόλλου τροποποιείται ως εξής:

Ως Μέρη της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση, η οποία υπογράφηκε στη Βαρκελώνη στις 16 Φεβρουαρίου 1976 και τροποποιήθηκε στις 10 Ιουνίου 1995,

Η τρίτη παράγραφος του Προοιμίου του Πρωτοκόλλου τροποποιείται ως εξής:

Επισημαίνοντας τις αυξανόμενες περιβαλλοντικές πιέσεις που προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας ιδιαίτερα στους τομείς της βιομηχανοποίησης και αστικοποίησης, καθώς και από την εποχιακή αύξηση του παράκτιου πληθυσμού που οφείλεται στον τουρισμό,

Η τέταρτη παράγραφος του Προοιμίου του Πρωτοκόλλου τροποποιείται ως εξής:

Αναγνωρίζοντας τον κίνδυνο που θέτει για το θαλάσσιο περιβάλλον, τους ζώντες πόρους και την ανθρώπινη υγεία, η ρύπανση που προέρχεται από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες, καθώς και τα σοβαρά προβλήματα που προκαλούνται εξ αυτού σε πολλές περιπτώσεις στα παράκτια νερά και τις εκβολές ποταμών στη Μεσόγειο Θάλασσα, κυρίως λόγω της απόρριψης ανεπεξέργαστων, ανεπαρκώς επεξεργασμένων ή ακατάλληλα διατιθέμενων αστικών λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων τα οποία περιέχουν ουσίες τοξικές, εμμένουσες και βιοσυσσωρεύσιμες (μη/ή δύσκολα βιοαποικοδομήσιμες).

Η ακόλουθη παράγραφος προστίθεται στο Προοίμιο του Πρωτοκόλλου ως πέμπτη παράγραφος:

Εφαρμόζοντας την αρχή της πρόληψης και την αρχή του «ο ρυπαίνων πληρώνει», αναλαμβάνοντας εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και χρησιμοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών τεχνολογιών παραγωγής, όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 της Σύμβασης,

Η έκτη παράγραφος του Προοιμίου του Πρωτοκόλλου τροποποιείται ως εξής:

Αποφασισμένα να λάβουν σε στενή συνεργασία τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση, η οποία προέρχεται από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες,

Η ακόλουθη παράγραφος προστίθεται ως έβδομη παράγραφος του Προοιμίου του Πρωτοκόλλου:

Λαμβάνοντας υπόψη το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος από Χερσαίες Δραστηριότητες, που υιοθετήθηκε στην Ουάσιγκτον των Η.Π.Α. στις 3 Νοεμβρίου 1995,

Γ. ΑΡΘΡΟ 1

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο τροποποιείται ως εξής:

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη στο παρόν Πρωτόκολλο (τα οποία στο εξής θα αναφέρονται ως «τα Μέρη») λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, μείωση, καταπολέμηση και εξάλειψη στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό της ρύπανσης της περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας, που προκαλείται από

απορρίψεις προερχόμενες από ποταμούς, παράκτιες εγκαταστάσεις ή από άλλες εκροές ή προέρχεται από οποιεσδήποτε άλλες χερσαίες πηγές και δραστηριότητες εντός των ορίων δικαιοδοσίας τους, δίνοντας προτεραιότητα στη σταδιακή εξάλειψη της εισαγωγής στο θαλάσσιο περιβάλλον ουσιών που είναι τοξικές, εμμένουσες και βιοσυσσωρεύσιμες (μη/ή δύσκολα βιοαποικοδομήσιμες).

Δ. ΑΡΘΡΟ 2

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο των παραγράφων (α) και (δ) τροποποιείται ως εξής:

ΟΡΙΣΜΟΙ

(α) Ως «Σύμβαση» νοείται η Σύμβαση για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση, η οποία υπογράφηκε στη Βαρκελώνη στις 16 Φεβρουαρίου 1976 και τροποποιήθηκε στις 10 Ιουνίου 1995,

(δ) Ως «Υδρολογική Λεκάνη» νοείται η περιοχή που περικλείεται από τους υδροκρίτες που βρίσκονται εντός της επικράτειας των Συμβαλλόμενων Μερών, τα νερά της οποίας αποστραγγίζονται προς την περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 της Σύμβασης.

Ε. ΑΡΘΡΟ 3

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος καθώς και η εξής νέα παράγραφος:

ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

(με νέα αρίθμηση ως (β))

(β) την υδρολογική λεκάνη της περιοχής της Μεσογείου.

Η παράγραφος (β) επαναριθμείται ως παράγραφος (γ). Η παράγραφος (γ) επαναριθμείται ως παράγραφος (δ) και τροποποιείται ως εξής:

(δ) τα υφάλμυρα νερά, παράκτια αλμυρά νερά συμπεριλαμβανομένων ελών και παράκτιων λιμνοθαλασσών, καθώς και υπόγεια νερά που επικοινωνούν με τη Μεσόγειο Θάλασσα.

ΣΤ. ΑΡΘΡΟ 4

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο των παραγράφων 1(α) και (β) τροποποιείται ως εξής:

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα εφαρμόζεται:

(α) Σε απορρίψεις που προέρχονται από χερσαίες σημειακές και μη σημειακές πηγές και δραστηριότητες εντός της επικράτειας των Συμβαλλόμενων Μερών και που μπορεί να επηρεάσουν άμεσα ή έμμεσα την περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας. Οι απορρίψεις αυτές περιλαμβάνουν εκείνες που καταλήγουν στην περιοχή της Μεσογείου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3(α), (γ) και (δ) του παρόντος Πρωτοκόλλου, μέσω παράκτιας διάθεσης, ποταμών, αγωγών, καναλιών ή άλλων υδάτινων ροών, συμπεριλαμβανομένης της ροής των υπογείων νερών ή μέσω επιφανειακής απορροής, καθώς και υποθαλάσσιας διάθεσης με πρόσβαση από την ξηρά.

(β) Σε εισαγωγή ρυπαντικών ουσιών, μεταφερόμενων μέσω της ατμόσφαιρας στην περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας από χερσαίες πηγές ή δραστηριότητες εντός της επικράτειας των Συμβαλλόμενων Μερών και υπό τους όρους που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Η ακόλουθη νέα παράγραφος προστίθεται:

3. Τα Μέρη θα καλούν Κράτη τα οποία δεν είναι Μέρη στο παρόν Πρωτόκολλο και εντός της επικράτειας των οποίων περιλαμβάνονται τμήματα της υδρολογικής λεκάνης της Μεσογείου, να συνεργάζονται στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου.

Ζ. ΑΡΘΡΟ 5

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο των παραγράφων 1, 2 και 4 τροποποιείται ως εξής:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Τα Μέρη αναλαμβάνουν να εξαλείψουν τη ρύπανση που προέρχεται από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες και ιδιαίτερα να εξαλείψουν σταδιακά την εισαγωγή ουσιών που είναι τοξικές, εμμένουσες και βιοσυσσωρεύσιμες (μη/ή δύσκολα βιοαποικοδομήσιμες) και οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.

1. Γι' αυτόν το σκοπό επεξεργάζονται και εφαρμόζουν, μεμονωμένα ή από κοινού, ανάλογα με την περίπτωση, εθνικά και περιφερειακά σχέδια δράσης και προγράμματα που θα περιέχουν μέτρα και χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή τους.

Η παράγραφος 3 διαγράφεται.

4. (επαναριθμείται ως 3)

Οι προτεραιότητες και τα χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή των σχεδίων δράσης, των προγραμμάτων και μέτρων θα υιοθετούνται από τα Μέρη λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που περιέχονται στο Παράρτημα Ι και θα αναθεωρούνται περιοδικά.

Οι ακόλουθες νέες παράγραφοι προστίθενται:

4. Κατά την υιοθέτηση σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων, τα Μέρη θα λαμβάνουν υπόψη, ανεξάρτητα ή σε συνεργασία μεταξύ τους, τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι αυτό κατάλληλο, των καθαρών τεχνολογιών παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που τίθενται στο Παράρτημα IV.

5. Τα Μέρη θα λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για τη μείωση στο ελάχιστο των κινδύνων ρύπανσης που μπορεί να προκληθεί από ατυχήματα.

Η. ΑΡΘΡΟ 6

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο αντικαθίσταται από το παρακάτω:

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ Ή ΡΥΘΜΙΣΗΣ

1. Οι απορρίψεις από σημειακές πηγές στην περιοχή του Πρωτοκόλλου, καθώς και οι εκροές σε υδάτινους αποδέκτες ή οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα που καταλήγουν στην περιοχή της Μεσογείου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3(α), (γ) και (δ) του παρόντος Πρωτοκόλλου, και μπορεί να έχουν επίδραση σε αυτήν, θα υπόκεινται αυστηρά σε αδειοδότηση ή ρύθμιση από τις αρμόδιες αρχές των Μερών, λαμβάνοντας κατάλληλα υπόψη τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και του Παραρτήματος II, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις ή συστάσεις των συναντήσεων των Συμβαλλόμενων Μερών.

2. Γι' αυτόν το σκοπό, τα Μέρη θα εξασφαλίσουν συστήματα επιθεώρησης από τις αρμόδιες αρχές τους, με σκοπό την εκτίμηση της συμμόρφωσης με τις εγκρίσεις και τις ρυθμίσεις.

3. Τα Μέρη μπορούν να βοηθούνται από τον Οργανισμό, εάν το ζητήσουν, στη δημιουργία νέων ή την ενίσχυση υπαρχουσών σχετικών δομών για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εγκρίσεις και τις ρυθμίσεις. Τέτοια βοήθεια θα περιλαμβάνει ειδική εκπαίδευση του προσωπικού.

4. Τα Μέρη καθιερώνουν κατάλληλες κυρώσεις για την περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις εγκρίσεις και τις ρυθμίσεις και εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους.

Θ. ΑΡΘΡΟ 7

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο των παραγράφων 1(ε) και 3 τροποποιείται ως εξής:

ΚΟΙΝΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ, ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

1..

(ε) τις ειδικές προδιαγραφές που αφορούν στις ποσότητες των απορριπτόμενων ουσιών (οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα Ι), στη συγκέντρωσή τους στα απόβλητα και στις μεθόδους απόρριψής τους.

3. Τα σχέδια δράσης, τα προγράμματα και τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 15 του παρόντος Πρωτοκόλλου θα υιοθετούνται λαμβάνοντας υπόψη, για την προοδευτική εφαρμογή τους, τη δυνατότητα προσαρμογής και μετατροπής υπαρχουσών εγκαταστάσεων, την οικονομική δυνατότητα των Μερών και την ανάγκη τους για ανάπτυξη.

Ι. ΑΡΘΡΟ 8

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο τροποποιείται ως εξής:

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Μέσα στο πλαίσιο των διατάξεων και των προβλεπόμενων προγραμμάτων παρακολούθησης του άρθρου 12 της Σύμβασης και εφόσον αυτό είναι αναγκαίο σε συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, τα Μέρη θα διεξάγουν το συντομότερο δυνατόν δραστηριότητες παρακολούθησης και θα παρέχουν στο κοινό πρόσβαση στα αποτελέσματα, με σκοπό:

(α) Να εκτιμούν συστηματικά, όσο είναι δυνατόν, τα επίπεδα ρύπανσης κατά μήκος των ακτών τους, ιδίως σε σχέση με τους μεταφορές τους και τις επιπτώσεις τους, την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και τις κατηγορίες ουσιών που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι και περιοδικά να παρέχουν σχετικές πληροφορίες.

(β) Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των σχεδίων δράσης, των προγραμμάτων και των μέτρων που εφαρμόζονται με βάση το παρόν Πρωτόκολλο για την εξάλειψη του μεγαλύτερο δυνατό βαθμό της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Κ. ΑΡΘΡΟ 9

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο τροποποιείται ως εξής:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της Σύμβασης, τα Μέρη συνεργάζονται σε επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία σχετικά με τη ρύπανση από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες, ιδιαίτερα στην έρευνα σχετικά με την εισαγωγή ρυπαντών, τις διόδους μεταφορές τους και τις επιπτώσεις τους, την ανάπτυξη νέων μεθόδων για την επεξεργασία, μείωση ή εξάλειψή τους, καθώς και την ανάπτυξη καθαρών διαδικασιών παραγωγής γι' αυτόν το λόγο. Προς το σκοπό αυτόν τα Μέρη προσπαθούν ιδιαίτερα:

Η ακόλουθη νέα παράγραφος προστίθεται:

(γ) να προωθούν την πρόσβαση στην περιβαλλοντικά ορθολογική τεχνολογία, καθώς και τη μεταφορά της, συμπεριλαμβανομένης της καθαρής τεχνολογίας παραγωγής.

Λ. ΑΡΘΡΟ 10

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο τροποποιείται ως εξής:

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

1. Τα Μέρη συνεργάζονται, άμεσα ή με τη βοήθεια αρμόδιων περιφερειακών ή άλλων διεθνών οργανισμών, διμερώς ή πολυμερώς, με σκοπό τη διαμόρφωση και την, κατά το δυνατόν, εφαρμογή προγραμμάτων βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως στους τομείς της επιστήμης, της εκπαίδευσης και της τεχνολογίας, με σκοπό την πρόληψη, τη μείωση ή, όπως αυτό είναι κατάλληλο, τη σταδιακή εξάλειψη της εισαγωγής

ρύπων από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες και των βλαβερών επιπτώσεών τους στο θαλάσσιο περιβάλλον.

2. Η τεχνική βοήθεια θα μπορούσε να περιλαμβάνει ιδίως την εκπαίδευση επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, καθώς και την απόκτηση, χρησιμοποίηση και παραγωγή από αυτές τις χώρες του κατάλληλου εξοπλισμού και, όπως αυτό είναι κατάλληλο, καθαρών τεχνολογιών παραγωγής με συμφέροντες όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ των ενδιαφερόμενων Μερών.

M. ΑΡΘΡΟ 11

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος:

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ

N. ΑΡΘΡΟ 12

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο της παραγράφου 1 τροποποιείται ως εξής:

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 28 παράγραφος 1 της Σύμβασης, όταν ρύπανση από χερσαίες πηγές που προέρχεται από την επικράτεια ενός Μέρους είναι πιθανό να βλάψει άμεσα τα συμφέροντα ενός ή περισσότερων άλλων Μερών, τα ενδιαφερόμενα Μέρη αναλαμβάνουν, μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων από αυτά, να προσέλθουν σε συζητήσεις για την αναζήτηση μιας ικανοποιητικής λύσης.

Ξ. ΑΡΘΡΟ 13

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος, και το κείμενο της παραγράφου 1, η πρώτη πρόταση της παραγράφου 2 και η υποπαραγράφος (δ) της παραγράφου 2 τροποποιούνται ως εξής:

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1. Τα Μέρη υποβάλλουν εκθέσεις κάθε δύο χρόνια, εκτός εάν αποφασισθεί διαφορετικά από τη Συνεδρίαση των Συμβαλλόμενων Μερών, μέσω του Οργανισμού, οι οποίες θα αφορούν στα μέτρα που λαμβάνονται, τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται και, ενδεχομένως, τις δυσκολίες που συναντώνται κατά την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Οι διαδικασίες για την υποβολή τέτοιων εκθέσεων αποφασίζονται κατά τις συνόδους των Μερών.

2. Οι προαναφερόμενες εκθέσεις θα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

(δ) τα σχέδια δράσης, προγράμματα και μέτρα που εφαρμόζονται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 7 και 15 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

O. ΑΡΘΡΟ 14

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος, και το κείμενο της παραγράφου 1, καθώς και των υποπαραγράφων (α), (γ) και (ζ) τροποποιείται ως εξής:

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

1. Οι τακτικές συνεδριάσεις των Μερών λαμβάνουν χώρα κατά το ίδιο χρονικό διάστημα με τις τακτικές συνεδριάσεις των Συμβαλλόμενων Μερών στη Σύμβαση, οι οποίες συγκαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 18 της Σύμβασης. Τα Μέρη μπορούν επίσης να συνέρχονται σε έκτακτες συνεδριάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 18 της Σύμβασης.

2. ..

(α) να μεριμνούν για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου και να εξετάζουν την αποτελεσματικότητα των σχεδίων

δράσης, προγραμμάτων και μέτρων που υιοθετούνται.

(γ) να διαμορφώνουν και υιοθετούν σχέδια δράσης, προγράμματα και μέτρα σύμφωνα με τα άρθρα 5, 7 και 15 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

(στ) να εξετάζουν τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τα Μέρη σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Π. ΑΡΘΡΟ 15

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο της παραγράφου 1 τροποποιείται ως εξής:

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΩΝ

1. Η συνεδρίαση των Μερών υιοθετεί με πλειοψηφία δύο τρίτων τα βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα περιφερειακά σχέδια δράσης και προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν μέτρα και χρονοδιαγράμματα εφαρμογής, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Το κείμενο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

2. Τα περιφερειακά σχέδια δράσης και προγράμματα, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, θα διαμορφώνονται από τον Οργανισμό και θα εξετάζονται και εγκρίνονται από το σχετικό τεχνικό φορέα των Συμβαλλόμενων Μερών, το αργότερο εντός ενός έτους από τη θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου. Αυτά τα περιφερειακά σχέδια δράσης και προγράμματα θα συμπεριλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνάντησης των Μερών, προς υιοθέτηση. Η ίδια διαδικασία θα ακολουθείται για κάθε πρόσθετο σχέδιο δράσης ή πρόγραμμα.

Οι ακόλουθες νέες παράγραφοι προστίθενται:

3. Τα μέτρα και χρονοδιαγράμματα που υιοθετούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, θα κοινοποιούνται από τη Γραμματεία προς όλα τα Μέρη. Αυτά τα μέτρα και χρονοδιαγράμματα γίνονται δεσμευτικά την εκατοστή ογδοηκοστή ημέρα μετά την ημέρα κοινοποίησης, για εκείνα τα Μέρη που δεν έχουν ειδοποιήσει τη Γραμματεία για αντίρρησή τους εντός εκατόν εβδομήντα εννέα ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης.

4. Τα Μέρη τα οποία έχουν κοινοποιήσει την αντίρρησή τους, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, θα ενημερώνουν τη συνάντηση των Μερών σχετικά με τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν και είναι κατανοητό ότι αυτά τα Μέρη μπορούν οποτεδήποτε να δώσουν τη συγκατάθεσή τους σε αυτά τα μέτρα ή χρονοδιαγράμματα.

P. ΑΡΘΡΟ 16

Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και το κείμενο της παραγράφου 2 τροποποιείται ως εξής:

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Ο εσωτερικός κανονισμός και οι οικονομικοί κανόνες που υιοθετούνται σύμφωνα με το άρθρο 24 της Σύμβασης εφαρμόζονται και για το Πρωτόκολλο αυτό, εκτός εάν τα Μέρη του Πρωτοκόλλου συμφωνήσουν διαφορετικά.

Το κείμενο της τελευταίας παραγράφου τροποποιείται ως εξής:

Έγινε στην Αθήνα, στις 17 Μαΐου 1980 και τροποποιήθηκε στις Συρρακούσες στις 7 Μαρτίου 1996, σε ένα αντίγραφο στην αραβική, αγγλική, γαλλική και ισπανική γλώσσα. Τα τέσσερα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Το Παράρτημα I αντικαθίσταται από νέο Παράρτημα I ως ακο-

λούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το παρόν Παράρτημα περιέχει στοιχεία που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων για την εξάλειψη της ρύπανσης που προέρχεται από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες, οι οποίες αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 15 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Αυτά τα σχέδια δράσης, προγράμματα και μέτρα θα στοχεύουν στην κάλυψη των τομέων δραστηριότητας που αναφέρονται στο τμήμα Α και επίσης θα καλύπτουν τις ομάδες ουσιών που αναφέρονται στο τμήμα Γ, οι οποίες έχουν επιλεγεί με βάση τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο τμήμα Β του παρόντος Παραρτήματος.

Τα Μέρη θα θέτουν προτεραιότητες δράσης, με βάση τη σχετική σημασία της επίδρασής τους στη δημόσια υγεία, το περιβάλλον και τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές συνθήκες. Τα προγράμματα δράσης θα καλύπτουν σημειακές πηγές, μη σημειακές πηγές και απόθεση ρύπων από την ατμόσφαιρα.

Κατά την ετοιμασία σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος από Χερσαίες Δραστηριότητες, το οποίο υπογράφηκε στην Ουάσιγκτον το 1995, τα Μέρη θα δίνουν προτεραιότητα στις ουσίες που είναι τοξικές, εμμένουσες και βιοσυσσωρεύσιμες (μη/ή δύσκολα βιοαποικοδομήσιμες), και ιδιαίτερα στους εμμένοντες οργανικούς ρυπαντές (per-sistent organic pollutants - POPs), καθώς επίσης και στην επεξεργασία και διαχείριση υγρών αποβλήτων.

Α. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι ακόλουθοι τομείς δραστηριότητας (που δεν αναφέρονται κατά σειρά προτεραιότητας) θα εξετάζονται αρχικά, κατά τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων για την ετοιμασία σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων για την εξάλειψη της ρύπανσης η οποία προέρχεται από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες:

1. Παραγωγή ενέργειας
2. Παραγωγή λιπασμάτων
3. Παραγωγή και τυποποίηση βιοκτόνων
4. Φαρμακευτική βιομηχανία
5. Διύλιση πετρελαίου
6. Βιομηχανία χαρτί και χαρτοπολτού
7. Παραγωγή τσιμέντου
8. Βυρσοδεψεία
9. Βιομηχανία μετάλλου
10. Μεταλλεία
11. Ναυπηγική και επισκευαστική βιομηχανία
12. Λιμενικές δραστηριότητες
13. Βιομηχανία υφασμάτων
14. Βιομηχανία ηλεκτρονικών
15. Βιομηχανία ανακύκλωσης
16. Άλλοι τομείς της βιομηχανίας οργανικών χημικών
17. Άλλοι τομείς της βιομηχανίας ανόργανων χημικών
18. Τουρισμός
19. Γεωργία
20. Κτηνοτροφία
21. Επεξεργασία τροφίμων
22. Ιχθυοκαλλιέργειες
23. Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων
24. Επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων
25. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων
26. Διάθεση λάσπης από την επεξεργασία λυμάτων
27. Βιομηχανία διαχείρισης αποβλήτων
28. Αποτέφρωση αποβλήτων και διαχείριση των

υπολειμμάτων της

29. Εργασίες που προκαλούν μορφολογική αλλοίωση της φυσικής κατάστασης των ακτών
30. Μεταφορές

Β. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Για τη διαμόρφωση σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων, τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται παρακάτω:

1. Βαθμός εμμονής
2. Τοξικότητα ή άλλες επιβλαβείς ιδιότητες (καρκινογένεση, μεταλλαξιογένεση, τερατογένεση)
3. Βιοσυσσώρευση
4. Ραδιενέργεια
5. Το λόγο των μετρημένων συγκεντρώσεων προς τις συγκεντρώσεις χωρίς παρατηρήσιμα αποτελέσματα (no observed effect concentrations - NOEC)
6. Κίνδυνο ευτροφισμού ανθρωπογενούς προέλευσης
7. Επιπτώσεις και κίνδυνοι για την υγεία
8. Διασυννοριακή σπουδαιότητα
9. Κίνδυνο ανεπιθύμητων μεταβολών στο θαλάσσιο οικοσύστημα και μη-αναστρεψιμότητα ή διάρκεια των αποτελεσμάτων
10. Παρέμβαση στη βιώσιμη διαχείριση των ζωντανών πόρων ή σε άλλες νόμιμες χρήσεις της θάλασσας
11. Επίδρασεις στη γεύση και/ή στην οσμή των θαλάσσιων προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση
12. Επίδρασεις στην οσμή, το χρώμα, τη διαφάνεια και τα άλλα χαρακτηριστικά του θαλάσσιου νερού
13. Μορφή κατανομής (δηλ. ποσότητες που χρησιμοποιούνται, τρόπους χρήσης και πιθανότητα να φθάσουν στο θαλάσσιο περιβάλλον)

Γ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΥΣΙΩΝ

Οι ακόλουθες κατηγορίες ουσιών και πηγών ρύπανσης θα αποτελούν πρότυπο για τη διαμόρφωση σχεδίων δράσης, προγραμμάτων και μέτρων:

1. Οργανοαλογονομένες ενώσεις, καθώς και ουσίες που μπορεί να δημιουργήσουν τέτοιες ενώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον. Προτεραιότητα θα δίνεται στην Αλδρίνη, Chlordane, DDT, Διελδρίνη, Διοξίνες και Φουράνια, Ενδρίνη, Heptachlor, Εξαχλωροβενζόλιο, Mirex, Πολυχλωριωμένα Διφαινόλια (PCBs) και Τοξαφαινόλιο
2. Οργανοφωσφορικές ενώσεις, καθώς και ουσίες που μπορεί να δημιουργήσουν τέτοιες ενώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον
3. Οργανοκασσιτερικές ενώσεις, καθώς και ουσίες που μπορεί να δημιουργήσουν τέτοιες ενώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον
4. Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες
5. Βαριά μέταλλα και οι ενώσεις τους
6. Χρησιμοποιημένα λιπαντέλαια
7. Ραδιενεργές ουσίες, περιλαμβανομένων των αποβλήτων τους, όταν η διάθεσή τους δεν ακολουθεί τις αρχές της ακτινοπροστασίας, όπως ορίζονται από τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος
8. Βιοκτόνα και τα παράγωγά τους
9. Παθογόνοι μικροοργανισμοί
10. Αργό πετρέλαιο και υδρογονάνθρακες παραγόμενοι από πετρέλαιο
11. Κυανιούχα και φθοριούχα

12. Μη - βιοαποδομήσιμα απορρυπαντικά και άλλες μη - βιοαποδομήσιμες τασιενεργές ουσίες

13. Ενώσεις αζώτου και φωσφόρου και άλλες ουσίες που μπορεί να προκαλέσουν ευτροφισμό

14. Απορρίμματα (κάθε εμμένον κατασκευασμένο ή επεξεργασμένο στερεό υλικό το οποίο απορρίπτεται, διατίθεται ή εγκαταλείπεται στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον)

15. Θερμικές απορρίψεις

16. Ώξιμες ή αλκαλικές ενώσεις που μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητα του νερού

17. Μη τοξικές ουσίες που έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην περιεκτικότητα σε οξυγόνο του θαλάσσιου περιβάλλοντος

18. Μη τοξικές ουσίες που μπορεί να επιδρούν αρνητικά στις νόμιμες χρήσεις της θάλασσας

19. Μη τοξικές ουσίες που μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά του θαλάσσιου νερού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Το Παράρτημα II διαγράφεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Το Παράρτημα III επαναριθμείται ως Παράρτημα II. Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και η εισαγωγική παράγραφος τροποποιείται ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Για τη χορήγηση άδειας απόρριψης αποβλήτων, στα οποία περιέχονται ουσίες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 6 του παρόντος Πρωτοκόλλου, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη, κατά περίπτωση, οι ακόλουθοι παράγοντες:

Ο τίτλος και οι παράγραφοι 1, 2, 3, 6 και 7 του Τμήματος Α τροποποιούνται ως εξής:

Α. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΩΝ

1. Είδος και μέγεθος της σημειακής ή μη σημειακής πηγής (π.χ. βιομηχανική διαδικασία)

2. Είδος της απόρριψης (π.χ. προέλευση, μέση σύνθεση)

3. Κατάσταση των αποβλήτων (π.χ. στερεά, υγρά, λάσπες, υδαρή)

6. Συγκεντρώσεις των συστατικών των ουσιών που αναφέρονται στο Παράρτημα I, καθώς και άλλων ουσιών κατά περίπτωση

7. Φυσικές, χημικές και βιοχημικές ιδιότητες των αποβλήτων προς διάθεση.

Ο τίτλος του τμήματος Β τροποποιείται και μια νέα παράγραφος προστίθεται.

Β. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΒΛΑΒΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

7. Όλα τα άλλα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο Παράρτημα I, τμήμα Β.

Ο τίτλος και η παράγραφος 3 του τμήματος Γ τροποποιούνται ως εξής:

Γ. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

3. Αρχική αραίωση που επιτυγχάνεται στο σημείο απόρριψης

προς τον αποδέκτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Το Παράρτημα IV επαναριθμείται ως Παράρτημα III. Προστίθεται ο ακόλουθος τίτλος και οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 τροποποιούνται ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΠΟΥ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα εφαρμόζεται σε εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα, υπό τους εξής όρους:

(α) η εκπεμπόμενη ουσία μεταφέρεται ή θα μπορούσε να μεταφερθεί στην περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας κάτω από τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες.

(β) η εισαγωγή των ουσιών στην περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας είναι επικίνδυνη για το περιβάλλον, σε σχέση με τις ποσότητες της ίδιας ουσίας που καταλήγει στην περιοχή με άλλους τρόπους.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο θα εφαρμόζεται επίσης σε εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα, οι οποίες επηρεάζουν την περιοχή της Μεσογείου Θάλασσας και προέρχονται από χερσαίες πηγές εντός της επικράτειας των Μερών, καθώς και από σταθερές τεχνητές κατασκευές στη θάλασσα, υποκείμενες στις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Σε περίπτωση ρύπανσης της περιοχής της Μεσογείου Θάλασσας από χερσαίες πηγές μέσω της ατμόσφαιρας, οι διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του παρόντος Πρωτοκόλλου θα εφαρμόζονται προοδευτικά στις κατάλληλες ουσίες και πηγές οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα I του παρόντος Πρωτοκόλλου, όπως αυτό συμφωνηθεί από τα Μέρη.

5. Οι διατάξεις του Παραρτήματος II του παρόντος Πρωτοκόλλου θα εφαρμόζονται στη ρύπανση μέσω της ατμόσφαιρας όπου είναι αυτό κατάλληλο. Κατά την εκτίμηση της ατμοσφαιρικής εναπόθεσης ουσιών, καθώς και κατά τη σύνταξη καταλόγων των ποσοτήτων και των ρυθμών εκπομπής ρύπων στην ατμόσφαιρα από χερσαίες πηγές, θα διεξάγεται παρακολούθηση και μοντελοποίηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με τη χρήση κοινά αποδεκτών παραγόντων εκπομπής και μεθοδολογιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Προστίθεται το εξής νέο Παράρτημα IV:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Α. ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

1. Η χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών θα δίνει έμφαση στη χρήση τεχνολογίας μηδενικής παραγωγής αποβλήτων, εάν υπάρχει.

2. Ο όρος «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές» σημαίνει το πιο πρόσφατο στάδιο ανάπτυξης (καλύτερο επίπεδο επιστήμης) διαδικασιών, υποδομών ή μεθόδων λειτουργίας, οι οποίες υποδεικνύουν την καταλληλότητα στην πράξη ενός συγκεκριμένου μέτρου για τον περιορισμό των απορρίψεων, των εκπομπών και των αποβλήτων. Για να προσδιοριστεί εάν ένα σύνολο διαδικασιών, εγκαταστάσεων ή μεθόδων λειτουργίας αποτελεί τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνική σε γενικές ή συγκεκριμένες περιπτώσεις, θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:

(α) συγκρίσιμες παραγωγικές διαδικασίες, εγκαταστάσεις ή

μέθοδοι λειτουργίας οι οποίες έχουν δοκιμαστεί πρόσφατα με επιτυχία.

(β) τεχνολογικές προόδους και αλλαγές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

(γ) οικονομική σκοπιμότητα της χρήσης τέτοιων τεχνικών.

(δ) χρονικά όρια για την εγκατάσταση σε νέα και υπάρχοντα εργοστάσια.

(ε) η φύση και ο όγκος των απορρίψεων και των εκπομπών που εξετάζονται.

3. Είναι επόμενο ότι οι «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές» για μια συγκεκριμένη παραγωγική διαδικασία θα μεταβάλλονται με το χρόνο, υπό το φως της τεχνολογικής προόδου, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων, καθώς επίσης και των αλλαγών στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

4. Εάν η ελάττωση των απορρίψεων ή εκπομπών που θα επιτευχθεί με τη χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών δεν επιφέρει περιβαλλοντικά αποδεκτά αποτελέσματα, πρέπει να εφαρμόζονται πρόσθετα μέτρα.

5. Οι «τεχνικές» περιλαμβάνουν τόσο τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία όσο και τον τρόπο με τον οποίο η εγκατάσταση σχεδιάζεται, κατασκευάζεται, συντηρείται, λειτουργεί και αποσυρμολογείται.

B. ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

6. Ο όρος «βέλτιστη περιβαλλοντική πρακτική» σημαίνει την εφαρμογή των πιο κατάλληλων συνδυασμών περιβαλλοντικών μέτρων ελέγχου και στρατηγικών. Κατά την επιλογή που θα γίνεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, θα λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον τα παρακάτω μέτρα, κατά σειρά προτεραιότητας:

(α) η παροχή πληροφόρησης και εκπαίδευσης στο κοινό και σε χρήστες, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της επιλογής συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και επιλογής προϊόντων, της χρήσης τους και της τελικής διάθεσής τους.

(β) η ανάπτυξη και εφαρμογή κωδικών για την καλή περιβαλλοντική πρακτική, οι οποίοι θα καλύπτουν όλους τους τομείς της δραστηριότητας στον κύκλο ζωής των προϊόντων.

(γ) η υποχρεωτική εφαρμογή σήμανσης που θα πληροφορεί τους χρήστες για τους περιβαλλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με ένα προϊόν, τη χρήση του και την τελική διάθεσή του.

(δ) η εξοικονόμηση πόρων, περιλαμβανομένης της ενέργειας.

(ε) η δημιουργία συστημάτων συλλογής και διάθεσης τα οποία θα είναι διαθέσιμα στο κοινό.

(στ) η αποφυγή της χρήσης επικίνδυνων ουσιών ή προϊόντων και της παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων.

(ζ) η ανακύκλωση, ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση.

(η) η εφαρμογή οικονομικών εργαλείων σε δραστηριότητες, προϊόντα ή ομάδες προϊόντων.

(θ) η καθιέρωση συστήματος αδειοδότησης, που θα περιλαμβάνει περιορισμούς ή απαγόρευση.

7. Για τον καθορισμό του συνδυασμού μέτρων που αποτελούν τη βέλτιστη περιβαλλοντική πρακτική, σε γενικές ή συγκεκριμένες περιπτώσεις, θα λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα παρακάτω:

(α) ο περιβαλλοντικός κίνδυνος από το προϊόν και την παραγωγή, χρήση και τελική διάθεσή του.

(β) η αντικατάσταση με δραστηριότητες ή ουσίες που ρυπαίνουν λιγότερο.

(γ) η κλίμακα χρήσης.

(δ) το δυνατό περιβαλλοντικό όφελος ή μειονέκτημα από την αντικατάσταση υλικών ή δραστηριοτήτων.

(ε) προόδους και αλλαγές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

(στ) χρονικά όρια για εφαρμογή.

(ζ) κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

8. Είναι επόμενο ότι η βέλτιστη περιβαλλοντική πρακτική για μια συγκεκριμένη πηγή θα μεταβάλλεται με το χρόνο, υπό το φως της τεχνολογικής προόδου, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων, καθώς επίσης και των αλλαγών στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

9. Εάν η ελάττωση των ρύπων που θα επιτευχθεί με τη χρήση

της βέλτιστης περιβαλλοντικής πρακτικής δεν επιφέρει περιβαλλοντικά αποδεκτά αποτελέσματα, πρέπει να εφαρμόζονται πρόσθετα μέτρα, και η βέλτιστη περιβαλλοντική πρακτική πρέπει να επανακαθορίζεται.

Άρθρο δεύτερο Αρμόδιες Αρχές

A) Η παράγραφος 1 του άρθρου τρίτου του νόμου 855/23.12.1978 «περί κυρώσεως της υπογραφείσης εις Βαρκελώνη το 1976 Διεθνούς Συμβάσεως περί προστασίας της Μεσογείου Θαλάσσης εκ της ρυπάνσεως, μετά του συννημένου εις αυτήν Παραρτήματος, ως και των Πρωτοκόλλων αυτής περί προλήψεως ρυπάνσεως της Μεσογείου Θαλάσσης εκ της απορρίψεως ουσιών εκ των πλοίων και αεροσκαφών, και περί συνεργασίας δια την καταπολέμηση ρυπάνσεως της Μεσογείου Θαλάσσης εκ πετρελαίου και άλλων επιβλαβών ουσιών μετά των συννημένων εις αυτά Παραρτημάτων» αντικαθίσταται από τις παρακάτω:

1. Αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και της τροποποιούμενης Σύμβασης της Βαρκελώνης «για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου» είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, σε συνεργασία με τα εκάστοτε συναρμόδια Υπουργεία, ανάλογα με το περιεχόμενο της συγκεκριμένης δράσης ή λήψης μέτρων προστασίας. Το αυτό ισχύει και για κάθε περαιτέρω τροποποίηση της προαναφερόμενης Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, καθώς και για κάθε νέο Πρωτόκολλο.

2. Αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 11B των κυρούμενων τροποποιήσεων της Σύμβασης είναι τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, σύμφωνα με τα εκάστοτε οριζόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Αρμόδιες Αρχές για τη βεβαίωση των παραβάσεων και την επιβολή κυρώσεων αναφορικά με τις απορρίψεις στη θάλασσα αποβλήτων ή άλλων υλικών είναι για μεν τα πλοία τα Κεντρικά Λιμεναρχεία, Λιμεναρχεία και Υπολιμεναρχεία, για δε τα αεροσκάφη οι αντίστοιχες Αρχές των Πολιτικών Αερολιμένων.

Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου τρίτου λαμβάνουν νέα αρίθμηση 4 και 5.

B) Η παράγραφος 2 του άρθρου δεύτερου του νόμου 1634/18.7.1986 «Κύρωση των Πρωτοκόλλων 1980 «Για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές» και 1982 «Περί των ειδικά προστατευόμενων περιοχών της Μεσογείου», τροποποιείται ως εξής:

2. Αρμόδια Αρχή για τις αδειοδοτήσεις ή ρυθμίσεις, τα συστήματα επιθεώρησης και τις κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, που αναφέρονται στο Άρθρο 6 του τροποποιούμενου Πρωτοκόλλου «Για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες», είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο τρίτο Εξουσιοδοτήσεις

A) Το Άρθρο όγδοο του ν. 855/1978 αντικαθίσταται από το παρακάτω:

Άρθρο όγδοο Εξουσιοδοτήσεις

Με κοινές υπουργικές αποφάσεις, που εκδίδονται με μέριμνα του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και συνυπογράφονται από τους κατά περίπτωση συναρμόδιους Υπουργούς, σύμφωνα με τα κατά την ισχύουσα νομοθεσία προβλεπόμενα, μπορούν να ρυθμίζονται περαιτέρω λεπτομέρειες, αναγκαίες

για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της.

Β) Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 1634/1986 αντικαθίστανται από τις παρακάτω:

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τις αδειοδοτήσεις ή ρυθμίσεις, που προβλέπονται στο Άρθρο 6 του τροποποιούμενου Πρωτοκόλλου «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες».

4. Τα σχέδια δράσης, τα προγράμματα και οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στα Άρθρα 5 και 7 του Πρωτοκόλλου «για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές και δραστηριότητες» καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εμπορικής Ναυτιλίας, Υγείας και Πρόνοιας, Γεωργίας και άλλων, κατά περίπτωση, συναρμόδιων Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II, III και IV του Πρωτοκόλλου αυτού. Κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος νόμου και του προαναφερόμενου Πρωτοκόλλου, μπορεί να ρυθμίζεται με κοινές υπουργικές αποφάσεις, που εκδίδονται με μέριμνα του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή του κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και συνοπογράφονται από τους λοιπούς συναρμόδιους Υπουργούς.

Άρθρο τέταρτο **Διατηρούμενες διατάξεις** **Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου**

Στο πρώην Παράρτημα IV του προαναφερόμενου Πρωτοκόλλου, το οποίο ίσχυσε ως προς τη χώρα μας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 της Σύμβασης και το οποίο τροποποιήθηκε δια του κυρούμενου με τον παρόντα Νόμο Πρωτοκόλλου και επαναριθμήθηκε ως Παράρτημα III, το κείμενο του προοιμίου και των διατάξεων των παραγράφων 4 και 6 αυτού, που δεν τροποποιήθηκαν, έχει ως εξής:

Το Παράρτημα αυτό καθορίζει τους όρους εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου σε ρύπανση προερχόμενη από χερσαίες πηγές που μεταφέρεται μέσω της ατμόσφαιρας, υπό την έννοια του άρθρου 4.1(β) του Πρωτοκόλλου.

4. Τηρουμένων των όρων που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Παραρτήματος, οι διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου θα εφαρμόζονται και:

(α) σε εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα - ποσότητα και ένταση - στη βάση των διαθέσιμων πληροφοριών στα Συμβαλλόμενα Μέρη, σχετικά με τη θέση και τη διασπορά των πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

(β) στο περιεχόμενο επικίνδυνων ουσιών στα καύσιμα και στα ακατέργαστα προϊόντα.

(γ) στην αποτελεσματικότητα των τεχνολογιών ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και στις πιο αποτελεσματικές παραγωγικές διαδικασίες του μεταποιητικού τομέα και της χρήσης καυσίμων.

(δ) στην εφαρμογή των επικίνδυνων ουσιών στη γεωργία και στο δασικό τομέα.

6. Όλα τα άρθρα, συμπεριλαμβανομένων τμημάτων του παρόντος Πρωτοκόλλου που δεν αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους 1 ως 5, θα εφαρμόζονται εξίσου στη ρύπανση από χερσαίες πηγές που μεταφέρεται μέσω της ατμόσφαιρας,

όπου είναι αυτό εφαρμόσιμο και με την τήρηση των όρων που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος Παραρτήματος.

Άρθρο πέμπτο **Κατάργηση διατάξεων**

Το άρθρο πέμπτο του ν. 1634/1986 «Κύρωση των πρωτοκόλλων 1980 «Για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση από χερσαίες πηγές» και 1982 «Περί των ειδικά προστατευόμενων περιοχών της Μεσογείου»» καταργείται.

Άρθρο έκτο **Κωδικοποίηση**

Είναι δυνατή η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο και η μεταγλώττιση στη δημοτική όλων των διατάξεων και των τροποποιήσεων των νόμων 855/1978 και 1634/1986, καθώς και κάθε άλλου νομοθετικού κειμένου σχετικού με την εφαρμογή της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της.

Άρθρο έβδομο **Θέση σε ισχύ**

Η ισχύς του παρόντος νόμου και των τροποποιήσεων της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου που κυρώνονται αρχίζει από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 16 της Σύμβασης”.

Υπουργείου Εξωτερικών

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των ανωτέρω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος. Έσοδα και δαπάνες, προβολή, δημοσιότητα και έλεγχος των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών».

Για το νομοσχέδιο αυτό θα διατεθούν τέσσερις συνεδριάσεις. Μία επί της αρχής, εκτός αν εγγραφούν περισσότεροι συνάδελφοι. Οι υπόλοιπες επί των άρθρων. Βεβαίως, αν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από περισσότερους συναδέλφους, μπορούμε να συνεχίσουμε και αύριο τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ, κύριε Σκανδαλίδη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Το κείμενο που έχω παραδώσει θα παρακαλούσα να μοιραστεί στους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ναι, κύριε Υπουργέ, να καταθέσετε τις διορθώσεις στα Πρακτικά.

(Ο κύριος Υπουργός καταθέτει για τα Πρακτικά τις ανωτέρω διορθώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Δαμιανάκης ισηγητής της Πλειοψηφίας έχει το λόγο.

ΕΥΓΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα εξόχως σημαντικό νομοσχέδιο, το νομοσχέδιο για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος, καθώς και για τα έσοδα, τις δαπάνες, την προβολή, τη δημοσιότητα και τον έλεγχο των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών, ένα πλαίσιο σημαντικών διατάξεων με πολλούς αποδέκτες και πολλαπλά μηνύματα.

Πρωτίστως, απευθυνόμαστε στην κοινωνία και στους πολίτες αυτού του τόπου, που ευλόγως αναμένουν τις ουσιαστικές και αποτελεσματικές πρωτοβουλίες μας σε ένα ζήτημα που αφορά τη σημαντικότερη πτυχή του πολιτικού συστήματος και ασφαλώς εννοώ, την αξιοπιστία του. Ένα ζήτημα που αφορά την ποιότητα της δημοκρατίας στη χώρα μας, ένα ζήτημα που ασφαλώς συνδέεται άρρηκτα και με το αξίωμα ότι η δημοκρατία έχει κόστος και υπό αυτό το πρίσμα αποτελεί μεγάλη πρόκληση για όλους μας το πώς θα ανταποκριθούμε θετικά σ' αυτό το ζήτημα.

Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι όλοι σ' αυτή την Αίθουσα έχουμε την ίδια ακριβώς ευαισθησία πάνω στα σοβαρά ζητήματα που εισάγουν οι νέες ρυθμίσεις κι ότι όλοι αισθανόμαστε την ανάγκη για μια σωστή και αποτελεσματική νομοθετική παρέμβαση, που θα προάγει τη διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών.

Το σημερινό νομοσχέδιο συζητείται σε χρόνο που παρατηρείται εν δυνάμει κρίση της αξιοπιστίας της πολιτικής και των πολιτικών. Και επειδή –και ευτυχώς– έχουμε κατακτήσει στη χώρα μας την κοινοβουλευτική δημοκρατία, η υπέρβαση της υπάρχουσας κρίσης προς νέους θεσμούς δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι επιτρέπεται να επιτρέψουμε να αποδυναμωθεί το κοινοβουλευτικό σύστημα, ο ρόλος του Κοινοβουλίου και των πολιτικών κομμάτων, όπως τον διέπλεσε η ευρωπαϊκή πολιτική και πολιτευτική ιστορία. Αντίθετα, έχουμε την υποχρέωση ανεύρεσης των ουσιαστικών ορίων τους, καθώς και υποχρέωση ενεργοποίησης και ενδυνάμωσης του ρόλου τους, όπως προσδιορίζεται από τις μεταβολές δομής της πολιτικής κοινότητας που επιφέρει κυρίως η τεχνολογική επανάσταση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κοινοβουλευτική δημοκρατία ως πολιτικό σύστημα έδειξε μέχρι σήμερα μια ιστορικά ανεπανάληπτη αντοχή και μοναδική ικανότητα προσαρμογής στις διαρθρωτικές μεταβολές της κοινωνίας και η παρούσα κρίση αμφισβήτησης της αξιοπιστίας της πολιτικής και των πολιτικών όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και διεθνώς, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο παρά μόνο μέσα από την ισχυροποίηση της κοινοβουλευτικής μας δημοκρατίας.

Η κοινοβουλευτική δημοκρατία στη χώρα μας και στην Ευρώπη ως γνήσιο προϊόν της πολιτικής της ιστορίας και του πολιτισμού της αποτελεί το πολίτευμα το οποίο, μετά και από τις εμπειρίες του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού του Μεσοπολέμου και πρόσφατα του σοβιετικού ολοκληρωτισμού, είναι βαθιά ριζωμένο στην ευρωπαϊκή πολιτική συνείδηση.

Σημαντικό σταθμό στην εξέλιξη του κοινοβουλευτισμού αποτέλεσε και αποτελεί η λεγόμενη «κομματική δημοκρατία». Παράλληλα με την κρίση του πολιτικού φιλελευθερισμού στο Μεσοπόλεμο και πριν από την κατάλυση της δημοκρατίας από το φασισμό, άρχισε να ανατέλλει μια ουσιαστική μεταβολή στο επίπεδο της συνταγματικής πραγματικότητας, η μαζικοποίηση κι η οργάνωση των πολιτικών κομμάτων που έμελλε να αλλάξει μετά τον πόλεμο τη φυσιογνωμία της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Τα κόμματα οργανώνονται και διευρύνουν μαζικά τη βάση τους και αρχίζουν να γίνονται τα κύρια όργανα διαμεσολάβησης στον σχηματισμό της πολιτικής βούλησης ανάμεσα στην πολιτική κοινωνία και το κράτος.

Το πολιτικό κόμμα αποτελεί σήμερα αναμφίβολα συνταγματικό θεσμό και ουσιώδες συστατικό στοιχείο της δημοκρατίας, θεσμό όμως που πρέπει να λειτουργεί με εσωκομματική δημοκρατία, με διαφανή λειτουργία σε όλα τα επίπεδα.

Οι απόψεις ότι το κόμμα αποτελεί ένωση δικαίου ή σωματείο ανήκουν στο πολύ απώτερο παρελθόν της μοναρχικής νοοτροπίας, αποστροφής της δημοκρατίας και των πολιτικών κομμά-

των αλλά και της εποχής του πολιτικού φιλελευθερισμού. Η κρίση που σήμερα υπάρχει και η κριτική που ασκείται εκφράζεται ως κρίση αξιοπιστίας των κομμάτων και κατ' επέκταση ως κρίση της πολιτικής που εκφράζουν. Απόρροια αυτής της κρίσης είναι η γενικότερη κρίση και αμφισβήτηση της πολιτικής και των πολιτικών που την εκφράζουν.

Οι αιτίες είναι πολλές και θα περιοριστώ να αναφερθώ σε μερικές απ' αυτές: Ο πολιτικός συγκεντρωτισμός που ισοπεδώνει και εξαφανίζει υπαρκτές διαφορές επιμέρους στρωμάτων της κοινωνίας, η ανάπτυξη της υπερεθνικής εξουσίας και του υπερεθνικού δικαίου. Είναι γνωστό ότι ένα σημαντικό μέρος της εξουσίας που ασκούσαν τα αντιπροσωπευτικά όργανα και οι κυβερνήσεις των κρατών, ασκείται σήμερα από διεθνείς οργανισμούς που έχουν καταστεί φορείς υπερεθνικής εξουσίας που ασκούν κυβερνητική και νομοθετική εξουσία.

Η μεταβολή αυτή έχει οδηγήσει σε σημαντική συρρίκνωση των συνταγματικών αρμοδιοτήτων και εξουσιών της πολιτικής αντιπροσωπείας του λαού, Κυβέρνησης και Κοινοβουλίου. Οι πολίτες αισθάνονται ότι σε σημαντικό βαθμό δεν αντιπροσωπεύουν πια το λαό, τα συνταγματικά όργανα αντιπροσώπευση στην άσκηση της πολιτικής εξουσίας ούτε εκφράζουν τη βούλησή του.

Μια τρίτη πολύ σοβαρή πηγή κρίσης του συστήματος είναι η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και γενικών των επικοινωνιών. Τα μέλη και οι κοινοβουλευτικές ομάδες των αντιπροσωπευτικών σωμάτων ήταν εκείνα που παραδοσιακά εξέφραζαν και εκπροσωπούσαν στο πολιτικό επίπεδο τη λαϊκή θέληση, διαμόρφωναν την πολιτική του κράτους και συντελούσαν στη διαμόρφωση της πολιτικής θέλησης του λαού με την πολιτική τους δράση.

Βασικοί ενδιαμέσοι συντελεστές αυτής της αντιπροσωπευτικής διαλεκτικής ήταν τα πολιτικά κόμματα και ο Τύπος. Η διαλεκτική όμως αυτής της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και επικοινωνίας εξέλειπε με δύο τρόπους:

Πρώτον, η όλη λειτουργία ενημέρωσης και σχηματισμού της κοινής γνώμης και της λαϊκής θέλησης και της διαμόρφωσης της πολιτικής του κράτους μετατέθηκε από την πολιτική αντιπροσωπεία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Και δεύτερον, η εισβολή της πολιτικής ενημέρωσης κριτικής και καθοδήγησης στον ιδιωτικό χώρο των πολιτών εκμηδένισε την απαιτούμενη πνευματική και χωρική απόσταση μεταξύ πολιτικής αντιπροσωπείας και αντιπροσωπευόμενης κοινωνίας με συνέπεια να μην υπάρχει πια ο αναγκαίος όρος αντιπροσώπευσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Έτσι, η όλη λειτουργία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, θέτοντας εκ ποδών τα συνταγματικά όργανα αντιπροσώπευσης, μετατέθηκε στο εξωσυνταγματικό πεδίο, μιας de facto εξουσίας. Ο σοβαρότερος κίνδυνος απ' αυτήν τη μεταβολή πηγάζει από τη δύναμη επιβολής που ασκούν τα, εξελιγμένης και συνεχώς εξελισσόμενης τεχνικής Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και επικοινωνίας. Η απειλή αυτή εντείνεται από το ότι απ' ενός η εξουσία των μέσων ενημέρωσης είναι ολιγαρχική και ανεξέλεγκτη και απ' ετέρου έχει από μόνη της την τάση να ανατροφοδοτεί τα παθολογικά συμπτώματα λειτουργίας του κράτους και του πολιτεύματος ειδικότερα, καθώς και τα αρνητικά για την κοινωνία γεγονότα και συμπεριφορές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από τις παραπάνω αιτίες κρίσης, ασφαλώς υπάρχουν και άλλοι λόγοι που έχουν οδηγήσει στη σημερινή απαξίωση την πολιτική και τους πολιτικούς. Ασφαλώς υπάρχουν και ευθύνες δικές μας για τη σημερινή κατάσταση. Ευθύνες που έχουν σχέση με προσωπικές συμπεριφορές που μας απομακρύνουν από τους πολίτες. Οι συμπεριφορές αυτές ασφαλώς και πρέπει να καυτηριάζονται και να απομονώνονται. Έχουμε όμως χρέος όχι μόνο να συζητάμε μεταξύ μας και να μιλάμε για κρίση και απαξίωση. Έχουμε χρέος να απαντάμε θετικά στις προκλήσεις και σε κάθε ευκαιρία που θα έχουμε τη δυνατότητα, όπως σήμερα με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο να συμβάλουμε στη διαμόρφωση θεσμών

που θα αναβαθμίζουν την πολιτική και το ρόλο μας.

Διανύοντας τον τρίτο κύκλο της συνταγματικής μας ιστορίας και ευρισκόμενοι σε μια μεγάλη κινητικότητα, σε ό,τι αφορά τη θεσμική θωράκιση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, έχουμε χρέος να αντιδράσουμε θετικά στην κρίση. Το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών αποτελεί μια καλή αφετηρία που, μαζί με άλλα που θα ακολουθήσουν, θεωρώ ότι θα συντελέσουν στο δραστικό περιορισμό της κρίσης που αναμφισβήτητα υπάρχει.

Η σε βάθος και με επαρκή τεκμηρίωση επεξεργασία των επιμέρους διατάξεων, επιβάλλεται σήμερα περισσότερο από ποτέ και νομίζω ότι αυτό που έγινε στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης στις έξι συνεδριάσεις που διατέθηκαν για το σκοπό αυτό ήταν πρωτοφανές για την κοινοβουλευτική πρακτική και ήταν ένα μήνυμα για το πώς θα πρέπει να επεξεργαζόμαστε τα νομοσχέδια.

Θα είναι νομίζω κρίμα κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου να αναλωθούμε και στην Ολομέλεια σε αντιπολιτευτικές αντιπαραθέσεις και να μην ασχοληθούμε σοβαρά και εμπεριστατωμένα με τα πράγματα κρίσιμα θέματα που εισάγει το νομοσχέδιο.

Με το νομοσχέδιο αυτό αναμορφώνεται συνολικά το θεσμικό πλαίσιο σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση των κομμάτων, τον οικονομικό έλεγχο και την προεκλογική προβολή των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών. Επίσης αναμορφώνεται η διαδικασία ίδρυσης των πολιτικών κομμάτων. Πυρήνα των νέων ρυθμίσεων αποτελεί η απαίτηση για διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών που συμπληρώνεται με την απαίτηση για δραστική μείωση των εκλογικών δαπανών από κόμματα και υποψηφίους.

Οι μέχρι σήμερα νομοθετικές ρυθμίσεις για τα σχετικά θέματα περιέρχονται στους νόμους 1443/1984, 2429/1996 και 2817/2000. Σοβαρή προβληματική για τα σχετικά θέματα αναπτύχθηκε και κατά την πρόσφατη Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Το αναθεωρημένο Σύνταγμα παρεμβαίνει ουσιαστικά σε δύο τομείς. Ο πρώτος αφορά στη ραδιοτηλεοπτική προβολή και ο δεύτερος στη δυνατότητα έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα σε ακραίες περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων του νομοσχεδίου.

Συνεπώς οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες και διότι ορισμένες είναι επιβεβλημένες από το Σύνταγμα και λόγω πρακτικών δυσλειτουργιών και στρεβλώσεων που καταδείχθηκαν από την εφαρμογή των ισχυουσών μέχρι σήμερα διατάξεων.

Οι πέντε βασικοί άξονες του νομοσχεδίου αναφέρονται στη χρηματοδότηση, στη διαφάνεια, στη δραστική μείωση των εκλογικών δαπανών και στους κανόνες προβολής των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών, στον έλεγχο των οικονομικών των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών, στις κυρώσεις για παραβάσεις, που αφορούν στους υποψηφίους βουλευτές, και που διαβαθμίζονται ορθολογικά και φθάνουν μέχρι και την έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα, σύμφωνα με τη δυνατότητα που δίνει η σχετική συνταγματική διάταξη. Τέλος προσιτίεται ξεχωριστό άρθρο που προβλέπει τη διαδικασία ίδρυσης πολιτικών κομμάτων σε σχέση με τη νομική τους προσωπικότητα και την άρση διαφωνιών για τη χρήση του ονόματος και του εμβλήματός τους.

Οι βασικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που θα συζητηθούν αναλυτικά στην κατ' άρθρο συζήτηση είναι οι εξής:

Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση, αυτή παραμένει δημόσια και ιδιωτική. Απαγορεύεται η χρηματοδότηση κομμάτων και υποψηφίων Βουλευτών από κάθε φύσεως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της κάθε μορφής εταιρείας, καθώς και από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν ελληνική ιθαγένεια ή κατέχουν Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.

Περιορίζεται το ποσό της κρατικής χρηματοδότησης. Ενισχύονται τα μικρότερα κόμματα, καθώς και τα κόμματα που έχουν Βουλευτές μόνο στο ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το 5% για τα κόμματα του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γίνεται 10% και αντί

στοιχα το 85% για τα κόμματα της Βουλής γίνεται 80%, ενώ το υπόλοιπο 10% κατανέμεται ισόποσα στα κόμματα, που έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 1,5% και είχαν πλήρεις συνδυασμούς τουλάχιστον στο 70% των εκλογικών περιφερειών της χώρας.

Σε ό,τι αφορά την ιδιωτική χρηματοδότηση για τα κόμματα από το ίδιο φυσικό πρόσωπο και για διάρκεια ενός χρόνου, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια δραχμές έναντι των 10 εκατομμυρίων δραχμών που είναι σήμερα.

Σε ό,τι αφορά τη διαφάνεια, ονομαστικοποιούνται όλες οι ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις. Τουλάχιστον το 80% των εσόδων των κομμάτων και το 60% των εσόδων και των δαπανών των υποψηφίων Βουλευτών υποχρεωτικά διακινείται μέσω τραπεζικών λογαριασμών.

Βεβαίως και σε συνδυασμό με την ψήφο των ετεροδημοτών που θα μπορούν από τις επόμενες εκλογές να ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους. Παίρνονται μια σειρά από δραστικά μέτρα που μειώνουν αποφασιστικά τις εκλογικές δαπάνες για τα κόμματα και τους υποψηφίους Βουλευτές. Με αυτό το νομοσχέδιο για πρώτη φορά εισάγεται η υποχρέωση της εγγραφής σε λογιστικά βιβλία των εσόδων και των δαπανών των κομμάτων.

Σε ό,τι αφορά τα κόμματα, θεσμοθετείται –και αυτό θα έλεγα ότι είναι μια μεγάλη τομή και ένα μεγάλο άλμα για τη χώρα μας– η υποχρεωτική δωρεάν παροχή ραδιοτηλεοπτικού χρόνου, που κατανέμεται στη βάση της αρχής της αναλογικής ισότητας. Επίσης απαγορεύεται ρητά να χρησιμοποιούνται αεροπανό, αφίσες και κάθε είδους διαφημιστικού υλικού εκτός των χώρων υπαίθριας προβολής.

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι στην κοινοβουλευτική επιτροπή που κατά κόρον συζητήθηκε το νομοσχέδιο κατεδείχθη η διάθεση όλων των πτερυγών της Βουλής να υπάρξει μια σοβαρή στάση απέναντι σ' ένα σοβαρό νομοθέτημα.

Θα ήθελα, βεβαίως, από αυτήν τη θέση του εισηγητή της Πλειοψηφίας να εξάρω και τη στάση του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος από την πρωτολογία του ήδη είπε ότι θα είναι ανοικτός στο διάλογο και στη συζήτηση. Τα άρθρα συνδιαμορφώθηκαν από τα μέλη της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Βεβαίως θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εκπροσώπους και τους εισηγητές των άλλων κομμάτων για τη θετική τους στάση και βεβαίως, για το αποτέλεσμα που προέκυψε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Δημόσιας Τάξης και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωσης Πρωτοκόλλου για την εφαρμογή του άρθρου αυτού της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος, ιδιαίτερα της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και της παράνομης μετανάστευσης».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Κύριοι συνάδελφοι, επίσης, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι ο Βουλευτής συνάδελφος κ. Μολυβιάτης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο καλούμαστε να απαντήσουμε σε ένα βασικό ερώτημα που άπτεται της λειτουργίας του ίδιου του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος. Θα υπάρξουν, επιτέλους, ίσοι κανόνες ανταγωνισμού για κόμματα και Βουλευτές; Θα απαλλάξουμε κόμματα και Βουλευτές από το σφικτό εναγκαλισμό χρήματος και πολιτικής; Θα κόψουμε τον ομφάλιο λώρο μεταξύ κρατικών προμηθειών δημοσίων έργων ιδιοκτησίας Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χρηματοδότησης-

εξαγοράς κομμάτων και πολιτικών; Σε αυτό το ερώτημα καλούμαστε σήμερα να δώσουμε πειστική απάντηση!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, με την ελεύθερη ραδιοφωνία και τηλεόραση, οι δαπάνες κομμάτων και υποψηφίων Βουλευτών ξέφυγαν από κάθε έλεγχο. Για μεν τα κόμματα οι δαπάνες είναι πολλαπλάσιες από την κρατική επιχορήγηση.

Όσον αφορά στους υποψηφίους Βουλευτές, οι εκλογικές δαπάνες πολλές φορές ξεπερνούν τα ποσά με τα οποία η πολιτεία αποζημιώνει τους Βουλευτές στη διάρκεια μιας ολόκληρης τετραετίας. Με αυτόν τον τρόπο, οδηγούμαστε στο να έχουμε Βουλευτές είτε πλούσιους είτε εξαρτώμενους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία είναι πλούσια διεθνώς, αλλά και στην Ελλάδα. Ο πρώτος νόμος, ο οποίος ψηφίστηκε διεθνώς, είναι ένας νόμος του 1854, δηλαδή πριν από εκατόν πενήντα χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο πρώτος Βουλευτής που έχασε την έδρα του είναι ο Κάπτεν Γκέστ, ο οποίος το 1910 έχασε την έδρα του, γιατί -όπως λέει το σκεπτικό της απόφασης- μοίρασε κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου στο εκλογικό του Σώμα τις φωτογραφίες και τα πορτρέτα του χωρίς να τα συμπεριλάβει στις εκλογικές δαπάνες.

Από τότε η νομολογία έχει πει πάρα πολλά πράγματα. Στη Γαλλία ο φίλος των δικών μας Υπουργών, ο κ. Λανγκ, έχασε την έδρα του λόγω υπέρβασης τριών εκατομμυρίων στις εκλογικές δαπάνες. Ο κ. Κολ παραλίγο να πάει φυλακή, γιατί απέκρυψε από το γερμανικό δημόσιο εισφορές προς το κόμμα του. Ο κ. Κράξι πέρα από όλες τις άλλες ατασθαλίες, οι οποίες είχαν γίνει κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργίας του, πέθανε στην εξορία για έσοδα, τα οποία προέρχονταν από αδιαφανείς πηγές.

Υπάρχει επίσης πλούσια νομολογία ακόμα και για κόμματα όπως το Κομμουνιστικό Κόμμα. Είχα την ευκαιρία να το πω στον κ. Σκυλλάκο στην διακομματική επιτροπή. Υπάρχει νομολογία συνταγματικού δικαστηρίου της Νέας Υόρκης από το 1981 που λέει ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα των Ηνωμένων Πολιτειών απαλλάσσεται από το να καταθέτει ισολογισμούς για τις εκλογικές του δαπάνες, γιατί με τις πενήντα τέσσερις χιλιάδες ψηφοδέλτια προτίμησης τα οποία πήρε σ' εκείνες τις εκλογές, είναι βέβαιο ότι για πολλές δεκαετίες δεν θα μπορούσε να διεκδικήσει τη διοίκηση της συγκεκριμένης πολιτείας και βέβαια και των Ηνωμένων Πολιτειών γενικότερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στην Ελλάδα η ιστορία είναι πια πλούσια. Η Νέα Δημοκρατία είχε την πρωτοβουλία από τον Απρίλιο του 1994 να καταθέσει την πρώτη πρόταση νόμου για τη διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών. Μάλιστα αυτή η πρόταση φέρει την υπογραφή και του σημερινού Αρχηγού Κώστα Καραμανλή, αλλά και πρώην Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ και πολλών αγαπητών συναδέλφων που ήταν στη Βουλή εκείνη την εποχή και βλέπω σήμερα ανάμεσά μας.

Η πρόταση αυτή κατατέθηκε ξανά το 1996, δέκα μέρες μετά τις εκλογές, πάλι για τη διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων. Απορρίφθηκε βέβαια μετά πολλών επαινών από την Κυβέρνηση. Λίγο πριν απ' τις ευρωεκλογές του 1999 καταθέσαμε πρόταση για την παροχή δωρεάν ραδιοτηλεοπτικού χρόνου. Την ίδια πρόταση καταθέσαμε και πάλι τον Φεβρουάριο του 2000, λίγο πριν απ' τις εθνικές εκλογές. Η Κυβέρνηση και τότε κώφευσε. Πάλι απέρριψε την πρότασή μας.

Τι είχε κάνει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ; Μετά την πρώτη πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, σύστησε διακομματική επιτροπή υπό την υπουργία του κ. Κώστα Σκανδαλίδη και κατέθεσε νόμο τον Ιούνιο του 1996. Το νομοθετικό πλαίσιο που δημιούργησε ήταν χωρίς περιεχόμενο, ήταν «άδειο πουκάμισο». Ο νόμος του 1996, ο οποίος δεν λειτούργησε, τροποποιήθηκε λίγο πριν από τις εκλογές του 2000, για να βρεθούμε στα πολλαπλά αδιέξοδα και να έλθει η κα Παπανδρέου, να ξαναδημιουργηθεί διακομματική επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2001 και μετά τον Απρίλιο του 2002. Προϊόν των συζητήσεων αυτών, είναι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να καταλάβετε γιατί το νομοσχέδιο αυτό ήταν χωρίς περιεχόμενο, χωρίς καμία ουσία, θα σας πω μόνο ότι μετά τις εκλογές του 1996, ενώ ο νόμος

2429/96 προέβλεπε στο άρθρο 11 τα όρια των δαπανών των κομμάτων ήταν 4,8 δισεκατομμύρια δραχμές για όλα τα κόμματα μαζί, μόνο για τις προεκλογικές διαφημιστικές τους δαπάνες -δηλαδή για τα διαφημιστικά σποτ στην τηλεόραση- το ποσό αυτό ανέβηκε στα 5,7 δισεκατομμύρια δραχμές. Τότε η Βουλή σαν Κολυμβήθρα του Σιλβάμ απάλλαξε τα κόμματα από το Φ.Π.Α. και το «αγγελιόσημο», για να μπορέσουν τα κόμματα να βρεθούν στο όριο που όριζε εκείνος ο νόμος.

Ε, αυτός είναι ευτελισμός του κοινοβουλευτισμού και του πολιτικού μας συστήματος!

Με αυτό, λοιπόν, το νομοσχέδιο αυτά τα θέματα καλούμαστε να διορθώσουμε. Ποια είναι η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας; οροφή στα έσοδα, όρια στις δαπάνες, ανεξάρτητη διοικητική αρχή για να κάνει τον έλεγχο -έχουμε προτείνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, συζήτηση που έγινε κατά τη διάρκεια της Αναθεώρησης του Συντάγματος- αυστηρές ποινές στους παραβάτες, στήριξη τμήματος της κρατικής επιχορήγησης για παραβάσεις στα κόμματα, έκπτωση από τη βουλευτική ιδιότητα για εκλογικές παραβάσεις των υποψηφίων Βουλευτών.

Με ιδιαίτερη χαρά θέλω να συμφωνήσω με τον εισηγητή της Πλειοψηφίας ότι τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή, οι περισσότερες απ' αυτές τις προτάσεις, όχι μόνο της Νέας Δημοκρατίας, όχι μόνο του εισηγητή της Πλειοψηφίας και των εισηγητών των άλλων κομμάτων, αλλά και όλων των Βουλευτών, έγιναν δεκτές από τον παριστάμενο Υπουργό και τον Υφυπουργό.

Το πιο σπουδαίο, όμως, από όλα τα θέματα είναι ο τρόπος λειτουργίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης κατά την προεκλογική περίοδο. Πιο σπουδαίο, δηλαδή, και από τα όρια των δαπανών, την οροφή των εσόδων, τον έλεγχο και τις ποινές είναι ο τρόπος λειτουργίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, τόσο για τα κόμματα, όσο και για τους υποψηφίους Βουλευτές.

Η θέση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία εν πολλοίς έγινε δεκτή και από την Κυβέρνηση, είναι η πολιτεία να δεσμεύει ραδιοτηλεοπτικό χρόνο για τα κόμματα κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου και ο χρόνος αυτός να μοιράζεται από τη διακομματική επιτροπή. Έτσι τα κόμματα απαλλάσσονται από το σφικτό εναγκαλισμό με τους ισχυρούς ολίγους των Μέσων Ενημέρωσης του κεφαλαίου, των ανθρώπων, δηλαδή, που θέλουν μέσω του χρήματος να επηρεάζουν τις πολιτικές αποφάσεις. Για τους Βουλευτές είχαμε ζητήσει η κάθε εμφάνιση να θεωρείται δαπάνη γεγνημένη, αλλά με μία συμφωνία που βρήκαμε και στη διακομματική επιτροπή, αλλά κυρίως στην επεξεργασία του νομοσχεδίου στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης και Δημόσιας Τάξης έχουμε καταλήξει στον περιορισμό των εμφανίσεων για να υπάρξουν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους υποψηφίους Βουλευτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 1974 η Βουλή κοντεύει να ψηφίσει τρεις χιλιάδες νόμους. Από αυτούς τους τρεις χιλιάδες νόμους καμιά δεκαριά είναι αυτοί οι νόμοι που έχουν προταθεί από Βουλευτές. Γι' αυτό στην Ελλάδα έχουμε πολυνομία, χαμηλής ποιότητας κοινοβουλευτικό έργο και βέβαια ούτε λόγο για κωδικοποίηση της νομοθεσίας. Είναι μία πρόταση τουλάχιστον για την εκλογική νομοθεσία να κωδικοποιηθεί όλη η νομοθεσία που υπάρχει μέχρι σήμερα για να είναι εύχρηστη και από τους συναδέλφους Βουλευτές και από τους δημάρχους και από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην εκλογική διαδικασία.

Είναι, όμως, κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη φορά ή από τις λίγες φορές που η Βουλή παρήγαγε τέτοιας ποιότητας νομοθετικό έργο και αναβαθμίζει το κοινοβουλευτικό μας σύστημα, την κοινοβουλευτική δημοκρατία και το ρόλο του Βουλευτή. Και γι' αυτό αξίζουν συγχαρητήρια και στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης τον κ. Τσιόκα για τον κοινοβουλευτικό άριστο τρόπο με τον οποίο διηύθυνε τη συζήτηση που υπηρετεί τη διαφάνεια, την κοινοβουλευτική τάξη και την εύρυθμη λειτουργία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Θα πρέπει επίσης να συγχαρώ τον παριστάμενο Υπουργό και τον Υφυπουργό του τον κ. Παπαδήμα, για το θάρρος που έδειξαν να υιοθετήσουν πολλές από τις προτάσεις και των εισηγη-

τών της Αντιπολίτευσης, αλλά και των Βουλευτών όλων των κομμάτων.

Τέλος, θα ήθελα να συγχαρώ και αυτό θα πρέπει να το λέμε γιατί κάποιες φορές στη Βουλή γίνεται σημαντική πολιτική δουλειά, την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και τον τότε Πρόεδρό της κ. Γιάννη Καψή, ο οποίος είχε το θάρρος το 1999 –ο κ. Παυλόπουλος είναι εδώ, ήμασταν τότε μαζί στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας- να συστήσει επιτροπή με την κ. Μπενάκη, τον κ. Παυλόπουλο, τον ομιλούντα, τον κ. Κουβέλη, τον κ. Πεπονίη και άλλους για να καταθέσουμε πρόταση για τη διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων.

Πολλές από τις ρυθμίσεις που υιοθέτησε η Βουλή και η Κυβέρνηση σήμερα είναι υιοθετημένες ομόφωνα από αυτή την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Και βέβαια θέλω να συγχαρώ τους εισηγητές και τους συναδέλφους όλων των κομμάτων που είχαν αυτό το θάρρος, όπως και τον παριστάμενο κ. Ευτύχη Δαμιανάκη, ο οποίος σαν εισηγητής της Πλειοψηφίας είχε τον πιο δύσκολο ρόλο να προτείνει «αιρετικές» προτάσεις που ενδεχομένως η Κυβέρνησή του δεν θα έκανε δεκτές και θα βρισκόταν ο ίδιος και η Κυβέρνηση σε δύσκολη θέση. Αναβαθμίζει το Κοινοβούλιο και εγώ προσωπικά νοιώθω υπερήφανος τέτοιες στιγμές γιατί είμαι Βουλευτής, ενώ πολλές άλλες φορές δεν είμαι ευτυχής για τη βουλευτική μου ιδιότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής έλεγε ότι ο κομπασμός είναι πράξη κατακριτέα, αλλά και η μετριοφροσύνη όταν είναι υπέρμετρη είναι υποκρισία και ενίοτε δειλία. Έτσι έλεγε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ασφαλώς δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ούτε υποκριτής ούτε δειλός.

Δεκαπέντε Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας είχαν την πρωτοβουλία να καταθέσουν αυτήν την πρόταση δύο φορές και γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να διαβάσω τα ονόματα αυτών των Βουλευτών που είχαν το θάρρος τότε να καταθέσουν αυτές τις πρωτοποριακές προτάσεις: Κωνσταντίνος Καραμανλής, Μιλτιάδης Έβερτ, Δημήτρης Σιούφας, Βαγγέλης Μείμαράκης, Γιώργος Βουλγαράκης, Μαριέττα Γιαννάκου, Νίκος Νικολόπουλος, Πέτρος Τατούλης, Θανάσης Δαβάκης, Σάββας Τσιτουρίδης, Γιώργος Αλογοσκούφης, Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Θεόδωρος Λεονταρίδης, Γιώργος Καλός, Τριαντάφυλλος Μπέλλος, Γιώργος Γαρουφαλιάς, Βασίλης Κορκολόπουλος, Αναστάσιος Καραμάριος, Αθανάσιος Νάκος, Ευγένιος Χαϊτίδης και Μανώλης Κεφαλογιάννης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια προσπάθεια οκτώ χρόνων που σύντομα θα γίνει νόμος του κράτους για να επιβεβαιώσει τη λαϊκή παροιμία που λέει ότι καμιά φορά και στον ουρανό να πετάς πέτρες με κέφι φέρνεις αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι που είμαστε Βουλευτές, που υπηρετούμε με θάρρος και αξιοπρέπεια την αποστολή μας γιατί δείχνουμε ότι είμαστε αποφασισμένοι «να δώσουμε τη δύναμη σε εκείνους τους πολιτικούς που θέλουν –όπως λέει και ο Σοφοκλής στην Αντιγόνη- να κυβερνήσουν την πόλη παίρνοντας τις καλύτερες αποφάσεις χωρίς να κρατούν από φόβο το στόμα τους κλειστό».

Θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο επί της αρχής. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφονας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Σκυλλάκος, έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κάθε φορά που τροποποιούμε το νόμο για τα οικονομικά των κομμάτων και των Βουλευτών, το κάνουμε για τον εκσυγχρονισμό και τον εκδημοκρατισμό του πολιτικού μας συστήματος. Το πολιτικό σύστημα βέβαια έχει πάρα πολλές πλευρές. Η δική μας εκτίμηση είναι ότι βρισκόμαστε σε μία πορεία αντιδραστικοποίησης. Αυτό φαίνεται σε πολλά ζητήματα, όπως τα συνταγματικά ζητήματα. Η Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που εμφανίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ πίσω από το Χάρτη του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Στα συντάγματα υπάρχει μια σειρά νομοθεσίας που εφαρμόζεται και ανατρέπει το νομικό πολιτισμό της Ευρώπης, όπως το

ξέραμε, για την προστασία και τις εγγυήσεις του κατηγορούμενου. Αντιστρέφεται η κατάσταση. Ο κάθε ένας μπορεί να θεωρείται ύποπτος. Αυτή είναι η λεγόμενη αντιτρομοκρατική νομοθεσία που επιτρέπει τις παρακολουθήσεις κλπ. Η κατάργηση στην πράξη του δικαιώματος της απεργίας είτε με δικαστικές αποφάσεις είτε με MAT και το Λιμενικό.

Εν πάση περιπτώσει, βρισκόμαστε τώρα σε μία σειρά «εκσυγχρονιστικών και δημοκρατικών» μέτρων και νομοσχεδίων από την πλευρά της Κυβέρνησης, όπως είχε εξαγγελθεί. Εκτός από το νομοσχέδιο αυτό έχει ειπωθεί ότι θα έρθει και νομοσχέδιο για το πόθεν έσχες. Ό,τι και να φτιάξουμε με το «πόθεν έσχες» όσο είναι ανώνυμες οι μετοχές και όσο υπάρχει ελεύθερη εξαγωγή συναλλάγματος στις τράπεζες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παντού, όσο υπάρχει ελεύθερη εξαγωγή κεφαλαίων δεν θα πρέπει να κοροϊδευόμαστε. Γι' αυτό λέω: Τι μέτρο εκσυγχρονισμού είναι αυτό;

Θα έρθει ο νέος εκλογικός νόμος που θα ευνοεί τα ισχυρότερα κόμματα, σύμφωνα με αυτά που κουβεντιάζονται και στην επιτροπή για το Σύνταγμα. Είμαστε γνώστες όλων των προοπτικών για τα εκλογικά συστήματα. Ακόμα και αυτή η νέα διοικητική διαίρεση της χώρας μας ανησυχεί για το σε ποια κατεύθυνση θα πάει και σε τι θα ωφελήσει. «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» νούμερο 2.

Τώρα όμως έχουμε μπροστά μας το νομοσχέδιο για το οποίο πρέπει να τοποθετηθούμε.

Στόχος της τροποποίησης του παλιού νομοσχεδίου είναι να αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά τη διαπλοκή οικονομικών συμφερόντων με κόμματα, πολιτικά πρόσωπα και Βουλευτές.

Το ερώτημα είναι αν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα αποτελεσματικά. Το έχουν πετύχει σε άλλες χώρες, που έχουν παραπλήσια ή πιο αυστηρή νομοθεσία; Η γνώμη μας είναι ότι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί αυτό, διότι, κατ' αρχήν, το ίδιο το πολιτικό, αλλά και το κοινωνικό σύστημα που ζούμε είναι σύμφυτο με το θέμα αυτό. Είναι τμήμα του συστήματος και αυτή η διαπλοκή. Ο κάθε επιχειρηματίας περιμένει νόμο θα γενικά η νομοθεσία είναι υπέρ των ισχυρών, υπέρ των μεγαλοεπιχειρηματιών. Άρα, δε θα δώσουν ανταλλάγματα αυτοί, είτε σε χρήμα «κάτω από το τραπέζι» είτε με την προβολή είτε με ψήφους είτε με πολλούς άλλους τρόπους;

Παρόλα αυτά, εμείς δεν θα ήμασταν αντίθετοι στο να περιορίσουμε, όσο μπορούμε, το πρόβλημα αυτό. Με τις παλιότερες και με τις τωρινές ρυθμίσεις δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα ουσιαστικά. Είμαστε υποκριτές αν λέμε ότι το αντιμετωπίζουμε, διότι ούτε δίκαια προβολή των κομμάτων και των υποψηφίων θα υπάρξει ούτε μείωση των εξόδων στην πραγματικότητα, γιατί υπάρχουν και τα αφανή έξοδα, που δεν μπορούν να βρεθούν. Χρειάζεται να υπάρχει ένας αστυνομικός και ένας μηχανισμός δίπλα σε κάθε υποψήφιο, για να παρακολουθείται τι έξοδα θα κάνει. Πολλές απ' αυτές τις διατάξεις μπορεί να δημιουργήσουν πολλά προβλήματα.

Με το νομοσχέδιο αυτό νομιμοποιείται η ανισότιμη μεταχείριση των κομμάτων και από άποψη χρηματοδότησης και από άποψη προβολής στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Δεύτερον, εμποδίζεται η ελεύθερη δραστηριότητα των κομμάτων. Μιλάω για αφίσες, πανό, αεροπανό. Στην ουσία πρόκειται για ανεπίτρεπτους περιορισμούς της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών. Τρίτον, υπάρχει μία σειρά από επικίνδυνες διατάξεις, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις ενάντια σε μη αρεστά κόμματα ή σε μη αρεστά πρόσωπα. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στη χρηματοδότηση, παρά το 5% που επιπροσθέτως μπαίνει στη γενική κατανομή για όλα τα κόμματα, το 80%, δηλαδή «η μερίδα του λέοντος» μένει για τα δύο μεγαλύτερα κόμματα, δηλαδή πάει αναλογικά.

Πού είναι η ουσία του προβλήματος; Στο ότι υπάρχουν ανελαστικές δαπάνες. Αν ένα κόμμα θέλει να ένα εκστρατεία σε όλη τη χώρα, είτε είναι μεγάλο κόμμα είτε είναι μικρό, υπάρχουν κάποιες δαπάνες και κάποια απαραίτητα έξοδα, για να φτάσουν οι θέσεις και οι απόψεις του παντού. Αυτά δεν πάνε ανάλογα με τη δύναμη των κομμάτων.

Έπρεπε, λοιπόν, αυτό το ποσό που μοιράζεται ισότιμα στα κόμματα, να είναι πολύ μεγαλύτερο από το 20%. Κατά τη γνώμη μας, το 50% θα έπρεπε να μοιράζεται ισότιμα στα κόμματα, για

να ξεκινάμε από την ίδια βάση. Αυτό ρυθμίζεται και δεν θα ήμασταν κατ' αρχήν αντίθετοι στη ρύθμιση να δίνεται δωρεάν χρόνος για την πολιτική διαφήμιση των κομμάτων με σποτ από την τηλεόραση.

Όμως, αυτό θα πρέπει να γίνεται με μία προϋπόθεση, ότι τα κόμματα, που δε θέλουν να αξιοποιήσουν αυτήν τη μορφή πολιτικής προπαγάνδας, δεν πρέπει να χάσουν τα χρήματα, δεν πρέπει να περιοριστούν τα χρήματα που τους δίνονταν μέχρι σήμερα. Το δικό μας κόμμα ξοδεύει πολύ λίγα για την τηλεόραση. Μ' αυτήν τη ρύθμιση αναγκάζομαστε να πάμε στο δωρεάν χρόνο τηλεόρασης, θέλουμε-δε θέλουμε, δηλαδή να προσαρμοστούμε κι εμείς στο νέο τρόπο εκλογών που καθιερώνεται, δηλαδή στις «εκλογές του καναπέ» ή «των σαλονιών», όπως θα μπορούσαμε να πούμε. Είμαστε αντίθετοι και κάναμε πρόταση που θα μπορούσε να λύσει το πρόβλημα γι' αυτούς που δε θέλουν να αξιοποιήσουν όλον αυτόν το δωρεάν χρόνο. Όμως, η πρότασή μας δεν έγινε δεκτή.

Διαφωνούμε επίσης με το πλαφόν του 1,5% για να χρηματοδοτηθεί ένα κόμμα. Θα έπρεπε να είναι πολύ χαμηλότερο το ποσό, να υπολογιστεί ο αριθμός των ψήφων, το ποσοστό που παίρνει το κόμμα στις εκλογές στο 0,5% και να βρεθεί τρόπος να χρηματοδοτούνται και τα νέα κόμματα, που κατεβάζουν, αν θέλετε, πλήρεις συνδυασμούς στο 70% της χώρας. Αυτό είναι απαγορευτικό, αποθαρρύνει την ίδρυση νέων κομμάτων και ουσιαστικά ενισχύει το δικομματισμό.

Δεύτερον, τη «μερίδα του λέοντος» τη μοιράζονται και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης τα δύο μεγαλύτερα κόμματα. Πώς; Πρώτον, κατά τη διάρκεια της τετραετίας, καμία ρύθμιση δεν υπάρχει για το πώς θα μοιράζεται ο χρόνος, τι θα γίνεται με τα δελτία ειδήσεων, με τις ενημερωτικές εκπομπές, με τις συνεντεύξεις, με τα πάνελ. Δε γίνεται καμία ρύθμιση για όλη την τετραετία. Οι μόνες ρυθμίσεις είναι για τις είκοσι οκτώ – τριάντα μέρες των εκλογών, όταν έχει διαμορφωθεί η κατάσταση. Όμως, λίγο-πολύ ξέρει ο περισσότερος κόσμος τι θα γηφίσει.

Όποιος έχει την κρατική τηλεόραση στα χέρια του έχει και το προβάδισμα και όποιος έχει τις συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες των τηλεοράσεων και των ραδιοφώνων, έχει διαμορφώσει την κατάσταση. Και έρχονται τώρα εδώ πέρα μόνο οι ρυθμίσεις για τις τριάντα ημέρες της προεκλογικής περιόδου.

Και γι' αυτήν την προεκλογική περίοδο, για να μη χαθεί η γενική κατεύθυνση, ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία μας βάζετε την αναλογική ισότητα. Λέγει 4% το ένα κόμμα, 5% το άλλο θα φαίνεται στην τηλεόραση. Στις περασμένες εκλογές τα μικρότερα κόμματα δεν πήραν ούτε το 4%, ούτε το 5%. Πήραν το μισό. Το Κ.Κ.Ε. πήρε το 2%, ενώ είχε 5,5% στις βουλευτικές εκλογές. Τώρα αν θα πληρώσει κάποιος πρόστιμο, γιατί τον τσάκωσε η ταμπίδα του ραδιοτηλεοπτικού συμβουλίου, είναι δώρον άδωρον. Θα πληρώσει και 50.000.000 και τέλειωσε η προεκλογική περίοδος. Τα κανάλια μάλιστα κινήθηκαν και πέραν της αναλογικής ισότητας. Αλλά γιατί είμαστε ενάντια στην αναλογική ισότητα; Διότι για να προβάλει τις θέσεις του ένα κόμμα, για να γίνει γνωστό το πρόγραμμά του στοιχειωδώς δεν αρκεί να πεις ότι έδειξα π.χ. δέκα δευτερόλεπτα την κα Παπαρήγα ή τον κ. Τσοβόλα. Πρέπει να υπάρχει και μία βάση, να ακουστούν οι θέσεις. Να καταλάβει ο άλλος τι λένε και τα μικρότερα κόμματα. Αυτό ανατρέπεται με την αναλογική ισότητα.

Με τις τροποποιήσεις και την πολύ φασαρία και τη συζήτηση που έγινε για τους Βουλευτές, να μην έχουν συνεντεύξεις, συμφωνούμε. Με την αφαίρεση, όμως, των διατάξεων αυτήν τη στιγμή –το λέγω και για τους συναδέλφους- θα υπάρχει η δυνατότητα στα δελτία ειδήσεων ελεύθερα οι Υπουργοί, οι Υφυπουργοί και οι υποψήφιοι Βουλευτές να κάνουν κάθε είδους δήλωση, γιατί απαγορεύεται μόνο η συνέντευξη, η συμμετοχή στα πάνελ την προεκλογική δραστηριότητα. Αυτό, λοιπόν, που συζητούσαμε για να το αποφύγουμε, τώρα περνάει από το παράθυρο με την αφαίρεση των σχετικών διατάξεων. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, τι έχει να γίνει.

Στην προεκλογική περίοδο ο κόσμος δεν κοιτάζει τόσο τα πάνελ, αλλά τα δελτία ειδήσεων. Από τη στιγμή που τα δελτία ειδήσεων αντιμετωπίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο και δεν βλέπω να απαγορεύονται ρητώς –ούτε και με τις τροπολογίες που

μόλις κατατέθηκαν- ούτε τα παράθυρα, τότε δεν κάνουμε τίποτα ή κάνουμε πολύ λίγα.

Εμείς θα θέλαμε να εξασφαλιστεί η παρουσία στα πάνελ και στα παράθυρα όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στην Ευρωβουλή. Είναι το ελάχιστο που θα μπορούσε να γίνει και όχι να εμφανίζεται η αντιπαράθεση μόνο των υποψηφίων των δύο μεγάλων κομμάτων της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ.

Τέλος, επιμένουμε ότι η δωρεάν διαφήμιση που καθιερώνεται, θα έπρεπε να κατοχυρωθεί και από το νόμο ότι θα είναι μέχρι τις 12.00' το βράδυ, γιατί αν αυτό το αφήσουμε στα κανάλια θα κάνουν επιλογές. Άλλα κόμματα θα είναι στις ώρες αιχμής της τηλεθέασης και άλλα στις 3.00' μετά τα μεσάνυχτα. Εκκρεμεί βεβαίως και το γενικότερο αίτημα που έρχεται από όλες τις πλευρές τι θα γίνει με την τηλεόραση, με τηλεοπτικό κανάλι που θα μεταδίδει τις εργασίες της Βουλής.

Τρίτο ζήτημα, σε σχέση με τις αφίσες και τα πανό. Γιατί απαγορεύονται αυτά; Γιατί δεν συμβιβάζονται με την αισθητική κάποιων κομμάτων; Τώρα μας έπιασαν τα αισθητικά μας και πρέπει να το επιβάλλουμε διά ροπάλου –διότι υπάρχουν και αυστηρές ποινές- ή γιατί μολύνεται το περιβάλλον; Από αυτό μολύνεται το περιβάλλον και όχι από το νέφος;

Προχθές, κατά τη συζήτηση του πρωτοκόλλου του Κιότο, είπαμε ότι έχουμε δικαίωμα να αυξήσουμε τους ρύπους σαν χώρα κατά 25%. Ελπίζουμε να μη το φθάσουμε μέχρι εκεί. Τώρα μας έπιασε ο πόνος για τα αεροπανό του Κ.Κ.Ε. ή του συνδικάτου οικοδόμων; Είναι, λοιπόν, σαφής περιορισμός της πολιτικής και κοινωνικής πάλης, ποινικοποίηση της πολιτικής και κοινωνικής πάλης. Και δεν θα περάσει. Σας το δηλώνω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν θα περάσει. Όπως δεν θα περάσει και αυτό που κάνατε στο λιμάνι. Θα γεμίσουμε όλη την Ελλάδα και να σύρετε χιλιάδες κομμουνιστές στα δικαστήρια. Και το λέγω ευθέως.

Στην πράξη τι γίνεται; Κατά την τετραετία τα πανό των δέμων –που δεν υπάρχουν πανό στους δήμους- μόνο το 10% είναι για τις κοινωνικές οργανώσεις και για τα κόμματα. Δεν είναι αυτό περιορισμός του συνταγματικού δικαιώματος το να μπορείς να προβάλεις τις απόψεις σου; Και κατά την περίοδο των εκλογών σου δίνουν όλα τα ταμπλό –που δεν υπάρχουν- και μάλιστα να αναλογική ισότητα. Μένουν δηλαδή ορισμένα τετραγωνικά του εκατοστού στο Κ.Κ.Ε. και στα μικρότερα κόμματα για να κολλήσουμε αυτοκόλλητα, τα μικρά αυτοκόλλητα που βάζουν στο πέτο. Αυτό γίνεται με τις ρυθμίσεις αυτές.

Τέταρτο, σε σχέση με τις επικίνδυνες διατάξεις. Ότι έχει σχέση με καταγραφή ονομάτων που βοηθούν ένα κόμμα, είναι επικίνδυνο.

Το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία μπορεί να μην τους νοιάζει. Εμάς μας νοιάζει όμως. Πήγαν φυλακή άνθρωποι γιατί βοήθησαν το Κ.Κ.Ε. τότε σε δύσκολους καιρούς. Και ο κόσμος είναι διστακτικός όταν ξέρει ότι θα γραφτεί το όνομά του να δώσει χρήματα. Προτιμάει να μη δώσει χρήματα παρά να γραφτεί στα βιβλία ή στον ισολογισμό το όνομά του. Το ίδιο και αυτοί που συναλλάσσονται με εμάς. Πάμε στο βιβλιοπωλή να αγοράσουμε, γιατί απ' αυτόν το βιβλιοπωλή αγοράζει το Κ.Κ.Ε. και δεν παίρνει από τον άλλο. Όχι λέει, θα καταγράφεται το όνομα οπωσδήποτε, επώνυμη απόδειξη κλπ., δηλαδή όσοι συναλλάσσονται ή ενισχύουν το Κ.Κ.Ε. ή κάποιο κόμμα. Δεν μιλάω μόνο για το Κ.Κ.Ε., ανάλογες καταγγελίες υπήρχαν από το ΔΗΚΚΙ στην προηγούμενη περίοδο, ότι υπέστησαν πιέσεις άνθρωποι και στελέχη τους για να μην μπουν υποψήφιοι. Αύριο πολλοί από σας ίσως βρεθείτε στην ίδια μοίρα. Χρειάζεται προσοχή και δεν αφορά μόνο το Κ.Κ.Ε., αφορά τη δημοκρατία. Γι' αυτό είμαστε αντίθετοι. Εμείς έχουμε κανένα πρόβλημα με την έκπτωση των Βουλευτών; Θα υπερβούμε κανένα όριο; Κάνουμε έξοδα σαν Βουλευτές; Όχι δεν κάνουμε έξοδα σαν Βουλευτές αλλά είμαστε αντίθετοι, διότι μπορεί να γίνει κατάχρηση και να στραφεί η έκπτωση των Βουλευτών κατά μη αρεστών προσώπων. Ήμασταν αντίθετοι και στο Σύνταγμα.

Τώρα με το μηχανισμό ελέγχου είπαμε ότι δεν θα δεχόμαστε δικαστές. Γιατί δεν δεχόμαστε; Μάλιστα η Νέα Δημοκρατία και ο Συνασπισμός λένε όλοι οι δικαστές. Διότι οι δικαστές είναι

τήμημα του κρατικού μηχανισμού. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις θα εφαρμόσουν εντολές. Πώς καμία απεργία δεν βγαίνει νόμιμη και όλες βγαίνουν παράνομες και καταχρηστικές; Είμαστε εντελώς αντίθετοι. Και είναι επικίνδυνο. Γιατί εγώ συμμετέχω επί χρόνια στην επιτροπή για τα οικονομικά των κομμάτων που επιβάλλονται και ποινές κλπ. και βλέπουμε μ' ένα ρεαλισμό ορισμένα πράγματα, διότι είμαστε πολιτικά πρόσωπα. Ενώ οι άλλοι τα μετράνε με την εισαγγελική αντίληψη.

Τελειώνω με το εξής: Υπάρχει και μια σειρά γενικών εξουσιοδοτήσεων που είναι έξω από το Σύνταγμα. Μια από αυτές την αναφέρει και η έκθεση της Βουλής, ότι δεν υπάρχει εξειδίκευση και δεν μπορεί να δοθεί τόσο γενική εξουσιοδότηση. Θα τα πούμε επί των άρθρων.

Τελειώνω μόνο με την παρατήρηση ότι η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής θεωρεί αντισυνταγματικό το δικαίωμα να ιδρύσεις κόμμα, να το έχουν πεντακόσια άτομα μαζί. Λέει σαφώς ότι είναι ατομικό δικαίωμα του Έλληνα πολίτη -το Σύνταγμα μας δεν άλλαξε ως προς αυτό- και πρέπει να προσαρμοστούμε στη λογική να μην υπάρχει αριθμός ατόμων για να λειτουργεί ένα κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέτονας): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα τον ενθουσιασμό του εισηγητή της Πλειοψηφίας και μετά από λίγο άκουσα και τον ενθουσιασμό του εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Τα δύο μεγάλα κόμματα αλληλοενθουσιαζόμενα, για το σχέδιο νόμου, χειροκροτούν, γιατί βεβαίως γνωρίζουν πάρα πολύ καλά ότι και αυτό το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει στον πυρήνα του το πρόβλημα του πολιτικού χρήματος. Και το πολιτικό χρήμα αποτελεί την εσωτερική απειλή της θεσμικής και πολιτικής αυτονομίας της δημοκρατίας.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βλέπουμε ότι η αντιπροσωπευτική δημοκρατία γίνεται συναλλασσόμενη δημοκρατία, σε όλες τις χώρες. Και αν σε όλες τις χώρες έχουμε οικονομικά σκάνδαλα να συνταράσσουν τις κοινωνίες και την πολιτική τους ζωή, αυτό συμβαίνει ακριβώς διότι το πολιτικό χρήμα και διαβρώνει και διαφθείρει και διαπλέκεται και επιβάλλεται.

Δεν είναι μία ατομική περίπτωση ο πρώην Καγκελάριος της Γερμανίας ή ο πρώην Πρωθυπουργός της Γαλλίας ή ο πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας ή ο πρώην Υπουργός της Μεγάλης Βρετανίας. Είναι καθολικό το φαινόμενο, γιατί σήμερα, ολόένα και περισσότερο, η πολιτική των ιδεών και των προγραμμάτων δίνει τη θέση της στην πολιτική των επικοινωνιακών παραστάσεων.

Παραστάσεις νίκης, λέει, κάθε μέρα απεικονίζουν και καταγράφουν οι σφυγμομετρήσεις. Τις παραστάσεις νίκης κυνηγούν ασθμαίνοντας, με τη γλώσσα έξω, τα εκλογικά επιτελεία των κομμάτων εξουσίας. Γι' αυτό και κυριαρχεί η εικονική δημοκρατία. Γι' αυτό και γίνεται ολόένα και περισσότερο η πολιτική, πολιτική των ομοιωμάτων, η πολιτική ως θέατρο. Γι' αυτό απομακρύνεται ολόένα και περισσότερο ο πολίτης. Γι' αυτό η κοινωνία αποσύρεται. Γι' αυτό μεγαλώνει το έλλειμμα αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας. Μικραίνει το ποσοστό συμμετοχής. Περιορίζεται η δυνατότητα αποφασιστικού και άμεσου ελέγχου.

Δεν το βλέπουμε και στη χώρα μας, ότι η πολιτική εξουσία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας έχει ξεπέσει στην τρίτη θέση, μετά την οικονομική ισχύ και μετά την επιβολή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης; Δεν είναι οδυνηρή πολιτική πραγματικότητα της δημοκρατίας του 2002 ότι σήμερα, αυτό που λέμε «αντιπροσωπευτική δημοκρατία της λαϊκής κυριαρχίας» δεν υπολογίζεται τόσο, όσο υπολογίζονται τα συγκροτήματα των συμφερόντων της διαπλοκής και τα Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης;

Ομολογώ ότι δεν μπορώ να συμμερισθώ τον ενθουσιασμό των εκπροσώπων της Πλειοψηφίας και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Διότι όλοι ξέρουμε πως αυτοί οι μηχανισμοί, που βάζουν στην μπάντα τη λειτουργία της πολιτικής και της δημοκρατίας, είναι οι ίδιοι οι μηχανισμοί που θέλουν τη δημοκρατία ως συναλλασσόμενη δημοκρατία και ταυτόχρονα διαμορφώ-

νουν ένα αντιδημοκρατικό και αντιπολιτικό κλίμα λοιδορώντας κόμματα, πολιτικούς, αγώνες, ιδέες, συνέπειες, μετατρέποντας, πια, τη λειτουργία του δημόσιου βίου σε μία ατέλειωτη παράσταση θεάτρου σκιών. Δεν συντελούνται, μπροστά στα μάτια μας, πολλά καραγκιοζιλίκια, που ουσιαστικά φορτώνονται στη λειτουργία των κομμάτων και στη λειτουργία των θεσμών, ως μειωτικά χαρακτηριστικά και ως αφορμές αποστροφής;

Τα λέω αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διότι σήμερα είναι ανάγκη να κουβεντιάσουμε με άλλους όρους ποιο είναι το πρόβλημα της κοιμματικής οργάνωσης και έκφρασης των κοινωνιών, στις συνθήκες του 21ου αιώνα. Μεθαύριο γίνεται ένα ενδιαφέρον διήμερο: «Το κοιμματικό φαινόμενο στις συνθήκες του 21ου αιώνα». Τι είναι τα κόμματα σήμερα, πώς πρέπει να ανανεώσουν την κοινωνική τους νομιμοποίηση, τι εκφράζουν, πώς διαμεσολαβούν για να διαμορφωθεί η κοινή συνείδηση, η κοινωνική νομιμοποίηση των κομμάτων, η δικαίωση της πολιτικής στο κοινωνικό και ηθικό επίπεδο. Είναι εκείνα τα στοιχεία τα οποία μπορούν να δώσουν περιεχόμενο ζωής στην πολιτική. Όλα τα άλλα θα είναι ασκήσεις επικοινωνιακής αναγνωρισιμότητας.

Και θα το πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Στο όνομα αυτής της διαβόητης, πια, αναγνωρισιμότητας, ο δημόσιος βίος της χώρας εν πολλοίς πιθηκίζει και διακατέχεται από το «σύνδρομο της μαϊμούς», που αρκεί να επιδεικνύει τους πιθηκισμούς της, για να προκαλεί χάχανα, πιστεύοντας ότι δι' αυτού του τρόπου κατακτά αναγνωρισιμότητα.

Αναφέρομαι σε αυτά τα γενικότερα φαινόμενα, γιατί εδώ είναι που πάσχει η πολιτική ζωή του τόπου, εδώ είναι που διαμορφώνονται οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εξουθενώνονται και κοινωνικά καταξιωμένες περιπτώσεις και πολιτικά δημιουργικές παρεμβάσεις, πλειοψηφίες και μειοψηφίες, γιατί κοινή είναι η τύχη, όταν γίνεται η πολιτική καταγέλαστη, όπως δυστυχώς συμβαίνει στις μέρες μας. Παίρνει, λοιπόν, ιδιαίτερες και ξεχωριστές εκφράσεις το πρόβλημα της σύγχρονης μορφής οργάνωσης των κομμάτων και του πολιτικού συστήματος μιας σύγχρονης δημοκρατίας.

Εμείς, από την πλευρά του Συνασπισμού, υποστηρίζουμε την ανάγκη ενίσχυσης της πλουραλιστικής βάσης της δημοκρατίας, την ανάγκη, δηλαδή, ενίσχυσης των μορφών αυτοοργάνωσης της κοινωνίας. Η κοινωνία των πολιτών, η ανοικτή κοινωνία, σημαίνει κοινωνία της διαφάνειας και πολιτική των ελέγχων.

Θέλουμε, λοιπόν, με αυτό τον τρόπο, να πούμε ότι είτε είναι κρατικοί είτε είναι κυβερνητικοί οι θεσμοί, στο εσωτερικό τους πρέπει να εξασφαλίζεται η αυτοτελής δημοκρατική αξία της διαφάνειας, της αξιοκρατίας, της αντιπροσωπευσης και της αποτελεσματικότητας. Είτε είναι κοινωνικοί είτε είναι πολιτικοί οι θεσμοί, όπως τα κόμματα, πρέπει στο εσωτερικό της λειτουργίας των κοιμματικών λειτουργιών και θεσμών να εξασφαλίζεται εξίσου αυτή η αυτοτελής δημοκρατική αξία της διαφάνειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν γνωρίζουμε ότι σε κάθε προεκλογική περίοδο ξοδεύονται δεκάδες δισεκατομμυρίων, για οργανωμένες συγκεντρώσεις, για πολυτελή διαφήμιση, για έξοδα τα οποία ουσιαστικά αποτελούν πρόκληση, σε μία περίοδο όπου πλεονάζουν οι κοινωνικές ανάγκες και οι κοινωνικές πιέσεις;

Ξέρετε ποια θα ήταν η ελικρίνεια των δύο μεγάλων κομμάτων; Δώστε κάποτε ένα πραγματικό ισολογισμό των προεκλογικών σας δαπανών -δεκάδες δισεκατομμυρίων από πού βρέθηκαν;- για να μην ψάχνουμε από εδώ και από κει, να δώσουμε εξηγήσεις για τα ανεξήγητα.

Δεν το λέω αυτό από αντιπολιτευτική διάθεση, γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι των δύο μεγάλων κομμάτων, ξέρετε ότι στο εσωτερικό των κομμάτων υπάρχουν προκλητικές περιπτώσεις, περιπτώσεις πολιτευόμενων οι οποίοι ξοδεύουν εκατοντάδες εκατομμυρίων και βάζουν σε δεύτερη μοίρα όλους εκείνους, που δεν τα διαθέτουν ή δεν μπορούν να τα βρουν. Δεν το ξέρετε ότι συμβαίνει αυτό και σε τοπικό και σε περιφερειακό και σε γενικό επίπεδο; Σε προηγούμενες εκλογές, όλοι μείναμε έκπληκτοι και τρίβαμε τα μάτια μας από την πολυτέλεια των εκλογικών κέντρων και το πλήθος των μέσων διαφήμισης ορι-

σμένων νεόκοπων στην πολιτική δραστηριότητα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Και «παλαιόκοπων»

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπ - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Θα πω και κάτι ακόμα γενικότερο, για να μη μετά σε επιμέρους παρατηρήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν κουβεντιάζουμε σήμερα εδώ για το πολιτικό χρήμα και για την οικονομική ανεξαρτησία της πολιτικής και ενθουσιαζόμαστε, όπως ενθουσιάζονται οι εκπρόσωποι των δύο μεγάλων κομμάτων, τότε επιτρέψτε μου να σας θυμίσω ότι μόλις χθες τελειώσαμε τη συζήτηση για το βασικό μέτοχο, όπου και εκεί μένουν ανοικτές οι τρύπες για να γίνει το πολιτικό χρήμα το εσωτερικό εργαλείο της διάβρωσης.

Και είμαστε εδώ με μια διαδικασία η οποία, όπως επισημαίνει και το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, έρχεται με καθυστέρηση έξι χρόνων, διότι ο προηγούμενος νόμος κατέστη ανενεργός. Το ότι κατέστη ανενεργός, το χρεωθήκαμε όλοι ως έλλειμμα, μειονέκτημα, υποκρισία, ευθυνοφοβία και ταυτόχρονα, αν θέλετε, έκφραση αυτοενοχοποίησης όλων των πολιτικών. Έτσι δεν λοιδορούν αυτά που έγιναν;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού δεν θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Θα θέλαμε η συναίνεση των δύο μεγάλων κομμάτων να αξιοποιηθεί, προς την κατεύθυνση να είναι δραστικότερα τα μέτρα και να είναι ουσιαστική η εξασφάλιση της ισότιμης λειτουργίας των κομμάτων, κατά την ανάπτυξη της πολιτικής τους αντιπαράθεσης.

Επισημάνθηκε και από τον εισηγητή μας τον Φώτη Κουβέλη κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής- το επισημαίνω και από την πλευρά μου- ότι υπάρχουν θετικές διατάξεις, υπάρχουν βήματα. Αλλά, εάν θέλετε με τη μέθοδο των διαδοχικών προσεγγίσεων να λύσετε ένα κεντρικό πρόβλημα του δημόσιου βίου της χώρας, σας λέμε: «Αλλάξτε τη μέθοδο». Αντί να πηγαίνετε με βήματα, κάθε έξι χρόνια, για να ικανοποιήσετε αυτήν την αρχή των διαδοχικών προσεγγίσεων, αντιμετωπίστε το πρόβλημα στην ουσία του.

Η ουσία του προβλήματος είναι μία και συγκεκριμένη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Το πολιτικό χρήμα σας ενδιαφέρει, μόνο κατά την προεκλογική περίοδο; Η πολιτική διαφήμιση σας ενδιαφέρει, μόνο κατά την προεκλογική περίοδο; Η εξασφάλιση όλων αυτών των ρυθμίσεων σας ενδιαφέρει, μόνο κατά τις εκλογικές περιόδους, τριάντα, σαράντα πέντε ημέρες της προεκλογικής εξάψης και έντασης; Στο μεταξύ; Δεν σας απασχολεί, εάν στο μεταξύ γίνεται αθέμιτη πολιτική διαφήμιση; Δεν σας απασχολεί, εάν στο μεταξύ εξασφαλίζονται με τρόπο συστηματικό προβολές ή επιβάλλονται καταστάσεις ανεπιθύμητες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Οι χρηματοδοτήσεις κομμάτων και προσώπων ισχύουν για όλους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπ - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Είμαι υποχρεωμένος να το πω, διότι και ο προηγούμενος νόμος ίσχυε και δεν εφαρμόστηκε. Και αν σήμερα μιλάμε για την διόγκωση αυτού του φαινομένου, τότε δύο αιτίες πρέπει να υπάρχουν: Ή, κύριε συνάδελφε, ο νόμος δεν επαρκούσε ή ο νόμος επαρκούσε και σκοπίμως δεν εφαρμόζονταν. Διότι, δεν μπορεί να έχουμε νομική θωράκιση και ταυτόχρονα να πλεονάζει το φαινόμενο της διάβρωσης και της διαπλοκής. Εσείς θα βγάλετε τα μάτια σας, στο εσωτερικό των μεγάλων κομμάτων, ανταγωνιζόμενοι για το ποιος εξασφαλίζει μεγαλύτερη σε βάρος σας διαφήμιση, προβολή και αξιοποίηση από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Θα ήθελα να κάνω μία ακόμα παρατήρηση. Στις επιμέρους παρατηρήσεις θα αναφερθούμε και κατά τη συζήτηση των άρθρων. Αναφέρομαι -για να μην καταχρώμαι και του χρόνου- σε όσα και ο εισηγητής μας, ο Φώτης ο Κουβέλης ανέφερε κατά τη συζήτηση στην επιτροπή. Σήμερα που μιλάμε διαμορφώνονται άνισες καταστάσεις λειτουργίας, οι οποίες στηρίζονται στην ανισότητα της χρηματοδότησης αυτών των δραστηριοτήτων. Θεωρώ, λοιπόν, ότι το αριθμητικό κριτήριο της αναλογικής ισότητας είναι θεμιτό, διότι έτσι συγκροτούνται σε αντιπροσωπευτική βάση τα όργανα, με τα οποία λειτουργούν οι δημοκρατικοί θεσμοί. Το κριτήριο, όμως, της αναλογικής ισότητας δεν μπορεί να γίνεται μέσω δικομματικής υποκρισίας, όταν το κρι-

τήριο της αναλογικής ισότητας δεν εξασφαλίζει την ισότιμη λειτουργία όλων.

Όσο, δε, για τα οικονομικά των κομμάτων και των πολιτικών -επειδή άκουσα μία παρέμβαση του συναδέλφου- ο Συνασπισμός έχει διατυπώσει τη θέση του. Εμείς θέλουμε πλήρη έλεγχο των οικονομικών των κομμάτων και μάλιστα ζητάμε και πλειοψηφία δικαστών.

Αλλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλετε να είμαστε ειλικρινείς προς τον κόσμο που μας ακούει; Έχουμε εξασφαλίζει τη διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αυτή είναι η ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Αυτό είναι το ζητούμενο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπ - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Έχουμε εξασφαλίζει τη διαφάνεια; Δεν την έχουμε εξασφαλίζει, ακριβώς διότι κυριάρχησαν οι λογικές που κυριαρχούν και στη σημερινή ρύθμιση. Η σημερινή ρύθμιση, που ξεκινάει με για την ανάγκη αντιμετώπισης, διαμόρφωσης κάποιων πλαισίων στην προεκλογική περίοδο δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Ήταν ευκαιρία να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.

Εμείς από την πλευρά μας ασκούμε κριτική, για να πάει παραπέρα η ρύθμιση, να είναι ουσιαστική και αποτελεσματική. Διότι γνωρίζετε βεβαίως ότι όλα αυτά τα θέματα καταστρατηγούνται και παραβιάζονται και από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η ενημέρωση σήμερα και από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα δελτία ειδήσεων. Μπορώ εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της κυβερνητικής Πλειοψηφίας, ως Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας, να ζητήσω διακαναλική τηλεοπτική συνέντευξη;

(Στο σημείο αυτό τη Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**).

Μπορώ να έχω τη δυνατότητα των ιδιωτικών μέσων και του κρατικού μέσου, να έχω λιγότερο χρόνο αλλά να μπορώ να πω τις απόψεις του κόμματός μας; Όχι βεβαίως. Και το λέω αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διότι φθάνουμε σε ορισμένα παράδοξα και τελειώνω μ' αυτήν την παρατήρηση.

Εγώ εξεπλάγην διαβάζοντας κάποιες παρατηρήσεις από την εισήγηση της Επιστημονικής Επιτροπής, θετικές παρατηρήσεις ορισμένες, αλλά και ορισμένες οι οποίες με εξέπληξαν. Ούτε λίγο ούτε πολύ, εάν κυριαρχήσει αυτή η φορμαλιστική αντίληψη, θα έχουμε τότε στο όνομα της επίκλησης συνταγματικών ενστάσεων τη νομιμοποίηση της διαπλοκής. Διαβάστε την παρατήρηση για το άρθρο 5 παράγραφος 1.

Εάν οδηγηθούμε σε τέτοιες φορμαλιστικές αλλοιώσεις της δημοκρατικής νομιμότητας, τότε θα ξανασυζητάμε εδώ και πράγματι θα έχουμε χάσει μια ακόμα ευκαιρία.

Εγώ περίμενα και από τον κύριο Υπουργό και από την Κυβέρνηση αλλά και από την Αξιωματική Αντιπολίτευση να αξιοποιηθεί περισσότερο η ευαισθησία της κοινωνίας και να παρθούν δραστικά μέτρα. Εδώ είμαστε και τότε θα μπορούμε να κάνουμε και απολογισμό στο επίπεδο της υλοποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα ξεκινήσουμε τον κατάλογο των ομιλητών με τον κ. Φοίβο Ιωαννίδη.

Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη, έχετε το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, κατέληξε ο Πρόεδρος του Συνασπισμού ο κ. Κωνσταντόπουλος με αναφορά και παραπομπή στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Το κάνω και εγώ και θα πρέπει να τη δούμε όλοι, όχι με το ίδιο σκεπτικό του κ. Κωνσταντόπουλου. Εν πάση περιπτώσει το Σύνταγμα είναι Σύνταγμα και οι περιορισμοί των ατομικών δικαιωμάτων, είναι εκ του Συντάγματος και με ρητή αναφορά μάλιστα τώρα μετά την αναθεώρηση, περιορισμένη.

Καλό είναι να το δούμε αυτά διότι νομίζω ότι επειδή έχουμε και στο χυλό φυσάμε και τη γιαούρτη. Αυτό παθαίνουμε τώρα αφού λειτούργησαν ως κακώς λειτούργησαν μέχρι τώρα τα πράγματα εις ό,τι αφορά τα οικονομικά των κομμάτων και γενικότερα την πολιτική ζωή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπ - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Μου επιτρέπετε μια

μικρή διακοπή;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εάν μου κρατήσει το χρόνο ο κύριος Πρόεδρος ευχαρίστως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Κωνσταντόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Εγώ αναφέρθηκα σ' εκείνη την αποστροφή ...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το αντελήφθη. Το έχω «κοκκινίσει» μάλιστα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Αντιλαμβάνεσθε ότι ούτε έρευνα συνταγματικό έχει.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κοιτάξτε, είναι συνταγματικώς αμφιλεγόμενα θέματα, αλλά εν πάση περιπτώσει δεν έχουμε το χρόνο να το συζητήσουμε απ' αυτήν τη θέση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Όταν λέει «γενική απαγόρευση χρηματοδότησης από φυσικά πρόσωπα που εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα, πανελλήνιας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών, μπορεί να αποτελέσει στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής στην πολιτική ζωή με βάση την ασκούμενη επαγγελματική δραστηριότητα» ε, τότε είναι φορμαλισμός της κακίας ώρας.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Βεβαίως αυτό είναι ακραίο παράδειγμα, αλλά αναφέρει και άλλα παραδείγματα. Φέρνει σαν παράδειγμα μια επαρχιακή εβδομαδιαία ή μηνιαία εφημερίδα που θέλει ο ιδιοκτήτης της - που μπορεί να είναι και πολιτικός - να υποστηρίξει κάποιον υποψήφιο ή κάποιο κόμμα. Ε, αυτό δεν ξέρω εάν συνταγματικά είναι επιτρεπτό να απαγορεύεται. Αυτά όμως είναι θέματα νομικά, ας μη φάμε το χρόνο μας αποκλειστικά σ' αυτά τα θέματα.

Κύριοι συνάδελφοι, το ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου, εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος, είναι ένα θετικό νομοσχέδιο και αντιμετωπίζει πολλά από τα ανακύψαντα προβλήματα είναι βέβαιο. Αλλά δεν έχει κανείς την πλάνη ότι είναι δυνατό, είτε με συνταγματικές διατάξεις είτε με εκτελεστικούς του Συντάγματος νόμους είτε με οποιουδήποτε νόμους να εξουδετερώσει πλήρως το κακό που υπάρχει στις δημοκρατίες - όχι μόνο στις δημοκρατίες γιατί στα άλλα καθεστώτα είναι εντονότερο - της συναλλαγής.

Της μόδας είναι η λέξη διαπλοκή. Περί συναλλαγής πρόκειται. Θα επαναλάβω ότι είτε διαπλοκή την πούμε είτε συναλλαγή την πούμε, προϋποθέτει δύο. Εμείς ασχολούμαστε μόνο με το ένα μέρος, με τους επιχειρηματίες, μεγάλους ή μικρούς. Αλλά αυτά τα θέματα δεν λύνονται με τις απαγορεύσεις. Λύνονται με την ευσυνειδησία των πολιτικών και την ευσυνειδησία των πολιτών. Γιατί οι πρώτοι που έπρεπε να επιβάλουν τις κυρώσεις σ' αυτόν που ξοδεύει εκατοντάδες εκατομμύρια ενώ δεν δούλεψε ποτέ στη ζωή του, ενώ δεν έχει εμφανείς πόρους, θα ήταν οι ίδιοι οι ψηφοφόροι. Αλλά οι ψηφοφόροι, που όλοι τους χαϊδεύουμε, όχι μόνο δεν επιβάλλουν την κύρωση να μην τον ψηφίσουν, αλλά τον υπερψηφίζουν πολλές φορές. Πολλά παραδείγματα θα μπορούσε να αναφέρει κανείς.

Ας μου επιτρέψετε, κύριοι συνάδελφοι, να διαβάσω μια μικρή περικοπή από τους Βίους Παράλληλους του Πλουτάρχου, Αριστείδη Μάρκου Κάτωνα: «Γιατί δεν μπορεί κανείς να κατορθώσει μεγάλα πράγματα όταν φροντίζει για μικρά, ούτε και να βοηθά πολλούς που έχουν ανάγκη, όταν ο ίδιος έχει ανάγκη από πολλά. Στην πολιτική ζωή μεγάλο εφόδιο είναι όχι ο πλούτος αλλά η αυτάρκεια που εξαιτίας αυτής δεν απομακρύνεται κανείς από τα δημόσια πράγματα κυρίως μάλιστα εκείνος που δεν έχει ανάγκη από περιττά πράγματα. Μόνο ο Θεός δεν έχει ανάγκες. Και από τις ανθρώπινες αρετές η τελειότερη είναι αυτή που έχει τις λιγότερες ανάγκες. Η απλότητα και η αυτάρκεια στη ζωή είναι μεγάλο πράγμα, γιατί διώχνει από τον άνθρωπο την επιθυμία και τη φροντίδα μαζί για περιττά πράγματα.» Αν αυτά ισχύουν για όλους, ισχύουν κατά μείζονα λόγο για τους πολιτικούς, κύριοι συνάδελφοι.

Έχουμε μπει σε μια εποχή που τα κόμματα, που είναι βασικός

θεσμός της δημοκρατίας, αμφισβητούνται, έχουν ξεπέσει εν πολλοίς και στα μάτια των πολιτών.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τι είναι κόμμα, κύριε συνάδελφε;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν έχω χρόνο τώρα να σας το αναλύσω.

Διαβάζω από την εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» δύο άρθρα σημαντικά, που γράφτηκαν την ίδια μέρα, του καθηγητή Λυριτζή το ένα και του καθηγητή Γεράσιμου Μοσχονά το άλλο.

Λέει, λοιπόν, ο κ. Λυριτζής: «Η εξουσία έχει μεταφερθεί από το πεδίο της πρακτικής πολιτικής στο χώρο της επικοινωνίας και των παγκοσμιοποιημένων οικονομικών και πολιτιστικών δικτύων. Αντιμετωπίζοντας τις παραπάνω δυσκολίες τα κόμματα λειτουργούν ως οιονεί επαγγελματικές οργανώσεις, ως επιχειρήσεις που διαχειρίζονται σημαντικά συμφέροντα, ανακαταθέτουν πλούτο και παράγουν στελέχη έτοιμα να εμπλακούν στο επικοινωνιακό και πολιτικό παιχνίδι. Η επιχείρηση εμπορεύεται εξουσία και προσφέρει οφέλη όχι μέσω σκανδάλων, διαπλοκών και παρανομιών αλλά κυρίως μέσα από την κατανομή τεράστιων πόρων και την προνομακική ανάθεση εργασιών και τη σύναψη συμβάσεων. Η πολιτική διεξάγεται πλέον από επαγγελματίες πολιτικούς εξειδικευμένους στην επικοινωνία και στις δημόσιες σχέσεις.»

Πολλές φορές έχω πει και σ' αυτήν την Αίθουσα ότι έχει καταστήσει η πολιτική να είναι μια φθηνή και ταυτόχρονα πανάκριβη υπόθεση δημοσίων σχέσεων.

Και ο καθηγητής κ. Μοσχονάς λέει: «Το εκλογικό επαγγελματικό κόμμα χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη βαρύτητα που έχουν στο εσωτερικό του οι ειδικοί καθώς και από την ενίσχυση της επιρροής των καριεριστών κάθε είδους.» Και καταλήγει, αφού μιλάει για τα catch all party που είναι τα πολυσυλλεκτικά κόμματα κλπ., στο εξής: «Τα κόμματα λοιπόν, πληρώνουν το τίμημα της αθενοούς πολιτικής στις σύγχρονες κοινωνίες, μεταβάλλονται αδίκως σε έναν ιδανικό υπεύθυνο, σε αποδιοπομπαίο τράγο της σύγχρονης πολιτικής. Η απάντηση θα ήταν ναι, αν τα ίδια κόμματα, τουλάχιστον τα μεγάλα κυβερνητικά κόμματα δεν είχαν συμβάλλει σημαντικά στη διαμόρφωση αυτής της ασθενοούς και ταπεινής θέσης της πολιτικής.»

Αυτά πρέπει να μας προβληματίσουν όλους.

Και βεβαίως είναι θετικό το σχέδιο νόμου. Έγινε πολύ καλή επεξεργασία του στην αρμόδια επιτροπή. Ο Υπουργός δέχθηκε πολλές τροποποιήσεις. Ελπίζω από την συζήτηση στην Ολομέλεια να προκύψουν νέα στοιχεία που θα οδηγήσουν και σε άλλες τροποποιήσεις.

Όμως υπάρχουν τα συνταγματικά όρια. Λέμε ότι απαγορεύεται να αναμεταδώσουν οι τηλεοράσεις και τα ραδιόφωνα τούτο και το άλλο. Εάν ένας επαρχιακός σταθμός μεταδώσει την ομιλία κάποιου υποψήφιου Βουλευτή, μπορεί αυτό να απαγορευθεί; Είναι συνταγματικά επιτρεπτό να απαγορευθεί η μετάδοση μιας είδησης; Είναι ή δεν είναι είδηση η ομιλία, η συγκέντρωση ενός Βουλευτή κάποιου κόμματος; Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί και ταυτόχρονα να κάνουμε τη μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια για να περισώσουμε την πολιτική. Όχι τους πολιτικούς, αλλά την πολιτική που είναι η ύψιστη ανθρώπινη δραστηριότητα κατά τον Αριστοτέλη.

Η πολιτική δραστηριότητα είναι συνδυασμός τέχνης επιστήμης και αρετής. Πρέπει να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να επανέλθει η πολιτική στο υψηλό επίπεδο στο οποίο πρέπει να βρίσκεται. Εμείς έχουμε την πρώτη ευθύνη σε αυτό το θέμα. Ευθύνη όμως έχουν και οι πολίτες. Τις κυρώσεις για τις παρεκβάσεις των πολιτικών οφείλουν πρωτίστως να τις επιβάλλουν οι πολίτες. Βεβαίως ευθύνη έχουν και οι πολιτικές ηγεσίες όλων των κομμάτων. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η κα Μακρή έχει το λόγο.

ΖΩΗ ΜΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν το υπόψη νομοσχέδιο κατατέθηκε στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής η πρώτη ανάγνωση του μου δημιούργησε την πεποίθηση ότι, για άλλη μία φορά, η Κυβέρνηση δεν κατάφερε να ξεπεράσει τον κακό εαυτό της. Αυτή η Κυβέρνηση ειδικεύεται στην παραγωγή προσηματικών νόμων. Γενικότερα, δεν παράγει,

πλέον, πολιτική, αλλά εφευρίσκει άλλοθι μη πολιτικής. Αυτό ακριβώς εξυπηρετεί και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Εν ονόματι της διαφάνειας διαιωνίζει την αδιαφάνεια στο πολιτικό χρήμα. Εν ονόματι της πολιτικής δημοκρατίας συντηρεί το υφιστάμενο καθεστώς διαπλοκής και οικονομικής ασυδοσίας. Περιέχει πολλά ηχηρά λόγια και μερικά νέα ημίμετρα τα οποία δεν θίγουν το πρόβλημα, ούτε στο σύνολό του ούτε στην ουσία. Για το ίδιο θέμα τα ίδια, λίγο πολύ, επαγγελλόταν και διετράνωνε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, πριν από πέντε χρόνια, σε μία πανηγυρική και πολυδιαφημισμένη διαδικασία που ωδινε ως όρος το ν. 2429/96.

Ποια από όλες τις υποτιθέμενες δρακόντειες διατάξεις εκείνου του νόμου ίσχυσε στην πράξη; Κατά πόσο προωθήθηκε η διαφάνεια και η ισονομία στην πολιτική μας ζωή; Νομίζω ότι και οι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, αν δεν υπήρχε η κακώς νοούμενη κομματική πειθαρχία, θα παραδεχόντουσαν ότι τα τελευταία πέντε χρόνια τα Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης κυριάρχησαν κατά τρόπο ανεξέλεγκτο στο πεδίο της δημόσιας ζωής επιβάλλοντας τα δικά τους κριτήρια, τους δικούς τους όρους, σκοπιμότητες και εξαρτήσεις στη λειτουργία της πολιτικής. Το καθεστώς της αδιαφάνειας και της ασυδοσίας ενισχύθηκε, χωρίς έλεγχο, χωρίς κυρώσεις, χωρίς αντιστάσεις. Η διαπλοκή γιγαντώθηκε απρόσκοπτα. Η οικονομική εξουσία κερδίζει διαρκώς έδαφος σε βάρος της εκλεγμένης πολιτικής εξουσίας. Η πολιτική υπαλληλοποιείται και απαξιώνεται. Η ποιότητα της δημοκρατίας μας ευτελίστηκε.

Με δυο λόγια, το πρόβλημα του πολιτικού χρήματος και το γενικότερο πρόβλημα της πολιτικής διαφάνειας έγινε οξύτερο και η δυσωδία πολύ επαχθέστερη. Ο νόμος εκείνος ουδέποτε εφαρμόστηκε στην πράξη. Παρέμεινε γράμμα κενό και τώρα, σήμερα, η Κυβέρνηση μας προτείνει μια αναπαραγωγή των ίδιων προσχηματικών προθέσεων. Ένα αναμύσημα των ίδιων κενών λόγων. Για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση αναζητεί άλλοθι απραξίας σ' ένα μείζον πρόβλημα, επιδιώκοντας τη δημιουργία εντυπώσεων, προκειμένου να μη θίξει την ουσία. Αλλά πιστεύω ότι το παρελθόν εγγυάται και για το μέλλον.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι σκόπιμο να τονιστεί ότι πρώτη την πρωτοβουλία να ψηφιστεί σχετικό νομοσχέδιο με την κατάθεση ανάλογης πρότασης είχε η Νέα Δημοκρατία το 1994, όμως απερρίφθη πανηγυρικά από το ΠΑΣΟΚ.

Οφείλω στο σημείο αυτό να παραδεχθώ ότι κατά τη συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, η ηγεσία του Υπουργείου έδωσε κάθε διάθεση να ακούσει, αλλά και να τροποποιήσει τις διατάξεις που η ίδια είχε εισηγηθεί. Η εξαιρετική αυτή προθυμία ήταν, βέβαια, μια ευχάριστη έκπληξη, έχω όμως την εντύπωση ότι ήταν και έμμεση παραδοχή της αδυναμίας της Κυβέρνησης να εισηγηθεί αποτελεσματικές νομοθετικές ρυθμίσεις και να επιλύσει θέματα για τη δημιουργία, διατήρηση και γιγάντωση των οποίων είναι, πρωτίστως και αποκλειστικά, υπεύθυνη.

Δεν νομίζω ότι είμαι υπερβολικά καχύποπτη ή άδικη αν διατυπώσω δημόσια την αίσθηση που αποκόμισα από τις συζητήσεις αυτές: Και η αίσθηση αυτή είναι ότι η Κυβέρνηση αναζητεί απεγνωσμένα τη συναίνεση των κομμάτων στη νομοθετική της αυτή προσπάθεια, γιατί απλούστατα αντιλαμβάνεται ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι νέο, μόνο ως προς τα νέα ημίμετρα που εισηγείται. Αναζητεί άλλοθι για την πιθανολογούμενη, ίσως και βέβαιη, αναποτελεσματικότητα του ελέγχου και των κυρώσεων, που επιβάλλει. Είναι βέβαιο ότι οι πολλότες που περιμένουν ουσιαστικές, ειλικρινείς, καινοτόμες και αποτελεσματικές πρωτοβουλίες για τα θέματα που φιλοδοξεί να ρυθμίσει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, όταν πληροφορηθούν τις διατάξεις, δεν θα συμμεριστούν καθόλου την αισιοδοξία των συντακτών και υποστηρικτών του και θα έχουν βάσιμη δυσπιστία για την ειλικρινή διάθεση όλων μας να προστατέψουμε την αξιοπιστία του πολιτικού μας συστήματος.

Τα πολιτικά κόμματα είναι ουσιάς και αναγκαία συνθήκη και θεσμός της σύγχρονης κοινοβουλευτικής και αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Το ίδιο ουσιαστικό για την ποιότητα και τη βιωσιμότητα της δημοκρατίας, είναι και το ζήτημα της διαφάνειας της χρηματοδότησης των πολιτικών αγώνων.

Είναι θεμελιώδεις οι δαπάνες των Βουλευτών και των κομμάτων και ο προεκλογικός αγώνας να είναι διαφανής, ώστε να μην καθιστούν κανέναν ύποπτο διαπλοκής και παράνομης συναλλαγής με ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες που συνεπάγονται «αιχμαλωσία» των πολιτικών και των κομμάτων στην εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων.

Οι υπόνοιες αυτές, που βαρύνουν σχεδόν το σύνολο του πολιτικού κόσμου, οδηγούν όχι μόνο στην απαξίωση του κύρους και της τιμής του αλλά και της πολιτικής διαδικασίας συνολικά και μειώνουν το ενδιαφέρον των πολιτών και την εμπιστοσύνη τους προς τους εκλεγμένους εκπροσώπους τους.

Στην αρνητική αυτή εικόνα συμβάλλει και η δικαιολογημένη εκτίμηση ότι οι υφιστάμενες διατάξεις ελέγχου του ύψους και της διαφάνειας των δαπανών, των εσόδων και των εξόδων των Βουλευτών, είναι ανύπαρκτες ή αναποτελεσματικές, ότι οδηγούν σε μια ιδιότυπη σχέση των «πρόθυμων» Βουλευτών και των εμπλεκόμενων κομμάτων και σε μια έντονη κρίση αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος γενικότερα.

Ο κόσμος πιστεύει ότι, αν και με αυτές τις διατάξεις, δεν καταφέρουμε να ελέγξουμε το πολιτικό χρήμα, τα εκφυλιστικά για την ποιότητα της δημοκρατίας φαινόμενα θα είναι πιο έντονα. Ο διάλογος και η διακομματική συνεργασία είναι σε κάθε περίπτωση απολύτως απαραίτητα για τη θέσπιση αλλά και την ουσιαστική τήρηση και το σεβασμό των αρχών και των μεθόδων προστασίας και αναβάθμισης του παγιωμένου δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Είναι ευθύνη όλων μας να διαμορφώσουμε και με συνέπεια να εφαρμόσουμε ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου των πολιτικών δαπανών και χρηματοδοτήσεων που να εγγυάται διαφάνεια, δημοσιότητα, ουσιαστικό έλεγχο, δίκαιες κυρώσεις και αυστηρές συνέπειες για κάθε παραβάτη.

Η κρίση και η αμφισβήτηση της πολιτικής και των πολιτικών που την εφαρμόζουν, θα ξεπεραστεί και με τη δική μας συμπεριφορά που πρέπει να μηδενίζει την καχυποψία του κόσμου και όταν διαπιστώνεται παρέκκλιση από τους κανόνες της πολιτικής ηθικής, η εφαρμογή του νόμου πρέπει να είναι και γρήγορη και δίκαιη.

Οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι δειλές, άτολμες και πιστεύω ότι δεν αντιμετωπίζουν ριζικά τα φαινόμενα της διαφθοράς, της διαπλοκής, της αδιαφάνειας, της παράνομης συναλλαγής και της συνεπαγόμενης εξάρτησης.

Δυστυχώς φαίνεται ότι για μία ακόμα φορά η προσωπική μας συμπεριφορά καλείται να καλύψει το κενό της χρήσιμης και αναγκαίας, σαφούς και δεσμευτικής θεσμοθέτησης αρχών και κανόνων γι' αυτό που αποκαλούμε «πολιτικό χρήμα».

Βεβαίως δεν θα διαφοροποιηθώ από τη γραμμή του κόμματός μου, ήθελα, όμως –και πιστεύω το έκανα με ευπρέπεια– να καταθέσω τις ενστάσεις και τους φόβους που έχω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι σήμερα συζητούμε στην Ολομέλεια ένα νομοσχέδιο σημαντικό, ένα νομοσχέδιο κλειδί για τη διαφανή λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος και την ποιότητα της δημοκρατίας.

Τα πολιτικά κόμματα αποτελούν θεσμό στυλοβάτη της σύγχρονης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε συνάδελφε, τι σημαίνει κόμμα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Αν δεν το κατάλαβες, κύριε συνάδελφε, τόσα χρόνια που είσαι στη Βουλή, δικό σου πρόβλημα, είναι πάντως δύσκολο να στο εξηγήσω από το Βήμα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Υπάρχει νομική έννοια...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Η λειτουργία των κομμάτων με τους κανόνες της δημοκρατίας και της διαφάνειας, είναι και συνταγματική υποχρέωση αλλά και απαίτηση της κοινωνίας και βασική προϋπόθεση για

την αξιοπιστία της πολιτικής.

Η οικονομική αυτοδυναμία των κομμάτων και η ορθή διαχείριση στα οικονομικά τους είναι άμεσα συνδεδεμένες με την πολιτική τους αυτονομία και την ανεξαρτησία. Το ίδιο, σε άλλη κλίμακα, ισχύει και για τα οικονομικά, τις δαπάνες και τα έσοδα των υποψηφίων Βουλευτών κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα και όχι μόνο.

Σ' αυτά τα ζητήματα, λοιπόν, του «πολιτικού χρήματος» –όπως άκουσα να λέγεται και από τον κ. Κωνσταντόπουλο- εμείς εδώ όλοι, ανεξαρτήτως των πτερυγίων που ανήκουμε, χρειάζεται να πάρουμε θέση με ειλικρίνεια, τόλμη και χωρίς κομματικές προκαταλήψεις. Γιατί οι σωστές ρυθμίσεις προστατεύουν τον κοινοβουλευτισμό και θωρακίζουν περισσότερο τη δημοκρατία. Και ασφαλώς δεν θα πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν με προηγούμενους νόμους δεν είχαμε ούτε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ούτε αποφύγαμε ψιθύρους για «μαύρη» χρηματοδότηση των κομμάτων και Βουλευτών για υπέρογκες δαπάνες και σπατάλες. Πρόκειται για κάτι που απαξιώνει την πολιτική, κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών και τροφοδοτεί και συντηρεί τη συζήτηση περί διαπλοκής και ύποπτων συναλλαγών.

Ασφαλώς -αναφέρθηκαν και πριν- υπάρχουν παραδείγματα ύποπτης σχέσης πολιτικών και οικονομικών παραγόντων και τέτοια παραδείγματα έχει να επιδείξει και η ευρωπαϊκή και η παγκόσμια πολιτική σκηνή. Έχουν ξεσπάσει σκάνδαλα πρώτου μεγέθους που έριξαν κυβερνήσεις ή έθεσαν πρόωρο τέλος σε πολιτικές καριέρες και φιλοδοξίες. Και είναι σίγουρο ότι στη σημερινή εποχή απειλείται η πολιτική από μία σύγχρονη «δουλεία» που σχετίζεται άμεσα με τις νέες μορφές λειτουργίας της οικονομίας και οδηγεί σε απαξίωση του κύρους και της τιμής του πολιτικού κόσμου και όλης της πολιτικής διαδικασίας. Σε τελευταία ανάλυση, οδηγεί στην αποστροφή των πολιτών για τις συλλογικές διαδικασίες.

Αρα, και αναγκαιότητα για τον πολιτικό βίο και ταυτόχρονα απαίτηση των πολιτών είναι να κινηθούμε όσον αφορά τα οικονομικά των κομμάτων και των υποψηφίων μέσα σε ένα πλαίσιο, κατά τη γνώμη μου, τεσσάρων αρχών. Και έτσι θα κρίνουμε και το νομοσχέδιο. Πρώτον, φανεροί οικονομικοί πόροι. Δεύτερον, διαφάνεια στη διαχείριση. Τρίτον, λιτότητα στις δαπάνες και, τέταρτον, ισότητα ευκαιριών στον πολιτικό αγώνα.

Για να επιτύχουμε, να κινηθούμε μ' αυτές τις αρχές, πιστεύω ότι επιβάλλεται αλλαγή και στο ύφος και στον χαρακτήρα της εκλογικής αναμέτρησης, αλλά προπάντων απαιτείται εξασφάλιση αποτελεσματικότητας στους ελέγχους. Οι έλεγχοι είναι κλειδί για να αλλάξουμε τα πράγματα.

Πιστεύω ότι η πρόσφατη Αναθεώρηση του Συντάγματος μας δίνει νέες δυνατότητες. Θεσπίστηκε η υποχρεωτική και δωρεάν μετάδοση προεκλογικών μηνυμάτων, ορίστηκε ότι ο νομοθέτης μπορεί να απαγορεύσει μορφές εκλογικής προβολής υποψηφίων Βουλευτών και να καθορίσει προϋποθέσεις που συνιστούν ακόμα και λόγο έκπτωσης. Ακόμα, ορίστηκε ότι ο έλεγχος των δαπανών των κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών ανατίθεται πλέον, όχι σε αμειβόμενη διακομματική επιτροπή, αλλά σε ειδικό όργανο που συγκροτείται με τη συμμετοχή και ανώτατων δικαστών.

Για όλους τους παραπάνω λόγους και με τις νέες δυνατότητες, που έχουμε είναι σαφές ότι χρειάζεται ριζική αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου.

Εγώ πιστεύω ότι το συζητούμενο νομοσχέδιο είναι μια πρόταση προς τη σωστή κατεύθυνση. Άλλωστε, όπως ομολογήθηκε και εδώ, είναι αποτέλεσμα διαλόγου που, εγώ θα έλεγα ότι ξεκίνησε από την Αναθεώρηση του Συντάγματος, συνεχίστηκε στη διακομματική επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών, ολοκληρώθηκε σε πρώτη φάση στη Διαρκή Επιτροπή. Τώρα η Ολομέλεια θα κάνει ασφαλώς τις τελικές διατυπώσεις. Και αυτό είναι που προσδιορίζει και τις ευθύνες μας σε αυτήν την Αίθουσα.

Είπα ότι το νομοσχέδιο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και αυτό τεκμηριώνεται από συγκεκριμένες θετικές διατάξεις. Για τη χρηματοδότηση κομμάτων και υποψηφίων ενισχύονται οι

εγγυήσεις διαφάνειας και δημοσιότητας των οικονομικών τους, προβλέπεται η εφαρμογή εθνικού λογιστικού σχεδίου, η γνωστοποίηση τραπεζικών λογαριασμών και η διακίνηση χρημάτων μέσω αυτών. Ενισχύεται ουσιαστικά ο έλεγχος –αναφέρθηκα σε αυτό προηγουμένως- απαγορεύεται η χρηματοδότηση κομμάτων και από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, απαγορεύονται πολυδάπανες μορφές προβολής και διαφήμισης και γενικά επιβάλλονται περιορισμοί στις προεκλογικές δράσεις που γεννούν δαπάνες και άρα πρόσθετες ανάγκες πόρων για τα κόμματα και τους υποψηφίους, χωρίς μάλιστα αυτές οι δαπάνες να έχουν την αναγκαία πολιτική αποτελεσματικότητα για την ενημέρωση του κοινού και την προώθηση των θέσεων των κομμάτων.

Πιστεύω ότι στην Ολομέλεια αυτές τις μέρες θα πρέπει να γίνει μια ανοιχτή και εποικοδομητική συζήτηση ώστε να διαμορφώσουμε, άκουσα ήδη ορισμένες παρατηρήσεις θετικές ή αρνητικές, ένα λειτουργικό και πρακτικό νόμο. Και από όσους άκουσα επιφυλάξεις, δεν άκουσα δυστυχώς νέες εναλλακτικές προτάσεις. Το τονίζω αυτό γιατί το ζητούμενο είναι να τηρηθεί ο νόμος απ' όλους και να υπάρξει αποτελεσματικός έλεγχος. Εδώ είναι το κλειδί της υπόθεσης. Η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει να είναι πραγματικά τίμια και όχι απλά να φαίνεται.

Εγώ, λοιπόν, και επειδή άκουσα προηγουμένως και τον αγαπητό Πρόεδρο του Συνασπισμού στην αγόρευση του, να ομιλεί για θάρρος, θα τολμήσω να επαναφέρω κάποιες ριζοσπαστικές προτάσεις, που είχα πει και στη διακομματική επιτροπή. Τις επαναφέρω, κύριε Υπουργέ, για να βοηθήσω σε αυτό το διάλογο.

Πρώτον, όσον αφορά τα κόμματα. Πιστεύω ότι έχουν ωριμάσει οι συνθήκες να απαλλαγούμε οριστικά από το άγχος των ψιθύρων για ύποπτες σχέσεις με οικονομικούς παράγοντες. Προτείνω, λοιπόν, να απαγορευθεί κάθε ιδιωτική χρηματική εισφορά στα κόμματα που δικαιούνται κατά το νόμο χρηματοδότηση κρατική εξαιρώντας μόνο την τακτική συνδρομή των μελών του κάθε κόμματος –και αυτό μπορούμε να δούμε πώς θα γίνεται- φυσικά τα έσοδα από εκδηλώσεις του κόμματος, καθώς, αν θέλετε, και κληρονομίες ή δωρεές αιτία θανάτου μόνο.

Τα πλαφόν που ο νόμος ορίζει –και πολύ σωστά τα ορίζει- δεν έχουν πολύ νόημα, κύριε Υπουργέ, αφού μπορούν να ξεπεραστούν στην πράξη με τη διαδικασία «της κατάτμησης». Σε αυτήν την περίπτωση προτείνω σχετική αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης, έτσι ώστε να σταματήσει κάθε υποψία και συζήτηση για «μαύρα» λεφτά ή «μαύρα» ταμεία. Να τελειώνουμε επιτέλους με αυτό! Η αντίθετη άποψη που ακούγεται περί κρατικοδίαιτων, στην προκειμένη περίπτωση, κομμάτων είναι υποκριτική και ουσιαστικά ανατρεπτική μιας νέας προσπάθειας ανεξαρτησίας των κομμάτων.

Αν η πρότασή μου αυτή δεν γίνεται δεκτή, έχω εναλλακτική πρόταση, από την αντίθετη κατεύθυνση. Προτείνω δηλαδή την ονομαστικοποίηση κάθε χρηματικής ιδιωτικής εισφοράς ανεξαρτήτως ποσού με εξαίρεση μόνο τις τακτικές συνδρομές των μελών...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Συμφωνήσαμε με αυτό.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Δεν συμφωνήσατε. Δεν συμφωνήσατε ούτε στη διακομματική επιτροπή. Το θυμάμαι.

Πρέπει, λοιπόν, να αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη και την υποχρέωση τα κόμματα να λένε τους χρηματοδότες τους, ακόμη και των 1000 δραχμών ή και των 5.000.000 δραχμών, στον ελληνικό λαό. Περισσότερες λεπτομέρειες θα συζητήσουμε στα άρθρα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Εμείς συμφωνήσαμε και τότε. Τώρα είναι θέμα της Κυβέρνησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Δεν ήταν θέμα Κυβέρνησης. Και εγώ και εσείς ήμασταν στη διακομματική επιτροπή, κύριε Μείμαρακη και ξέρουμε τις αντιδράσεις κομμάτων.

Μια δεύτερη πρόταση όσον αφορά τον προεκλογικό αγώνα των υποψηφίων. Κύριε Υπουργέ, εάν καταφέρουμε -και μπορούμε- ο έλεγχος τώρα με τα νέα μέτρα ελέγχου- να είναι πλήρως

ρης, τότε δεν θα πρέπει να μας τρομάζει η ευελιξία που θα μπορούσε να έχει ο κάθε υποψήφιος, ώστε να αξιοποιήσει το πλεονέκτημά του κατά τρόπο που νομίζει εκείνος ότι προωθεί καλύτερα τις ιδέες του κόμματός του και προβάλλει τη δική του προσωπικότητα.

Αυτά φυσικά δεν αφορούν τις σωστές απαγορεύσεις όπως για εκλογικά κέντρα, αφίσες, πανό κλπ. Αλλά όμως είναι λάθος να οδηγηθούμε σε μια μηχανιστική αντίληψη, είτε σε έναν απρόσωπο προεκλογικό αγώνα -είδα κάποιες λεπτομερείς ρυθμίσεις, ευτυχώς κάποιες όπως η διάσταση της πινακίδας ήρθαν, που τελικά θα οδηγούσαν τους πολίτες να ψάχνουν να βρουν ποιος είναι υποψήφιος στην κάθε εκλογική περιφέρεια- είτε ακόμα χειρότερο σε βουβές εκλογικές αναμετρήσεις τρέποντας σε «κρυφά σχολεία» ακόμη και τα πολιτικά μας γραφεία. Αυτό δεν μπορεί να γίνει.

Τι νόημα έχει ο περιορισμός επίσης των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εμφανίσεων κατά αριθμό και όχι κατά ακροαματικότητα σταθμού και ώρα προβολής; Το prime time που λένε πώς θα ζυγίζεται. Όλα αυτά τα οποία αθροίζονται είναι ανόμοια πράγματα; Όπως επίσης τι νόημα έχει ο περιορισμός των ραδιοφωνικών εκπομπών με ταυτόχρονο απεριόριστο καθημερινών συνεντεύξεων σε εφημερίδες μεγάλης κυκλοφορίας;

Στην επί των άρθρων συζήτηση μπορούμε να κάνουμε συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση αυτών των διατάξεων. Σας καλώ, κύριε Υπουργέ, και το ξέρω ότι θα το κάνετε, όπως μέχρι τώρα δείξατε ότι είστε πολύ ανοιχτός στο διάλογο και έγιναν πολλές βελτιώσεις στο νόμο, και οι προτάσεις που ακούγονται στην Ολομέλεια να συνεκτιμηθούν, ώστε πραγματικά να κάνουμε όσο μπορούμε πιο λειτουργικό και εφαρμόσιμο το νόμο και να απαλλάξουμε οριστικά τον πολιτικό βίο και τον πολιτικό κόσμο από την κηλίδα και στο στίγμα της ύποπτης συναλλαγής, της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Θεωρώ ότι το νομοσχέδιο είναι μια θετική πρόταση και το στηρίζω. Πιστεύω ότι είναι και στο χέρι του Υπουργού και στο χέρι όλων μας να συμβάλουμε, ώστε ο αυριανός νόμος να είναι ένα πραγματικό βήμα μπροστά για τα πολιτικά πράγματα της χώρας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το νομοσχέδιο που εισάγεται είναι ο τύπος, το παράδειγμα της διακυβέρνησης Σημίτη. Είναι το παράδειγμα της συνταγματικής αναθεώρησης, η οποία χαρακτηρίζεται από τη διαπλοκή.

Όπως γνωρίζετε, τα κόμματα αναγνωρίστηκαν με το Σύνταγμα του '75. Κάπου πρέπει να είμαστε μεγαλόψυχοι εμείς οι αντίπαλοι και το λέω γνωστό, που εξαιρετικά έντονα και δυνατά αντιπολεμήθηκαν τον Κωνσταντίνου Καραμανλή όσο ήταν εδώ Πρωθυπουργός. Τα κόμματα για πρώτη φορά νομιμοποιήθηκαν με το Σύνταγμα του '75, του Κωνσταντίνου Καραμανλή, γιατί έπαιξε μεγάλο ρόλο η δική του πολιτική βούληση, η προσωπική. Κι όχι να λέμε αυτά που έλεγε προχθές ο Πρωθυπουργός «εμείς κάναμε τη δημοκρατία».

Με το άρθρο 29 στο ίδιο Σύνταγμα του '75, που διατηρήθηκε το '85, το '86, στο άρθρο 72 έλεγε -προσέξτε το, συνάδελφοι- ότι στην Ολομέλεια της Βουλής συζητούνται νομοσχέδια για την άσκηση και την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, για τη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων. Αυτό ήταν στο άρθρο 72. Δηλαδή θα ερχόταν ένας νόμος που θα υλοποιούσε αυτό που στο άρθρο 29 προβλέπεται και λέει ότι Έλληνες πολίτες που έχουν το εκλογικό δικαίωμα, μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν και να συμμετέχουν σε πολιτικά κόμματα που η οργάνωση και η δράση τους οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Έλεγε, λοιπόν, ότι θα έρθει ένας νόμος που θα κανόνιζε αυτήν τη λειτουργία. Είδατε κανένα νόμο εσείς; Είδατε τι έκανε η διακυβέρνηση Σημίτη; Αυτό που έλεγε το άρθρο 72, θα έρθει νόμος για τη λειτουργία των κομμάτων το κατήγγειλε στην καινούρια Αναθεώρηση. Λέει, λοιπόν, το άρθρο 72 το σημερινό ότι στην Ολομέλεια της Βουλής έρχονται νομοσχέδια, προτάσεις νόμων για τα θέματα των άρθρων

τάδε, το άρθρο 29, παράγραφος 2. Δηλαδή, η Βουλή συζητάει νόμο για το άρθρο 29, που αναφέρεται στα οικονομικά των κομμάτων.

Περί δημοκρατικής λειτουργίας και περί λειτουργίας των κομμάτων και περί του δημοκρατικού πολιτεύματος και τι σημαίνει κόμμα και ποια είναι η νομιμοποίηση και πως νομιμοποιείται, τίποτα από όλα αυτά. Καταντήσαμε να συζητάμε για τα εκλογικά και τις δαπάνες.

Στην τελευταία εκλογή ο σημερινός αξιότιμος καθηγητής του Εμπορικού Δικαίου και Πρωθυπουργός θεώρησε σκόπιμο με προσωπική του εντολή να βάλει συνυποψήφιο στην πόλη μου τον αδελφό της νύφης μου. Και εγώ, για να του δείξω ότι τον γράφω στα παλαιότερα των υποδημάτων μου, ούτε ένα σπότη δεν έβαλα σε ραδιόφωνο ούτε μια φωτογραφία δεν δημοσίευτηκε, τίποτα απολύτως, ούτε και έκανα και περιοδείες πολλές. Και τον άφησα για να δει ότι δεν πρόκειται να κάνει τίποτα. Εγώ θα βγω Βουλευτής. Ο κόσμος να χαλάσει, εμένα θα με βγάλουν Βουλευτή οι Ευβοιώτες γιατί έχω μια προσφορά. Έτσι νόμιζε. Και όχι μόνο αυτό. Για να δείτε τη δημοκρατική λειτουργία πώς είναι και να γελάμε για μερικά πράγματα, είχαμε και ένα γραμματέα στο κόμμα. Επειδή εγώ συνέβη να μην εκτιμώ ένα μέλος του κόμματος -δικαίωμά μου δεν είναι; δικαίωμά μου είναι να είναι διακόσιες χιλιάδες μέλη και ένα μέλος να μην το εκτιμώ;- θεωρώ ότι έχει μια συμπεριφορά Σαλώμης -δεν είναι δικαίωμά μου;- βγήκε ο σημερινός Υπουργός και πρώην γραμματέας να μου πει «τον κύριο τάδε που είναι γνωστός, τι είναι»; Βγήκε ο Πρωθυπουργός να μου πει «τον κύριο τάδε»; «σε διαγράφω». Αυτό είναι «Σημίτης administration». «Με διαγράφεις; Σχώνομαι και φεύγω». «Εμένα θα διαγράψεις; Εγώ είμαι διοικητικό μέλος». Για να πάει το ΠΑΣΟΚ από τη Μπενάκη στη Χαριλάου Τρικούπη, εγώ χρεώθηκα. Εμένα τι με φόβιζε ο Ανδρέας Παπανδρέου; Εγώ σου έδωσα κύριε, πώς σε λένε, Σαλώμη σήμερα, το πώς θα κινηθείς, μετά από τη συμφωνία με τον Κώστα Μανωλικίδη. Κάπου χρειάζεται η ιστορία να γράφεται. Ήρθε τώρα να μας πει... Αυτό είναι το «Σημίτης administration».

Έτσι λοιπόν σήμερα ασχολείσθε και ασχολούμαστε όλοι με τα οικονομικά των κομμάτων. Τι είναι κόμμα συνάδελφοι, ποιος εκπροσωπεί, ποιος εισπράττει τα λεφτά; Υπάρχει ένας κωδικός, κύριε Παυλόπουλε, που λέει για τα κόμματα 14 δισεκατομμύρια δραχμές και δεν είναι λίγα, πάρα πολλά. Οφείλουν να μάθουν οι Έλληνες πως είναι πάρα πολλά αυτά που δίνει ο κρατικός προϋπολογισμός για τα κόμματα. Μην κοιτάμε τα ποσοστά, το σύνολο επί του ποσοστού. Ξεπερνούν τα 14 δισεκατομμύρια τα τακτικά, όχι τα εκλογικά. Υπάρχει ένας κωδικός που λέει στα κόμματα τόσα. Ποιος παίρνει τα λεφτά; Ο Πρόεδρος; Ποιος το λέει αυτό; Το λέει κανένας νόμος; Πού είσαι κύριε Ελεγκτικό Συνέδριο που ελέγχει τις δαπάνες, τη ροή των δαπανών; Υπάρχει λοιπόν κωδικός αριθμός 14 δισεκατομμύρια στα κόμματα. Παραπέρα Ελεγκτικό Συνέδριο πού πήγε η ροή, πού είναι ο έλεγχός σου; Θέλετε να μου παρουσιαστείτε και αντικειμενικοί; Φαίνεσθε ανάξιοι δικαστές. Να πώς η διαπλοκή είναι δομικό στοιχείο του πολιτεύματος, να πώς η διαπλοκή είναι δομικό στοιχείο της διακυβέρνησης Σημίτη, να πώς κάνετε λάθος και μπορεί να χάσετε τις εκλογές, γιατί δεν διαφοροποιείσθε από αυτήν τη διαπλοκή, τη διαφθορά, που είναι, δεν την βλέπετε. Εισπράττει ο Αρχηγός του κόμματος του ΠΑΣΟΚ λοιπόν περίπου από τα 14 δισεκατομμύρια φαντάζομαι, τα 6 δισεκατομμύρια. Τι τα κάνει; Ό,τι θέλει. Υπάρχει κανένας νόμος που λέει τι σημαίνει κομματική δαπάνη; Πείτε μου. Το τι σημαίνει δαπάνη σε μια επιχείρηση εξόδων, λειτουργίας, επένδυσης, το λένε οι νόμοι. Στα Κόμματα λέει τίποτα τι σημαίνει δαπάνη; Κανένας. Ό,τι θέλει τα κάνει ο αρχηγός, ο πρόεδρος. Και μετά λέμε off sore εταιρείες. Εδώ, τούτα τα λεφτά από το κόμμα, κύριε Καρρά, είναι το θέμα, το ζουμί εδώ είναι, εδώ τι κάνουμε. Τίποτα απολύτως.

Προσέξτε τώρα παρακάτω, για να δείτε πόσο αστεία και γελοία είναι αυτά που έρχονται εδώ. Καταντάμε εδώ στη Βουλή να λέμε το ποσοστό της χορηγούμενης κάθε φορά εκλογικής χρηματοδότησης, που δεν ξέρουμε ποιος το παίρνει και τι σημαίνει κόμμα και πώς διαχέεται και τι δαπανάται κλπ., καθορίζεται ύστερα από γνώμη, με απόφαση του Υπουργού. Δηλα-

δή ο προϋπολογισμός τρέχει, η Βουλή έχει ψηφίσει έναν Προϋπολογισμό και έρχεται ο κ. Σκανδαλίδης και λέει «εγώ καθορίζω με μια απόφαση τόσα λεφτά». Μα είναι πολίτευμα αυτό; Είναι πολιτικό σύστημα αυτό ή «σαλεπιτζίδικο»; Πείτε μου σας παρακαλώ κάνω λάθος; Κάνω λάθος, κύριε Καρρά, γιατί σας βλέπω ότι υπομειδιάτε. Αν κάνω λάθος, ανεβείτε εδώ στο Βήμα να τα εξηγήσετε εσείς.

Παρακάτω, για να γελάμε, γιατί είναι προς κοροϊδία όλη η ιστορία και λησάμει γιατί η Νέα Δημοκρατία, που είναι επί θύραις στην εξουσία, ψηφίζει αυτές τις διατάξεις.

Τι λέει παρακάτω;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΙΜΑΡΑΚΗΣ: Υπάρχουν πολλές επιφυλάξεις.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Με τις επιφυλάξεις τα προβλήματα δεν λύνονται, κύριε Μείμαράκη. Η πολιτική καταξιώνεται όταν έχει ανατρεπτική πνοή.

Θα πληρώσουν πολλοί από σας τη συμπεριφορά τους από τον Αρχηγό σας. Ευτυχώς ο Πρόεδρός σας δείχνει να είναι αληθινό ένα άλλο επίπεδο και μια άλλη οπτική γωνία. Πολλοί λοιπόν από σας θα πληρώσουν αυτήν τη συμπεριφορά, γιατί οδήγησαν το κόμμα σας να δώσει εκατόν ογδόντα ψήφους στην αρχική Βουλή.

Τι λέει λοιπόν παρακάτω, κύριε Πρόεδρε; Λέει ότι ορίζεται το ποσοστό του 80% του ετήσιου ύψους των εσόδων των δαπανών πρέπει να γίνεται μέσω επιταγών. Το 80% των δαπανών των κομμάτων μέσω επιταγών! Βγάζω λοιπόν εγώ σήμερα μια εντολή και πληρώνω. Τι θα πει «των εσόδων»; Ένα δισεκατομμύριο έφυγε. Πάρτο, Σκανδαλίδη, και κατάθεσέ το ξανά. Αυτό το 20% μπορεί να γίνει 100 δισεκατομμύρια ή όσα θέλετε, αφού δεν υπάρχει σύστημα για το τι σημαίνει δαπάνη. Δεν υπάρχει κανένα σχέδιο για το πώς καταχωρίζονται οι δαπάνες κλπ.

Κύριε Ιωαννίδη, υπάρχει κανένας κώδικας που λέει τι είναι δαπάνη και τι έσοδα; Δεν υπάρχει. Εγώ τα στέλνω τα χρήματα σαν δαπάνη στον κ. Βλαχόπουλο, του λέω να τα δώσει σε κάποιον άλλον για να τα καταθέσει και να τα εμφανίσει ως έσοδα. Και έτσι διογκώνονται τα έσοδα. Αυτό το νόμο θα ψηφίσετε; Πάτε να γίνετε κυβέρνηση αύριο.

Βέβαια δεν θέλω να μπω στα περίφημα «νόμος ορίζει και νόμος ορίζει». Έχει μπει στο Σύνταγμα –τώρα πρέπει να τα λέμε αυτά– ότι ο νόμος ορίζει. Δεν υπάρχει κανένας στοιχειώδης σκληρός πυρήνας που να μην μπορεί να τον παραβιάσει ο νόμος. Αύριο το πρωί το οποιοδήποτε κόμμα της πλειοψηφίας ό,τι θέλει μπορεί να το κάνει Σύνταγμα. Εδώ λέει: «Χρηματοδοτούνται ως νόμος ορίζει». Δηλαδή ό,τι θέλει. Δεν υπάρχει συγκεκριμένος περιορισμός, να λέει παραδείγματος χάρη ανωτάτη δαπάνη μπορεί να είναι εκείνη ή δεν μπορεί να ξεπεράσει ένα συγκεκριμένο ποσό. Κάτι πρέπει να λέει το Σύνταγμα. Ένα Σύνταγμα «λάστιχο» σ' αυτό που λέμε διακυβέρνηση τρόπου Σημίτη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μίλησε ο κ. Γείτονας, ο οποίος είναι και από τους πρώτους συναδέλφους στο ΠΑΣΟΚ, με τον οποίον αγωνιστήκαμε στα δύσκολα εκείνα χρόνια. Είπατε, κύριε Πρόεδρε, που σας τιμώ και ως συνάδελφο και ως Πρόεδρο, για τη διαφάνεια στη διαχείριση. Ποια διαφάνεια; Τα παίρνει ο Πρόεδρος του κόμματος και τα κάνει ό,τι θέλει. Τα δίνει όπου θέλει και όπως θέλει.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΡΑΣ: Τα παίρνει;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ασφαλώς τα παίρνει.

Υπάρχει πουθενά κανένας περιορισμός ποιος εισπράττει τα 7 δισεκατομμύρια αύριο; Δεν έχετε παρακολουθήσει τουλάχιστον πώς λειτουργούν μερικά πράγματα; Την εποχή που ήταν ο Ανδρέας Παπανδρέου είχαμε και κάποια επιτροπή, κάναμε και έναν έλεγχο, υπήρχε και υπεύθυνος οικονομικού. Αυτά τώρα έχουν χαθεί. Δεν υπάρχει ΠΑΣΟΚ τώρα. Ήσασταν κάποτε αναπληρωτής της Επιτροπής Οικονομικού που τώρα δεν έχει καμία σχέση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βου - λής): Τι λέτε, κύριε συνάδελφε; Υπάρχουν όλα αυτά που λέτε. Υπάρχουν λογαριασμοί στο όνομα των κομμάτων και όργανα διαχείρισης.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κάνετε κάποιο λάθος. Θεωρείτε την ορθή βούληση του Προέδρου Παπανδρέου ως νόμο. Ο νόμος τι

επιβάλλει; Όταν ήσασταν εσείς αναπληρωτής της Επιτροπής Οικονομικού τα πράγματα ήταν αλλιώς. Ήμουν και εγώ εκεί. Τώρα τι γίνεται.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ένα δείγμα –όπως σας είπα– της διακυβέρνησης Σημίτη και μια εικόνα και ομοίωμα αυτού που λέμε διαπλοκή. Τι αφαιρούμε από δημοκρατικές διαδικασίες και ελευθερίες του προηγούμενου Συντάγματος, τι βάλαμε στο καινούριο και πώς ξεκινάμε προς τα εμπρός. Για να κλείσουμε τα μάτια μερικών κάνουμε και κάποιο νόμο που λέει για την οικονομική λειτουργία των κομμάτων με φοβερά και υπέρογκα ποσά χωρίς λόγο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Κουρουπλής και ακολουθεί ο κ. Μείμαράκης.

Ορίστε, κύριε Κουρουπλή.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, βιώνουμε μια εποχή όπου η συγκέντρωση αμύθητης οικονομικής δύναμης σε εξωθεσμικά κέντρα δημιουργεί τις προϋποθέσεις συγκέντρωσης πολιτικής δύναμης, μέσα από την οποία επιχειρείται να αλωθεί, να αλλοτριωθεί και να απαλλοτριωθεί η πολιτική ζωή.

Πρώτη σκόπευση αυτών των κέντρων, μέσα από τον έλεγχο της μεγάλης δύναμης που λέγεται «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης», είναι να διαμορφώσουν στη λογική του ανθρώπου μια απαξιωμένη αίσθηση της έννοιας πολιτική.

Η πολιτική, δηλαδή, που θα πρέπει να είναι έγερση, να έχει ανατρεπτικό χαρακτήρα, να έχει δύναμη σύγκρουσης, μετατρέπεται σταδιακά σε μια λογική υποταγής, χωρίς ηθικό πολιτικό κουράγιο, με αίσθηση πολιτικής δουλίας.

Ο πολιτικός, που θα πρέπει να έχει τη δύναμη να αντιστέκεται σε όλα αυτά τα φαινόμενα σταδιακά, στο βωμό της πολιτικής του επιβίωσης, σε ένα μεγάλο βαθμό μετατρέπεται σε πολιτικό υπάλληλο αυτών των συγκροτημάτων και των οικονομικών δυνάμεων.

Ο πολίτης, ο οποίος θα πρέπει να είναι ο καθοριστικός παράγοντας απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα δυστυχώς, μέσα από την ιδιότυπη λογική που επιχειρούν να περάσουν τα μεγάλα συγκροτήματα, δηλαδή τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία αποκαθλώνουν τον πολιτικό λόγο μέσα από την προβολή της εικονολατρίας και του τρόπου με τον οποίον επιχειρούν να περάσουν τα μηνύματα που θέλουν, μετατρέπουν αυτόν τον πολίτη σε υπήκοο, υποτακτικό, παθητικό αποδέκτη ρύθμισης της τύχης του.

Έτσι λοιπόν γεννιέται το ερώτημα: Οδηγούμεθα σε μία «δημοκρατία του θεατή», όπως λέει σε ένα σύγχρονο σύγγραμμά του ο Τσόμσκι; Μετατρέπεται η δημοκρατία σε δημοκρατορία; Είναι ή δεν είναι μια πραγματικότητα ότι όλοι αυτοί οι μηχανισμοί επιχειρούν να αποθεομοποιήσουν την ίδια τη δημοκρατία και να την μετατρέψουν σε μία κατ' επίφαση δημοκρατία;

Απέναντι, λοιπόν, σε όλα αυτά τα φαινόμενα οφείλουμε αυτές τις πολύ δύσκολες στιγμές και στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες να υπάρξουν δυνάμεις οι οποίες πραγματικά θα αντιρροπήσουν αυτά τα φαινόμενα, για να δώσουν προοπτική και μέλλον στις κοινωνίες. Αν δεν υπάρξουν τέτοιες δυνάμεις, φοβούμαι ότι θα επιβεβαιωθεί μία προφητεία ενός σύγχρονου διανοητή που λέει ότι κινδυνεύει ο άνθρωπος σήμερα, μέσα από τη λογική που θέλουν να του επιβάλουν, να μετατραπεί –ας μου επιτραπεί η έκφραση– από πλευράς χαρακτήρα σε ένα κατοικίδιο ζώο. Αυτόν τον κίνδυνο διατρέχουν σήμερα οι κοινωνίες με τον τρόπο με τον οποίο επιχειρείται να επιβληθεί η λογική της παγκοσμιοποίησης που βιώνουμε.

Ο νόμος φαίνεται πως έχει θετικά χαρακτηριστικά και είναι πολύ σημαντικό το ότι ο αρμόδιος Υπουργός δέχθηκε πάρα πολλές παρατηρήσεις από Βουλευτές όλων των κομμάτων. Είναι πολύ σημαντικό γιατί δεν ακούγεται πολλές φορές σ' αυτήν την Αίθουσα τέτοια διάθεση. Θεωρώ λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ότι θα πρέπει και κατά τη συζήτηση να ακουστούν με θετική διάθεση από μεριάς σας και να γίνουν δεκτές παρατηρήσεις που θα γίνουν από διάφορους συναδέλφους. Όσο κατοχυρώνουμε τη φωνή όλων και κυρίως των μικρών κομμάτων, τόσο μεγαλύτερη γίνεται η δύναμη της δημοκρατίας και τόσο

ισχυρότερες γίνονται οι αντιστάσεις που μπορούν να αναχαιτίσουν όλα αυτά τα φαινόμενα που απειλούν να επιχωματώσουν τη δημοκρατία.

Κύριε Υπουργέ, επειδή βεβαίως η τοποθέτηση στην κατ' αρχήν συζήτηση παίρνει ένα θεωρητικό χαρακτήρα και εγώ θεωρώ ότι ή θα πρέπει να καταργηθεί κάθε ιδιωτική συνδρομή οικονομικού χαρακτήρα στα πολιτικά κόμματα ή και στους Βουλευτές ή θα πρέπει να είναι επώνυμη και δημόσια. Διότι κανένας δεν μπορεί να δεχθεί σήμερα ότι με τόσο ανώδυνο τρόπο μπορεί κάποιος να δώσει χρήματα είτε σε ένα πολιτικό κόμμα είτε σε ένα Βουλευτή.

Έτσι θα δημιουργήσουμε ίσες δυνατότητες, όχι ίσες ευκαιρίες, κύριε Υπουργέ. Διότι οι ίσες ευκαιρίες υποκρύπτουν μία ψευδεπίγραφη αλήθεια. Οι ίσες ευκαιρίες οδηγούν στη μεγαλύτερη ανισότητα και δίνουν τη δυνατότητα στα προϊόντα του πολιτικού «θερμοκηπίου» να επιβιώνουν εις βάρος εκείνων που πραγματικά και ηθικό κουράγιο έχουν και αντιστάσεις σε φαινόμενα πολιτικής δελίας διαθέτουν, για να μπορούν να αντιστέκονται και να υπερασπίζονται με αποφασιστικό και αποτελεσματικό τρόπο τα δικαιώματα εκείνων που αδικούνται στην εποχή μας.

Πιστεύω λοιπόν, κύριε Υπουργέ -και επειδή τυχαίνει να συνδεόμαστε από τα φοιτητικά μας χρόνια στην πολιτική- ότι είστε ένας άνθρωπος που σ' αυτό το νομοσχέδιο θα δώσετε επωνυμία και θα καθιερωθεί ως «νόμος Σκανδαλίδη», που θα περιορίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα σκάνδαλα της δημόσιας ζωής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Μείμαρakis έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα πάρα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, το οποίο φέρνει η Κυβέρνηση μετά από πιέσεις όλου του πολιτικού κόσμου και ιδιαίτερα, θα έλεγα, της Αντιπολίτευσης. Διότι η Κυβέρνηση τόσον καιρό, παρά το γεγονός ότι πιεζόταν να πάρει μέτρα για το θέμα του πολιτικού χρήματος, μας έλεγε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Θα θυμίσω ότι υπήρχε και η επιστολή Καραμανλή προς τον Πρωθυπουργό μέσα στο 2000, όπου ο κύριος Πρωθυπουργός μας είπε, πάλι, ότι δεν βλέπει κανένα πρόβλημα ούτε με το μαύρο χρήμα ούτε με τη διαπλοκή.

Γι' αυτό ακριβώς, εμείς χαιρόμαστε κατ' αρχάς που έρχεται ένα νομοσχέδιο, έστω και ατελές. Δεν πανηγυρίζουμε, όμως. Διότι από αυτό το Βήμα και από άλλους συναδέλφους άκουσα -και ιδιαίτερα από τον πρόεδρο του Συνασπισμού- ότι τα δύο μεγάλα κόμματα πανηγυρίζουν. Δεν πανηγυρίζουμε! Ίσα-ίσα εμείς ήμασταν πού στη διακομματική επιτροπή, στην οποία συμμετείχε και το δικό σας κόμμα και συμμετείχα και εγώ, όπως και άλλοι συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία καθώς και από τα άλλα κόμματα.

Έγινε μία πολύ καλή συζήτηση με την κα Βάσω Παπανδρέου, κατ' αρχάς και εν συνεχεία με τον κ. Σκανδαλίδη. Πρέπει να σας πω ότι οι προτάσεις μας κατά βάση έχουν γίνει αποδεκτές, όμως είναι σίγουρο ότι το θέμα είναι πάρα πολύ σύνθετο. Είναι επίσης σίγουρο ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν επιλύει επαρκώς το θέμα του μαύρου πολιτικού χρήματος, το οποίο διακινείται και που εμείς φιλοδοξούμε να το περιορίσουμε βάσει των όσων οι ίδιοι γνωρίζουμε και ζούμε καθημερινά.

Επειδή θέλω να ξεκαθαρίσω ορισμένα πράγματα από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας, θέλω να σας πω ότι εμείς είμαστε ένα κόμμα που πιστεύει στην ελεύθερη οικονομία, αλλά με κανόνες που η πολιτική εξουσία θέτει. Από εκεί και πέρα δίνουμε την ευκαιρία σε όλους να διαμορφώσουν το οικονομικό περιβάλλον που θα κινηθούν. Εμείς ως πολιτική εξουσία τους παρέχουμε ίσες ευκαιρίες.

Κατά συνέπεια θέλω να ξεκαθαρίσω ότι ελεύθερη οικονομία δεν σημαίνει οικονομική ασυδοσία, δεν σημαίνει ότι το κεφάλαιο θα έχει πολιτική δύναμη και θα επηρεάζει τις πολιτικές αποφάσεις. Για να το ξεκαθαρίσουμε, θα σας το πω πιο ωμά. Εμείς πιστεύουμε ότι η στήριξη στην ελεύθερη αγορά δεν σημαίνει στήριξη μιας οργανωμένης ολιγαρχίας ή οργανωμένων οικονομικών συμφερόντων. Πιστεύουμε ότι το κεφάλαιο

δεν πρέπει να έχει πολιτική δύναμη.

Άλλο, λοιπόν, είναι το ζήτημα στον τομέα της οικονομίας και άλλο ως προς την επιρροή που υπάρχει σήμερα. Αυτό καταγγέλλουμε και αυτό προσπαθούμε να περιορίσουμε! Γι' αυτό άλλωστε και η Κυβέρνηση φέρνει το θέμα του πολιτικού χρήματος. Γιατί το φέρνει; Αναγνωρίζει ότι σήμερα υπάρχει επιρροή από οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα απέναντι στα κόμματα -τα οποία πιέζει- στην Κυβέρνηση και στους Βουλευτές συναδέλφους. Γι' αυτό και φέρνει το παρόν νομοσχέδιο! Το φέρνει βεβαίως κάτω από τη δική μας πίεση, όταν τέτοια ζητήματα στις άλλες δημοκρατίες έχουν λυθεί εδώ και χρόνια, διότι εκεί υπάρχουν θεσμοθετημένα όργανα και διατάξεις, που μπορούν να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια. Η Κυβέρνηση κάτω από τη δική μας πίεση τώρα το κατάλαβε και γι' αυτό ακριβώς φέρνει το παρόν νομοσχέδιο.

Όμως, κύριε Υπουργέ, μπορεί εσείς να έχετε πράγματι την καλύτερη πρόθεση και το αποδείξατε και στη συζήτηση στη διακομματική επιτροπή. Η Κυβέρνησή σας, όμως, δεν την έχει! Η Κυβέρνησή σας συναλλάσσεται με διαφορετικούς τρόπους και χωρίς διαφάνεια. Δεν είναι τυχαίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το παρόν νομοσχέδιο έρχεται αφού ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για το βασικό μέτοχο.

Η Κυβέρνηση έστειλε ένα μήνυμα σε κάποιους, λέγοντας «εμείς δεν σας πειράζουμε εσάς, σας κάνουμε τα χατίρια και σας αφήνουμε να έχετε επιρροή πάνω στα πολιτικά κόμματα και στους Βουλευτές» και, από 'κει και πέρα, φέρνει ένα νομοσχέδιο, το οποίο δήθεν μπορεί να προσδιορίσει κατά κάποιον τρόπο αυτήν τη διαδικασία.

Κύριε Υπουργέ, αυτό δεν γίνεται, διότι εδώ υπάρχει αυτό που λέμε «το τρίγωνο της διαπλοκής», δηλαδή τα έργα, οι προμήθειες -τη στιγμή που εσείς εξακολουθείτε να μη θέλετε μία ανεξάρτητη νομοθετική αρχή και ένα νομοθετικό πλαίσιο για το πώς θα δίδονται- και τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα, τα οποία παίρνουν έργα και προμήθειες από το ελληνικό δημόσιο με αδιαφανείς διαδικασίες, που έχουν Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και επηρεάζουν τόσο την κοινή γνώμη όσο και την Κυβέρνηση -η οποία τους δίδει αυτά τα έργα- και, τελικά επηρεάζουν την πολιτική εξουσία στο σύνολό της!

Γι' αυτό ακριβώς, κύριε Υπουργέ, έχουν κατατεθεί από τη Νέα Δημοκρατία αρκετές προτάσεις που σας δίνουν λύσεις σ' αυτά, για το πώς δηλαδή θα δίδονται τα έργα και οι προμήθειες, για το πώς θα κινείται ένας προϋπολογισμός ενός έργου που έχει υπερδιπλασιαστεί, για το πώς θα πρέπει να παραδίδεται το έργο στο χρονοδιάγραμμα που θέτει η ίδια η Κυβέρνηση και κυρίως η ποιότητα του έργου. Διότι τελικά πληρώνει ο λαός, πληρώνει ο φορολογούμενος πολίτης την εξυπηρέτηση κάποιων άλλων συμφερόντων.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να πω δύο κουβέντες που άκουσα από τον κύριο Κεδίκογλου και να αναφερθώ σε κάποια ζητήματα που ετέθησαν στη διακομματική επιτροπή και από εμένα. Κατ' αρχάς, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τι είναι τα κόμματα. Τα κόμματα είναι εμπορική επιχείρηση, με την έννοια ότι «ξοδεύουν» χρήματα για να κερδίσουν χρήματα; Και βέβαια όχι! Τα κόμματα είναι οργανισμοί που «ξοδεύουν» χρήματα με κέρδος πολιτικής ωφέλειας, η οποία αποτιμάται από τον εκάστοτε διαχειριστή.

Εδώ, δηλαδή, δεν είμαστε μία επιχείρηση που λέμε «θα κάνω αυτήν την επένδυση και θα μου αποφέρει επί δέκα»! Εδώ λέμε «θα κάνω αυτήν τη δαπάνη και εκτιμώ αν πρέπει να κάνω περιουσία, αν πρέπει να τη δώσω σε διαφήμιση, αν πρέπει να τη δώσω σε ετεροδημότες». Το σίγουρο είναι, πάντως, ότι τα κόμματα ξοδεύουν και δεν εισπράττουν. Μάλιστα, δεν ξοδεύουν για να εισπράξουν οικονομικά οφέλη, αλλά ξοδεύουν για να εισπράξουν πολιτικά στο τέλος της τετραετίας.

Πρέπει μάλιστα να ξεκαθαρίσουμε -επειδή έχει γίνει σχετική πρόταση- ότι τα κόμματα, επειδή δεν έχουν νομική προσωπικότητα, οι λογαριασμοί βρίσκονται σε ονόματα προσώπων, τόσο στο κεντρικό ταμείο που παίρνει την κρατική επιχορήγηση και τις εισφορές, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω ότι η Νέα Δημοκρατία ζήτησε στη διακομματική επιτροπή να

εξαθαριστεί- με κάποιες τροπολογίες ο Υπουργός κάτι προσπαθεί να κάνει, αλλά δεν το κάνει- το εξής: Το κεντρικό κόμμα, εφόσον δεν υπάρχουν βιβλία τρίτης κατηγορίας και δεν υπάρχει επίσης διακριτός λογαριασμός του κόμματος σε ολόκληρη την Ελλάδα, δεν μπορεί να είναι υπεύθυνο για το πώς διαχειρίζεται τα χρήματα κάποιος σε οποιοδήποτε νομό της επικράτειας ή ακόμα και στο εξωτερικό.

Τα κόμματα, μάλιστα, επιτρέπουν δια πληρεξουσίου τους ή αναλόγως με το πώς ορίζεται στο καταστατικό κάθε κόμματος, να διαχειρίζονται τα χρήματά τους σε επίπεδο περιφέρειας είτε ο πρόεδρος της νομαρχιακής είτε ο ταμίας της νομαρχιακής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνει.

Εμείς, λοιπόν, επιδιώκουμε και επιζητούμε να υπάρχει διαφάνεια. Το ΠΑΣΟΚ μάλιστα, απ' ό,τι κατάλαβα, αντέδρασε τελικά σ' αυτό, διότι οι πόροι του θα φανούν. Γι' αυτό ακριβώς δεν δείχνει και τους λογαριασμούς του. Θα μας πει δηλαδή πώς διακινήθηκαν αυτοί οι ετεροδημότες από το εξωτερικό; Θα μας πει επίσης σε ποια ονόματα προσώπων βρίσκονται οι λογαριασμοί του ΠΑΣΟΚ σε ολόκληρη την Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό, ιδιαίτερα στη Γερμανία; Έτσι θα δούμε τελικά αν αυτά τα χρήματα κινούνται με διαφάνεια, την οποία -δήθεν- επιδιώκει η Κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτός είναι ο λόγος που η Κυβέρνηση δεν φέρνει αυτήν τη ρύθμιση που εμείς επιζητούμε. (Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Εδώ πολλές φορές βλέπουμε ότι υπάρχει ταυτόχρονα και εμπλοκή της ίδιας της δικαιοσύνης, καθώς προσπαθούν να τη σύρουν και να την εμπλέξουν. Όποτε το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται σε δύσκολη θέση, ανασύρουν θέματα στην επικαιρότητα!

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Μείμαράκη, κανείς δεν μπλέκεται, αν δεν θέλει!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ: Εγώ πρέπει να σας πω ότι υπάρχει ένας πακτωλός χρημάτων στο κυβερνητικό κόμμα, ο οποίος δεν δικαιολογείται σήμερα από τον ισολογισμό που παρουσιάζουν!

Έχουμε δήλωση του κ. Λαλιώτη ότι μετακίνησε περίπου τριακόσιες σαράντα ετεροδημότες και έχει δηλωθεί στον ισολογισμό τους το ποσόν των 912 εκατομμυρίων. Η Νέα Δημοκρατία μετακίνησε τους μισούς, ίσως και λιγότερους, και αεροπορικά πολύ λιγότερους και έχει δηλώσει δαπάνη 1,5 δισεκατομμύριο. Αυτό, λοιπόν, πληρώθηκε από μαύρο χρήμα ή πληρώθηκε από κάποιο λογαριασμό που είναι σε όνομα προσώπου. Εάν, λοιπόν, θέλετε διαφάνεια, υποχρεούστε, κύριε Υπουργέ, να πείτε -επειδή ήσασταν και γραμματέας του κόμματος- πώς και από πού πληρώθηκαν αυτοί οι λογαριασμοί εδώ και τώρα στη Βουλή.

Δεν μπορεί να λέτε ότι επιδιώκετε διαφάνεια και ταυτόχρονα να μην κάνετε ονομαστικοποίηση των εισφορών και να μη φέρνετε το λογιστικό σύστημα, το οποίο εμείς σας προτείναμε να ισχύσει για ολόκληρη την Ελλάδα και για το εξωτερικό. Τα χρήματα, λοιπόν, πρέπει να πηγαίνουν σε διακριτό λογαριασμό του κόμματος. Διαφορετικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να είμαστε υπεύθυνοι για το πώς αυτά τα διαχειρίζονται και αυτή στο τέλος-τέλος είναι και η διαφορά του ήθους μας. Ότι εμείς αυτό το ξέρουμε, το ξέρει και το ΠΑΣΟΚ, με τη διαφορά ότι το χρησιμοποιεί ανάποδα απ' ό,τι θα έπρεπε. Δεν μπορεί πλέον να συνεχίσουμε με δύο μέτρα και δύο σταθμά. Ή θα ονομαστικοποιήσετε όλα αυτά και -τότε πράγματι- θα έχετε κάνει ένα βήμα προς τα εμπρός ή θα μείνετε πίσω και το μόνο που θα ψηφίσουμε θα είναι ένα νομοσχέδιο που θα μείνει και αυτό ανεφάρμοστο, όπως έμεινε και το νομοσχέδιο του Απριλίου του 2000. Εμείς, όμως, για να μη μας κατηγορήσετε ότι δεν το ψηφίζουμε, σας λέμε ότι με όλες αυτές τις επιφυλάξεις τελικά θα το ψηφίσουμε, με τη διαφορά ότι ως Νέα Δημοκρατία θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε, προκειμένου να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για να υπάρξει μια πλήρης αποδέσμευση της πολιτικής από τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα.

Επανέρχομαι στην αρχική μας θέση ότι εμείς πιστεύουμε πως το κεφάλαιο δεν πρέπει να έχει πολιτική δύναμη και να επηρεά-

ζει τις πολιτικές αποφάσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Δημοσάκης.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις μέρες πλανάται στο λαό τι νόμο ψηφίζουμε στη Βουλή, όσον αφορά τις δαπάνες των κομμάτων, τις δαπάνες των υποψηφίων Βουλευτών. Πράγματι είναι τοις πάσι γνωστό ότι τα κόμματα στις εκλογές κάνουν υπέρογκες δαπάνες. Οι υποψήφιοι Βουλευτές κάνουν υπέρογκες δαπάνες. Ρωτά ο λαός πού τα βρίσκουν αυτά τα υπέρογκα ποσά τα κόμματα, οι υποψήφιοι Βουλευτές, όπως τώρα σε λίγο που θα έχουμε νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, έντυπα και ηλεκτρονικά, περιμένουν ως μάννα εξ ουρανού που θα βρεθούν οι χαζοί που θα τα ακουμπήσουν. Αυτή είναι η αλήθεια. Ρωτά ο λαός το εξής: Ποιος πληρώνει τα υπέρογκα ποσά για τη διακίνηση εκατοντάδων χιλιάδων ετεροδημοτών τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού; Ρωτά ο λαός ποιος πληρώνει τα υπέρογκα ποσά για τα εκλογικά κέντρα που ανοίγουν τα κόμματα στις παραμονές των εκλογών;

Έτυχε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι να βρεθώ στην Αθήνα παραμονές εκλογών του 2000. Ήρθα να μιλήσω σε ετεροδημότες της πατρίδας μου. Η Πανεπιστημίου, η Σταδίου και η Ακαδημίας γεμάτες από εκλογικά κέντρα του κυβερνώντος κόμματος. Είδα μόνο ένα εκλογικό κέντρο της Νέας Δημοκρατίας, της Ντόρας Μπακογιάννη, στην περιοχή του «Τιτάνια». Ο λαός ρωτά: Ποιος πληρώνει τα πολυτελή φυλλάδια, τόσο των κομμάτων όσο και των υποψηφίων Βουλευτών που κάνουν δεκάδες και εκατοντάδες εκατομμύρια; Ποιος πληρώνει τα πολυτελή κέντρα είτε της πρωτεύουσας είτε της επαρχίας που ξεδεύουν οι υποψήφιοι Βουλευτές εκατοντάδες και δεκάδες εκατομμύρια δραχμές; Ποιος πληρώνει τα ταχυδρομεία, ποιος πληρώνει τα κούριερ, όπου κάποιοι έφτασαν με κούριερ να μεταφέρουν τα ψηφοδέλτια και τα υπέρογκα και πολυτελή φυλλάδιά τους; Όλα αυτά αριθμούν δεκάδες εκατομμύρια. Ποιος πληρώνει επιτέλους τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έντυπα και ηλεκτρονικά κατά το διάστημα των εκλογών; Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, το είπα και προηγουμένα περιμένουν τις εκλογές, ως μάννα εξ ουρανού. Λένε οι υποψήφιοι έχουν ανταγωνισμό μεταξύ τους, οπότε θα ακουμπήσουν όσα τους πούμε.

Τυχάνει να είμαι από ένα νομό, ο οποίος είναι μακρύς, όρθιος και αρσενικός, ο Νομός Έβρου. Έχει διακόσια είκοσι χιλιόμετρα μήκος.

Υπάρχουν νέντε πόλεις καθ' όλο το μήκος του νομού. Κύριε Υπουργέ, τις παραμονές των εκλογών όλες οι πόλεις ζητούν εκλογικά κέντρα, από 500.000 δραχμές μέχρι 3.000.000 δραχμές το εκλογικό κέντρο. Έρχονται οι συνάδελφοί μας, οι Βουλευτές όλων των κομμάτων και δηλώνουν 1.200.000 δραχμές εκλογικά έξοδα, όταν ένα εκλογικό κέντρο κάνει 1.200.000 δραχμές. Ποιος κοροϊδεύει ποιον; Έρχεστε κι εσείς εδώ με το «πόθεν έσχες» και με τις εκλογικές δαπάνες. Ο φίλος μου κ. Κωστόπουλος ασχολείται με αυτό το αμαρτωλό θέμα και βλέπει ποσά όπως 1.200.000 δραχμές, όταν το εκλογικό κέντρο μόνο στην Ορεστιάδα έχει 1.200.000 δραχμές. Ξέρουν οι πάντες ποια είναι η ονομαστική αξία των χρημάτων με τα οποία αμοιβεται ένας Βουλευτής από τη Βουλή. Υπάρχουν τρία τηλεοπτικά κανάλια, ένα δημοτικό και δύο ιδιωτικά. Υπάρχουν δέκα ραδιοφωνικοί σταθμοί. Υπάρχουν επτά εφημερίδες. Ξέρετε τι διαπραγματεύσεις κάνουν οι εφημερίδες; Για να σε βάλουν μία φωτογραφία ζητούν για όλο το διάστημα των δεκαπέντε ημερών τρία εκατομμύρια δραχμές. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για να αναφέρω το παράδειγμα του φίλου μου του Λεωνίδα Λυμπερακίδη, του ζητούν επτά με δέκα εκατομμύρια δραχμές. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί του ζητούν δύο εκατομμύρια δραχμές. Για το Νομό Έβρου μαζεύεται ένα σύνολο γύρω στα είκοσι εκατομμύρια. Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις ποιος τολμά να κατέξει υποψήφιος Βουλευτής στο Νομό Έβρου, που είναι ένας ακριτικός νομός και εννοείται ότι στην πλειοψηφία τους οι άνθρωποι, είτε υποψήφιοι είναι είτε λαός, είναι φτωχολογία;

Έρχομαι στις εκλογές του 2000. Αν τυχόν δεν είχα το κουρά-

γιο να τρέξω απ' άκρου εις άκρον το νομό δύο και τρεις φορές, πράγματι, με αυτούς τους εκβιασμούς που υπήρχαν από το Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από τα εκλογικά κέντρα, δεν θα κατέβαινα υποψήφιος Βουλευτής. Όμως, είχα το κουράγιο, είχα τη δύναμη, είχα την όρεξη και έτρεξα. Αν τυχόν οι ερχόμενες εκλογές γίνουν με τις ίδιες προϋποθέσεις που έγιναν το 2000, εγώ, κύριε Υπουργέ, δίνω το λόγο μου ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας ότι δεν θα κατέβω υποψήφιος για Βουλευτής, γιατί δεν μπορώ να ανταποκριθώ σε αυτές τις τεράστιες οικονομικές δαπάνες. Οι περισσότεροι των συναδέλφων δεν μπορούν να κατέβουν υποψήφιοι Βουλευτές, εφόσον υπάρχουν αυτές οι βάρβαρες, καπιταλιστικές και αισχρές συνθήκες των εκλογών.

Κύριε Υπουργέ, ο νόμος σας, απ' ό,τι του έριξα μια ματιά, δίνει λύσεις σε μερικά σημεία. Θα ήθελα, όμως, όλα αυτά που σας επισήμανα, να τα λάβει υπόψη του και να δώσει λύσεις, διότι η Βουλή θα γίνει Βουλή των πατρικών και εμείς οι πληβείοι δεν θα έχουμε καμία θέση σε αυτό το Κοινοβούλιο. Αν ο νόμος σας διατηρηθεί ως έχει, εγώ θα τον ψηφίσω κατ' αρχάς, αλλά με όλες τις επιφυλάξεις που είπαν οι συνάδελφοί μου. Εφόσον βελτιωθεί και προβλέπει όλα αυτά που σας είπα προηγουμένως, να είστε σίγουρος ότι θα τον ψηφίσουμε και κατ' άρθρο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Σ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα αρχικά τη θέληση να μιλήσω αμέσως μετά από τον κ. Μείμαράκη, αλλά φοβήθηκα ότι θα συμπεριφερθώ ως πρώην Γραμματέας του ΠΑΣΟΚ. Εγώ δεν θα ήθελα εδώ σήμερα, με την ευκαιρία της συζήτησης αυτού του νόμου, να μπω σε μία πολιτική αντιπαράθεση, η οποία θα είχε ασφαλώς και από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ ένα λόγο ισχυρό και ένα ισχυρό αντίλογο σε όσα είπε ο κ. Μείμαράκης στα επί μέρους σημεία.

Θα μείνω στην ουσία του νομοσχεδίου, γιατί θέλω να υποστηρίξω πραγματικά το περιεχόμενό του. Ακούγοντας και τον κ. Δημοσάκη προηγουμένως και επειδή πρόσφατα ήμουν στον Έβρο, πρέπει να πω ότι ο ίδιος δεν ξοδεύει χρήματα, διότι, απ' ό,τι λένε, όλα τα καφενεία του νομού είναι εκλογικά του κέντρα. Βέβαια, είναι τόσο αγαπητός στα καφενεία του Έβρου, που είναι άνισος ο αγώνας με τους συνυποψηφίους του, όπως επίσης και με τους υποψηφίους των άλλων κομμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ευρωπαϊκή κοινοβουλευτική παράδοση είναι φανερό ότι το κόμμα αποτελεί το θεσμό-στυλό της δημοκρατίας.

Όπως επίσης είναι φανερό ότι στην πορεία διαμόρφωσης των συνταγματικών και θεσμικών διαδικασιών που οριοθετούν την ύπαρξη και τη λειτουργία του, πέρασε από πάρα πολλές ατραπούς, πέρασε από πολλούς δρόμους για να φθάσει στη σημερινή διαδικασία.

Θέλω να σας πω ότι στα πλαίσια της συζήτησης που γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, στα πλαίσια των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να φθάσουμε σε μια πρώτη διακήρυξη που έχει σχέση με τη συγκρότησή τους, έχουμε περάσει μέσα από τεράστιες διαδικασίες, όχι απλά γραφειοκρατικές αλλά και επί της ουσίας που έχουν σχέση με την ίδια τη δομή και τη λειτουργία της δημοκρατίας στη σημερινή και την αυριανή Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πιστεύω ότι πάνω στις αρχές που όλοι μας θα συμφωνήσουμε, όπως είναι η αυτονομία από εξαρτήσεις οικονομικές ή άλλους, όπως είναι η ανάγκη κατοχύρωσης της συλλογικής τους υπόστασης, όπως είναι η ανοικτή και ελεύθερη πολιτική δράση, όπως είναι η καταστατική κατοχύρωση της εσωκομματικής δημοκρατίας και όπως είναι βέβαια η διαφάνεια στη λειτουργία των κομμάτων, θα πρέπει ως κοινά παραδεκτές αρχές, να συζητήσουμε επί της ουσίας για το θέμα που σήμερα μας ενδιαφέρει.

Υπάρχουν πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και ιδίως τεχνολογικές εξελίξεις που τα τελευταία χρόνια οδηγούν με τρομακτική ταχύτητα σε αλλαγή ουσιαστικά της ίδιας της υπόστασης και της υφής των κομμάτων.

Η κρατική χρηματοδότηση έγινε αναγκαία από ένα σημείο και μετά που τα κόμματα δεν ήταν απλοί οργανισμοί ή κάποιες ενώσεις απλά φυσικών προσώπων, έγινε αναγκαία γιατί η δημοκρατία, όπως λέμε συνήθως, έχει κόστος. Και από τη στιγμή που το κοινωνικό σύνολο και οι φορολογούμενοι πολίτες ουσιαστικά συνεισφέρουν για τη λειτουργία των κομμάτων, απέκτησαν και την απαίτηση για διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση, όπως και για ουσιαστικό και πλήρη έλεγχο στην επιχειρηματική και την οικονομική τους δραστηριότητα.

Επίσης, μια σειρά από νόμοι και θεσμοί στη Δυτική Ευρώπη σε όλη αυτήν την πορεία, προστάθηκαν θεσμικά να κατοχυρώσουν διαδικασίες ελέγχου, να αποκτήσει δηλαδή υπόσταση αυτή η απαίτηση για διαφάνεια και έλεγχο και φθάσαμε, παρά τη σχετικότητα των νόμων, στη νέα εποχή, όπου η σχέση της πολιτικής με την οικονομία ουσιαστικά ανατρέπει την ίδια την πολιτική διαδικασία. Από εκλογική αναμέτρηση σε εκλογική αναμέτρηση, η υπέρογκη αύξηση των δαπανών, η κατασπατάληση πόρων και μέσων στην προεκλογική περίοδο, απαιτεί, θέτει και σ' αυτήν την περίοδο το θέμα της διαφάνειας στην πρώτη γραμμή και την ανάγκη δραστηρικής μείωσης των εκλογικών δαπανών.

Τα λέω όλα αυτά για να κάνω μια υποσημείωση, ότι συμφωνώ απολύτως με την άποψη, τη θέση ότι στη συνολική πορεία διαμόρφωσης των θεσμικών πλαισίων, δεν μπορεί να ξεχωρίζεται με πηγή η προεκλογική περίοδος από την υπόλοιπη περίοδο και γι' αυτό, όπως θα εξηγήσω παρακάτω και σ' αυτό το νομοσχέδιο, σ' αυτήν τη νομοθετική πρόταση δεν αντιμετωπίζουμε απλά θέματα της προεκλογικής περιόδου, αλλά αντιμετωπίζουμε και τα θέματα της κρατικής χρηματοδότησης, του ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης, των δαπανών και των εσόδων των κομμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου και φιλοδοξούμε να αντιμετωπίσουμε καλύτερα –δεν θα πω άριστα, όποιος το λέει αυτό είναι έξω από την πραγματικότητα– και τα θέματα της σχέσης των Βουλευτών ή των πολιτικών με τα οικονομικά συμφέροντα καθ' όλη τη διάρκεια και όχι μόνο στην προεκλογική περίοδο, διά μέσου της αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου που αφορά το «πόθεν έσχες» των Βουλευτών και των κρατικών λειτουργών.

Αυτό σαν μια γενική παρατήρηση, για να τονίσω ότι από τότε που πράγματι υπήρξε η συνταγματική κατοχύρωση των κομμάτων στο Σύνταγμα του '75 και στη συνέχεια μια σειρά από νομοθετικές πρωτοβουλίες που πάρθηκαν επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, όπως είναι ο ν. 1443/84, που είναι ο πρώτος νόμος που θεσπίζει ορισμένες διατάξεις προς τη σωστή κατεύθυνση, ο ν. 2429/96 –αυτός ο νόμος θέλω να πω στον κ.Κεφαλογιάννη δεν ήταν ένας νόμος που εγώ τον έφερα στη Βουλή...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Όχι εσείς, αλλά ο κ.Τσοχατζόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): ...ήταν ένας νόμος που ξεκίνησε μεν η συζήτηση προτού γίνει ο,τιδήποτε, αλλά δυστυχώς ή ευτυχώς έφυγα μετά, έφυγα τον Οκτώβριο του '95 από την Κυβέρνηση και ήλθε ο νόμος του '96– όπως και η προσπάθεια που έγινε με το ν. 2817/2000, ήταν όλα αυτά το νομοθετικό πλαίσιο που προσδιόρισε τη σημερινή πραγματικότητα.

Υπάρχει μια τομή κατά τη γνώμη μου. Η τομή είναι στη συνταγματική αναθεώρηση. Μπορεί κάποιοι να συμφωνούν ή να διαφωνούν με αυτήν την τομή. Όμως η συνταγματική αναθεώρηση διαμόρφωσε ένα θεσμικό πλαίσιο πάνω σε τρία καινούρια θέματα. Το πρώτο είναι η δυνατότητα να θεσπιστεί η υποχρεωτική και δωρεάν μετάδοση των προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων με την παράγραφο 2 του άρθρου 15. Και, δεύτερον, οι μορφές της προεκλογικής προβολής των υποψηφίων να θεσμοθετηθούν και να προσδιοριστούν οι προϋποθέσεις που συνιστούν λόγο έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα αν παραβαίνονται αυτές οι διαδικασίες με το άρθρο 29 παράγραφος 2 όπως επίσης στο ίδιο άρθρο και στην ίδια παράγραφο, τη δυνα-

τότητα, την παλιά διακομματική επιτροπή με την αναθεώρηση να μπορεί να την αντικαταστήσει όργανο ειδικό με συμμετοχή και ανώτατων δικαστικών λειτουργιών.

Η προσαρμογή λοιπόν, ως εφαρμοστικού νόμου του Συντάγματος, σε αυτές τις συγκεκριμένες διατάξεις, γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο, με βάση τρεις πολύ βασικές επιλογές. Η πρώτη είναι η απαγόρευση της αγοράς ραδιοτηλεοπτικού χρόνου από τα κόμματα και η υποχρεωτική δωρεάν παραχώρηση ραδιοτηλεοπτικού χρόνου στα κόμματα από τα ΜΜΕ, κρατικά και ιδιωτικά. Η δεύτερη είναι το ότι συνιστά λόγους έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα και εφαρμόζεται η σχετική διάταξη με βάση τις δυο συγκεκριμένες διαδικασίες που προβλέπεται. Και η τρίτη είναι το μικτό όργανο της επιτροπής ελέγχου που παύει να είναι μονάχα ένα όργανο διακοινοβουλευτικής, διακομματικής σύνθεσης της Βουλής και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια μπορεί να συμμετέχουν και ανώτατοι δικαστικοί, εκπρόσωποι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Αρείου Πάγου, που σημαίνει ότι δίνει τη δυνατότητα σ' αυτήν την επιτροπή να έχει και τη δικαστική οπτική γωνία που δίνει τη δυνατότητα μιας πιο ορθολογικής, πιο ενδεδειγμένης, πιο λεπτομερειαστικής και σαφώς πιο ορθής κρίσης των πραγμάτων που έχουν σχέση με καταγγελίες, με παραβάσεις και με τις αναγκαίες κυρώσεις.

Αυτές οι τρεις, λοιπόν, επιλογές εφαρμόζουν το Σύνταγμα μέσα απ' αυτόν το νόμο. Και αυτές οι τρεις επιλογές δίνουν και την ποιοτική διαφορά σε σχέση με τα τρία προηγούμενα νομοθετήματα ή μάλλον σε σχέση με το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε μέχρι τώρα.

Θα ήθελα, λοιπόν, να μου επιτρέψετε, στη βάση αυτής της γενικής αναφοράς, να πω δυο τρία λόγια που έχουν σχέση και με αυτά που έθιξαν οι συνάδελφοι αλλά κυρίως με το ίδιο το περιεχόμενο του νόμου. Και ξεκινάω από το θέμα της χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση παραμένει όπως λέει ο νόμος δημόσια και ιδιωτική. Εδώ υπήρξε μια μεγάλη συζήτηση. Και θέλω να πω ότι εγώ δεν είμαι μακριά από τη διαπίστωση ή την πρόθεση του κ. Γεϊτόνα ή άλλες προτάσεις που ακούστηκαν. Θέλω να σας πω ότι σε μια περίοδο διαφορετική στην παλαιότερη περίοδο που ήμουν ξανά Υπουργός Εσωτερικών, ο αείμνηστος Πρόεδρος της Βουλής Αθανάσιος Τσαλδάρης, μια μέρα μαζί με εμένα έκανε μια συζήτηση όπου θεωρούσε ότι θα μπορούσε να απαγορευτεί πλήρως η ιδιωτική χρηματοδότηση και τα κόμματα να έχουν μονάχα κρατικούς πόρους. Αλλά με πλήρη απολύτως απαγόρευση της ιδιωτικής χρηματοδότησης. Μια συζήτηση που έγινε για την ονομαστικοποίηση όλων των εισφορών, σκοντάφτει σε μια φυσική αντιπαράθεση από την πλευρά του Κομμουνιστικού Κόμματος, ότι είναι αδιανόητο για μας να μπούμε σ' αυτήν τη λογική, όπως επίσης και στην ονομαστικοποίηση της συνδρομής.

Διότι με την πάγια αντίληψή του, που είναι σεβαστή, εμείς έχουμε μέλη που δεν θέλουμε να τα ξέρετε ή χρηματοδότες που πραγματικά οι ίδιοι φοβούνται ή δεν θέλουν ή δεν πρέπει να μπούμε σε μία διαδικασία. Έχουν ένα σύνδρομο που λόγω και της ιστορίας και της πορείας εγώ το αποδέχομαι μέχρι έναν βαθμό, διότι η σύγχρονη δημοκρατία νομίζω ότι έχει ξεπεράσει παρόμοια προβλήματα.

Υπάρχει ένα πρόβλημα στο να είναι αποκλειστικά κρατική η χρηματοδότηση των κομμάτων. Το πρόβλημα είναι ότι τα κόμματα ουσιαστικά ενώ προς το ένα σκέλος είναι διαμεσολαβητές ανάμεσα στην κοινωνία και στο κράτος, ουσιαστικά πηγαίνει όλη η δύναμή τους από το κράτος, είναι κρατικοδίαιτα με αυτήν την έννοια και άρα μπορούν να συμπεριφερθούν αργότερα ή μέσα στη λειτουργία τους ως διαχειριστικοί οργανισμοί ορισμένων πραγμάτων.

Έγινε, λοιπόν, πολύ μεγάλη συζήτηση. Όσον αφορά το ότι εμείς μέναμε στη λογική ότι θα πρέπει να είναι και δημόσια και ιδιωτική, προχωρήσαμε ένα βήμα πιο πέρα και είπαμε ότι απαγορεύεται ρητά η χρηματοδότηση από κάθε φύσεως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κάθε μορφής εταιρείας, που δεν υπήρχε στην προηγούμενη ρύθμιση, όπως επίσης και από εκδότες ή όλα τα φυσικά πρόσωπα, η απαγόρευση φυσικών προσώπων που όλο συζητάμε και που σχετικά η Επιστημονική Επιτρο-

πή της Βουλής προέβαλε ορισμένες αντιρρήσεις που κατά τη γνώμη μου είναι μέσα στα όρια προφανώς της συνταγματικής νομιμότητας και επιταγής.

Νομίζω, λοιπόν, ότι στη χρηματοδότηση έγινε μία επιλογή προς τα μπρος. Εγώ είμαι διατεθειμένος μέσα από μία συζήτηση να δούμε και ορισμένα άλλα θέματα. Είναι, όμως, μία επιλογή προς τα μπρος.

Είπα και στην κοινοβουλευτική επιτροπή ότι πραγματικά εδώ, στη χρηματοδότηση, στον υπολογισμό και στον έλεγχο των εσόδων υπάρχει και η μεγάλη σχετικότητα παρόμοιων θεσμικών ρυθμίσεων. Και το είπα από τη στιγμή που επιτρέπεται η ιδιωτική χρηματοδότηση ότι πολλά –και πλαφόν– αποτελούν –και το είπαν και άλλοι συνάδελφοι– κατά συνθήκη ψεύδη –σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά, δεν έχει σημασία– διότι υπάρχει η δυνατότητα και φαίνονται εξωπραγματικές οι διαδικασίες και οι λειτουργίες που εμφανίζει το νομοσχέδιο.

Θα μπορούσα εγώ να μιλήσω εδώ και να πούμε πολλά. Η πιο φυσιολογική, όμως, πρόταση αν αποδέχεται την ιδιωτική χρηματοδότηση, είναι η απελευθέρωσή της. Και η Βουλή δεν έχει τη δυνατότητα σήμερα –το πιστεύω– και για λόγους πολιτικού κλίματος και για λόγους θεμάτων, που έχουν σχέση με την ίδια τη διαδικασία της κοινής γνώμης, της στάσης που έχει απέναντί μας και σε όλα αυτά, να αφαιρέσει παρόμοιες δεσμεύσεις, οριοθετήσεις και πλαφόν.

Πάμε στο θέμα της διαφάνειας. Και εδώ γίνεται μία πολύ μεγάλη προσπάθεια. Τόνισαν κάποιοι συνάδελφοι ότι δεν υπάρχει τίποτε καινούριο σε αυτό. Υπάρχει κάτι πάρα πολύ καινούριο. Ότι ο τρόπος σύνταξης του ισολογισμού των κομμάτων θέλουμε να ανταποκρίνεται στους κανόνες και τις δομές του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, που σημαίνει ότι δεν θα έχουμε πια έναν έλεγχο στα οικονομικά των κομμάτων μόνο στο κέντρο και στις κεντρικές οργανώσεις ή στα βιβλία εσόδων και εξόδων, αλλά είναι υποχρεωμένο να παρουσιάζει και τα περιουσιακά του στοιχεία και τα γραφεία που ενοικιάζει και τις διαδικασίες σε όλη τη χώρα. Όλη, όμως, η εσωτερική δομή, σε όλη την επικράτεια, των κομμάτων υπάγεται στο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Θεωρώ ότι είναι μία πάρα πολύ σημαντική, προοδευτική πρόταση, προς τα εμπρός και αυτή, η οποία θα έχει –σας το λέω από τώρα– δυσκολίες στην εφαρμογή. Και χρειάζεται μεγάλη προετοιμασία για τους επόμενους μήνες προκειμένου να προλάβουμε τη διαδικασία από 1.1.2003 που προβλέπει ο νόμος. Διότι φοβάμαι ότι μπορεί και να μην την προλάβουμε. Θα πρέπει να είναι έτοιμα τα κόμματα να ενταχθούν σε αυτήν τη διαδικασία.

Είναι, λοιπόν, ένα βήμα μπροστά, όπως και οι τραπεζικοί λογαριασμοί και όλα τα άλλα.

Άρα, λοιπόν και στα πλαίσια της διαφάνειας στη διαχείριση των οικονομικών των κομμάτων γίνονται κάποια θετικά βήματα μπροστά που κανείς δύσκολα θα μπορούσε να αρνηθεί.

Το τρίτο θέμα είναι η ανάγκη μιας δραστηρικής μείωσης των εκλογικών δαπανών. Εδώ βρίσκεται η υποχρεωτική δωρεάν παροχή ραδιοτηλεοπτικού χρόνου και η απαγόρευση της αγοράς από τα κόμματα, εδώ βρίσκονται μία σειρά από απαγορεύσεις που δεν έχουν σχέση μόνο με την αισθητική των πόλεων ή της προεκλογικής περιόδου, αλλά έχουν σχέση και με τη μείωση των προεκλογικών δαπανών.

Στους κανόνες της ραδιοτηλεοπτικής προβολής πρέπει να ομολογήσω ότι υπήρξε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Το μεγάλο πρόβλημα έχει να κάνει με μια σειρά από σύνθετα θέματα, που έχουν σχέση με τη δαπάνη, που έχουν σχέση με τον τρόπο, τη δυνατότητα και τι σημαίνει κάθε εμφάνιση σε ραδιοτηλεοπτικά δίκτυα, ή έχει σχέση με τη δυνατότητα που έχουν οι νέοι υποψήφιοι να έχουν πρόσβαση για να υπάρχουν οι στοιχειώδεις ίσοι όροι ανταγωνισμού. Έχει την έννοια του διαχωρισμού της πολιτικής από την κοινωνική εκδήλωση, της δυνατότητας του γεγονότος από το προεκλογικό μέσο.

Αυτά ήταν μία σειρά από θέματα και οι ρυθμίσεις στις οποίες καταλήξαμε, θέλουν να κάνουν το νόμο και αυστηρό, αλλά και ρεαλιστικό, γιατί εάν βάλεις τέτοιες απαγορεύσεις που να μη μπορούν να μετρηθούν, να μην υπάρχει όργανο να μετρήσει για όλη τη χώρα, για όλους τους υποψήφιους, για όλα τα κόμματα, είναι φανερό ότι δεν μπορούν αυτές οι απαγορεύσεις να συνι-

στούν μια ρεαλιστική πρόταση. Γι' αυτό τα ραδιοτηλεοπτικά, όπως τελικά εξελίσσονται, αποτελούν μια χρυσή τομή, μετά από συζήτηση που έγινε στην κοινοβουλευτική επιτροπή με μεγάλη προσπάθεια, για να φτάσουμε σε αυτήν την τελική διατύπωση που έρχεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία για συζήτηση και ψήφιση.

Υπήρξε μια μεγάλη συζήτηση για τα θέματα των εκλογικών κέντρων. Η ανάγκη απαγόρευσης των εκλογικών κέντρων εάν συνδυάζονταν με το προφανές ότι όλοι μας έχουμε πολιτικά γραφεία, που πρέπει να λειτουργούν και δεν μπορούν να κλείσουν ξαφνικά επειδή γίνονται εκλογές, θεωρήθηκε προς τα έξω ότι τα πολιτικά γραφεία είναι τα υποκατάστατα των εκλογικών κέντρων. Δεν είναι!

Επιπλέον, εδώ έπρεπε να πούμε με θάρρος ότι δεν μπορεί, για παράδειγμα, ένας καινούριος υποψήφιος να μην μπορεί να δει ένα ψηφοφόρο πουθενά αλλού παρά μόνο στο εκλογικό κέντρο του κόμματος. Ούτε μπορούσαμε να ισοπεδώσουμε κόμματα και υποψηφίους και να πούμε ότι όπως απαγορεύεται στους υποψηφίους απαγορεύεται και στα κόμματα, διότι τα κόμματα δεν έχουν καλές εσωκομματικές διαδικασίες για να προστατεύσουν την ισότητα μέσα από τα εκλογικά κέντρα.

Κάπου, δηλαδή, και η δική μας προσωπική αγωνία και η λειτουργία και η συμβολή έβαζε και θέματα αρχών στο ποιος κάνει τις εκλογές, εάν τις κάνει το κόμμα ή ο υποψήφιος, γιατί για τη δική μας δημοκρατία είναι σαφές ότι τις κάνει το κόμμα, για το αν κόμματα έχουν κατακτήσει το σύγχρονο τρόπο λειτουργίας τους, ώστε αυτά που αφορούν στην αυτονομία στη λειτουργία τους να μη χρειάζονται νόμους, που θα καθορίζουν τις εσωτερικές τους διαδικασίες πέρα από αυτές τις γενικές παραδοχές. Εκεί υπήρξε μια μεγάλη συζήτηση και καταλήξαμε σε μία προοδευτική πρόταση.

Το ίδιο συμβαίνει με τον έλεγχο. Δεν θέλαμε ο μόνος έλεγχος να είναι η δήλωση που κάνει μετά ο Βουλευτής για τις δαπάνες του και μόνο πάνω σ' αυτό να εξετάζει η επιτροπή ελέγχου. Και η επιτροπή ελέγχου εμπλουτίστηκε, αλλά και δώσαμε τη δυνατότητα να υπάρχουν κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, αυστηρά για να μην υπάρχουν προβοκάτσιες, καταγγελίες για το αν υπάρχουν παρόμοιες παραβάσεις της εκλογικής διαδικασίας σε διακομματική επιτροπή, η οποία θα λειτουργεί σε κάθε νομό, όπως λειτουργεί η διακομματική επιτροπή στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Δίνεται, δηλαδή, η δυνατότητα να προστατευτεί ο υποψήφιος Βουλευτής από την προβοκάτσια, αλλά ταυτόχρονα να έχει τη δυνατότητα, πέρα από την απλή δήλωση που φαινόταν έλεγχος κατ' ευφημισμό, μια πραγματική παράβαση όταν γίνεται να μπορεί να ελέγχεται. Και θα ελέγχεται όχι από την κάθε διακομματική επιτροπή αλλά από την επιτροπή ελέγχου, το κεντρικό όργανο που έχει θεσμοθετηθεί. Νομίζω ότι και αυτή είναι μια προοδευτική πρόταση όσον αφορά στην εξέλιξη του προεκλογικού αγώνα.

Υπάρχουν και οι κυρώσεις, που γίνονται σαφώς αυστηρότερες και η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα, που επίσης είναι μια πολύ μετρημένη διατύπωση, γιατί έχει να κάνει, πρώτον, με το διπλάσιο των δαπανών και, δεύτερον, με τα εκλογικά κέντρα, που είναι μια σαφής απαγόρευση που λειτουργεί κυρίως κατασταλτικά, αλλά προφανώς και προληπτικά, διότι δεν γνωρίζω κάποιο συνάδελφο υποψήφιο Βουλευτή που θα ανοίξει ένα εκλογικό κέντρο, με κίνδυνο, εάν εκλεγεί Βουλευτής, να χάσει τη βουλευτική του ιδιότητα. Νομίζω ότι και αυτό είναι μετριοπαθές και λογικό σε ό,τι αφορά σε αυτήν τη διαδικασία.

Υπάρχει, τέλος, το θέμα της νομικής προσωπικότητας των κομμάτων. Υπάρχει μια διατύπωση, υπάρχουν αμφισβητήσεις ή διαφορετικές απόψεις των συνταγματολόγων κατά πόσον πρέπει να εξειδικευθεί περισσότερο ή λιγότερο από αυτό που περιέχει ο νόμος. Εκεί μείναμε σε μια μετριοπαθή και σωστή διατύπωση, όπου η αρχική συνταγματική διάταξη του 1975 ενισχύθηκε και συμπληρώθηκε με το αναθεωρημένο μας Σύνταγμα. Και έτσι ο νόμος αυτός προσδιορίζει και τη νομική προσωπικότητα και τη δυνατότητα που έχει να εκφραστεί και να προχωρήσει, να συνεχίσει να υπάρχει μέσα στο πλαίσιο της λειτουργίας. Και εδώ μπορεί να υπάρχουν διαφορές στο αν θα

πρέπει να είναι ακριβώς αυτή η διατύπωση ή να είναι μια άλλη διατύπωση.

Θα ήθελα λοιπόν ανακεφαλαιώνοντας να κάνω κάποιες ευρύτερες παρατηρήσεις και να κλείσω. Μίλησα προηγούμενα για τη σχετικότητα των διατάξεων. Δεν έχω καμία ψευδαίσθηση: Αυτός ο νόμος είναι πολύ καλύτερος από το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε μέχρι τώρα και με τον τρόπο που διαμορφώθηκε και από αυτό που εμπεριέχει και ως περιεχόμενο. Όποιος περιμένει με ένα νομοθέτημα να λύσει προβλήματα εσωμών που κυλούνται μέσα στη διάρκεια και προχωρούν και δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί κάτω από τις καινούριες συνθήκες, είναι σαν να ζητά την ουτοπία. Με το να βάλει κάποιος απαγορεύσεις τέτοιες που οδηγούν τελικά εκ των πραγμάτων στην παράβασή τους, γίνεται το ίδιο πράγμα.

Εκτός από τη σχετικότητα πρέπει αυτό επίσης να συνδυαστεί με μια άλλη διαπίστωση, ότι εδώ γίνεται έλεγχος κυρίως των δαπανών. Ο έλεγχος των πηγών στα μεν έσοδα των κομμάτων υπάρχει μέσα από αυτήν τη διαδικασία, μέσα από την ονομαστικοποίηση και όλα τα άλλα που προβλέπονται. Θα μπορούσε να γίνει και πιο ολοκληρωμένος, αν αποδεχόμασταν κάποιες άλλες προτάσεις, αυτό δεν έχει σημασία όμως. Ο δε έλεγχος των πηγών των υποψηφίων ή των πολιτικών ή των Βουλευτών και μάλιστα εκτός προεκλογικής περιόδου δεν μπορεί παρά να συμπληρωθεί με το πόθεν έσχες.

Διάβασα μία κριτική ότι από τη στιγμή που δεν υπάρχει πόθεν έσχες, δεν υπάρχει ολοκληρωμένος έλεγχος. Προφανώς. Αλλά εγώ δήλωσα από την αρχή ότι το πόθεν έσχες χρειάζεται μια επεξεργασία και χρειάζεται να το φέρουμε πάλι με μια πρόμοιο βασανιστική συζήτηση προκειμένου να το κάνουμε αποτελεσματικό, αξιόπιστο και προπαντός λειτουργικό. Τις επόμενες εβδομάδες θα συγκροτηθεί η διακομματική επιτροπή που θα αρχίσει να συζητά αυτήν τη διαδικασία του πόθεν έσχες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Και να προστατευθεί και το κύρος των Βουλευτών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως. Αυτή είναι, λοιπόν, η δεύτερη γενική παρατήρηση.

Η τρίτη γενική παρατήρηση αναφέρεται στο ζήτημα της δημοκρατίας και της αναλογικής ισότητας. Η αναλογική ισότητα από μόνη της δεν λέει τίποτα, είναι μια κατακτημένη πρακτική που θέλει να ξεκινούν όλοι με τη στοιχειώδη μίνιμουμ παρουσίαση ισοτιμίας στην αφετηρία, αλλά που αναλογικά αυτό εκφράζεται με βάση όχι καθαρά τα ποσοστά που έχουν τα κόμματα -σαφώς με πιο μεγάλα ποσοστά προς τα μικρότερα κόμματα- αλλά μέσα από μια λογική συναίσθηση που τι σημαίνει μια ζωντανή και όχι μια τυπική δημοκρατία.

Νομίζω ότι και αυτά μπορεί να μην εξηγούνται υπερβολικά στο νόμο ή να μην ερμηνεύονται ή να μην περιγράφονται λεπτομερικά, όμως υπάρχει πάλι και εδώ μια πρακτική, η οποία τόσα χρόνια οδήγησε τα πράγματα προς το καλύτερο. Άρα, λοιπόν, και στα ζητήματα της δημοκρατίας μπορεί να έχουμε διαφορές, όμως κινηθήκαμε σε μια κατεύθυνση, όπως χρειαζόταν.

Θα ήθελα κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, να πω ένα πράγμα απευθυνόμενος και σε όσους είπαν ότι υπάρχει μια υποκρισία ή μια λειτουργία επίπλαστη κλπ. Εγώ δεν το είδα έτσι. Εγώ θεωρώ ότι έγινε μια υποδειγματική διαδικασία και στη διακομματική επιτροπή και στη Διарκή Επιτροπή της Βουλής. Θεωρώ ότι έγινε κριτική στο περιεχόμενο και ότι δεν αποτελεί αδυναμία για τον πολιτικό κόσμο της χώρας ή για την Κυβέρνηση ή για τον οποιοδήποτε Υπουργό το να μπορεί να διαμορφώνει μαζί με τους Βουλευτές θέματα που αφορούν τη λειτουργία του Κοινοβουλίου και των Βουλευτών.

Θεωρώ ότι αυτή η διαδικασία πρέπει να μας συνοδεύει σε όλα τα βασικά θεσμικά νομοσχέδια που έχουν σχέση με το πολιτικό σύστημα και την εξέλιξή του. Εγώ, ανεξάρτητα αν αυτό θεωρείται δύναμη ή αδυναμία, δεσμεύομαι ότι σε όλα τα νομοσχέδια που αφορούν το πολιτικό σύστημα θα έχουμε αυτήν τη βασανιστική, τη σοβαρή, τη συνθετική, τη μεγάλη προσπάθεια.

Πρέπει ο Βουλευτής να αρχίσει να καθορίζει εντός του Κοινοβουλίου την τύχη της πολιτικής και της πορείας της. Πρέπει εάν θέλουμε να μιλάμε σοβαρά απέναντι στο ότι μεταφέρθηκε

το κέντρο βάρους στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στην εικονική μας δημοκρατία να μεταφέρουμε ξανά την ημερήσια διάταξη της πολιτικής ζωής στο Κοινοβούλιο και στους θεσμούς. Αυτό το ζήτημα νομίζω ότι πρέπει να είναι μία συγκεκριμένη δέσμευση και από μένα και γενικότερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ θεωρώ ότι έγινε ένα μεγάλο βήμα. Θα είμαι ανοικτός και στη διαδικασία της συζήτησης κατ' άρθρον να βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο τις σχετικές διατάξεις. Και από εκεί και πέρα να δεσμευθούμε όλοι ανεξάρτητα εάν ψηφίζουμε ή καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο. Γιατί πρέπει να πω ότι στη διακομματική επιτροπή όλα τα κόμματα συνέβαλαν, γραμμή-γραμμή, ανεξάρτητα εάν ψηφίζουν ή καταψηφίζουν το νομοσχέδιο στη διαμόρφωσή του. Πρέπει να πω ότι θεωρώ ότι αυτό είναι ένα μεγάλο βήμα μπροστά και είμαι έτοιμος να αποδεχτώ και όποιες άλλες αλλαγές κρίνει η Εθνική Αντιπροσωπεία. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχουμε δύο ημέρες για τη συζήτηση επί της αρχής. Το ερώτημα είναι σε ποιο σημείο θα διακόψουμε αφού θα συνεχισθεί αύριο η συζήτηση, ώστε να μη μιλήσουν οι συνάδελφοι πολύ αργά. Η μία πρόταση είναι να διακόψουμε σε αυτό το σημείο...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Μισό λεπτό, κύριε Παυλόπουλε.

Η άλλη πρόταση είναι να μιλήσουν οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι απόψε και οι δέκα Βουλευτές που είναι γραμμένοι ή όσοι έχουν μείνει, να μιλήσουν αύριο.

Να ακούσουμε τι λένε τα κόμματα.

Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Από τη στιγμή κατά την οποία μίλησε ο Πρωθυπουργός...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε συνάδελφε,....

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είστε και εσείς δελφίνος, κύριε Σκανδαλίδη;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Μακριά από μένα. Καμία σχέση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εάν ο κατάλογος του κ. Παγκαλου έχει αυξηθεί, δεν το ξέρω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Καμία σχέση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, από τη στιγμή που μίλησε ο κύριος Υπουργός, η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας είναι ότι πρέπει τουλάχιστον να μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι των κομμάτων. Να κλείσουμε με αυτούς και να συνεχίσουμε με τους Βουλευτές αύριο. Αυτή είναι μία πρόταση.

Εάν όμως υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι θεωρούν, για λόγους που τους αφορούν ότι πρέπει να μιλήσουν σήμερα, τότε από εκεί και πέρα ας μιλήσουν και αυτοί. Πάντως τουλάχιστον οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, κατά την κοινοβουλευτική τάξη, πρέπει να μιλήσουν απαντώντας στον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Παυλόπουλε, αν θέλετε να μιλήσετε απόψε, θα μιλήσετε.

Θέλετε να μιλήσετε και εσείς, κύριε Κωνσταντόπουλε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Ναι, κυρία Πρόεδρε, για πέντε λεπτά μόνο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και εμείς να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Θέλετε και εσείς να μιλήσετε απόψε.

Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο. Θα προχωρήσουμε στη συζήτηση και θα δούμε τι θα γίνει σε λίγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προκείμενο σχέδιο νόμου, αλλά και ο τρόπος με τον οποίο συζητείται, συνιστούν απτή απόδειξη του πόσο υπονομευτικά λειτουργεί για το πολιτικό σύστημα η προ-

παγανδιστική μηχανή του Μεγάρου Μαξίμου και της Χαριλάου Τρικούπη, η οποία έχει επιχειρήσει πολλές φορές τον τελευταίο καιρό να πείσει τον ελληνικό λαό ότι η Κυβέρνηση έχει θέσεις ενάντια, παραδείγματος χάρι, η Αξιωματική Αντιπολίτευση, δήθεν, κάνει στείρα αντιπολίτευση και δεν έχει θέσεις.

Αυτή, κύριε Υπουργέ, είναι η προπαγανδιστική σας μηχανή. Αυτά λέει καθημερινά και ο κυβερνητικός σας Εκπρόσωπος και Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Και εγώ σας ερωτώ: Αληθεύουν αυτά;

Ας γυρίσουμε στην ουσία των πραγμάτων. Τρία χρόνια ήσασταν στην Αντιπολίτευση, το 1990-1993. Τρία χρόνια ήταν τότε Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία. Είπατε έστω και ένα «ναι» σε ένα νομοσχέδιο τότε της Νέας Δημοκρατίας; Κάθε άλλο! Πόσες φορές εμείς ως Αντιπολίτευση είπαμε «ναι»; Πάμπολλες φορές και με μεγάλο πολιτικό κόστος το οποίο αναλαμβάνουμε. Και χαϊρόμαστε που το αναλαμβάνουμε, γιατί ξέρει ο ελληνικός λαός σε βάθος χρόνου ποιοι είναι οι υπεύθυνοι και ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι συμβάλλουν με την παρουσία τους θετικά στη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Και χαϊρόμαστε γιατί λέμε «ναι» επί της αρχής στο προκείμενο σχέδιο νόμου, επιφυλασσόμενοι, σε πολλά σημεία που αφορούν τα άρθρα, να συμβάλουμε για να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο.

Ας κρίνουμε τώρα το σχέδιο νόμου επί της αρχής του. Λέει η Κυβέρνηση, που είναι οι θέσεις της Νέας Δημοκρατίας; Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ξέρετε πώς φθάσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Φθάσαμε αναθεωρώντας το άρθρο 29, παράγραφος 2 του Συντάγματος.

Ο νόμος που ψηφίζουμε τώρα είναι εκτελεστικός νόμος του άρθρου 29 παράγραφος 2 του Συντάγματος για τις εγγυήσεις διαφάνειας σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του πολιτικού χρήματος.

Και πώς φθάσαμε στην αναθεώρηση του άρθρου 29 παράγραφος 2; Ποιος την πρότεινε αυτήν την αναθεώρηση; Η Νέα Δημοκρατία. Όταν πρότεινε την αναθεώρηση, πολύ προ των εκλογών φυσικά, του άρθρου 29 παράγραφος 2 προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε φέρει κάποιους άξονες που δεν περιελάμβαναν τίποτα για το άρθρο 29 παράγραφος 2. Ήταν πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Και όχι μόνο η αναθεώρηση ήταν πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και το ρυθμιστικό πλαίσιο του άρθρου 29 παράγραφος 2 όπως διαμορφώθηκε, όπως ισχύει σήμερα, είναι κατ' εξοχήν πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Αρκεί κανείς να διαβάσει τα Πρακτικά της Βουλής, και στην επιτροπή και στην Ολομέλεια, για να δει ποιος το διαμόρφωσε. Φυσικά όλοι μαζί το ψηφίσαμε. Αλλά μη ρωτάται, κύριε Υπουργέ, ποιος έχει προτάσεις. Δεν τις έχετε. Προτάσεις δικές μας είναι.

Εν πάση περιπτώσει δεν δικαιούσθε σ' αυτήν τη Βουλή, στον ελληνικό λαό να λέτε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει προτάσεις. Αν φθάσαμε εδώ να ψηφίζουμε έναν εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος στο πλαίσιο του άρθρου 29 παράγραφος 2 είναι γιατί η Νέα Δημοκρατία οδήγησε στην αναθεώρηση του άρθρου 29 παράγραφος 2 και η Νέα Δημοκρατία καθόρισε και το περιεχόμενο. Φυσικά συνέβαλαν οι περισσότερες πολιτικές δυνάμεις. Αλλά πρέπει να αναγνωρίσουμε την ουσία των πραγμάτων. Και όχι μόνον αυτό. Δεν είναι μόνο η αναθεώρηση του Συντάγματος. Είναι και ο ίδιος ο νόμος όπως ήρθε εδώ.

Κύριε Υπουργέ, φέρατε αυτόν το νόμο στη Βουλή. Εσείς ο ίδιος ομολογήσατε ότι είχε πολλές ελλείψεις που επισημάναμε όλοι, πρωτίστως όμως η Νέα Δημοκρατία. Προστέθηκαν βεβαίως και πολλοί συνάδελφοι από το ΠΑΣΟΚ, πολλοί συνάδελφοι από το ΚΚΕ και από τον Συνασπισμό. Και σκύψαμε όλοι στην επιτροπή και είναι προς τιμήν και του Προέδρου της επιτροπής, προς τιμήν σας, επίσης, ότι καθίσαμε να δούμε τι μπορούμε να βελτιώσουμε. Δεν βελτιώθηκαν όλα. Υπάρχουν πολλά κενά και θα τα δούμε στην πορεία. Εν πάση περιπτώσει, κάναμε σημαντικές βελτιώσεις. Πλείστες από τις προτάσεις προέρχονται από τη Νέα Δημοκρατία. Χρειάζεται να σας σημειώσω ποιες ήταν αυτές; Θα σας τις θυμίσω.

Όλο το πλέγμα που αφορά τις κυρώσεις και τις εγγυήσεις για την εκδίκαση των σχετικών διαφορών από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο δεν προήλθαν από παρατηρήσεις της Νέας Δημο-

κρατίας που εσείς ορθώς τις δεχθήκατε και καλά κάνετε; Πάντως ήταν προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας. Ούτε μηδενιστική πολιτική ακολουθήσαμε, ούτε βεβαίως, από εκεί πέρα, αρκεστήκαμε να πούμε «εμείς καταψηφίζουμε και δεν κάνουμε τίποτα παραπέρα». Και εσείς αποδεχθήκατε αυτές τις προτάσεις.

Πέστε λοιπόν στον κυβερνητικό σας εκπρόσωπο να μην λέει ανακρίβειες.

Και να ήταν μόνο αυτό; Όταν είχατε φέρει το νομοσχέδιο δεν υπήρχε η ρύθμιση που έλεγε ότι παραχωρείται δωρεάν μεν χρόνος στα Πολιτικά Κόμματα κατά τη διάρκεια των προεκλογικών περιόδων, πλην όμως δεν επιτρέπεται η αγορά άλλου ραδιοτηλεοπτικού χρόνου. Εμείς σας το προτεινάμε και το αποδεχθήκατε και μπράβο σας. Και θα το πούμε καλύτερα, με καλύτερη διατύπωση, όταν θα συζητήσουμε τα άρθρα.

Αλλά για θυμηθείτε, κύριε Υπουργέ, -και θα σας φρεσκάρω τη μνήμη και σε σας και στους συνάδελφους σας-, ότι στις 15 Δεκεμβρίου 2000, όταν μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα έφερα με επίκαιρη ερώτηση τον κύριο Πρωθυπουργό, και του είπα ότι πρέπει να καθιερωθεί η δωρεάν παραχώρηση ραδιοτηλεοπτικού χρόνου στα κόμματα και η απαγόρευση αγοράς άλλου τέτοιου χρόνου κατά τις προεκλογικές περιόδους, τι είπε ο κ. Σημίτης; Εκεί ο «υπεύθυνος», ο «σοβαρός» κ. Σημίτης, επιχειρώντας να μου κάνει και μάθημα νομικών μου είπε: «Μα, τι λέτε κύριε Παυλόπουλε! Αγνοείτε ότι δωρεάν δεν μπορεί να δοθεί. Πρέπει να αγοράσουμε το χρόνο αυτό και η αγορά θα στοιχίσει πάνω από 100 δισεκατομμύρια...» -το νούμερο είναι του κ. Σημίτη- «...και δεν μπορεί να γίνει αυτό.».

Και ήρθατε εδώ ορθώς, ύστερα από την πίεση και τις προτάσεις όλων μας, και ακολουθήσατε εντελώς διαφορετικό δρόμο, κύριε Υπουργέ. Κάνατε ένα μάθημα ευπρέπειας στον Πρωθυπουργό σας και σε ό,τι αφορά τους θεσμούς και σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Αλλά πείτε του επιτέλους ότι όταν μιλάει απ' αυτό το Βήμα να μην απευθύνεται στον Κώστα Καραμανλή και να του μιλάει για μηδενισμό της Νέας Δημοκρατίας. Καλό είναι να θυμάται τι λέει εκείνος. Καλό είναι να θυμάται ποιος κάνει λάθη, ποιος είναι εκείνος που ξεχνάει τις υποχρεώσεις του απέναντι στο Κοινοβούλιο. Γιατί θα αναφέρω και άλλες υποχρεώσεις που ξεχνάει απέναντι στο Κοινοβούλιο ο κ. Σημίτης.

Να τελειώνει, λοιπόν, αυτό το παραμύθι στη Βουλή, το παραμύθι των δήθεν «υπεύθυνων» του ΠΑΣΟΚ, των «ανεύθυνων» από όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις. Καθένας έχει την ιστορία του και κρίνεται καθημερινά. Και το προκείμενο σχέδιο νόμου γράφει τη δική του ιστορία για την υπευθυνότητα των πολιτικών δυνάμεων και, ιδίως, της Νέας Δημοκρατίας.

Πρέπει να σας πω κύριε Υπουργέ, ότι το σχέδιο νόμου είναι ένα θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της διαφάνειας των οικονομικών των κομμάτων. Αλλά είναι απλώς ένα βήμα. Υπάρχουν ακόμη σημαντικές ελλείψεις που πρέπει να τις καλύψουμε.

Πρώτα-πρώτα να διευκρινίσουμε ένα πράγμα: Στην Ελλάδα, ξέρετε, συνηθίζουμε να ψηφίζουμε διατάξεις που πάσχουν όμως ως προς την εφαρμογή τους. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Εμμανουήλ Ροΐδης, στις αρχές του περασμένου αιώνα, είχε πει μια φράση που είναι διαχρονική: «Εν Ελλάδι ενός νόμου χρειάν έχομεν, περί εφαρμογής των κεμένων νόμων». Και φοβούμαι ότι και με το νόμο αυτό μπορεί να συμβεί το ίδιο: Άλλα να σκεφτόμαστε εδώ και άλλα να εφαρμόζονται. Χρειάζεται βούληση για να εφαρμοστεί, ακόμη και για να καλυφθούν τα κενά μέσα από τη βούληση εφαρμογής του. Και υπάρχουν κενά.

Θα αναφέρω ορισμένα. Κατ' αρχήν, ως Νέα Δημοκρατία, σας προτεινάμε η ειδική επιτροπή, η οποία θα ελέγχει τα οικονομικά των κομμάτων, να αποτελείται κατά πλειοψηφία από δικαστικούς λειτουργούς που ξέρουν τα θέματα. Τέτοιοι είναι οι λειτουργοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που είναι φυσικοί δικαστές του ελέγχου της διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. Ξέρουν από έλεγχο. Το κύρος τους ως δικαστών και η αρμοδιότητά τους ως ελεγκτικών οργάνων τους κάνουν κατάλληλους για να ασκούν αυτό τον έλεγχο.

Λέει το Σύνταγμα για μια επιτροπή. Κανείς δεν μπορεί να αποτρέψει να αποτελείται από δικαστικούς λειτουργούς του Ελε-

γκτικού Συνεδρίου. Εσείς αυτό όμως δεν το θέλετε. Τι σας εμποδίζει; Έχετε βάλει μια επιτροπή, τα πρόσωπα της οποίας είναι σχεδόν αναρμόδια για να ασκήσουν αυτόν τον έλεγχο. Να, γιατί φοβάμαι ότι ψηφίζουμε διατάξεις που δεν είναι βέβαιο ότι θα εφαρμοσθούν στην πορεία. Εμείς θα εγγυηθούμε την εφαρμογή του νόμου και την κάλυψη των κενών στο μέλλον, αλλά σας παρακαλούμε να προβλέψετε ότι η πλειοψηφία θα αποτελέιται από μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ακόμη λέτε ότι το ζήτημα των περιορισμών, όσον αφορά τη δαπάνη του πολιτικού χρήματος, περιορίζεται στον τυπικό προεκλογικό χρόνο. Δηλαδή από τότε που θα προκηρυχθούν οι εκλογές, με κάποιες μικροεξαιρέσεις σε σχέση με κάποιες δαπάνες που μπορούν να αφορούν προεκλογικό χρόνο, αλλά γίνονται πριν την προκήρυξη των εκλογών. Όμως ο τυπικός προεκλογικός χρόνος είναι πάρα πολύ μικρός. Ιδίως γι' αυτούς που έχουν εσωτερική πληροφόρηση είναι δυνατόν να γίνουν πολύ σημαντικές δαπάνες προηγουμένως, οι οποίες, ειδικά για κόμματα που έχουν πακτωλό χρημάτων, όπως το ΠΑΣΟΚ, είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε πλήρη φαλκίδευση των εγγυήσεων που βάζετε εδώ.

Άρα, κάτω απ' αυτές τις προϋποθέσεις, ήδη υπάρχουν ελλείψεις στα σημεία τα οποία ανέφερα. Άρα, ο ίδιος ο νόμος παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις που πρέπει να τις καλύψουμε. Έχουμε το ζήτημα του αν θα υπάρξει βούληση εφαρμογής ως τις επόμενες εκλογές και αν θα καλυφθούν τα κενά που επισημάναμε. Πρέπει να δεσμευθούμε για την εφαρμογή του νόμου τώρα και για το μέλλον και να καλύψουμε τα κενά.

Υπάρχει όμως και το θέμα των άλλων πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης, που δημιουργούν τεράστια ερωτηματικά, αν πράγματι η Κυβέρνηση εννοεί αυτόν τον νόμο με όλες τις ελλείψεις του! Ή μήπως, με άλλες διατάξεις νόμων, στην ουσία επιχειρεί να φαλκιδεύσει την εφαρμογή του. Και μπορεί να μη σφταίει ο παριστάμενος Υπουργός Εσωτερικών, γιατί δεν είναι στην αρμοδιότητά του, αλλά η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι συλλογική. Είναι δυνατόν από τη μια μεριά να φέρνεται ένα νόμο, ο οποίος αφορά τα οικονομικά των κομμάτων, τη διαφάνεια του δημόσιου και του πολιτικού χρήματος και να ψηφίζετε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα διατάξεις, όπως εκείνες του ν. 2522/97, που αφορά τις αναθέσεις έργων και προμηθειών, διατάξεις οι οποίες προβλέπουν -δεν υπάρχουν σε κανένα κράτος ούτε στις μπανάνιες- ότι και αν ακόμη παρανόμως ανατεθεί μια σύμβαση έργου ή προμήθειας και ακυρωθεί η σχετική σύμβαση, ακόμα και με αμετάκλητη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, αυτός που πήρε τη σύμβαση παρανόμως, την εκτελεί ως το τέλος, ενώ αυτός που εδικαιούτο να την πάρει και δικαιώνεται, παίρνει αποζημίωση;

Όταν έχετε τέτοιες διατάξεις που θεσμοθετούν τη διαπλοκή, έχετε την εντύπωση ότι με νόμους που ψηφίζουμε, όπως ακριβώς με αυτόν, μπορούμε να επιβάλουμε τη διαφάνεια, μπορούμε να δώσουμε το παράδειγμα στον ελληνικό λαό ότι πραγματικά αυτές οι διατάξεις αρκούν για να διασφαλίσουν τη διαφάνεια; Φυσικά, όχι. Όταν ψηφίζουμε εδώ νόμο που τον φέρνεται πριν απ' αυτόν και πριν από άλλους σημαντικούς νόμους, περί «βασικού μετόχου», που είναι γνωστό ότι θεσμοθετεί τη διαπλοκή, έχετε την εντύπωση πως πείθουμε τον ελληνικό λαό ότι θέλουμε τη διαφάνεια; Μάλιστα, αυτούς τους νόμους, τους λέτε «εκτελεστικούς» νόμους του Συντάγματος. Επιπλέον, το «πόθεν έσχες», όσον αφορά τους Βουλευτές, περιορίζεται όχι στο «πόθεν», αλλά μόνο στο τι «έσχες».

Δηλαδή το μεγάλο πρόβλημα είναι και η έλλειψη βούλησης εφαρμογής του νόμου αλλά και η παράπλευρη νομοθεσία, η οποία αφήνει να εννοηθεί ότι από τη μια πλευρά ψηφίζουμε κάποιες διατάξεις, ενώ από την άλλη δεν τις πολυευνουούμε -εννώ η Κυβέρνηση- διότι υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι να φαλκιδευθεί η εφαρμογή τους.

Και θα φέρω και ένα άλλο παράδειγμα ακόμα. Φροντίσατε να φέρετε το νόμο περί «βασικού μετόχου» εδώ, και αρνείσθε να δεσμευθείτε τότε, τουλάχιστον, θα φέρετε το νόμο που αφορά τη μετάδοση των εργασιών της Βουλής και των επιτροπών της από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα δωρεάν. Το προβλέπει το άρθρο 15 παράγραφος 2. του Συντάγματος. Μπήκε ύστερα από επι-

μονή όλων των κομμάτων, το ψηφίσαμε όλοι. Ρωτάμε από τότε πότε θα το φέρετε. Ερωτάται και ο Πρωθυπουργός και απαντάει, στις 10 Οκτωβρίου του 2001, «ως τις 31 Δεκεμβρίου θα έχω φέρει τον σχετικό εκτελεστικό νόμο του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος». Και έως τώρα δεν το έχει κάνει. Και όταν τον ερωτώ με τον Δημήτρη Σιούφα προχθές γραπτώς παραπέμπει την ερώτηση στον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και αρνείται να δεσμευτεί πότε θα το κάνει. Θα του υποβάλω αύριο επίκαιρη ερώτηση για να έρθει εδώ στη Βουλή να απαντήσει.

Αλλά ερωτώ, κύριε Υπουργέ, και νομίζω ότι είναι εύλογη η ερώτησή μου, δεν συμβαδίζει το να έχουμε τέτοια διαφάνεια στα οικονομικά των Κομμάτων, τέτοιο χρόνο που παραχωρείτε στα Κόμματα με τη δυνατότητα και την υποχρέωση να ψηφίσουμε ένα νόμο, ο οποίος θα προβάλλει το έργο της Βουλής και των Βουλευτών; Αγνοεί κανείς μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα ότι αν προβαλλόταν από αναλογικό κανάλι της Βουλής, από ραδιόφωνο της Βουλής, το έργο των Βουλευτών δεν ήταν ανάγκη ούτε να προβάλλονται ιδιαίτερα από τα ιδιωτικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ούτε να καταναλώνουν χρήμα για να έχουν τέτοια προβολή; Αν αυτή η συζήτηση που κάνουμε εδώ μεταδιδόταν από αναλογικό κανάλι της Βουλής και μπορούσε ο καθένας να δει τι κάνουμε όλοι μας εδώ, δεν αντιλαμβανόμαστε ότι θα μειωνόταν δραστικά από τότε και μόνο το κόστος της πολιτικής ζωής, το κόστος των εκλογών;

Και αφού το ψηφίσαμε κύριε Υπουργέ, το άρθρο 15 παράγραφος 2 εγώ σας ρωτώ και σας παρακαλώ, δεν μας λέτε πότε θα φέρετε τον σχετικό νόμο; Ισχύει η δέσμευση του Πρωθυπουργού για τις 31 Δεκεμβρίου του 2001; Φυσικά δεν ισχύει. Πότε επιτέλους θα φέρετε το νόμο; Αν είστε σοβαρή Κυβέρνηση να μας το πείτε. Προσθέτω και κάτι άλλο:

Σήμερα, στους κοινοβουλευτικούς συντάκτες, όταν τους ενημερώσατε –και αυτό αφορά την πολιτική ζωή του Τόπου– και κάνατε μια προβολή στο μέλλον του Υπουργείου σας, μεταξύ άλλων τους είπατε ότι θα καταθέσετε ή προτίθεσθε να καταθέσετε και εκλογικό νόμο μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου του 2003. Πρώτα-πρώτα και μόνον αυτής σας η ενέργεια καταδεικνύει ότι ο ακραίος χρονικός ορίζοντας της Κυβέρνησής σας είναι ο Σεπτέμβρης ή Οκτώβρης του 2003. Εκλογές θα γίνουν πρόωρα. Και ευτυχώς για τον τόπο. Γιατί δεν αντέχει άλλο μια Κυβέρνηση που σέρνεται, όπως σέρνεται. Το ζήτημα είναι ότι θα φέρετε εκλογικό νόμο και ελπίζω να μη διανοηθείτε με τον εκλογικό αυτό νόμο να επιχειρήσετε να οδηγήσετε τη χώρα στην πολιτική ρευστότητα του 1989-1990. Ελπίζω να μην επιχειρήσετε να θυσιάσετε το μακροπρόθεσμο συμφέρον του τόπου στο βωμό μικροκομματικών σκοπιμοτήτων. Η Νέα Δημοκρατία, με ό,τι κοινοβουλευτικά και θεσμικά μέτρα διαθέτει, θα αντιταχθεί σε μια τέτοια προοπτική που είναι σε βάρος του τόπου. Και, επιπλέον, σας ξαναλέω πως ελπίζω ότι υπάρχουν και μέσα στο χώρο του ΠΑΣΟΚ πολιτικά θαρραλέες και πολιτικής έντιμες φωνές, που θα προτάξουν το δημόσιο συμφέρον από μικροκομματικά συμφέροντα. Αν ανέφερα το τελευταίο είναι γιατί μαζί ένα πλέγμα νομοθετικών διατάξεων δείχνετε, κύριε Υπουργέ, ότι ενώ σε κάποια πράγματα κάνετε κάποια βήματα σαν και αυτό το οποίο και εμείς επικροτούμε και το ψηφίζουμε, παρά τις ελλείψεις και τα προβλήματα που έχει, σε άλλα καταδεικνύεται ότι δεν έχετε διδαχθεί τίποτα από το παρελθόν και δεν σέβεσθε το μέλλον του τόπου.

Με άλλα νομοθετήματα και άλλες παραλείψεις νομοθετημάτων δείχνετε ότι αυτό που σας ενδιαφέρει πολύ περισσότερο είναι το μικροκομματικό συμφέρον. Ό,τι κάνετε προς την κατεύθυνση του συμφέροντος του τόπου εμείς θα το επικροτήσουμε. Ό,τι όμως επιχειρήσετε να κάνετε στην αντίθετη κατεύθυνση, εμείς, να το ξέρετε, θα το καταπολεμήσουμε με ό,τι μέσα διαθέτουμε. Και θα αποδείξουμε μέσα στη Βουλή, αλλά και εκτός, ποιος έχει προτάσεις, ποιος σέβεται το μέλλον του Τόπου, ποιος θέλει να γράψει την ιστορία του τόπου με βάσει τα συμφέροντα του ελληνικού λαού και ιδίως των γενεών που έρχονται και όχι με όρους παρελθόντος ούτε με συμφωνίες Δολιανών. Ούτε, φυσικά, με ρυθμούς παράταιρου ροκ, που μόνο κακό κάνουν στον τόπο, αλλά οφείλω να σας πω ότι κάνουν κακό και

στην ίδια σας την παράταξη. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Καραμπίνης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα υπέβαλε την Ετήσια Έκθεση 2001.

Το λόγο έχει ο κ. Ακριβάκης, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρία Πρόεδρε, μετά τον κ. Ακριβάκη και τον κ. Κωνσταντόπουλο, θα ήθελα και εγώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σκανδαλίδη, θα ακολουθήσει πεντάλεπτη παρέμβαση του κ. Κωνσταντόπουλου και όχι δευτερολογία. Αν θέλετε και εσείς, παρέμβαση μπορείτε να κάνετε.

Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κατ' αρχήν θεωρώ υποχρέωσή μου να αναφερθώ και εγώ σε ένα πρωτόγνωρο, για τα κοινοβουλευτικά χρονικά, γεγονός.

Αναφέρομαι στο γεγονός της επεξεργασίας του σημερινού νομοσχεδίου στη Διарκή Επιτροπή. Στο γεγονός αυτό αναφέρθηκε εναργέστατα ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο κ. Κεφαλογιάννης. Βεβαίως το έθιξε ακροθιγώς και ο προ ολίγου κατελθών του Βήματος, ο κ. Παυλόπουλος.

Κυρία Πρόεδρε, έχω αρκετά μακρά θητεία σ' αυτήν την Αίθουσα, έχω γνωρίσει αρκετές κυβερνήσεις και αρκετούς Υπουργούς. Θα έλεγα ότι στη σημαντική τους πλειοψηφία οι περισσότεροι Υπουργοί διακατέχονται από την αντίληψη ότι αν αλλάξει κάτι στο νομοσχέδιο που κατέθεσαν, μ' αυτόν τον τρόπο θίγεται η προσωπικότητά τους ή, αν θέλετε, μειώνεται το κύρος τους.

Γι' αυτό, λοιπόν, η επεξεργασία των νομοσχεδίων τόσο στις επιτροπές όσο και στην Ολομέλεια, έχει τις περισσότερες φορές τυπικό χαρακτήρα.

Ο παριστάμενος κύριος Υπουργός, όταν συζητήσαμε την πρώτη μέρα στην επιτροπή και πριν πάρει ο οποιοσδήποτε το λόγο, πήρε το λόγο και δήλωσε ότι είναι ανοικτός σε συζητήσεις και σε οποιοδήποτε μεταβολές. Και αυτό δρομολόγησε αυτή η δήλωσή του. Μία άλλη, δηλαδή, κατεύθυνση στη συζήτηση που επακολούθησε τις επόμενες ημέρες. Και πράγματι, θέλω να πιστεύω ότι η επεξεργασία του νομοσχεδίου αυτού στη Διарκή Επιτροπή ήταν μια φωτεινή στιγμή στη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Στην επεξεργασία του νομοσχεδίου συμμετείχαν όλοι οι Βουλευτές της επιτροπής. Ανεξαιρέτως όλοι. Και δεν λέω τα κόμματα, όπως είπε ο κ. Παυλόπουλος, αλλά λέω οι Βουλευτές όλης της επιτροπής και μάλιστα η συμμετοχή τους ήταν ουσιαστική. Όπως ήταν και η παρουσία τους καθολική και μάλιστα –θα το πω και αυτό, δεν πειράζει– σε συνεδριάσεις αμισθί. Ήταν όλοι οι Βουλευτές εκεί. Πράγμα το οποίο σημαίνει ότι όταν δοθεί ρόλος στους Βουλευτές –ολίγον υποχωρήσουν τα κόμματα– τότε οι Βουλευτές ανταποκρίνονται απολύτως και επαρκώς στα καθήκοντά τους.

Και θα ήταν διαφορετική η αντίληψη του λαού για το Κοινοβούλιο και για τους Βουλευτές, εάν πράγματι είχαν αφεθεί οι Βουλευτές να δουλέψουν. Με τεχνικά μέσα, οποιοσδήποτε μορφή, δεν γεμίζουν αυτά τα κενά έδρανα. Τα έδρανα γεμίζουν όταν μόνο εάν οι Βουλευτές έχουν λόγο και πιστέψουν ότι ο λόγος τους εισακούεται και στις ηγεσίες των κομμάτων και στους Υπουργούς. Αυτή είναι η αντίληψή μου. Και ήμουν υποχρεωμένος να το τονίσω αυτό και να αναφερθώ λίγο αναλυτικά σ' αυτό το θέμα, διότι θεωρώ ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα νομοσχέδιο που επεξεργάστηκε και ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων. Τα περισσότερα νομοσχέδια απλώς τα ψηφίζει η Βουλή των Ελλήνων και δεν τα επεξεργάζεται, όπως επιτάσσει το

Σύνταγμα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Πού οφείλεται αυτό;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Θα σας απαντήσω πού οφείλεται. Οφείλεται αν θέλετε –το είπα πρώτος, κύριε Παυλίδη, δεν ήσασταν εδώ, ατυχώς- στο ότι κάποιοι Υπουργοί –και εσείς υπήρξατε Υπουργός και εσείς διεκατέχεστο και δεν αναφέρονται συγκεκριμένα σε εσάς- και μάλιστα όλοι οι Υπουργοί, όλων των κυβερνήσεων διακατέχονται απ' αυτήν την κακή νοοτροπία να θεωρούν, δηλαδή, αυτούς θιγόμενους εάν αλλάξει μία κεραία του νομοσχεδίου.

Όπως επίσης οφείλεται και στην κακώς εννοούμενη αντιπολιτευτική τακτική που ακολουθούν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, όποια είναι σε αντιπολίτευση, να καταψηφίζουν το οποιοδήποτε νομοσχέδιο. Γιατί μας είπε ο κ. Παυλόπουλος προηγούμενος ότι ξέρετε η Νέα Δημοκρατία σε τόσα πολλά νομοσχέδια έχει πει «ναι», γιατί λέει και σήμερα «ναι» στο παρόν νομοσχέδιο. Εγώ δεν νομίζω ότι έχει πει σε τόσα πολλά νομοσχέδια «ναι» η Νέα Δημοκρατία.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Πολύ περισσότερα πάντως από ό,τι είπατε εσείς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν μπορώ να τα μετρήσω, αλλά εάν έχει πει σε δύο νομοσχέδια από τα εκατό «ναι» η Νέα Δημοκρατία ε, δεν είναι και παράδειγμα προς μίμηση για να το επικαλείται ο κ. Παυλόπουλος!

Εν πάση περιπτώσει θα πρέπει να τελειώσω με αυτήν την εισαγωγή και θα πω και κάτι άλλο. Σήμερα κάποιοι κάναμε κάποιες υπερβάσεις εδώ μέσα προς την πλευρά της ορθής λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Μακάρι, να συνεχιστούν, αυτό έχω να πω μόνο.

Βεβαίως ο ρόλος μου ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Πλειοψηφίας είναι να απαντήσω στις αιτιάσεις της Αντιπολίτευσης κατά του νομοσχεδίου. Βεβαίως όπως εξελίχθηκε η συζήτηση ο ρόλος μου αυτός σήμερα είναι εντελώς περιορισμένος, διότι από μεν της πλευράς της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αιτιάσεις σοβαρές κατά του νομοσχεδίου δεν υπήρξαν και βεβαίως η Αξιωματική Αντιπολίτευση δήλωσε ότι ψηφίζει το νομοσχέδιο.

Οφείλω να εξάρω την εξαιρετική αγόρευση του εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης του κ. Κεφαλογιάννη. Οφείλω να την εξάρω με όλη τη σημασία της λέξεως και από άποψη ιστορικών δεδομένων, τα οποία μας θύμισε και δεν τα ξέραμε κάποιοι ίσως από μας, αλλά και ο τόνος και τα συγχαρητήρια που απέδωσε σε όλους και στον κύριο Υπουργό για την εργώδη και ειλικρινή προσπάθεια που κάναμε για τη διαμόρφωση αυτού του καλού νομοσχεδίου, να το πω έτσι απλά. Βέβαια να μου επιτρέψει να πω ότι έκανε κάποιο μικρό λάθος, ασήμαντο και δεν το λέω για να δημιουργήσω αντιδικία. Ανεφέρθη, αν δεν κάνω λάθος, σε δύο-τρεις προτάσεις νόμων που έκανε το 1994, 1996 και 1998 η Νέα Δημοκρατία και υπεγράφησαν από δεκαπέντε Βουλευτές, σχετικά με αυτό το θέμα. Επετέθη κατά των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, που δεν έκαναν δεκτές αυτές τις προτάσεις. Πράγματι έτσι έγινε.

Αλλά θα μπορούσα να πω εγώ πρώτον ότι οι προτάσεις νόμων ατυχώς –το τονίζω αυτό- δεν γίνονται ποτέ δεκτές από την εκάστοτε κυβερνητική πλειοψηφία από το 1974 μέχρι σήμερα. Αυτή είναι μία ατυχής κοινοβουλευτική τακτική που η εκάστοτε κυβερνητική πλειοψηφία απορρίπτει τις προτάσεις νόμων, εκτός από δύο-τρεις που έχουν γίνει δεκτές όλη αυτήν την τριακονταετία που αφορούν κάποια τυπικά γεγονότα, την καθιέρωση μιας επετείου και κάτι τέτοια. Αυτό το λέω διότι εκείνοι οι οποίοι κάνουν μία πρόταση νόμου ξέρουν και την τύχη της εκ προοιμίου. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, όπως ανεφέρθη στις προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας σχετικά με το θέμα που απερίφθησαν από την κυβερνητική πλειοψηφία θα έπρεπε να λεχθεί ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ έκαναν δύο νόμους το 1984 και το 1996 σχετικά με αυτό το θέμα, οι οποίοι θα παραδεχθώ ότι σε μεγάλο βαθμό παρέμειναν ανενεργοί. Όμως, θα πω και το εξής: Έκανε το νόμο του 1984 η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ο οποίος ήταν εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος του 1974. Και ερωτώ: Από το 1974 μέχρι το 1981 γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν έφερε ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν ήταν το ίδιο πρόβλημα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Το πρόβλημα πάντα υπήρχε. Εκτελεστικός του Συντάγματος του 1974 ήταν ο νόμος του 1984 που ψήφισε το ΠΑΣΟΚ.

Και ρωτώ: γιατί η Νέα Δημοκρατία από το 1974 μέχρι το 1981 δεν έφερε αυτόν τον εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο; Και δεύτερον, γιατί από το 1989 έως το 1993, που ήταν κυβέρνηση, και πάλι δεν έφερε έναν τέτοιο νόμο που συζητούμε σήμερα;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν υπήρχε τότε πρόβλημα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και θυμήθηκε η Νέα Δημοκρατία μετά το 1993, το 1994 να εξαντλείται σε προτάσεις νόμων με προδιαγεγραμμένη την τύχη τους. Αυτή είναι μία απλή απάντηση. Αυτά ήθελα να πω σχετικώς με τον κ. Κεφαλογιάννη και δεν μου μένει χρόνος να πω τίποτα περισσότερο.

Ο κ. Παυλόπουλος –και αυτό λίγο με πίκρανε- προσπάθησε να πει ότι η «πατρότητα» του επεξεργασμένου νομοσχεδίου –όχι του νομοσχεδίου που κατετέθη, αλλά αυτού που ήρθε στην Ολομέλεια από την επιτροπή- σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στη Νέα Δημοκρατία. Διότι με τις προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας μέσα στην επιτροπή, αλλά και έξω, διαμορφώθηκε αυτό το κείμενο, το οποίο ψηφίζει και η Νέα Δημοκρατία.

Είπα ότι με πίκρανε, γιατί πιστεύω ότι το κλίμα που δημιουργήθηκε μέσα στη Διαρκή Επιτροπή, που το ζήσαμε μέσα από πολλές και μακρές συνεδριάσεις, ήταν ένα κλίμα υπέρ της πρωτοβουλίας των Βουλευτών που έφεραν αυτό το κείμενο, το οποίο, αν θέλετε, διεμορφώθη και με τη θέληση του παρισταμένου Υπουργού. Δεν διεμορφώθη ούτε από τη Νέα Δημοκρατία ούτε από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Διεμορφώθη με τις προτάσεις όλων των Βουλευτών όλων των πτερύγων. Και έκανε λάθος ο κ. Παυλόπουλος που είπε ότι η Νέα Δημοκρατία είπε αυτό. Έγιναν πάρα πολλές προτάσεις μέσα στην επιτροπή, ατομικά, από κάθε έναν Βουλευτή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Είχε ιστορία ένα χρόνο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Άλλο η ιστορία. Έγιναν προτάσεις από κάθε έναν Βουλευτή ξεχωριστά και από τη Νέα Δημοκρατία και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και από τα άλλα κόμματα, χωρίς καμιά προσυνεννόηση από τα κόμματα και βλέπαμε ότι πολλές φορές συμφωνούσαν Βουλευτές από διαφορετικά κόμματα. Έτσι δεν είναι, κύριε Σπηλιωτόπουλε;

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Έτσι είναι.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Και υπήρχαν και εκείνοι που διαφωνούσαν. Ήταν, λοιπόν, μια υγιής συζήτηση που κατέληξε σε αυτό το αποτέλεσμα.

Επομένως εγώ θέλω να πω ότι δεν θα οικειοποιηθεί κανείς την πατρότητα αυτού του νομοσχεδίου. Στο μόνο που προνομικά μπορεί να αποδώσω εύσημα είναι στον κύριο Υπουργό, ο οποίος άφησε αυτήν την ελεύθερη συζήτηση και διεμορφώθη αυτό το νομοσχέδιο.

Θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα, κύριε Υπουργέ. Είπατε ότι κάποιοι σας κατηγορήσαν για αδυναμία, μίλησαν για αδυναμία της Κυβέρνησης, επειδή δεχθήκατε αυτές τις τροποποιήσεις. Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτό σας περιποιεί τιμή και είναι ένδειξη δύναμης. Είναι ένδειξη δύναμης να βάλλατε κατά ενός καθεστώτος πολύχρονου, αρρωστημένου, αυτού του συστήματος που επικρατεί στη Βουλή. Είναι ένδειξη δύναμης και σας τιμά ιδιαίτερα.

Τώρα θα ήθελα να πω δι' ολίγων και ολίγα πράγματα για τις απόψεις του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Συνασπισμού. Το Κομμουνιστικό Κόμμα συμμετείχε βεβαίως και αυτό σε αυτήν τη διαδικασία, διά του αξιωματικού συναδέλφου κ. Σκυλλάκου, και πολλές προτάσεις του έγιναν δεκτές και το ξέρει και ο κ. Σκυλλάκος αυτό. Το Κομμουνιστικό Κόμμα όμως δεν ψηφίζει το νομοσχέδιο. Θα έλεγα ότι είναι μάλλον φυσιολογική η θέση του αυτή, υπό την έννοια ότι διαφωνεί σε κάποια σημαντικά θέματα, που είναι και ο πυρήνας του νομοσχεδίου.

Άκουσα τον κ. Σκυλλάκο να λέει: Θα καταργήσετε τις αφίσες και τα πανό, διότι αντιβαίνουν στην αισθητική. Μονολεκτικά θα απαντούσα ότι βεβαίως και αντιβαίνουν στην αισθητική. Είναι όμως και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: γι' αυτές τις αφίσες και τα

πάνω, που καταργεί αυτός ο νόμος, ενθυμούμαι εγώ τον αγώνα που γινόταν και τα εκατομμύρια που χάνονταν, για να τις κολάει ο ένας πάνω στον άλλο μέχρι το πρωί και όποιου έμενε η αφίσα και δεν είχε ξεσκισθεί ήταν ο πρωταθλητής.

Τα θυμάστε, δεκάδες εκατομμύρια πεταμένα και μεταξύ κομμάτων και μεταξύ υποψηφίων. Είναι, λοιπόν, και θέμα περιορισμού των δαπανών. Βεβαίως έχετε κάποια αντίληψη –εγώ τη σέβομαι– ότι όλα τα κόμματα πρέπει να έχουν μία ισότιμη και ολιγότερο αναλογική μεταχείριση, όσον αφορά την επιχορήγηση, το χρόνο στην τηλεόραση κλπ. Όμως, με τη συλλογιστική αυτή, κύριε Σκυλλάκο θα μου επιτρέψετε να πω, ότι αν προς στιγμή δεχθούμε την άποψη ότι και ο κάθε πολίτης μπορεί να φτιάξει μόνος του ένα κόμμα και δημιουργηθούν εκατό κόμματα, τι θα γίνει; Δηλαδή ολιγότερη αναλογική μεταχείριση πρέπει να έχει η Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ ή εσείς με ένα κόμμα που κατέθεσε μία αίτηση στον Άρειο Πάγο και λέει «ιδρύω κόμμα» και πρέπει να χρηματοδοτείται και αυτό, όπως είπατε και εσείς με 0,5%; Και αυτό όμως πρέπει να έχει μεγαλύτερη χρηματοδότηση από το 0,5%. Εν πάση περιπτώσει είναι θέματα στα οποία έχετε τις απόψεις σας, όμως διαφωνούμε.

Να πω και δύο κουβέντες για τις απόψεις του Συνασπισμού, ειδικότερα για τον Πρόεδρο του Συνασπισμού κ. Κωνσταντόπουλο, ο οποίος είναι τιμή μου που είναι φίλος μου από παλιά, παιδίθεν, θα έλεγα. Πραγματικά εξεπλάγην από την αγόρευση του συναδέλφου μου κ. Κωνσταντόπουλου, ο οποίος είναι ρήτορας γνωστός κλπ. Ζήτησε αυστηρότερο νόμο. Πού να είναι πιο αυστηρός; Δεν υπήρξε καμία πρόταση. Μίλησε για τους νεότακτους, ας πούμε, Βουλευτές που ξόδεψαν δισεκατομμύρια και εκατομμύρια με χιλιάδες εκλογικά κέντρα κλπ. Μα, αυτό το νομοσχέδιο λέει: «Κατάργηση όλων των εκλογικών κέντρων». Αυστηρότητα; Έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα. Ποια ποινή δηλαδή πρέπει να βάλουμε μεγαλύτερη; Θάνατος; Ισόβια; Δεν υπάρχει αυστηρότερη ποινή. Όλες οι διατάξεις οι διοικητικές, τα διοικητικά πρόστιμα είναι, αν θέλετε, δρακόντεια πρόστιμα, αυστηρότατα. Δεν καταλαβαίνω πραγματικά γιατί ο Συνασπισμός διαφωνεί με το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Ακριβάκη, παρακαλώ τελειώστε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Τελείωσα, κυρία Πρόεδρε.

Είπε ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, αν θυμάμαι καλά, κάπως έτσι το διέτυψε, σας ενδιαφέρει το πολιτικό χρήμα μόνο κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα; Δεν σας ενδιαφέρει το πολιτικό χρήμα καθ' όλη τη διάρκεια της τετραετίας; Μα, το νομοσχέδιο αυτό και η χρηματοδότηση των κομμάτων αφορά όλη την περίοδο, δεν αφορά μόνο την προεκλογική περίοδο. Αλλά και εν πάση περιπτώσει, αυτό το θετικό βήμα που αναγνώρισε ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, τα θετικά βήματα που γίνονται μ' αυτό το νομοσχέδιο δεν πρέπει να τα υιοθετήσει και να τα ψηφίσει ο Συνασπισμός; Και εν πάση περιπτώσει, αν υπάρχουν και άλλες προτάσεις, ο κύριος Υπουργός δήλωσε και σήμερα ακόμα, παρά τις τόσες μεταβολές που έκανε, να κάνει και άλλες μεταβολές. Αν έχετε κάποια πρόταση, ευχαρίστως να την κάνετε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, τελειώνω.

Εγώ πιστεύω ότι μετά από αυτήν την καλή και αξιόπιστη διάθεση που δείξαμε οι Βουλευτές όλων των κομμάτων διαμορφώθηκε το βέλτιστο δυνατό νομοσχέδιο. Και είναι χρέος, κατά την άποψή μου, όλων των πτερυγών της Βουλής να στηρίξουν αυτό το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, θέλω και εγώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σκυλλάκο, έχετε πρωτολογία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Και ο κ. Κωνσταντόπουλος μίλησε και πήρε τη σειρά του εισηγητή του Συνασπισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν υπάρχει άλλος εισηγητής, κύριε Σκυλλάκο.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κυρία Πρόεδρε, εγώ άκουσα και τις πίκρες του κ. Ακριβάκη και τα παράπονα του κ. Παυλόπουλου και τις αμοιβαίες φιλοφρονήσεις του κυρίου Υπουργού προς τον κ. Κεφαλογιάννη και τανάπαλιν.

Δεν είναι θέμα ούτε γραφειοκρατικό ούτε διαδικαστικό ούτε πολύ περισσότερο είναι τεχνοκρατικό, κανονιστικό ή και φορμαλιστικό. Αν δεν κατάλαβε ο κ. Ακριβάκης τις επιμέρους προτάσεις, οι οποίες διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της επιτροπής εκ μέρους του Συνασπισμού, ε, εμείς αυτά μπορούμε να κάνουμε. Ας κοιτάξει ο καθένας να καταλαβαίνει ή να μην καταλαβαίνει. Είναι δικό του δικαίωμα.

Ένα, όμως, πράγμα θέλω να πω. Και κατά τη διάρκεια της Αναθεώρησης του Συντάγματος και κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου, που είναι ύψιστης σημασίας, εγώ διαπιστώνω μία περίεργη συγκatoίτηση και συναίνεση. Σας λέγαμε στην Αναθεώρηση του Συντάγματος: «Κάνετε αναθεώρηση συναινετική για να ενισχύσετε τις δικομματικές δομές του συστήματος και στη συνέχεια θα δείτε ότι είναι ανεφάρμοστες ορισμένες από αυτές τις στρεβλώσεις, που αποφασίζονται με μία συλλογιστική φορμαλιστική».

Έρχεστε μετά και Βουλευτές της Συμπόλιτευσης και Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, και διαμαρτύρεστε, διότι δεν ήρθαν εγκαίρως οι εκτελεστικοί νόμοι του Συντάγματος. Και άλλοι να δείτε πόσο θα καθυστερήσουν. Σας λέμε και σήμερα. Ο νόμος που ψηφίζεται είναι πίσω από την διάσταση του προβλήματος και μακριά από τις ανάγκες του πολιτικού συστήματος. Σας το λέμε ευθέως και πολύ συγκεκριμένα.

Μιλάμε τούτη την ώρα με υπαρκτές, συγκεκριμένες καταστάσεις. Ο νόμος για το πόθεν έσχες δεν εφαρμόζεται. Ο νόμος για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν εφαρμόζεται. Οι νόμοι για τις εκλογικές δαπάνες δεν εφαρμόστηκαν. Ο νόμος για το Βασικό Μέτοχο, ακόμα και σήμερα που μιλάμε, ξέρετε ότι παραβιάζεται κραυγαλέα. Και σας λέμε ότι οι ρυθμίσεις τις οποίες σήμερα υιοθετεί το νομοσχέδιο έχουν μία γραφειοκρατική δομή, η οποία δεν θα επιτρέψει να γίνουν οι έλεγχοι στον έγκαιρο και επίκαιρο χρόνο. Εντός τριών μηνών από τη στιγμή που θα υποβληθούν τα σχετικά στοιχεία υποχρεούται η επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο της!!

Και ξέρετε ότι μπαίνουμε σε μία περίοδο, όπου σχεδόν κάθε διετία θα έχουμε εκλογές. Ξέρετε επίσης ότι σήμερα που μιλάμε έχει συντελεστεί μία ευρύτατη ανατροπή. Δεν μιλάμε πια για την αποδοχή του πολιτικού. Μιλάμε για την αναγνωρισιμότητα του πολιτικού. Δεν μιλάμε πια για την αποδοχή της κοινής γνώμης. Μιλάμε για τη σφυγμομετρούμενη κοινή διάθεση. Και αναγορεύουμε σε αυταξίες τη σφυγμομετρούμενη κοινή διάθεση – ένα υδραργυρικό μέγεθος κατασκευασμένο από τα επικοινωνιακά επιτελεία– και την αναγνωρισιμότητα του πολιτικού.

Ε, λοιπόν η σφυγμομετρούμενη κοινή διάθεση και η αναγνωρισιμότητα του πολιτικού, προϋποθέτουν ως βασικό εργαλείο τη διαφήμιση, την προβολή, το πολιτικό χρήμα. Το πολιτικό χρήμα δεν είναι το «Αόρατο Τέρας του Λοχνές». Έχει συγκεκριμένες μορφές έκφρασης και δράσης. Αυτό ζητάμε να αντιμετωπιστεί. Και το ζητάμε να αντιμετωπιστεί με συγκεκριμένο τρόπο. Προτάσεις κατατέθηκαν από διάφορες πλευρές. Τα οικονομικά των κομμάτων; Ναι, να υπάρξει έλεγχος από επιτροπή ανεξάρτητη, στην οποία την πλειοψηφία να την έχουν οι δικαστές.

Ζητάμε επίσης την καθιέρωση αυτής της αναλογικής ισότητας, που θα εξασφαλίζει την ισότιμη λειτουργία όλων, σε όλη την περίοδο, γιατί δύναμι προεκλογικός χρόνος είναι όλη η τετραετία. Δύναμι προεκλογικός χρόνος είναι ο χρόνος που αρχίζει από την επομένη των εκλογών, μέχρι την παραμονή των νέων εκλογών. Ακόμα ζητάμε μια ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων, έτσι ώστε πράγματι να μην έχουμε την ψευδαίσθηση ότι ψηφίζουμε νόμο ο οποίος γραφειοκρατικά δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Οι αντιρρήσεις μας είναι επί της ουσίας. Έρχεστε εσείς εδώ

όλοι των δύο μεγάλων κομμάτων και λέτε ότι έγιναν κάποια βήματα. Γιατί, λοιπόν, δεν έγιναν τα αποφασιστικά βήματα που έπρεπε να γίνουν; Άκουσα τον κ. Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ να λέει: «Το βέλτιστο δυνατό». Το όριο του δυνατού ποιος το προσδιόρισε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Βήματα είπατε εσείς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Ποιος προσδιορίζει το όριο του δυνατού;

Σήμερα που μιλάμε, δεν ξέρετε τι γίνεται με την πολιτική διαφήμιση; Δεν ξέρετε τι γίνεται με την άνιση μεταχείριση των κομμάτων; Δεν ξέρετε τι γίνεται με τη φήμιση πολιτικών και κομμάτων; Δεν ξέρετε τι γίνεται με την καθιέρωση άνισων συνθηκών πολιτικής πάλης; Επειδή είσατε τα μεγάλα κόμματα, που μπορεί να έχετε αυτή την αναλογική ισοτιμία, εντός του δικομματισμού, δεν αντιλαμβάνεστε ότι αλλοιώθηκε η ισότιμη λειτουργία όλων των πολιτικών δυνάμεων; Δεν αντιλαμβάνεστε ότι πάτε για πολιτική αντιπροσώπευση, η οποία ουσιαστικά θα στηρίζεται στις καθεστωτικές δομές του δικομματισμού και ανταγωνίζεστε αυτήν τη στιγμή για το ποιος έχει τις περισσότερες ή τις λιγότερες προτάσεις;

Ένα είναι βέβαιο ότι σε αυτήν την περίοδο με ισχυρές πλειοψηφίες των δύο μεγάλων κομμάτων, ισχύει αυτό το οποίο λέει η επιστημονική έκθεση της Βουλής. Αυτή είναι η ευθύνη σας. Έρχεται η επιστημονική έκθεση της Βουλής και λέει: «Ο νόμος αυτός, ο οποίος υπέστη αλλεπάλληλες τροποποιήσεις, ουσιαστικά περιέπεσε σε αχρησία κατά το μέρος που αφορούσε τη διαφάνεια των οικονομικών των κομμάτων και τον έλεγχο των δαπανών». Πείτε, λοιπόν, τα δύο μεγάλα κόμματα ότι έχετε ευθύνη για την αχρησία αυτού του νόμου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κι εσείς έχετε ευθύνη. Μόνο τα μεγάλα κόμματα έχουν ευθύνη;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Και όλοι έχουμε ευθύνη. Γι' αυτό σας λέμε ότι εμείς θέλαμε άλλο τρόπο θεσμικής κατοχύρωσης, της δημοκρατικής αυτονομίας της πολιτικής, από το σημερινό.

Δεν ξέρετε τι γίνεται με τις δαπάνες για τις σφυγμομετρήσεις, κύριε Ακριβάκη; Φθάσαμε στο σημείο να έχουν ιδιωτικές πολιτικές...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κάντε προτάσεις συγκεκριμένες για να τις βάλουμε στο νομοσχέδιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τις προτάσεις τις καταθέσαμε όλες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Συγκεκριμένες προτάσεις...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ακριβάκη, θα σταματήσει αυτός ο λαϊκισμός του ότι μονάχα εσείς διαθέτετε προτάσεις και δεν διαθέτει κανένας άλλος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Όχι, διαθέτετε κι εσείς. Πείτε τες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Όλες οι προτάσεις κατατέθηκαν, αλλά επιλέξατε να υιοθετήσετε εκείνες που σας βολεύουν. Επιλέξατε να υιοθετήσετε εκείνες που βολεύουν τη λειτουργία του δικομματισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για ένα διαδικαστικό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Σκυλλάκο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τα δύο μεγαλύτερα κόμματα είχαν τους εισηγητές τους. Το Κ.Κ.Ε. και ο Συνασπισμός δεν είχαν εισηγητές. Μίλησα εγώ ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος εκ μέρους του Κ.Κ.Ε. και μίλησε και ο Πρόεδρος του Συνασπισμού. Ακολούθησαν οι τοποθετήσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας και λογικό και φυσικό είναι ότι ζήτησε το λόγο ο Πρόεδρος του Συνασπισμού και μίλησε δεύτερη φορά. Δεν δικαιούται και το Κ.Κ.Ε. επειδή δεν είναι η κα Παπαρήγα εδώ, να τοποθετηθώ εγώ για πέντε λεπτά και εν πάση περιπτώσει να παραιτηθώ από τη δευτερολογία μου, να μη μιλήσω αύριο ως δευτερολογία; Είναι τόσο έξω από τα πράγματα αυτό; Αν νομίζετε ότι είμαι εκτός Κανονι-

σμού και όλα τα άλλα είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σκυλλάκο, είναι εκτός Κανονισμού αυτό που ζητάτε. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να συγκατατεθεί το Σώμα και ο κύριος Υπουργός να σας δώσουμε πέντε λεπτά εκτός Κανονισμού. Αλλιώς, έχετε μόνο δικαίωμα δευτερολογίας αύριο με την άνεσή σας.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να πω και κάτι για τον Κανονισμό. Και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κάθε κόμματος μπορεί να ζητά το λόγο όποτε νομίζει, να χρησιμοποιήσει και τη δευτερολογία και την τριτολογία του. Δεν λέει ο Κανονισμός ότι υπάρχει χρόνος για τις δευτερολογίες χωριστός. Θα μπορούσα, λοιπόν, να επικαλεστώ τη δευτερολογία μου αυτήν τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σκυλλάκο, εφόσον δεν έχουν πρωτολογήσει οι Βουλευτές, δεν είναι δυνατόν να το χαρακτηρίσουμε ως δευτερολογία. Εν πάση περιπτώσει έκανα τη συμβιβαστική πρόταση, αν συμφωνεί το Σώμα και ο κύριος Υπουργός, να σας δώσουμε το λόγο για πέντε λεπτά.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν θα δευτερολογήσω αύριο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συμφωνείτε, κύριε Υπουργέ, να δώσουμε το λόγο για πέντε λεπτά στον κύριο Σκυλλάκο και να κλείσετε εσείς με το πεντάλεπτό σας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Συμφωνώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συμφωνεί επίσης και το Σώμα να δώσουμε το λόγο στον κ. Σκυλλάκο για πέντε λεπτά;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το Σώμα συνεφώνησε.

Ορίστε, κύριε Σκυλλάκο, έχετε το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν είναι παράξενο ότι συμφωνεί το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία στο νομοσχέδιο. Ζητήματα που ευνοούν το δικομματισμό βεβαίως και ψηφίζονται από τα δύο κόμματα. Και αυτό το νομοσχέδιο, όπως και μια σειρά άλλες τοποθετήσεις, ιδιαίτερα στο Σύνταγμα, πήγαν ομόφωνα.

Εδώ καθιερώνεται η προνομιακή μεταχείριση και από άποψη χρήματος και από άποψη προβολής μέσα από τα μέσα ενημέρωσης στα δύο μεγαλύτερα κόμματα. Και βεβαίως υπάρχει αντιπαλότητα. Όποιος κυβερνάει, χρησιμοποιεί αυτά τα μέσα ακόμη περισσότερο για το συμφέρον του, σε βάρος του εταίρου του στο δικομματισμό.

Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί ούτε με το νομοσχέδιο αυτό ούτε με άλλες ρυθμίσεις λύνεται το ζήτημα της προβολής των κομμάτων και κατά τη διάρκεια της τετραετίας, αλλά και κατά τις τελευταίες τριάντα μέρες της προεκλογικής περιόδου, που κεντρικό ζήτημα είναι τι θα γίνει με τα δελτία ειδήσεων.

Δεν υπάρχει καμία παρέμβαση στο τι θα γίνει. Υπάρχει μια αόριστη έκφραση περί αναλογικής ισότητας που στις περασμένες εκλογές οδήγησε τα μικρότερα κόμματα στα δελτία ειδήσεων να έχουν προβολή γύρω στο 2%, ενώ είχαν και ποσοστά πολύ μεγαλύτερα. Και αυτό θα ξανασυμβεί από τη στιγμή που δεν υπάρχουν ρυθμίσεις.

Δεύτερον, σε σχέση με τα όσα είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ για τη χρηματοδότηση των κομμάτων, βεβαίως δεν λέμε ότι θα ισοπεδωθούν όλα. Τα μεγαλύτερα κόμματα θα πάρουν περισσότερα, αλλά κατά την περίοδο των εκλογών υπάρχουν λειτουργικές ανάγκες ίδιες και για σας και για μας. Τα μικρότερα ή τα πρωτοεμφανιζόμενα κόμματα θα πάρουν ακόμα λιγότερα. Δεν μιλάμε για πλήρη ισοπέδωση! Μην επικαλείστε τέτοια πράγματα!

Τρίτον, σε σχέση με τη διαφάνεια, λέτε ότι κάνετε βήματα διαφάνειας. Να σας ρωτήσω το εξής. Ποια κόμματα κάνουν οικονομικές εξορμήσεις με κουπόνια στο λαό; Ας μας απαντήσουν τα δύο μεγαλύτερα κόμματα! Πόσα κουπόνια κινήθηκαν και πήγαν από πολυκατοικία σε πολυκατοικία στις περασμένες εκλογές ή κατά τη διάρκεια της τετραετίας; Εδώ και πολλά χρόνια έχουν σταματήσει και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία να

κάνουν τέτοιες οικονομικές εξορμήσεις. Και τώρα πάνε να τα συγκαλύψουν με τέτοιου είδους νομοσχέδια! Ποια είναι η διαφάνεια;

Τέταρτον, σε σχέση με τα φυλλάδια που μοιράζουν οι Βουλευτές και τα κόμματα, στη Β' Αθήνας θα έχουμε από πίσω τους διακινητές, ώστε να ξέρουμε αν ένας Βουλευτής μοίρασε δέκα χιλιάδες ή ένα εκατομμύριο φυλλάδια;

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Πώς θα γίνει αυτό;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Γι' αυτό μη λέτε ότι θα λυθούν τα προβλήματα με αυτόν τον νόμο!

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι ένα βήμα και αυτό!

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν είναι κανένα βήμα! Είναι το φύλλο συκής, για να νομιμοποιήσουν την προνομιακή μεταχείριση, τη λεόντειο μεταχείριση των δύο μεγαλύτερων κομμάτων και όλων επιτηδίων Βουλευτών έχουν το χρήμα για να ρίξουν πάλι το ένα εκατομμύριο φυλλάδια!

Υπάρχει ένα ακόμα ζήτημα. Τι θα γίνει με τα ατομικά δικαιώματα και τις δημοκρατικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες; Δεν μιλάω γενικά, για τρομονόμους και άλλα. Αυτά τα έχουμε πει και σε άλλα νομοσχέδια. Μιλάω συγκεκριμένα. Η διάδοση των ιδεών μέσω της οπτικής προπαγάνδας –όπως ένα αεροπλάνο, που δεν ρυπαίνει από πού και ως πού ρυπαίνει; Υπάρχουν συγκεκριμένοι νόμοι περί ρύπανσης. Όποιος παραβιάζει τους νόμους περί ρύπανσης ή φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, υπάρχει γι' αυτό ειδική νομοθεσία. Αυτό το αδίκημα είναι ιδιώνυμο και αφορά τις εκλογές και τη δράση των συνδικάτων! Είναι παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων και των δημοκρατικών ελευθεριών! Αυτές οι διατάξεις είναι αντισυνταγματικές!

Για να μην πω για την ίδρυση κόμματος, ότι χρειάζονται πεντακόσια άτομα για να ιδρύσουν κόμμα. Λέει η Επιστημονική Επιτροπή ότι είναι ατομικό δικαίωμα η ίδρυση του κόμματος! Θα τα γράψουμε στα παλιά μας τα παπούτσια;

Το προηγούμενο Σύνταγμα ήταν πολύ πιο προσεκτικό στο πώς θα λειτουργήσουν τα κόμματα. Και στην Αγγλία δεν υπάρχουν διατάξεις που να καθορίζουν τη λειτουργία των κομμάτων, διότι σέβονται τη λειτουργία τους και αφήνουν το ζήτημα ανοικτό.

Επειδή, λοιπόν, εμείς βγήκαμε από μια δικτατορία και είχαμε μεγαλύτερες ευαισθησίες, το Σύνταγμα έλεγε για έλεγχο των οικονομικών κατά την προεκλογική μόνο περίοδο, κάτι που το δεχόμαστε, όσον αφορά το μέρος της κρατικής επιχορήγησης μόνο για την προεκλογική περίοδο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Όμως για ποιο λόγο να μπαίνουμε στα εσωτερικά των κομμάτων; Επειδή δεν μπορεί το κάθε κόμμα να τα λύσει μόνο του; Επειδή δεν μπορεί να λειτουργήσει και δεν έχει σωστό καταστατικό; Πού θα πάει αυτή η υπόθεση;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω αμέσως.

Θα πάμε στη λογική να καθορισθούν διά νόμου οι λειτουργίες, το περιεχόμενο των καταστατικών και το πώς λειτουργεί κάθε κόμμα; Βήμα-βήμα πηγαίνουμε προς αυτήν την κατεύθυνση! Και μια τέτοια προοπτική είναι εντελώς αντιδημοκρατική!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ειλικρινά αγαπητοί συνάδελφοι δεν είχα σκοπό να πάρω το λόγο, διότι από την αρχή ήθελα να μείνω στη διαδικασία που τηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής και στη στάση που κράτησα μέχρι τώρα.

Μου είναι όμως αδύνατο να αφήσω πολιτικά ασχολίαστα ορισμένα θέματα που τέθηκαν, κυρίως από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας και από τον Πρόεδρο του Συνασπισμού. Κατ' αρχήν, εγώ δεν έκανα καμία φιλοφρόνηση σε κανέναν ούτε στον κ. Κεφαλογιάννη ούτε στον κ. Παυλόπουλο ούτε σε κανένα στέλεχος σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα. Ήμουν πολύ προσεκτικός και δεν ξεχώρισα κανένα κόμμα. Δεν είπα ποιοι τα ψήφισαν και ποιοι τα καταψήφισαν.

Κύριε Κωνσταντόπουλε, εγώ μίλησα για μια συγκεκριμένη στάση όλων των κομμάτων και όλων των Βουλευτών. Πρέπει, μάλιστα, να σας πω ότι όσες φορές ήταν στη συνεδρίαση ο κ. Κουβέλης -γιατί δεν ήταν σε όλες- από τις προτάσεις που έκανε, τα τρία τέταρτα έγιναν επιτόπου αποδεκτές! Ο Συνασπισμός με τις προτάσεις του στην επιτροπή σε βασικά θέματα διαμόρφωσε και συνδιαμόρφωσε τα σχετικά άρθρα αυτού του νομοσχεδίου, το οποίο σήμερα συλλήβδην απορρίπτετε και καταγγέλλετε.

Εγώ, λοιπόν, δεν ξεχώρισα κανένα κόμμα ούτε έκανα πολιτική σε σχέση με τα κόμματα. Δεν είπα, δηλαδή, στη δική σας θέση «ο δικοματισμός που τα βρίσκει με τα συμφέροντα και τις διαδικασίες» ούτε είπα για τη θέση του κ. Παυλόπουλου, ότι «η κυβέρνηση το κάνει καλά και η Αντιπολίτευση το εγγυάται και φέρνει όλα τα σωστά και όλοι οι άλλοι τα λένε λάθος».

Εγώ πιστεύω ότι κανένα κόμμα δεν μπορεί να ιδιοποιηθεί προς δικό του όφελος αυτήν τη διαδικασία. Προσπάθησα στην τοποθέτησή μου να υπερασπιστώ τους Βουλευτές και τη Βούλη. Πιστεύω ότι αποτελεί βαθύτατη περιφρόνηση προς το Κοινοβούλιο και τους Βουλευτές να συμπεριφερόμαστε -ιδιαίτερα μετά από μια τέτοια διαδικασία- μ' αυτόν τον πολιτικό τρόπο.

Είπα από την αρχή ότι έχω τη δυνατότητα να απαντήσω πολιτικά σε οποιοδήποτε θέμα τίθεται εδώ, γιατί η δημοκρατία έχει τη μια όψη που εσείς περιγράψατε -και συμφωνώ απολύτως μαζί σας- αλλά έχει και την άλλη όψη των προβλημάτων που υπάρχουν σε όλες τις χώρες. Πιστεύω, μάλιστα, ότι αν υπήρχαν νόμοι που θα μπορούσαν να λύσουν τα προβλήματα, τότε θα εφαρμόζονταν σε όλες τις χώρες!

Εμείς δεν μπορούμε να ανακαλύψουμε τη πυρίτιδα! Προπαντός, λιγότερο ρεαλιστική και πιο ανεφάρμοστη θα ήταν μια πρόταση που προσπαθεί να λύσει προβλήματα που δεν μπορούν να λυθούν. Εγώ δεν είμαι τόσο χολωμένος με την ποιότητα της δημοκρατίας μας, γιατί πιστεύω ότι η δημοκρατία στην Ελλάδα έχει κάνει τρομακτικά βήματα, άλματα! Και είναι δείγμα όλης της μεταπολιτευτικής περιόδου! Και εμείς μικρό κόμμα ήμασταν και γίναμε Κυβέρνηση και κυβερνάμε είκοσι χρόνια. Είναι, μάλιστα, τιμή μας που ο ελληνικός λαός μας εμπιστεύεται! Και αυτό δεν το πετύχαμε ούτε μόνο μέσω των τηλεοράσεων ούτε μόνο μέσω του χαμόγελου ούτε μόνο μέσω της εικονικής πραγματικότητας. Το πετύχαμε μέσα από τη δική μας συγκρότηση, την ανάπτυξη, τη λειτουργία, τον αγώνα και την πάλη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Αυτό το νομοσχέδιο δεν είναι «κολυμβήθρα του Σιλβάμ» για κανένα κόμμα. Είναι σαφές ότι η Κυβέρνηση πολλές φορές κάνει λάθη και δεν συμπεριφέρεται σωστά, όπως άλλωστε και η Αντιπολίτευση.

Έφερα στο Εθνικό Συμβούλιο Διοικητικής Μεταρρύθμισης τη διαδικασία της συζήτησης για την περίφημη αλλαγή του ΑΣΕΠ. Η Νέα Δημοκρατία -προς τιμή της- σε όλες τις συνεδριάσεις ήταν μέσα στη διαδικασία και έκανε προτάσεις. Εμείς αποδεχθήκαμε αυτές τις προτάσεις και, συνεπώς, συνδιαμορφώσαμε. Εμφανίστηκε, λοιπόν, ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας και είπε «καταγγέλλω ότι καταστρέφετε το ΑΣΕΠ». Ξαφνικά, δηλαδή, εμφανίζεται μια παράταξη που θέλει να οικειοποιηθεί όποιες θεσμικές αλλαγές έκανε αυτή η Κυβέρνηση -τις θετικές ή τις λίγες, αν θέλετε- θέλει να τις προστατέψει και να γίνει τιμητής τους.

Υπήρξαν δύο περίοδοι, εκ των οποίων τη μια την είπε ο κ. Ακριβάκης. Υπήρξε, όμως, και η περίοδος 1990-1993, που δεν είναι τόσο μακρινή. Εμείς δεν είδαμε τόσο μεγάλες τεχνικές αλλαγές, δεν είδαμε εκείνα τα φοβερά ζητήματα της δημοκρατίας! Γι' αυτό το λόγο, εμείς χαϊρόμαστε που η Νέα Δημοκρατία αποκτά μια τέτοια διάθεση ουσιαστικής υποστήριξης ή αλλαγής σε σχέση με τα παλιά. Χαϊρόμαστε γι' αυτό, αλλά στην πράξη ακόμα δεν έχει αποδειχθεί. Όταν θα αποδειχθεί, θα δούμε ποιος είναι ο προοδευτικός και ποιος ο συντηρητικός.

Σε ό,τι αφορά στους φόβους του κ. Παυλόπουλου για το πολιτικό σύστημα, θα ήθελα να σημειώσω ότι δεν είπα τίποτε άλλο εκτός απ' αυτά που έχουμε πει επανειλημμένα για τους

δημοσιογράφους.

Δεν όρισα κανένα χρονικό περιθώριο, δεν είπα πού βλέπω τον πολιτικό χρόνο αυτής της Κυβέρνησης. Είπα πολύ απλά αυτά που είπε ο Πρωθυπουργός στη Βουλή. Τώρα, θα φέρουμε τη διοικητική μεταρρύθμιση, μετά θα φέρουμε το πόθεν έσχες, μετά θα φέρουμε τα θέματα του Α' και Β' Βαθμού Αυτοδιοίκησης –και είπαμε και προχθές στην ΕΝΑΕ- και μετά θα έλθει η σειρά της διάταξης, των περιφερειών και του εκλογικού νόμου. Και αυτά που δεσμευθήκαμε εδώ στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση είναι η κατευθυντήρια γραμμή μας. Όταν είπα για του χρόνου, δηλαδή ένα χρόνο από τώρα, εννοώ ότι θέλουμε να είμαστε και ένα χρόνο πριν από τις εκλογές, γιατί ο εκλογικός νόμος δεν θέλουμε να συζητηθεί την προεκλογική περίοδο. Αυτό δεν περνάει και δεν πρέπει να περάσει την προεκλογική περίοδο. Λοιπόν, να διασκεδαστούν οι φόβοι. Ό,τι ακριβώς είπαμε ότι θα κάνουμε, αυτό ακριβώς θα κάνουμε στη σειρά.

Μια παρατήρηση για τον κ.Σκυλλάκο. Ακριβώς για τη διαδικασία των δελτίων ειδήσεων που δεν υπήρχε στον προηγούμενο νόμο, βάλαμε τη διάταξη στο άρθρο 10 ότι με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου κατά την αυτή διαδικασία και τα κριτήρια για την αναλογική ισότητα, καθορίζεται ο χρόνος που θα δίνεται στα δελτία ειδήσεων των κρατικών και ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, για την παρουσίαση της προεκλογικής δραστηριότητας των κομμάτων και τον συνασπισμό των κομμάτων. Βάλαμε δηλαδή μια πρόταση σ' ένα βαθμό, δεν λέμε ότι θα γίνει αυτό μ' έναν αντικειμενικό και έναν τέλειο τρόπο. Προσπαθούμε να θωρακίσουμε το σύστημα, ούτως ώστε να δουλέψει με τη βέλτιστη δυνατή και πιο αυθεντική ικανοποίηση των αρχικών στόχων που θέσαμε όλοι. Οι Βουλευτές ξεχωριστά ο καθένας και όχι τα κόμματα

μονάχα.

Θα παρακαλούσα πολύ σε όλη τη συζήτηση για τα άρθρα, επειδή έχουμε όλοι τη διάθεση να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση με το ίδιο πνεύμα που έγινε και στην επιτροπή, να μπορούμε θετικά και χωρίς επιμέρους μικροκομματικές αντιπαραθέσεις, γιατί έχουμε άλλα πεδία αντιπαραθέσης στα οποία μπορούμε να διεξέλθουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 21 Μαΐου 2002 και της Τετάρτης 22 Μαΐου 2002 και παρακαλώ το Σώμα για την επικύρωσή τους.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς, τα Πρακτικά της Τρίτης 21 Μαΐου 2002 και της Τετάρτης 22 Μαΐου 2002 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 10.55' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 4 Ιουνίου 2002 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος. Έσοδα και δαπάνες, προβολή, δημοσιότητα και έλεγχος των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων Βουλευτών», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

